

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

ELEGAN

TISSIMA ALIQVOT LV
CIANI OPVSCVLA, IAM

recens per Vincentium Obsopœum lati
nitate donata, quorum catalogum in
proxima reperies

Monny pagella. Paurm burg

Epistola nuncupatoria, ad illustrissi-
mum ac vere piū Principem D. Georgiū
Marchionem Brandenburgensem etc.

Haganoæ per Ioan. Sec.

An. M. D. XXIX.

ex lib. Joh. am. front. 7. 1. 2.

CONTENTA IN HOC

Libello.

Iupiter confutatus

Iupiter Tragædus

Anacharsis seu de Gymnasijs

Vita Peregrini

Vita Demonactis

Patriæ Encomium

Phalaris primus

Phalaris secundus

Scythæ uel hospes.

Herodotus uel Actior

Zewxis uel Antiochus

Harmonides

Hippias uel Balneum

Allocutio uel Bacchus

De Electro aut Cynis

De Dipsadibus

Dissertatio cum Hesiodo.

Halcyon siue de Transformatione

De Saltationibus

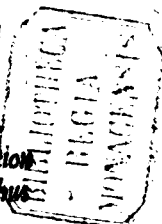
Imagines

Apologia pro imaginibus

De parasito, uel quòd ars sit parasitica.

Hermotimus seu de Sectis

Deorum Concilium.

ILLVSTRIS

SIMO ATQVE AMPLISSIMO PRIN
CIPIS AC DOMINO, DOMINO*Georgio, Marchioni Brandenburgensi &c.**Domino suo Clementissimo, Vin-**centius Obso**pocus.*

*T*si, Illustriss. Princeps, neq;
me, neq; ingenij mei laborem
tanti esse uideam, qui Celsitu-
dini tue digne offerri possit,
tamen cum Celsitudinis tue
probe gnarus mecum animo
agitarem, quanto fauore, quā
ta humanitate, quanta deniq; munificentia cum humani-
ores literas, tum earundem studiosos omnes amplitudo
tua prosequuta sit, uenit mihi in mentem, neq; me teme-
re exclusum iri à C. tua, ad quā per hosce multos annos
tam multis adeo facilis semper patuisset aditus. Cumq;
iā olim animaduertissem spretis hoc tempore Musis, uni-
ce adeo apud C. tuam relictum esse suffugium, indi-
gnum facinus arbitrabar, atq; adeo ingratitude proxi-
mum, si tantam animi tui uere sublimis altitudinem atq;

EPISTOLA NVN

virtutem tacitam præterirem aut dissimularem, quæ oĩ-
 bus literarum sectatoribus perpetuo plenis (quod aũt)
 tibijs ebuccimanda est. Vt enim nihil aliud in rebus hu-
 manis literarum excellentia inueniri potest præstantius,
 ita præ uniuersis mortalibus illi adeo omni præclarissi-
 me laudis testimonio digni habendi sunt, qui rem omni
 um præclarissimam, nempe literarum pretium in pretio
 atq; ueneratione habere dignantur, easq; sua liberalita-
 te euehunt. Quo in rarissimo nunquàm satis laudatoriũ
 principum numero tuam Celsitudinem primas tenere ui-
 demus, quæ tristes hac tempestate camoenas respicit, ac
 studiorum rationem non leuem aut uulgarem habere di-
 gnatur. Hoc quanquàm multis exemplis planũ ac testa-
 tum facere possim, uno tamen in præsentia contentus es-
 se uolo. Neq; enim satis uisum est tuæ Celsitudini, ditio-
 ni tuæ subiectos populos æquitate, iustitia, humanitate,
 clementia regere atq; gubernare, atq; etiam quod caput
 est, ut cognita pietate in Christo adolescerent, summam
 dare operam, nisi ijs quoq; literis quibus ad humanita-
 tem informantur pueri, iuuetus recte institueretur, adeo
 ut nullum munus superesse possit boni principis, in quo
 populo tuo non per omnia abunde satisfacere uiderere-
 issam profecto animi tui magnitudinem non illibenter,
 pro ut æquum erat, dignis laudibus extollerem, nisi me-
 porum idoneum esse persentiscerem ad tante præconia
 laudis. Vt enim perpetuis laudibus C. tui nomen illu-
 strent

strem, ex pacto atq; æquissimo iure amplitudini tue me
 debere non inficior, cum ad erudiendam iuuentutem in
 principali urbe tua mihi quasi æroni γὰρ Ἄλωχῶ locū
 munificentissime delegeris, quid tamen nostra frigida
 et humirepens oratio in tanto heroe laudando possit,
 non uideo, nisi tātas uirtutes, ut ille ait, ingenij culpa de
 terere. Vnum tamen hoc nobis omnibus, quotquot Mæ
 sarum sacra colimus, propositum esse uideo, ut istam C.
 tue perliberalem humanitatem, qua hætenus semper
 literas ac literatos complexus es, atq; etiamnum comple
 cteris, qualicumq; gratitudinis testimonio, etiam posteri
 tati notam faciamus. Cum enim per omnes homines id
 ætatis hac querimonia nobis uiliceret. Heu male nunc
 artes miseræ hæc seculū tractant, Spes nulla ulterior, di
 dicit iam diues auarus. Tantum admirari, tantum lau
 dare desertos, ut pueri Iunonis aures facit tamen tua Cæl
 situdo, ut non omnis uideatur periisse fructus studiosorū
 laboribus, sed superesse adhuc aliquam spem ingenijs in
 tua inclyta amplitudine repositam. Hoc inquam cum
 non ignorarem, non potui non aliquid literarj muneris
 tue C. offerre, quo animum meum laudibus tuis impen
 se fauentem C. tue utcunq; declararem, donec argu
 mentum aliquod grauius ac plenius C. tue offerendum
 parare licuerit. Accipiat itaq; ac legat tua C. hosce Lu
 ciani dialogos, siquando per grauiora rerum negotia li
 cuerit, qui, si nihil aliud præstabunt, tamen ridendi mag

teriam affatim suppeditabunt, ac C. tuæ animum multiplicibus negocijs fessum non sine uoluptate recreabunt. Præter risum tamen, quem præstare possunt duo priores Dialogi, uidebit ex tertio, qui est inscriptus de Gymnasijs, tua C. quibus olim exercitijs apud Athenienses inuentus exercitata, tum quanta diligentia instituta adoleuerit. Præterea, quanta ratio recte educandorum iuuenū sit habita apud gentiles, qui hoc tempore apud Christianos extreme negliguntur: etsi nihil perinde interfuit cuiusq; Reipublicæ, quàm ut inuentus quàm optime ac sanctissime educatur. Certe Plato philosophorum sapientissimus, iuuentutis primam curam debere esse contendit, ad hunc modum scribens in *Entyphrone* ἐν τῷ ἑνταυτῷ βιβλίῳ τῶν κείων περὶ τῶν ἐπιμεληθῆναι, ὅπως ἔσονται ὅτι ἀριστοῦσιν ὡς περὶ γέροντων ἀγαθὸν τῶν νέων φροτῶν εἰκὸς περὶ τῶν ἐπιμεληθῆναι, μετὰ δὲ τῶν καὶ τῶν ἀλλῶν. Sunt enim iuvenes future Reipublicæ plantæ quædam ac seminaria, quorum recta educandi ac instituendi ratio, si neglecta fuerit, ipsiq; inculti in maturam & constantem ætatem adoleuerint: qui fructus, atq; adeo quæ spes, aut quod specimen bonæ indolis aut uiri non improbi ab illis expectandum erit. Nō alius profectio ingrata segetis prouentus, quàm qui à neglectis plantis produciuntur, nempe sentes & spinæ, neq; non ramorum inutilium superflua materia, tan-
tāmodo alendo foco accommoda, hoc est, in omnem uitio

rum genus præceptis temeritas atq; audacia. Sed ista ab
 alijs iam per sepe grauissime simul ac luculentissime di-
 sputata sunt: neq; minus intelligit tua C. quantum de
 trimenti adferre soleat rebus humanis iuuentus data ne-
 glectui. Tantum hoc dico, dignissimam hanc curam esse
 principis, ut sua in ditione iuuentutis optimis studijs in-
 stituendæ rationem habeat. Est enim puerilis illa turba,
 ex qua olim emerfuri sunt iudices, consules, Principes,
 Reges, Episcopi, Parochi, contionatores: qui si non sta-
 tim à teneris (ut aiunt) unguiculis liberalibus discipli-
 nis imbuti, quæ optima fuerint, didicerint, nihil tale ad
 Repub. functionem & administrationem quondam ac-
 cedentes præstabunt, quod illorum exiget officium. Qui
 enim equitatem aut iustitiam in foro præstabit, ille, pro
 nunciandis sententijs & litibus dirimendis, qui nūquā
 quæ equitatis aut iustitiæ sint partes didicit? Qui bonū
 aut pacatū in Repub. ciuem illum fore sperabimus, qui
 boni ciuis officia ignorauerit? Sed finem faciam, ne ni-
 mis ambitiose munus hoc meum commendare uidear, cū
 de his multo etiam prolixius & rectius Lucianus loqua-
 tur, quem nos statim, si hæc primitias tue C. non in-
 gratas esse intellexerimus, totum latino sermone dona-
 tum tue amplitudini offeremus. Vt ille, qui hactenus
 tantum Grecis intellectus sit, posthac etiam latinis auri-
 bus seruiat ac loquatur. Quod uero ad iuuentutis for-
 mandæ & instituendæ officium per te mihi oblatū Prin-

EPIST. NVNCVPAT.

*ceps Illustrissime attinet, quanquã curte supellectilis
mea mihi probe sim conscius, nec ferè aliud de me polli
ceri possim præter fidem & diligentiam, sedulo tamen
curabo, ne patrie tue simus indecores, nèue dicatur tua
Celsitudo in me alendo telluris inutile pondus ale
re. Quod superest, precor ut Christus Opti
mus Maximus Celsitudinem tuam, tu
is omnibus quã diutissime seruet
florentem & incolumem.*

Amen.

IUPITER

IVPITER

CONFUTATVS, DIALOGVS

Luciani, Vincentio Obsopæo interprete.

Interlocutores Cyniscus & Iupiter.

GO VERO te Iupiter talium rerum gratia nunquam molestius conturbabo, extractas divitiis, aut multum auri pondus, aut imperij dignitatem à te postulans, quæ quidem vulgo non parum multis maxime in votis sunt, tibi vero largitu haud quam facilia. Itaque per multa eiusmodi illis solícite expetentibus surdis auribus uideo te negligere. Cæterum unum illud facilimum à te mihi uelim contingere. Iup. Quid hoc uero rei est Cynisce, neque enim indigentia diutius discrucaberis, maxime si rerum mediocrium, ut ais, inopia confuctaris. Cyn. Responde mihi ad questionem quandam non difficilem. Iup. Exiguum profecto uotum et præstatu facile. Proinde quære quæcunque fert animus. Cyn. Vide Iupiter, etenim uerisimile est & tibi uidelicet Homeri atque Hesiodi lecta esse Poëmata. Dic ergo mihi num uera credenda sunt ista, quæ de Fato & Parci illi consarcinatis cecinerunt uersiculis. Et an nullo modo ea uitari queant, quæcunque illæ cuique nascentium fatali de

creto aduenerint. Iup. Et ualde quidem uera sunt ista. Etenim in rebus humanis nihil est quod Parcarum dispositione & consilio non ordinetur: uerum omnia quaecumq; fiunt, dum sub illarum colo circumsferuntur, statim ab initio unumquodq; illorum certum & infallibilem sortitur euentum, nec fas est aliter fieri. Cyn. Proinde, quoties Homerus alia in parte sua poëseos dixerit. Infera ne Parcis inuitis regna subintret, ac id genus aliud nugari uidelicet tunc illum dicemus? Iup. Et maxime, nihil tamen extra Parcarum legem fieri credendum est, atq; adeo præter linum. Ceterum Poëtae, quaecumq; ex Musis suggesta cecinerint, illa uera habenda sunt. Porro quoties a Deabus deseruntur, ac per se aliquid literis ac memoriae proditum protulerint, tunc à uero tota uia aberrant, neq; non cum prioribus pugnantia atq; contraria commemorant. Et ignoscendum quidem facinus, si, cum homines sint, ueritatem ignorent, præsertim illo digresso numine, quod præsens per illos canere solebat. Cyn. Atqui hoc sanè ita se habere dicemus. Adhuc uero & illud mihi responde, nōne tres sunt Parcae, nempe Clotho, Lachesis & Atropos? Iup. Recte putas Cyn. Fatum ergo & Fortuna, cum & ipse Deus sint, multum uulgo celebrate, cuiusmodi sunt, aut quæ nam unicuiq; illarum est potentia? An uero equalem cum Parcis sortem obtinent, aut maiore quàm illæ in rebus humanis gubernandis potentia præditæ sunt? passim enim omnes affir-

res affirmantes audio, Fortuna & Fato nihil usquam esse potentius. Iup. Haud fas est omnia tibi comperta esse o Cynisce. Cuius ergo gratia hæc de Parcis me interrogasti? Cyn. Si prius mihi Iupiter & illud exposueris, num & in uos ille imperium obtinent, & necessum sit ex illarum limo uos pendere? Iup. Necessarium omnino o Cynisce. Quid ergo risisti? Cyn. Commodum Homeri illi uersiculi in mentem mihi uenerunt, quibus te in Deorū concilio concionantem introduxit, & indignāter comminantem te cathena quadam aurea omnia sursum subducturum. Etenim dixeras, cathenam coelitus te demissurum, ac tunc si uelint, omnes Dij ex illa pendent, quamuis certatim summo studio te conarentur detrabere, nullo tamen modo te loco essent moturi. Te uero, si lubitum foret, nullo negotio uniuersos, unā cum terrāq; & uasto gurgite ponti uelle subducere. Tunc equidem inusitato & admirando membrorum robore pollece mihi uidebare, ac mirifice inhorrescebam animo audiendo uersiculos. Nunc autem te ipsum uideo, unā cum cathena & uerbis tuis minacissimis à tenui filo, ut ais, pendentem: uidetur itaq; mihi multo iustus Clotho arroganter gloriari posse, quod & te ipsum in sublime tractum, & ex collo pendulum uideat, quemadmodum piscatores ex calamo subductos contuentur pisciculos. Iup. Haud compertum habeo, quid ista tuæ sibi uelint questuuncula. Cyn. Illud nimirum Iupiter, & per Parcas ac Fatū te obsecro, ne acerbe atq; grauitè accipere

uelis, si ueritatem ore liberiore protulero. Si enim ista
 ut tu dicis ita se habent, & Parcae omnium rerum pote-
 statem & gubernationem obtinent, & nihil à quoquam
 eorum quod illis decretum est immutari potest, cuius er-
 go gratia uobis nos homines sacrificamus? quamobrem
 hecatombas uobis ad aras adducimus, uotis expetentes
 bona nobis uestra largitione contingere? Neque enim
 uideo quem fructum ex tanta cura & sacrificandi studio
 capimus, si neq; malorum auersiones ipsis precibus in-
 uenire possumus, neq; aliud bonum diuinitus datum con-
 sequimur. Iup. Noui unde tibi istae suppetant argu-
 tue & immodeste interrogatiuncule, nempe ab execran-
 dis & maledictis istis Sophistis, qui nulla providentia
 res humanas administrari garriunt. Itaque illi eiusmodi
 crebris quæstionibus impietatis ductu perquirunt in hoc,
 ut à sacrificando et uotis nuncupandis auertant homines,
 tanquàm uulgare quiddā esset. Nobis tamen earum quæ
 apud uos aguntur rerum nullam curam esse, neq; quic-
 quam omnino posse in his quæ in terris sunt negotijs im-
 pudenter mentiuntur. Verum enim uero nequaquam ta-
 libus disputationibus implicati gaudebunt. Cyn. Non
 per colum Parcarum o Iupiter, ab illis persuasus hæc te
 interrogavi. Disputatio uero nostra nescio quo modo eò
 progressa in hoc ipsum incidit, ac superuacanea homi-
 num sacrificia esse confirmat. Rursus uero si uidetur pau-
 cis te interrogabo, tu porro ne graueris precor ad quæ
 sue

*Sit respondere, & uide ut maxime prouidenter respon-
deas. Iup. Roga, si tibi otium est talia nugandi. Cyn-
Ais ne omnia Parcarum nutu & decreto agi & fieri.
Iup. Atosane. Cyn. Vobis uero relictam esse sacul-
tatem commutandi & reglomerandi? Iup. Nullo mo-
do. Cyn. Vis ergo ut quod sequitur inducam, siue
clarum ac planum illud duxero seu secum? Iup. Cla-
rum utiq; est. Nam qui Dijs sacra faciunt, nulla neces-
sitate adducti sacrificant, sed alterne retributioni serui-
unt, perinde ac si bona à nobis mercarentur, aut alio-
qui honesto deduci colunt quod uiderint esse prestantius.
Cyn. Et hoc abunde satis esse ducis, potissimum cum
affirmes nullius utilitatis respectu fieri sacrificia, uerum
bonitate quadam hominum prestantiora colentium. At
siquis ex Sophistis illis presto esset, haud dubie ex te
quereret, quo nomine Deos hominibus potiores esse pro-
nunciare, praesertim conseruos hominum existentes, et
demq; Parcarum imperio, quæ rerum sunt dominæ, sub-
iectos. Neq; enim, nisi me fallit opinio, illi responde-
bis, Deorum sortem hoc esse potiorē habendam, quod
immortales sint. Nam hoc ipso nomine infeliciores di-
cendi sunt. Homines enim etsi aliud nihil, certe mors in-
libertatem uendicat. Ceterum uobis in immensum huius
rei incommoditas protenditur perpetuæ seruituti manci-
patis, quæ uario multipliciq; tractu sub limo subinde cir-
cumuoluitur. Iup. Atqui o Cynice hæc perpetuitas*

Et immensa temporum series nostra est felicitas, ac uita
 tam omnibus bonis affluentem agimus. Cyn. Non omnes
 pari felicitate fruimini o Iupiter, uerum apud uos
 quoque praefinita est quaedam dispar rerum fruitio, multis
 coniuncta perturbationibus. Tu quidem feliciter et beate
 agis per omnia, cum Deorum summus Imperator si-
 es, possisque et terram et mare subducere, quasi sine
 demisso. Ceterum Vulcanus claudus est, unus ex morbo-
 nicis camino et igne artem fabrilem exercens. Prome-
 theus uero quondam etiam in crucem actus est. Quid
 autem patrem tuum commemorem, quem etiamnum uin-
 culis constructum tartareis sub umbris agere constat.
 Quinetiam nefandis amoribus uos capi perhibent, ac
 uulneribus indigne uiolari: praeterea aliquando seruili
 conditione hominibus esse deuinctos, quemadmodum
 fratrem tuum Laomedonti dicto audientem fuisse. Apo-
 linem uero apud Admetum egisse in seruitio inficiari non
 potes. Haec cum ita sint, non uidetur mihi solida esse et
 sincera uestra felicitas. Sed sunt quidem uestrum nonnul-
 li felices et egregie beati, sunt rursus qui non item.
 Multo enim ut latrocinio non secus atque nos dissipemini,
 neque non a sacrilegis compilemini, atque ex ditissimis
 ad extremam rerum angustiam in puncto temporis redi-
 gamini. Non pauci uero ex uobis et iam conflati sunt,
 aurei aut argentei existentes, quibus uidelicet hoc fatali-
 ter decretum fuerat. Iup. Vide, ut uerbo contumelie plo-
 na in nos

nam nos euomas Cynisce, ac te fortasse illorum aliquando poenitebit, intemperantis lingue poenas sufferentem. Cyn. Tolle minas o Iupiter, certo enim persuasum habeo, nihil me mali passurum, quod ante te mihi Parca sufferendum non destinauerit. Quoniam neque illos ipsos sacrilegos supplicio per te affectos uideo, sed plurimae manus uestras indemnes effugunt. Opinor uero in factis non esse, ut capti scelerum poenas expendant. Iup. Nonne dicebam aliquem esse illorum, qui disputationibus suis Deorum prouidentiam tollerent? Cyn. Nimiam pertimescis illos Iupiter, nec scire possum, cum gratia. Proinde, omnia quaecumque dixerō, illorum doctrinam esse existimas. Ego uero ab alio quouis potius quam à te ueritatem peruestigare. Ceterum et hoc perlibenter ex te quererem, quae nam ipsa uobis esset prouidentia, nunquid una ex Parcarum numero, aut an Dea quæpiam his longe potentior, tanquam illarum regina? Iup. Iam et ante tibi dictum est, nullo modo fas esse te harum rerum nihil non nosse. Tu uero sub initium cum dixisses te unum quiddam quæsiturum, nullum finem facis apud me de rebus eiusmodi friuolis ac scitu parum necessarijs, nugandi, et iam quidem disputationis tuæ summam quò tendat perspicio, nempe ut planum facias in rebus humanis nihil fieri nostra prouidentia. Cyn. Non meum hoc quidem est, sed tu paulo ante constanter affirmasti Parcas esse, quarum dispensatione gubernarent

tur & efficerentur omnia, nisi iam horum uerborum te
 poeniteat, ac quæ dicta sunt reuocanda putes, propul-
 soq; fato de habenda cura deliberatis. Iup. Nequa-
 quam, sed Parca nostra ope effecta reddit singula. Cyn.
 Intellego, ergo Parcarum famulos atque ministros uos
 esse perhibetis. Verum & sic illæ sunt quas cuncta pro-
 uidere certum est. Vos autem nõ secus atq; fabrilia quæ-
 dam illarum instrumenta habendi estis. Iup. Quara-
 tione istuc dicis? Cyn. Ea nempe, quemadmodum &
 ascia fabro lignario & terebrum cooperando nonnihil
 adfert ad artem perficiendam adminiculi. Nemo tamen,
 qui quidem compos sit rationis dixerit hæc ipsa esse ar-
 tificem, neq; nauis ascie aut terebri opus dicenda est,
 sed eius qui nauem fabricauit. Non dispari ratione sin-
 gula fabricans fatum putandum est. Ceterum uos soro-
 rum fatalium ascie & terebra estis tantummodo. Et,
 quemadmodum non iniquum uidetur, homines multo
 iustius fato sacra facere debebant, ac ab illo bonorum
 largitionem postulare, cum illi interim ad uos cursissent,
 prece ac muneribus deuenerantes. At neq; si fatum sa-
 crificijs & votis colerent, recte mihi facere uideren-
 tur. Neq; enim opinor, ullo modo fieri posse, ut Parcis
 quoq; hoc immutare liceat, neq; non aliquid eorum sub-
 uertere, quæ initio illarum decreto immobili de singulis
 breuocabiliter statuta sunt. Proinde, nequaquam æquo
 animo sufferret Atropos, si quis in contrarium flamen
 coli torse

colitor scriit, laborem Clothus dissoluens. Iup. Tuiam
 Cynisce neq; Parcas quidem ipsas ab hominibus colen-
 das esse contendis, sed uidere mihi omnia non illibenter
 ille confundere. Nos uero, ut maxime aliam ob causā
 nullam, certe ob diuinationem & oracula, neq; nō eorū
 prædictionem quæ singula de quouis rato consilio decre-
 ta sunt, iure optimo colimur. Cyn. In summa, nihil uti-
 litatis adfert ò Iupiter eorū præscientia, quibus ea habi-
 ta obseruatione deuitare nullo modo concessum est, nisi
 in hoc dicas, ut is qui certus sit hasta ferrea se moriturū,
 mortem queat effugere, ipsa uidelicet in cistam conclu-
 sa. At qui fieri non potest, siquidem educit illum Parca
 ad renandum, & haste obijciat. Ac Adrastus emissā in
 suam cuspide, ab illa quidem aberrabit: porro Cræsi fili-
 um perempturus est, quasi uiolento quopiam Parcarū
 decreto feratur in iuuenem. Sed neq; illud quod Laio da-
 tum est risu caret, nempe illud, Caue sis Dijs nolentibus
 prolem seras (ait enim) Nam sobole suscepta, occidet
 te filius. Etenim superuacaneam atq; adeo infrugim-
 feram opinor esse admonitionem earum rerum quæ non
 possunt non fieri. Quippe post acceptum oraculum,
 & prolem suscepit, ac deinceps à filio peremptus est.
 Quare non uideo quam ob rem & mercedem exigatis
 propter uaticinium. Vt interim silentio præteream,
 quod obliqua & ambigua, & quæ in utraq; partem re-
 ferri possunt non paucis respondere soleatis, non admo-

nam clare explicantes, nū ille traiecto Hale suū ipsum
 imperiū euersatus esset, an Cyri. Vtrūq; enim potest ora-
 culum. Iup. Erat o Cynisce Apollini quēdā aduersus
 Croesum caussa similitatis & iracundie, propterea qđ
 illum pertentauerat carnes ouillas ac testudinem unā eli-
 xando. Cyn. At enim uero conueniens atq; adeo equū
 & bonum fuerat, ut cum Deus esset, ab omni iracundia
 foret alienissimus. Verū, ut mea fert opinio, fortasse ita in-
 Exis fuit, ut Lydus ille oraculo deciperetur, ac iam olim
 ne perspicua futura inauderet illius stamini Fatum adue-
 nerat. Vnde liquet naticinium quoq; uestrū, illius maxi-
 mam esse partem. Iup. Nobis uero nihil facis reliquē,
 sed, ut uideo, nequicquā Dei sumus, qui neq; providen-
 tia aliqua res humanas dispensare soleamus, neq; sacri-
 cijs digni esse uideamur, sed re uera asciarum terebro-
 rumq; instar sumus. Ac sanē uideris me iure optimo ad
 hunc modum superbe cōtemnere, quod cum fulmine ar-
 matus sim, sustineā te impune talia aduersus nos contu-
 meliose differentem. Cyn. Feri o Iupiter, si mihi fatale
 est fulmine percussus interire, neq; te ob ictum quicq; in-
 ius uocabo, sed potius ipsam Clotho, per te uulnus mihi
 incutientem. Neq; fulmen quidem ipsum accusabo, qua-
 si tam infelicitis ruinae caussa mihi extitisset. Verūtamen
 hoc quoq; uos interrogabo, nempe te & Fatum, ceterū
 tu mihi illius loco respondeas uelim. Etenim minis tuis
 hoc in memoriā mihi reuocasti. Qui sit tandē, ut omnis

tot sacrilegis, præterea tot criminosi & uolētis & per
 uris hoībus dissimulanter posthabitis, unā aliquam ili-
 cem aut lapidem, aut nauis uelum nihil mali unquam
 per iniustitiam merita fulmine feriatis? Non raro quoq;
 hoīem frugi & uiatorem spectatae sanctimonie? Quod
 nero cōpressis labijs obticuisisti Iupiter? Aut fortasse ne
 hoc quidē me nosse fas est? Iup. Sanē nefas est te ista in-
 quirere. Tu uero extreme curiosus es, adeo ut me fugiat
 quī nā tibi uoluptati sit istis me obtundere. Cyn. Proinde
 neq; hoc à uobis perquirendū mihi uideo, nempe à te
 & Fato et Prouidentia, quā ob rem Photion uir sanctus et
 iustus in tanta oīm rerum inopia atq; angustia diē suā
 obierit, tū etiam ante ipsum Aristides, Callias aut & Al-
 cibiades nepotes intēperantissimi oīm affluētia exubera-
 bant, neq; non Medius multis sceleribus cooperitus, ac
 Charops Aeginetes homo mascula Venere extreme in-
 famis, à quo matrē suā fame necatam pro certo cōstat.
 Cōtra Socrates undecim uiris traditus est, Meletus uero
 non uē. Adhæc cur Sardanapalus mollis atq; effœmina-
 tus, delitijsq; totus fractus regnauerit, Persarū uero tot
 ac tāti uiri uirtute longe optimi atq; clarissimi eius iussu
 in crucē subacti sunt, propterea qd' factis illius parū de-
 lectabantur. Ut taceā, quæ in præsens sunt, longū enim
 esset singulis percēsendis immorari, quēadmodū mali et
 facinorosi per oīm uitam facile agant, et feliciter oībus
 rebus affluētes, ceterum boni ducantur & ferantur.

paupertate, morbis & ceteris infinitis malis implicitè
 erumnose confluentes. Iup. An ignoras Cynisce, quā
 ta supplicia & cruciatus post hanc uitam prauos & sce
 leratos homines manere soleant, aut in quanta foelicitate
 uicturi sint boni? Cyn. Orcum mihi narras, & Tity
 os & Tantalos. Ego uero si quid talium rerum est, haud
 obscure cognoscā ubi Fato functus fuero. Quantum
 autem ad praesens attinet, uelim ut quantumcunq; hoc
 temporis in uiuis mihi exigendum est, ego interea omni
 felicitate perfunctus, tandem mortuus à sedecim uulturi
 bus iecur meum depasceretur: uerum non ut hic in uita
 sui pressus, quemadmodum fertur Tantalus, in beato
 rum insulis cum heroibus biberem, in Elysio prato con
 stitutus. Iup. Quid ais? An non credis esse quaedam
 parata supplitia & poenas malis destinatas, & hono
 res ac forum iudiciale, ubi singulorum uita habita ratio
 ne cognoscendi expenditur? Cyn. Audio Minoa quen
 dam Cretensem infra talibus rebus cognoscendis atq;
 dijudicandis dare operam, ac mihi super illo quoq; re
 sponde, estne tuus ut fertur filius? Iup. Quam ob rem
 uero ista de illo queris Cynisce? Cyn. Quos maxime
 afficit supplitio? Iup. Prauos uidelicet, cuius generis
 sunt parricide & sacrilegi. Cyn. Quos autem ad He
 roum contubernium amandare solet? Iup. Nempe bo
 nos, & sanctitate uitae praecellentes, quiq; semet uirtute
 excoluerunt. Cyn. Cuius uero gratia hoc facit o Iup
 iter?

ter? Iup. Propterea quod illi supplicio, ij uero honore remunerandi sunt. Cyn. Ceterū, si quis nolens & inuito animo mali aliquid designauerit, num & hunc supplicio afficiendū condemnat? Iup. Nequaquā. Cyn. Proinde, neq; si quis inuitus boni aliquid fecerit eum honore dignabitur? Iup. Nequaquam. Cyn. Itaq; haud cōuenit illi o Iupiter ullū neq; honore ornare, neq; supplicio efficere. Iup. Qui uero nullum? Cyn. Quoniam nihil nos homines animo uoluntario facimus, sed necessitate quadam ineffugibili ad hoc compulsi: si tamen uera sunt illa, quæ ante confessus es, nempe Parcam esse omnium rerū causam. Iam si quis alterū peremerit, Parca in culpa est, quæ admisit parricidiū. Siquis sacrilegio Deorum sana compulauerit, facinus à Parca sibi iniunctū admisit. Quocirca, si Minos recto uti uelit iudicio, multo æquius Fatum pro Sisypho punit, & Parcam pro Tantalō. Quid enim illi iniuste egerunt, quando iussis dicto audientes fuerint? Iup. Amplius quidem uel respondere tibi indignū facinus existimo, talia præsertim interroganti. Audax enim es & Sophista, ac iā quidem te relicto ab eo. Cyn. Debebā equidem adhuc et hoc ex te quesisse, ubi nam locorū Parcæ degerent, aut quomodo res tantas tam exacta cura & cogitatione queant assequi, præsertim illis tantum tribus existentibus. Etenim laboriosam & minime felicem atq; incundam uitam mihi uidentur agere, tantis implicite negotijs. Et

quemadmodum uerisimile est, ipsæ quoque Fato parū propitio et fauente in lucem sunt editæ. Itaque ego, si mihi daretur optio, nequaquam cum illarū uita meā cōmutaui, uerū eligerem potius, ut adhuc egentius agerem, quā ut dolo Parcarū asiderem tantis negotiis et difficultatibus referto, obseruans singula. Caterū si tibi graue est id Iupiter ad hæc respondere, etiam his contenti erimus ad quæ respondisti. Satis enim est quod de Fato et Providentia sermonem nos nō celaueris. Reliqua fortasse in Fatis non est ut audiam.

LVCIANI IVPITER TRA-

gedus, Vincentio Obsoporo interprete. Mercurius.

O Iupiter, quid animo cogitabundo tecum cōmunicans loqueris, pallidus obambulans, ac Philosophi colorem uultu præ se ferens? Quin mecum ista cōmunicas, et me propter rerū difficultatem, quæ premeris in consiliū adhibes. Haud enim famuli tui nugas habebis contempui. Mi. Sanè magne parens hominū rex atque Deorū. Te precor en glaucis oculis Tritonia Pallas Fare age ne celes quo sint hæc cognita nobis. Quod te consilium dubio sub pectore uersat? Cur gemis? Et tacito pallor subsurgit in ore? Iup. Nunquā grauis res ulla sic dici potest. Non passio, non ullus uspiam dolor. Sed neque calamitas ulla sic tragica et mala est. Quæ sit dolori conferenda coelum. Mi. O Phoebe qualibus incipit pro-

procemijs. Iup. O pessimum genus mortallum. Tuq; d
 Prometheu me quibus afflicti malis? Mi. Quid est? nec
 enim celabis hec domesticos. Iup. O murmur ingena
 fulminis magnicrepi. Quid utilitatis addis aut adfers mi
 hi? Mi. Cōpescce iracundiam, si tragica magniloquen
 tia quemadmodum illi tibi pares esse nequeamus. Neq;
 enim totum Eurpidem deuorauimus, ut tibi dictis Poe
 ticiis ē fabula petitis subseruiamus. Iu. An nobis obscū
 rum esse opinaris tristitie tue causam cuiusmodi sit?
 Iup. Nosti nequaquam, etsi grauius quiddam boēs. Iu.
 Noui ecastor dolorum tuorum summam, quibus diseru
 tiaris. Neq; tamē uociferor aut cocciso, quippe que iam
 septenumero prater morem eiusmodi per te sum passa
 contumeliam. Valde igitur credibile est iterū aut Dana
 ēs cuiuspiam, aut Semeles, aut Europa inuente amore
 te angī. Deinde uero assumpta imagine, aut tauri aut sa
 tyri, aut auranti factum uelle per impluium in sin
 um amate puellae influere. Hoc enim haud dubitanter
 significant crebri isti tui gemitus et suspiria, neque non
 lachryme. Præterea pallor quoque non alterius rei
 quàm amoris argumentum est certissimum. Iupit. O
 beate, quæ res nostras in amore et talibus ludicris si
 tu esse opinaris. Iu. Et quid aliud te nisi hoc sollicit
 at louem existentem? Iup. In extremum discrimen
 res nostre perductæ o luno, et planē, ut est in prouer
 bio, in acie nouacula constitutæ sunt, ut aut colamus

amplius, oblati in terra sacris fruenter, aut neglecti
 damur ab omnibus habiti contemptui, ac nullum quidē
 momenti esse uideamur. Iup. Nunquid terra Gigantes
 produxit iterū? aut nūquid Titanes disruptis uinculis de-
 iuctaq; custodia rursus aduersus nos arma et um pa-
 rant? Iup. Confide, nam res inferæ coelestibus extræ
 omne sunt periculum. Iun. Quid ergo aliud rei grauis
 et acerbæ accidit? Neq; enim uideo, quādo talia nihil te
 conturbant, quam ob rem nobis Polus aut Aristodemus
 pro Iunone apparueris. Iup. Timocles ille Stoicus o Iu-
 no et Damis Epicureus heri nescio quo initio in cā dela-
 ti disputationem de Providentia differuerunt, in magna
 probatorū hominū frequentia et celebrata populari,
 ad quod omnū maxime conturbauit animo. Ac Da-
 mis quidē neq; Deo esset, neq; omnino eorū que fierent
 eorū ullam habere, aut ea ordine gubernare Deos impu-
 denter affirmare non uerebatur. Ceterū optimus ille Ti-
 mocles nostras partes omni studio tueri conabatur. Dein
 de multa turba hominū certatim accurrentiū cōfluente
 nullum finem sortita est disputatio. Etenim hoc fœdere
 inito ab utrisq; discessum est, ut in diem posterū de in-
 tegro reliqua nondum discussa adcuratius examinarent
 atq; perpenderent. Et nunc omnes suspensio ad audien-
 dum inhiant animo, uter uictoriam adepturus sit, ab
 ueriora prolaturus. Videtis periculum, quā omni-
 bus modis in angustum res nostræ coactæ sunt, in uno
 uiro

nostrum periclitamur, & ex duobus alterum euenire
 necesse est: ut aut omnia nostra habeantur contempti,
 & solum inania quedam uideantur uocabula: aut ut ea
 pietate colantur, qua prius culta sunt, si Timocles dispu-
 tando superior euaserit. Iup. Periculosissima pro-
 fecta sunt illa, ne temere Iupiter more tragico propter
 illa efferebare. Iup. Tu uero Danaës aut Antiope
 alicuius potius cogitatione me implicatum esse opina-
 bare, cum ita exanimatum me esse conspiceres. Quid
 igitur? Mercuri & Iuno & Minerva nobis faciendum
 est? Quin & nos consilij prompte inuenti partem ex-
 promittis. Mer. Ego quidem coactio propterea concilio
 hanc rem cōmuni omnium deliberationi offerendā esse
 existimo. Iu. Et ego huius accedo sententiae. Mi-
 Atqui mihi diuersum uidetur. & pater, ne uidelicet exi-
 to tumultu cælum terrore compleas, neue palam fiat
 hanc ob rem te tumultuari aut consternari animo. Ce-
 terum priuato tecum consilio effectum reddas, ut Timo-
 cles disceptando potiatur uictoria, Damis uero omnium
 risui expositus atque subsannatus ex disputatione abeat.
 Mer. Atqui ista non manebunt obscura & tacita Iupi-
 ter, cum Philosophis in propatulo futura sit disceptatio.
 Ac tu quidem tyrannum agere uideberis, si de tantis re-
 bus, ad omnes communiter pertinentibus, cum reliquis
 nihil communicaueris. Iup. Quin ergo iam ut in con-
 sitionem ueniant proclamas, ut mox præsto sint omnes.

Mer. Recte mones, Hecus uos superi oryus in conciliū
omnes conuenite, ne cunctemini, confluite omnes, uenite
maximis de negotijs collaturi consilia. Iup. Adeo ne
nudis o Mercuri et uerbis simplicibus ad haec solutis pra
conem agis, praesertim maximis de rebus Deos conuo
cans? Mer. Et qui nam alia ratione expetis Iupiter? Iup.
Rogas? Aequum esse opinor, ut praconium tuum
nonnullis uersiculis ac magniloquentia poetica exornes,
ut hac impulsī studiosius et frequentius confluant. Mer.
Sanē. Veruntamen hoc poetarum et rhapsodorum est
officium. Porro, ego minime sum poeticus, adeo ut pra
conium quoq; corrupturus sim, si uersiculis consarcina
tis et male coherentibus proclamarem. Ac risui ero om
nibus ob uersiculorum structuram parum concinnant.
Itaq; et Apollinem in dandis oraculis rideri à nonnullis
indeo, dum multa securo animo inuoluit, et data opera
obscurat, ne omnino audientes otio indulgeant, sed expē
dant uersiculos. Iup. Proinde Mercuri, Homericos uer
siculos plerorq; admisce praconio, quemadmodum ille
nos conuocare consuevit. Credibile aut est illorum te cō
uiniuisse. Mer. Profecto non admodū prompte et cal
ide, tamen periculū faciam. Ergo Deūm nemo nec mas
nec scēmiā desit, Insuper Oceani sint oīa flumina pra
sto. Omnes summa Iouis nymphae quoq; tecta frequen
tent. Cūcti in conciliū gressu properate citato Vos qui
bus oblati cedūt sua munera sacris Praeterea quotquot
media

medie seu forte secundæ Classis erunt, seu quos tenet ulti
 ma, seu qui Penitus obscura diuorū sorte fruuntur. De
 gētes pingues cupidi nidoris ad aras. Iup. Euge o Mer
 curi, optimum egisti præconem, ac iam plenis uis con
 ueniūt. Quapropter assumens illos in sedes colloca, pro
 sua quenq; dignitate. Priores quidem sedes occupent au
 rei, post hos locentur argentei, deinceps uero subsequā
 tur quotquot sunt elephantini, his postremo succedant
 ænei atq; lapidei. Verum in his etiam ipsis Phidie aut
 Alcamenis, aut Myronis, aut Buphranoris, aut talium cō
 similium artificum gratia præhonorentur. Caterum uul
 gares illi nulla arte nobiles longe alicubi cōclusi in angu
 lum locentur cum silentio, complentes tantum contio
 nem. Mer. Fient ista ut imperas, ac sua quisq; ut par est
 fede dignabitur. Atqui hoc nentiquā promptū aut nosse
 proclue est, si quis illorū aureus fuerit ac multitudine te
 lentorum præponderet, opere uero non ita insignis sit,
 sed priuato penè ac uulgari et minime artificioso, si My
 ronis æneis ac Polycleti et Phidie et Alcamenis lapideis
 confertur, quo nam locandus sit, si artē præferendā esse
 putas. Iup. Oportebat quidē ad hunc modū fieri, sed ta
 men aurū anteferendū est. Mer. Intellego, nempe iubes
 ut per opulentiores delectu habito, nō ex optimatibus e
 lectim locētur, atq; etiā à prætio. Proinde, uenite priora
 sedilia occupaturi uos aurei. Attamen ut uides Iupiter
 soli barbari præsidebunt. Etenim cuiusmodi nam greci

sint animaduertis, pleni quidem uenustate ac gratia, ne-
 que non uultu honesto & liberali, & quantum ad artu-
 ficij præstantiam attinet, probe culti & perpoliti, non
 tamen nisi lapidei aut ænei uniuersi. Aut qui ex illis ma-
 ximis sunt ac sumptuosissimis impensis fabricati, ele-
 phantini sunt, modicum ab asperso auro splendorem re-
 tinentes, quippe quo tantum colorati sunt, pauloq; fa-
 cilius nitidiores. Ceterum intus sublignei quidem illi, tota
 que muscarum examina interne conuersantia cooperi-
 tes. Porro autem ipsa Bendis & Anubis illæ, & pro-
 pter hunc Attis, præterea Mithres in uniuersum ex so-
 lido auro constati sunt, et graues & muki reuera pretij.
 Neptu. Et qui hoc tibi iussu uidetur Mercuri, ut Aegy-
 ptium illum canino rictu deformem mihi anteferre non
 uerearis, præsertim Neptuno existenti? Mer. Recte
 dicis, at te quidē ò Neptune Lysippus tantum fecit ænei
 & pauperem, quippe Corinthijs tunc aurum non ha-
 bentibus. Hic autem omnibus metallis longe est opulen-
 tior. Vides itaque patienter & placate hoc tibi sufferen-
 dam esse, si huic postponaris: neque indignandum est, si
 is cui tantus natus est aureus, tibi prælatus fuerit. Ve.
 Proinde Mercuri, me quoq; assumptā transfer ad Deos
 aureos qui præsident, sum enim aurea. Mer. Minime
 ò Venus, quantum quidem ego uideo. Sed nisi prorsus
 hallucinor aut cæcutio, ex lapide candido ex monte Pen-
 telia exciso opinor, cum ita iussu esset Praxiteli Cnidijs
 Venus

Venus facta tradita es. Ve. Atqui grauissimum simul
ac fide dignissimum testem Homerum tibi producam,
sursum ac deorsum suis in rapsodijs auream Venerem me
esse perhibentem Mer. Sed enim ille ipse quoq; Apol
linem prædiutem & opulentum esse adfirmat, nubi
lo secus tamen iam ipsum in extremis sedentem conspi
cies, à latronibus contumeliose affectum, atq; etiam sin
dibus cytharæ compilatum. Quare & tu contenta esto,
equi boniq; consulens, si non prorsus in locum seruilem
& sordidam detrusa, contioni interesse cogare. Colof
sus. Quis uero mecum in contentionem descendere au
deat, cum & solem me esse conspiciatis, & tanta mo
le spectabilem. Ceterum, si non magno admodum inge
nio & artificio Rhodij me sculpere dignati sunt, tamen
& alios pari arte ad nostri archetypum sedecim Deos
aureos formauerunt? Quapropter ratione probabili o
mnium preciosissimus merito estimāduus essem. Artis ue
ro atq; operis præstantia & nobilitas tanta pensatur ma
gnitudine. Mer. Quid uero facto opus est ò Iupiter,
siquidem & hoc non mediocre mibi adfert iudicandi
difficultatem. Etenim, cum ad materiam oculos deflexe
ro, totus quidem æneus est. Porro, cum apud animum
meum perpendo ex quot talentis conflatus est, præter
hippada quingentas excusurus est modios. Iup. Quor
sum uero attinebat & hunc interesse contioni, sua ma
gnitudine aliorum paruitatem expositurum cōtemptui.

neq; non ob dignam sedem nos perturbaturum? Verum
enimvero ò Rhodiorū optime, etsi maxime omnibus au-
reis anteponendus esses, quomodo præsidere possis, nisi
ceteri omnes exurgant foras, ut soli tibi ad sedendum lo-
cus pateat atq; sufficiat, omni spatio uel alteris tantum
natis occupato. Quocirca rectissime feceris, si stans
contioni intentus fueris, inflexo in conciliū capite. Mer.
Ecce rursus altera in discernendo mihi difficultas obijce-
tur. Acrei enim estis utriq; , eiusdemq; artificij, nimirū
in Lysippi officina uterq; formatus. Et quod maximum
est, generis nobilitate pares, utpote Iouis filius Dionysus
ille cum Hercule. Vter ergo illorum anteferendus est
alteri? Siquidem de loco pugnant inter se ut uides. Iup.
Nimium uero cunctamur Mercuri, iam dudum conciona-
rium esse oportuit. Quare in præsens quidem nullo habi-
to discrimine sessum eant promiscue, ubi cuiq; uisum fue-
rit. Deinceps uero hisce de rebus cogetur de integro cō-
cilium, ac deinde certum habebō, qui mihi hac in re
ordo constituendus sit. Mer. Sed ò Hercules quā pro-
more solito tumultuantur, cum uociferatione quotidiana
illam distributionem efflagitantes. Vbi est nectar?
Vbi relictā ambrosia? ubi sunt hecatombæ? ubi sacrifici-
a? Iup. Compesce illos Mercuri in dicto silentio, ut in-
telligant cuius gratia accersiti sint, eiusmodi nugis post-
habitis. Mer. Atqui non omnes græcam linguam capi-
unt Iupiter, ego uero uarias linguas minime sonare cal-
leo, ut

ito, ut Scythis et Persis & Thracibus ac Celtis intelligi-
 bilis predicem. Consultus itaq; factu opimor, si manu
 signo dato silentiū imposuero. Iup. Quin ergo facis.
 Mer. Euge, Pythagoricis taciturniores tibi facti sunt,
 itaq; iam tempus est concionandi. Vides ut omnes oculo-
 los in te coniectos habeant, cupide atq; desyderanter ex-
 pectantes, quid nam dicturus sis. Iup. At quod ego pa-
 tior Mercuri, cur tibi exponere uerear filio existenti
 meo. Flaud tibi obscurum esse reor, quā impendio an-
 dax ego semper et magniloquus in contionibus esse sole-
 am. Mer. Satis comperte noui, ac profecto magno me-
 tu consternatus eram contionantem te audiens. Maxime
 uero quando minabare te terrā ex ipsis fundamentis euit-
 sam, & pontū unā cum Dijs sursum tracturū, aurea illa
 catena ex alto demissa. Iup. Atqui nunc ò fili, nescio
 quo modo sine prae magnitudine periculorū impendemi-
 um, sine prae multitudine presentium, conuentus enim ut
 uidetur est frequentissimus, anius confusa mente mihi peni-
 tus obstupuit, planeq; sub trepidati lingua cōstricta esse
 uidetur. Et quod oim est absurdissimum, orationis quaq;
 multū diuq; meditate procerum mihi excidit, qd' adorna-
 uerā, ut exordio erga illos uterer bellissimo atq; luculen-
 tissimo. Mer. Perdidisti oīa ò Iupiter, ceterū illi tuo filie-
 tio in suspitionē uenient, ac grande aliqd' malū se audiu-
 ros expectabūt, cuius gratia tu ita lēte & cunctatē ad-
 dicēdū pgrederis. Iup. Vis ergo Mercuri. Homericū il-
 lud poemū illis occinā? Mer. Quale nā? Iup. O superi

dictis animos attendite nostris. *Mer.* Apaga, iam
 enim abunde satis ista sub initium vobis per contumeli-
 am inculcasti. Verum tamen, si consultum videtur, uer-
 culorum odiosam difficultatem missam facito. Ceterum
 unam aliquā ex Demosthenis orationibus aduersus Phi-
 lippum habitis, quaecumq; argumento tuo appositissima
 videbitur, desume, pauca quedam immutans. Facies
 hoc multorum rhetorum exemplo, quibus idem face-
 re nunc solenne est. *Iup.* Recte sane dicis, consarcina-
 tam quandam rhetoricam, neq; non promptam et faci-
 lem perplexis et animo hesitantibus. Proinde facto ali-
 quando principio exordiar. Pro magna pecuniarum co-
 pia o uiri Dei uos electuros opinor, si palam uobis fieret
 quid tandem illud sit, cuius gratia in hunc coetum estis
 uocati. Quod cum ita sit, consentaneum est, ut me di-
 centem attentis audiat animus. Porro o Di, praesens
 quidem tempus emissā uoce propemodum loquitur, in-
 stantibus periculis omni conatu ac studio uobis occur-
 rendum esse. Nos autem ad haec summa ope providende
 parum solcite affecti uidemur. Iam uero, quoniam De-
 mosthenis subsidiaria uerba me deficiunt, haec ipsa uobis
 manifestius declarare statui, propter quae perturbatus
 animo, conuocata contione concilium coegerim. Heri
 enim, ut nemini uestrum obscurū esse opinor, cum Mne-
 sibeus Nauclerus obseruatam ex undis nauem, quae ad
 Capharniscopulos ferme illisa perisset, sacra persoluisset,

fct, accepti epulis in Petrao cōuiuū agitabamus, quot
 quot nostrum à Mnesitheo uocati eramus ad sacrificiū.
 Deinde oblati libaminibus uos alius aliò, quo cuiusq; fe
 rebat animus, secessistis. Porro autem ego, necdum enim
 profunda erat uespera, in urbem regressus sum, ut tem
 pore pomeridiano otiosus ab animo deambularem in Ce
 ranico, simul mecum sedula agitatione Mnesitheï tenue
 ac frugale, ne dicam sordidum, conuiuium perpende
 bam, qui, cum sedecim Deos epulis acciperet, solam
 modo gallum sacrificauit, senem quidem illum, ac iam
 muco & pituita laborantem. Thiaris præterea grana
 quatuor iam prorsus putrida, adeo ut prunis iniecta sta
 tim extinguerentur, ut neq; summas nares emergente fu
 mo contingeret, præcipue uero cum totas hecatombas
 ample & liberaliter polliceretur, iam naui appropin
 quante scopulis certo inclusa periculo. Interea dum hæc
 mecum uoluerem in animo, ad porticum Variā progre
 diendo delabor, ubi consistens ex improviso inusitatum
 hominum multitudinem conspicio: partim quidem illo
 rum intra porticum, partim uero ipso sub loue, insuper
 nonnullos uociferantes ac mira peruicacitate disceptan
 tes, inq; sedibus consedentes. Tandem uero rem ipsam
 facile cōiectura assequutus, nempe Philosophos esse ex
 contentiosis illis & rixosis, nolui propius admoto gres
 su exploratius intelligere, quid nam illud esset, cuius gra
 tia inter sese tantopere digladiarentur. Ac me ilico nube

ex crassioribus illis circumuolutum illorum habitu ex
 ornaui, proluxaq; barba attracta, per omnia non inepte
 Philosopho similem turbæ memet immisi. Multis uero
 qui mihi obsistebant cubito è uia protrusis, ingredior oï
 bus ignorantibus quis essem. Ceterū intra turbā iam cō
 sistens offendo Damum illum Epicureū hominem perdi
 tiſſimum, ac Timoclea Stoicum uirorum longe optimū
 perimaciſſime diſceptantes. Itaq; Timocles largo sudo
 re perſuens, præ nimio clamore iam penē uocem amiſe
 rat. Damis uero riſu ſardonio diſfluens magis ac magis
 Timoclea exaſperabat. Porro omnis illorum ſermo de
 nobis habebatur. Etenim execrandus ille Damis, hu
 manarum rerum nihil à nobis prouideri affirmabat, ne
 que eorū que in terris fierent quicquā nobis curæ ef
 ſe. Breuiter, nihil aliud quā in uniuerſum nos non eſſe,
 tanta ui comprobandi eius ualuit oratio, erantq; nonnul
 li qui laudarent illum. Alter uero nempe Timocles no
 ſtra optime ſentiēs propugnabat, indignabaturq; ac oï
 bus modis hoſtem pugnis inuadens laceſſebat, curam &
 ſedulitatem noſtram collaudans, ac planum faciens cum
 ex mundo, tum omnium rerum conuenienti ordine De
 os eſſe, quodq; per nos ordinatim diſponerentur ſingu
 la. Nec deſuerunt quibus & ille fuit admirationi, eius
 orationem non improbantibus. Verum iam extreme de
 feſſus erat, ac grauter & laborioſe loquebatur. Vniuer
 ſa autē turba in Damum coniectos habebat oculos. Cete
 rum cum

tunc cū ego Deorū exstimationem periclitantiē aduuer-
 tere, iussī noctem ocys circūfusa cōuentū dissoluere.
 Abierunt ergo excōposito ut die postero inchoatam de
 Dijs disputationē ad finē deducerēt. Inde ego multis me-
 domū abeuntibus comitem adiungens inter eundem au-
 dībam Damidis uerba certatim in celum ferri, atque à
 pluribus supra modum probari. Præsto tamen aderant
 etiam qui dicerent nihil esse præiudicandum, sed expe-
 ctandum, siquid in crastinum ipse quoq; Timocles dictu-
 rus esset. Hæc fermè sunt quorum gratia uos conuocari
 iussī. Non modica uero sunt hæc o Dijs, si ratione diligen-
 tius iniūta consyderaueritis omnem nostrum cultū, omne
 gloriam nostram ac prouentū ipsos esse hoies. Porro autē
 illi si persuasi in eam cogitationem discesserint, aut omni-
 no deos non esse, aut si sint, res tamen humanas nulla
 illorum administrari prouidentia, periculum est, ne om-
 nia nobis in terris negentur sacrificia, subtrahantur
 munera, cultus intercipientur, ac nequicquam sublimes
 in coelo collocati cum fame conflitemur, diebus festis
 & solennitatibus, & certaminibus, & sacris, & ludis
 nocturnis & pompis orbatī. Super tantis itaq; rebus in
 præsentia quidem æquum esse opinor, ut omnes collatis
 consilijs accurate perpendamus, si quam imminentibus
 periculis salutem inuenire queamus. Tum, qua potissi-
 mum ratione adiutus Timocles potiatur uictoria, ac
 ueriora dixisse uideatur. Damis uero conuictus atque

confusus auditoribus risui exponatur. Ceterum ego Timocli non admodum confido, quasi per omnia destitutus auxilio uicturus esset, nisi nonnihil opis per nos illi allatum fuerit. Facito Mercuri præconium quod lege fieri cautum est, ut surgentes consulant. Mer. Audi, ac si lentio linguam cohibe, ne turba. Quem ex Dijs maiori bus animus ad contionandum impellit, quibus consentaneum est? Quid hoc rei est, nemo surgit in medium, sed cunctiora tenetis, fortasse earum rerum magnitudine, quæ expositæ sunt, obstupescit. Momus. At uos sic muti tellus fiat et unda. Ego uero si mihi cum quadam dicendi libertate copia sandi concessa fuerit, permulta haberem ò Iupiter, quæ in præsentiarum conferrem in medium. Iup. Confidenter dic ò Mome, atq; interrito animo, uidere enim utile quiddam ad rem præsentem libere proloquuturus. Mo. Proinde ò Dei, agite, cuncti attentissimis estote animis. Ego enim iam olim admodum expectabam in eam difficultatem res nostras delapsuras, ac multos eiusmodi Sophistas nobis suppullaturus, iam dudum prospexi animo, à nobis ipsis tam abominanda atq; inaudite audacie causam suscipientes. Et sane per æquitatem indignum facinus est, eam ob rem irasci Epicuro, aut eius asseclis, eiusq; discipline successoribus, si talia de nobis suspicati sunt. Quam enim equam opinionem de nobis illis habendam esse contendat quispian, quando tantam omnem rerum perturbationem

in uita

inuita uideant. Bonos quidem ex illis ut quisq; agit uitq;
 maxime inculpatam, potissimum negligi, paupertate,
 morbis ac iugo serui indignissime afflictos opprimi.
 Ceterum homines facinorosos nefarijs sceleribus con-
 taminatissimos, honore & dignitate priores esse, diui-
 tijs extructissimis affluere, melioribus imperitare. Quin
 etiam sacrilegos nullis supplicijs multari, uerum conces-
 sa impunitate tuto latere. In crucem uero subigi, ac uar-
 ijs modis pulsari eos, qui nihil mali sunt commeriti, per
 iniustitiam delinquentes. Hæc itaq; cum uideant, uere
 optimo talem de nobis opinionem obtinent, nihil pror-
 sus nos esse. Maxime uero quando oracula prædican-
 tia audierint, quale est illud, Traiecto Hale maximum
 subuerter imperium. Haud quaquàm planè manifestan-
 tia, num suum ipsius, an hostium imperium subuersurus
 sit. Et iterum uxorum Salanis charissima pignora per-
 des. Etenim & Perse, ut opimor, & Græci iuxta è muli-
 eribus editi sunt. Ceterum auditis etiam rhapsodis illis
 quod & amor operam demus, quod uulneremur &
 feruiamus, quod uinculis constringamur, quod motis se-
 ditionibus dissideamus, atque id genus innumeris alijs
 rebus satis ridicule sumus impliciti, præsertim cum bea-
 ti atque immortales esse contendamus, quid uero aliud
 perinde, quàm riderent, facerent, ne flocci quidem no-
 stram diuinitatem æstimantes. Nos porro indigne feri-
 mus, siqui sunt homines non prorsus uecordes, & non

tis inopes, qui ista differunt, ac omnem nobis providen-
 tiam extorquent e manibus, cum potius contentos nos
 esse oporteat, si nobis etiamdum nonnulli sacra facerent,
 italia flagitiose delinquentibus. Ac mihi hoc loco o Iupi-
 ter (soli enim sumus, nec ullus hominum in hoc coetu
 praesto est, extra unum Herculem ac Dionysum & Ga-
 nymedem & Aesculapium, qui nothi sunt & Dij affcri-
 ptuij) cum ueritate responde, quando uero in tantum
 res humane tibi curae fuere, ut habita ratione perpendis-
 ses, qui nam illorum prauis & mali, aut iusti ac boni es-
 sent? Haud quaquam uero in hanc curam unquam te in-
 cubuisse dixeris. Itaq; nisi Theseus ex Trezene Athenas
 profectus, iugulasset in itinere maleficos, sane quantum
 ad te & providentiam tuam attinet, nihil obstarent, quo-
 minus non uincerent & Scyron & Pityocampes & Cer-
 cyon, aliq; innumeri parricidijs et latrocinio uiatoribus
 negotiū ualde securi facessentes. Ac nisi Eurystheus ho-
 mo cum iustus tum multū providens singulari humanita-
 te impulsus, singulis apud quosq; diligenter exploratis,
 hunc famulum suū emisisset, hoīem manu promptū fa-
 ctūq; strenuū, & ad obeunda pericula ac labores susci-
 piēdos interruū, nunquā tibi o Iupiter Lerneā hydra
 in mentem uenisset, nunquā aues Stymphalides curae
 fuissent, multo minus equi Threitiij. Quando uero Cen-
 taurorum contumeliose temulentiae memor fuisses unq;
 Atqui, si uerum proferendum est, tantū cōpreſſis mani-
 bus

bus in Olympo desidemus, tantum hoc inconvēnienter ob
 servantes, si quis litet atq; sacrificet, ac circa aras incen-
 so thure uaporet. Porro aut res cetera temere ac uicta
 fluxum feruntur, ut quisq; illas fortuito attraxerit. Itaq;
 meritis nostris digna ac iusta patimur, atq; etiam ampli-
 us patiemur, ubi homines post pusillam suspicientes ani-
 maduerterint nihil se utilitatis consequi, tametsi nobis
 sedula pietate sacrificarint, & oblati libaminibus lita-
 uerint. Deinde, breui uidebis ab ipsis Epicureis nos
 rideri contemptissimè, & haberi pro abiectissimis, Me-
 trodoros uero & Damidas suis disputationibus inuale-
 scere, propugnatores autem nostros ab illis iugulari.
 Quare nostrarum erat partium, his rebus finem impo-
 nere ac periculis emergentibus mederi, illisq; summa
 ope obniti, quorum opera hæc eò perducta sunt. Equi-
 dem, quod ad me attinet, non ualde periclitabor, si de-
 spectus ero. Neque enim olim in eorum censebar nu-
 mero, quibus honos habebatur, rebus uestris adhuc
 flantibus & florentibus, uobisq; oblato sacrificio fru-
 entibus. Iupiter. Enimuero, hunc o cœlites deliran-
 tem & nugantem missum faciamus, semper aliàs quo-
 que asperum oburgatorem agentem. Est enim, ut
 preclare dixit admirandus ille DEMOSTHENES,
 criminari & insectari, atque etiam oburgare cuius
 nolenti promptum ac facile. Ceterum demonstrare quæ ra-

tione rebus praesentibus commodissime succurra-
 tur, profecto consultoris officium est non nisi impense
 cordati. Quod quidem nos alios sedulo facturos etiam
 hoc tacente constantissime persuasum habeo. Neptu-
 Ego quidem alias quod uobis obscurum non est, sub un-
 dis dego, in profundo marinae Reipub. procurationem
 obiens, pro virili quoad eius fieri potest nauigantes ser-
 uo, puppesq; sursum ac deorsum magna cura deduco,
 neque non uolentam uentorum rabiem mollo, atque de-
 mulceo. Nihilossecus tamen et earum quae hic agun-
 tur rerum cura me habet sollicitum. Proinde Damum e-
 medio tollendū esse opinor, priusquam ad contentionē
 descēderint, aut ictu fulminis, aut alia quapiā machina,
 me disputando uictor euadat. Siquidē perhibes illū Iupi-
 ter oēs persuadendi uias ac artes callere. Quo facto illud
 quoq; testatum faciemus, nos supplicium de illis sumere,
 qui ista aduersus nos petulanter affirmant. Iup. Lu-
 dis o Neptune, aut praesenti ordinis oblitus es? Nihil enī
 tale in nostra manu fuit, uerum Parcae sunt quae cui-
 que fatali lege decernunt, hunc quidem fulmine, alte-
 rum ferro, tertium febricula, quartum tunc consum-
 ptum interire. Etenim, si mea facultatis fuisset punire
 maleficos, dimissem scilicet nuper sacrilegos nullo
 ictos fulmine ex olympia, cum duos torti capillū no-
 dos nubi detondissent, sex minus utrumque ponde-
 rantem

rantem? Aut tu ipse dissimulanter neglexisses in Getæ
 flo piscatorem illum ex Oreo, qui furtim tibi triden-
 tem abstulerat? Accedit his quod etiam indignanter et
 iracunde ferre uidebimur hoc factio perturbati, et Da-
 midis sermones perhorrescere, ac propterea ea insidio-
 se esse molitos, ne nobis expectandū esset, dum ille ex ad-
 uerso cum Timocle compositus congrediretur. Quod
 quid aliud quàm desertam causam uincere uidebimur?
 Neptu. Atqui compendiosam ad parandam uictoriam
 ego me uiam excogitasse arbitrabar. Iup. Apage, su-
 riosum et illiberale consilium ò Neptune, ac propemo-
 dum pingue et stolidum de tollendo ante tempus aduer-
 sario, ut nondum conuictus mortem oppetat, relictā in
 ambiguo disputatione. Neptu. Proinde, uos aliud
 quod factu sit præstantius excogitate, si mea consilia uo-
 bis tantopere repudianda uidentur. Apol. Si nobis
 quoq; natu iunioribus, et nondū barbatis per legē cōce-
 deretur cōtionandi copia, fortasse utile quiddā et frugife-
 rū afferre in mediū rei super qua deliberatis. Momus.
 Equidem ea nobis est ò Apollo de rebus ita arduis propo-
 sita deliberatio, ut non ætatis respectu, sed communis
 utilitatis seruendæ gratia omnibus quoq; sermo sit pro-
 positus. Quàm uero lepidum esset atq; festiuum, si in ex-
 tremis periclitantes discriminibus, circa legis facultatē
 atq; licentiam ambitiose disceptaremus. Ceterū, tu iam
 admodum concionator es legitimus, nempe iam olim ex

ephoebis egressus, præterea in duodecim aërorum tabulis
 relatus. Ac parum abest, quo minus etiam in Satur-
 ni concilio uersatus sis. Quare non est quod iuueniliter
 te geras erga nos, uerum sumpta audacia confidenter
 quaecumq; tibi optima factu uisa sunt, proloquere. Neq;
 propterea pudore afficiare, quod imberbis existens con-
 tioneris, præsertim cum ita profunda barba tibi sit fili-
 us Aesculapius. Quin etiam alioqui non indecorum tibi
 erit, id ætatis nunc maxime specimen aliquod sapientiæ
 exhibere, ne frustra uidere in Helicone consedisse, una
 cum Musis Philosophando. Apol. Atqui nequaquã
 penes te est ò Mome facultas eiusmodi permittendi, sed
 penes Iouem, qui si sandi potestatem mihi dederit, for-
 tasse quippiam expromam non ineruditum aut incondi-
 tum, sed quod ei quæ mihi in Helicone fuit conuersatio-
 ni respondeat. Iup. Dic inquam ò fili, iam enim
 permisi tibi. Apol. Timocles ille uir profecto non
 minus esse uidetur & pius, & qui disputationes Stoicas
 ad unguem excusserit. Vnde compluribus quoque con-
 uersatur iuuenibus propter exactam Philosophiæ cogni-
 tionem, & mercedem non mediocrem hac ratione colli-
 git, persuadendi facultate impendio pollens, quoties pri-
 uatim inter discipulos differendo uerba facit. Ceterum
 in hominum frequenti coetu aut celebritate populari ad
 dicendum infantissimus & timidissimus existit, uoce
 instructus uulgari ac planè barbara, ita, ut inepte &
 uitiose

uixisse dicendo in conuentibus non raro auditoribus risum excutere soleat, nihil apte inductum connectens, sed argumentis putidis & barbaris commiscet omnia. Maxime uero omnium hoc illi usu uenit, quoties eloquentissimus uideri gestit. Enimuero, alioqui quod ad ingenij acumen attinet, uir est perspicacissime intelligentie, & mentis plane diuinæ, quemadmodum testantur illi, quibus res Stoicæ propius atque compertius notæ sunt. Dicendo uero atque interpretando præ imbecillitate corrumpit plerumque omnia, non ualde planum faciens quid sibi uelit, uerum ænigmatum inuolucris non dissimilia proponens obscurat omnia. Ac rursus multo in uolentiora ad questionem propositas respondere illi moris est. Porro, auditores parum intelligentes quid affectata obscuritate sibi uelit, ferè subsannant eum. Consentaneum autem esse opinor, perspicue et significanter dicere, cui rei plurima cura impendenda est, ut audientes ea quæ loquimur nullo cum fastidio intelligunt. Mo. Equidem hoc recte dixisti Apollo, collaudatis ijs qui in orationibus perspicuitate utuntur, quanquā tu hoc ipsum in promēdis atque reddendis oraculis non admodum usurpare soleas, ancipitia & ambiguitate intricata multa in medium secure proiciens, adeo ut audientes alio ad interpretandum oracula opus habeant Pythio. Sed quid est quod adfers consilij? Quo remedio Timoclis in dicendo infantie succurrendum esse existimas? Apollo. Si quo modo patronum illiō Mome, queamus aduun-

gere diuini qui facultate dicendi polleat, eaq; pro dignitate eloquatur, quaecumq; Timocles excogitata illi effanda suggererit. Mo. Non sapit profecto hoc quod dixisti pilos, sed adhuc pedagogi eget adminiculo, de patrono in conuentu Philosophorum adiungendo, ad praesentes interpretaturo, quaecumq; Timocli dictu necessaria uisa fuerint. Damis uero ipse per se loquatur, porro alter interpretis utatur opera, priuatim in aurem illi susurrans, quaecumq; sibi placuerint. Caterum interpretis rhetoricetur, cum neq; ipse fortasse quicquam ex his intelleturus sit, quae Timoclem suggerentem audierit. Haec quomodo turbae non uideri possint extreme ridicula? At qui hoc alia uia aggrediamur, quando haec parum successit. Tu uero o admirande, etenim et uatem esse te confirmas, ac mercedem non mediocrem his praestigijs cum mularisti, donec aliquando et lateres aureos consecutus es, cur non data iam occasione in tempore aliquod egregium artis tuae specimen exhibes, praedicens nobis penes quem ex Sophistis disputaturis futura sit uictoria. Siquidem cum augurij peritia excultus sis, credibile est futurarum rerum euentum te praediuinare posse. Apol. Qui hoc ullo pacto fieri possit Mome, neq; presente nobis tripode, neq; thymiamatis, nec fonte augurali, cuiusmodi est Castalia? Mo. Vide, ut consultatus tergiverberis dum in angusto constringeris. Iup. Attamen dic o fili, neq; huic sycophantae calumniandi occasionem,

tuaq;

tuaq; subfannandi concedas, quasi omnis tua uaticinam
 di peritia in tripode et aqua & thure sita sit, adeo ut ni
 si hæc tibi presto sint, omni arte priuatus sis. Apol.
 Equidē ista in Delphis aut Colophone melius à me fieri
 poterant ò pater, oraculis omnifariam ut assolet tui
 presentibus. Attamen uel sic his omnibus nudus, impa
 ratusq; tentabo predicere, utrum secutura sit uictoria.
 Suscipietis uero haud dubie nisi uersiculis inclusum ora
 culum protulero. Mo. Dic modo, uide ut clara & a
 perta proferas Apollo, quæ nullo patrono egeant, aut in
 terpretis requirant operam. Etenim, nequaquã iam oul
 la caruncula aut testudo in Lydia coquitur, uerum qui
 bus de rebus nobis sit proposita deliberatio, non te præ
 terit. Iup. Quid ò nate dicturus es? Quã uero quæ
 oraculi prædictionem antecedunt, quàm plena terroris
 sunt, nempe color pallore immutatus, oculi hinc inde
 mobiles, comarum semet erigentium horror, motus cor
 poris furore incertus, ac omnino oïa numinis præsentia
 testantia, plena sunt mysteriorũ atq; terriculi. Apol.
 Percipe Faticani gens diuũ miracula Phœbi
 Lite super dura, quam constituere Sophistæ
 Clamosi, largis armati uocibus omnes.
 Multa quidem uarij alterno clamore tumultus
 Miscentes stua complebunt rostra carinae.
 Ast ubi iam curuo comprehenderit ungue cicadam
 Vultur, postrema cornices uoce sonabunt.

22

22

22

22

22

22

22

- .. Excipiet sperata suos uictoria mulos,
 .. Verum asinus feriet longo sua pignora cornu.

Iup. Cur autem sublato cachinno risisti o Momе, atque ista minime risu prosequenda sunt, quę nostris ceruicibus iam imminēt. Desine uero sedato risu infelicissime, aut immodicis cachinnis prefocaberis. Mo. Et quānam risum quęam comprimere o Iupiter, tali tam claro & perspicuo audito oraculo? Iup. Quin igitur & nobis interpretaris, quid nam sibi uelit. Mo. Valde quidē aperta et liquida, ita ut nihil nobis opus sit Themistoclis opera. Siquidem perspicue hoc testatur oraculum hunc uidelicet esse prestygiatorem, nos autem asinos clutellarios, ac per Iouem etiam mulos, qui tam facile persuasi, illius uerbis credamus: neque tantum habeamus mentis aut cerebri, quantū habent locustę. Hercu. Ego uero pater tametsi inter superos inquilinus sim & ascitus, tamen quę nostris rebus in pręsens usui fore uisa sunt, non grauabor exponere. Cum enim iam ad disputandum in unum coierint, tunc si Timocles superior euaserit, sinemus conuentus de nobis habui disceptationem progredi: sin res secus cesserit, tunc ego ipsam porticū concussam radicitus super Damum precipitabo, ne homo execrandus ore blasphemus amplius nos inuadat. Mo. Hercules heu Hercules, quā immane & barbarum est quod dixisti, et uehementer bæoticum consilium, eadem opera uolens tot unā cum scelesto Dami de exitio

de exitio absumere. Adhuc ipsam quoque porticum
anà cum Marathone & Multiade atque Cynigero dirue
re. Et quo nam pacto his collapsis rhetores amplius de
bito fungerentur declamandi officio, maximo ad conscri
bendas orationes argumento priuati? Equidem ista ui
uenti tibi licuisset perpetrare, ex quo uero in Deorum
numerus relatus es, factus & ipse diuinitatis particeps
didicisti, ut opinor, solas Parcas effecta reddere posse ta
lia, porro uos eiusmodi perficiendæ facultatis expertes
esse. Her. Proinde, quando leonem aut hydra[m] cla
ua illusa leto dedi, Parcae per me ista operate sunt? Iup.
Sanè uero. Her. Ac nunc si quis contumelia petu
lanter me impeteret, aut templum nefario sacrilegio
compilaret, aut statuam meam subuerteret, nisi iam om
nium Parcis uisum foret, non conteram illum scilicet? Iup.
Nequaquam. Her. Ergo me cum libertate dicentem
quæ sentio, audi o Iupiter. Ego enim, ut Comicus ait, ho
mo sum agrestis, & rusticus ligonem, ligonem uocans.
Si ad hunc modum res nostræ se habent, honoribus nido
ri, ac sacrificiorum sanguini quibus hic fruimur longum
ualere iussis, in orcum descendam, ubi me nudum ar
cum habentem, saltem demortuorū umbra & idola per
ethnescent, propter feras terribiles ac monstra à me pas
sim trucidata. Iupiter Euge testem, quod auiam,
domi adductum. Conseruasti igitur Damidi ista ad di
scendum subiiciens. Sed quis tanto accedit properanti

studio, nempe ereus ille est probe politus & exacte ex-
 pressus, subligata in morem priscorum coma. Magis
 uero tuus est ò Mercuri frater, forensis ille, cuius circa
 porticum Variam crebra est conuersatio. Proinde pice
 oppletus est, quippe qui in dies singulos à statuarijs re-
 fingitur. Quid hoc nate, cur tanto cursu ad nos ven-
 tendis? Nunquid nouarum rerum quippiam è terris an-
 nuncias? Hermagoras. Ingens quiddam ò Iupiter,
 quodq; summam & maximam requirat operam & dili-
 gentiam. Iup. Quin ergo actutum ex promis, sicubi
 aliud forte mali nobis ignorantibus subortū sit. Herma-
 Cum ad porticum iam fabricaret ereus, ac perq; dor-
 sum perq; pectus inūgeret, et factus inepte corpori tho-
 rax meo adpenderet, nec arte dispari foret ex ere totus
 additus mihi baltheus, turbam uideo tumultuantem ad-
 currere, qua cum duo sophistici certaminis ibant periti
 fronte tristi ac pallida pugiles Damis &, Iup. Parce
 precor optime Hermagora, uerbis intonare tragicis.
 Noui enim quos dicis. Sed age hoc mihi expedi, num
 iam dudum consertis manibus in pugnam descenderunt?
 Herma. Nondum, sed adhuc in initio uelitaris pugnae
 ac intrateli iactum constituti sunt, funda iaculantes &
 alternis eminus cōuitijs mutuo se petunt. Iup. Quid
 ergo nobis porro faciendum est ò superi, an non prola-
 to capite auscultandum? Quo circa horæ ostiariae iam
 auferant à ianua pessulum, ac deductis nubibus olympi
 portas

portare referent. O Hercules, quanta multitudo hominum ad audiendum confluit. Ceterum Timocles ille non admodum mihi placet ita perturbato animo trepidans, funditus hodie perditurus est omnia. Neque enim dubijs argumentis indicat, nullo modo Damidis impressionem ac impetum se perpeffurum. Sed quod nobis factu est facilius, uota pro illo faciamus nobiscum, at tace de re Damis inaudiat ista. Timocles. Quid uero ais Damis sacrilege, nullos esse Deos, neque eosdem quicquam in rebus humanis prouidere? Da. Non, sed tu mihi prius responde, quo sermone persuasus illos esse credidisti. Timo. Nequaquam, sed tu mihi o scelerate responde. Da. Non inquam, sed tu. Iup. Hac equidem tua ratione noster prepollet multo maxime, nam uocalius & intensius exasperat omnia. Euge uero o Timocles, multa mala in hominem perditumingere conuati hoc enim omnis tua uis sita est, ut maxime alias ipsis piscibus mutiorem te esse declaret, os tibi opprimens. Timo. Atqui per Minervam, prior tibi nunquam respondebo. Da. Proinde o Timocles, roga. Siquidem in hoc iam uicisti postquam iuraueris. Sed enim, si uideatur citra blasphemias. Timo. Recte mones o execranda bellua, nulla ne uidentur tibi superi uti prouidentia? Da. Nulla. Timo. Quid ais? omnia ergo fortuito contingunt, & citra Deorum prouidentiam? Da. Sane uero. Timo. Neque ullius Dei cura quicquam

ordinatur aut disponitur? Da. Non. Timo. Cū
 ista uero temere feruntur & casu fortuito? Da. Sanē.
 Timo. Ceterū uos ciues ista audientes impune sufferitis
 huius execrandas in Deos blasphemias, nec sceleratum
 hunc saxis obruitis. Da. Quid uero hominum ani-
 mos in me exasperas ò Timocles? Aut quem nam te esse
 dicam, qui Deorum gratia magno aduersus me stomā-
 cho exacerbatus es, præsertim illis ipsis nequaquam in-
 digne ferentibus? Iam enim olim ista audientes non-
 dum ulla re mala aut acerba me affecerunt, nescio ta-
 men, si ista audiunt. Timo. Audiunt ista ò Dami-
 audiunt, ceterum in aliud tempus grauib. supplicijs te
 excarnificandum reseruant. Da. Et quando illi de
 me cogitando tantum à rebus suis sibi sumerent ocij,
 tot ac tantis ut tu mihi perhibes districti occupatiōibus,
 res que sunt per mundum innumeras disponētes? Adeo
 ut te quoq; nondum ob tua nefanda peritūria dignis sup-
 plicijs affecerint. Neque non ob cætera nefaria flagi-
 tia, ne & mihi necessitate coacto ad conuitia & maledi-
 centiam propter probra falso obiecta cōfugiendum sit.
 Et me hercule non uideo, quo certiore argumento suam
 testatam facere possint Prouidentiam superi, quàm si te
 malum & nefarium malis exemplis cruciatum perde-
 rent. Atqui pro certo constat illos peregre esse profe-
 ctos, super Oceanum fortasse ad inculpato Aethyopas.
 Valent enim crebro ad illos ire comessatum, & profecto
 non

nonnunquam inuocati. Timo. Quid ad tam impudentem & blasphemam contumeliam tibi respondeam o Dani? Da. Nimirum illud, quod iam olim audis sine audire desiderabam, nempe qua ratione persuasus Deos providere existimas. Timo. Equidem ipso rerum quotidie accidentium ordine primum ad hoc credendum inductus sum. Nempe, quod sol subinde diurni spacijs cursu suum iter conficiat, ad eundem quoque modam luna perpetuo tenore eat ac redeat. Tum alterna stellarum uicissitudo, & plantæ e terra succrescentes, & animantia in dies singulos nascentia. Quodque eadem tanta industria procreata sic alantur, sic moueantur, sic cogitent, sic incedant. Quodque ea sit ratio edificandi, ea incidendi coria. Quæ omnia aliaque id genus innumera mihi clarissima & certissima uidentur esse diuine Providentiæ inditia. Da. Tu quidem Timocles questionem discerpis, neque enim clarum aut certum est, nam horum quodque disponente Providentiâ conficiatur. Cæterum quod hæc fiant, nec ipse negauerim. Non tamen ideo mox persuasus sum, ut credam ista necessario, ac quodam coactu Providentiæ fieri. Iam enim alias incepta sunt, & nunc pari uicissitudine, eademque uia constituuntur. Tu uero harum rerum ordinem necessitatem uocas. Deinde uidelicet indignaris, si quis à sententia tua dissentit, cum ea quæ fiant, enumeres ac laudibus efferas, existi-

mens hisce demonstrasse etiam unumquodq; illorum
 imitari posse prouidentia. Itaq; iuxta Comicū hoc pro
 fecto quod adduxisti friuolum est, proinde aliud adduci
 to. Timo. Equidem ego in ea sum sententia, ut putē
 aliam demonstrationem huic rei comprobandæ mihi nō
 esse adducendam, attamen ego te interrogabo, ceterū tu
 mihi responde. Videtur ne tibi Homerus fuisse poëtarum
 præstantissimus? Da. Et ualde quidem. Timo. Huc
 ergo ipsi ego fidē habui, Deorum prouidentiam haud ob
 scure asserenti. Da. Atqui ò admirande, Poëtam me
 hercule excellentem fuisse Homerum, oēs tibi haud diffi
 culter assentimur. Porro autem testem super hisce rebus
 fide dignum aut hunc aut alium Poëtam ullum esse, id ue
 ro nullo modo concedimus. Neq; enim ueritatis profe
 rendæ curam illis fuisse constanter opinor, sed ut audi
 entium animos uerborum lenocinijs atq; dulcedine de
 mulcerent. Quapropter & uersiculos cantillant, & fa
 bularum inuolucris perstrepunt, ac breuiter super fumo
 machinantur omnia. Perlibenter uero exte audirem,
 quibus nam Homeri dictis maxime in hanc opinionem
 esses adductus. Nunquid ijs, quæ de Ioue memoriæ pro
 didit, quomodo illum insidiosè petitum uinclis constrin
 gere uoluerint, & filia & frater & uxor eius? Et nisi
 Thetis indignum facinus miserata Briareum Iouem au
 xilium aduocasset, optimus ille Iupiter nobis constrictus
 atq; discerptus fuisset. Pro quibus memoy dati à Theti
 de bene

de beneficij, ludit Agamemnonem somnio quodam sal-
 lact immisso, in hoc ut multi ex Achivis hostili manu
 perempti occumberent. Vide uero quàm non facile ex-
 promptum Ioui fuerit fulminis extorti incendio inflam-
 mare Agamemnonem, nisi miseris modis illum decepisset.
 Aut illa fortasse omnium maxime tibi audienti fidem
 fecerunt, quemadmodum Diomedes Veneris manum uul-
 nere uiolauerit, atque etiam Martem ipsum Minervæ
 impulsu. Aliquanto uero post, ipsi cœlites furore colla-
 psi singulari inter sese certamine mixtum masculi & foe-
 mine præliati sunt. Ac Minerva quidem Martem supera-
 tum prosteruit, quippe quem tardatum ac fessum uul-
 nere opinor, quod paulo ante à Diomede acceperat ad-
 orta sit. Contra Latonem steterat Cyllenia proles. Aut
 forte ea quæ super Diana nugatus est, probabiliter tibi
 dicta uisa sunt, quemadmodum ipsa nimium querula in-
 dignanter & maligne tulerit, quòd sola ad epulas conui-
 uales ab Oeneo uocata nō fuerat. Ac propterea aprum
 iussu atque magnitudinis ac roboris inauditi in regionem
 illam immisit, nunquid ergo talia legentem te persuasit
 Homerus? Iup. Papæ, quanta turbæ acclamatio ò
 superi consecuta est Damini collaudantis. Noster uero
 hesitanti & perplexo similis esse uidetur. Proinde ani-
 mo metuculoso turbatus subtrepidat, ac planè clypeum
 se abiecturū haud obscure præ se fert. Et iam quidem cir-
 cumfert oculos, ubi nam è turba elapsus aufugiat.

Timo. Proinde neq; Euripides quicquàm sani tibi dicere uidetur, quoties in scenam introductis Dijs perspicue indicat illorum auxilio bonos ex heroibus seruari, improbos autem propter impietatem crudeliter perire? Da. Atqui Timocles philosophorum generosissime, si hæc facientes Poëtæ tragici te persuaferunt, necessum est alterum ex his duobus consequi, ut aut Polum & Aristodumum & Satyrum Deos esse existimes, aut Deorū personas esse hæc ipsa, nempe calceos ac tunicas ad pedes usque porrectas, & chlamydes & chirothecas & uentri culos & corpuscula, aliq; id genus innumera, quibus illi tragædiam exornare solent, quod ego absurdissimum esse arbitror. Alioqui per se quoties nulla necessitate urgente suam in fabulis opinionem explicat? Auduisti ne unquam & hæc ab illo prolata libere? Vides supernum simul & immensum æthera. Terram humidis circa tenentem in brachijs. Illū Iouem arbutare, nec non hanc deam. Et rursus Quicumq; Iuppiter Deus sit nescio. Nisi quod Iouē sermone uulgi auduimus. Timo. Proinde, oēs homines & gentes turpiter decipiuntur Deos esse existimantes, eorūq; dies festos magna religione celebrantes? Da. Euge o Timocles, quoniā in memoriam mihi reuocasti gentiū opinionem, quā de Dijs obtinent. Ab illa uero maxime licet intelligere q̄ nihil firmū & stabile in se habeat, quæ de Dijs fertur oratio. Multa enim est & conturbata opinionū confusio, ac
 planē

placere alijs alia opinantur . Siquidem Scythæ Acinacti
sacrificant . Thraces Zamolxidi homini fugitivo, quem
ex Samo ad illos delatum esse constat . Phryges autem
Lunæ, Aethiopes diet, Cyllenij Phaleti, columbæ Assy-
rij, Persæ igni, Aegyptij aquæ, ac omnibus quidem Ae-
gyptijs aqua pro Deo communiter colitur . Caterum priua-
tim Memphis quidem bos Deus est, Pelusiotis uero ce-
pe . Iam alijs ciconia aut crocodilus, alijs cynocephalus,
aut feles, aut simia . Præterea uicatim, his quidem dex-
ter humerus Deus est, cæteris uero e regione habitantibus
sinister . Item alijs dimidia pars capitis, alijs pocu-
lum samium, aut catinus . Nonne hæc tibi uidentur ri-
su prosequenda esse o bone Timocles? Mo . Non-
ne prædicebam o Dij ista omnia uentura in propatu-
lum, ac fore ut exacte indagarentur? Iupiter . Dixi-
sti o Mome, & nos recte oburgasti . Ego uero his omni-
bus diligenter emendatis mederi conabor, præsentis cui-
tato periculo . Timo . Atqui tu o Deorum hostis as-
seris, oracula & rerum futurarum prædictiones, cu-
ius opus esse dices, nonne Deorum eorundemq; prou-
dentia? Da . Tace uero de oraculis uirorum optime,
alioqui ex te queram, cuius rei gratia illorum potissi-
mum mentionem feceris . Nunquid illius gratia, quod
Pythius Lydo respondit? Quam uero callide sermo-
ne usus est ancipiti . Cuiusmodi sunt quædam Mercu-
riales imagunculae duplices, & utrinque similes .

ad quicūq; illarum partem te uerteris. An potius Cyre-
 sus traiecto Hale, suum ipsius an Cyri imperium subuer-
 surus est. Attamen non paucis talentis Sardanum illud
 exitium uocem hanc ambigam rex mercatus est. Mo.
 Hæc ipsa ò superi uir iste cōmemorat, quæ oīm p̄tinuit.
 Vbi nūc noster est festinus ille Cubarcedus? Quin profo-
 rtus tuam existimationem ipse tueris obiecta refellendo.
 Iup. Tu quidem nos mactas ò Mome, nequaquam in
 tempore nunc obiurgationibus increpans. Timo.
 Vide qualia facias ò scelerate Dami, qui propemodum
 ipsa quoq; Deorum simulachra unā cum aris non uereā
 ris subuertere. Da. Haud omnes aras subuerti cupio
 ò bone Timocles. Quid enim mali adferunt, si thymia
 matum odore et fragrantia plene sint? Cæterum Dia-
 ne aras quæ in Thauris substructæ feruntur, non illiben-
 ter funditus euerfas uiderem, super quas ipsa uirgo con-
 iuium magna alacritate agitare solet. Iup. Vnde
 uero nobis hoc insuperabile malum obijcitur, quā nul-
 le Deorum patet hic uir, nullus numen reueritus, sed
 tanquā ex plaustro magna libertate omnes carpi ac
 lacerat, nulloq; discrimine in uniuersos debacchatur iux-
 ta insontes atq; innocentes. Mo. Atqui per paucos
 inter nos reperies ò Iupiter à culpa immunes. Statim ue-
 ro progressus unum ex optimatibus inuasurus est. Ti-
 mo. Neq; Iouem ipsum audis ò Deorum impugnator
 cientem tonitrua? Da. Et quo nam pacto ò Timocles

non audirem tonitrua? Ceterum numcens tonitrua sit
Iupiter, ipse melius calles, qui in Deorum immortalium
concilio quondam conuersans inde huc delatus es. Quā
quā illi qui huc ex Creta frequenter conueant, longe
alia nobis atque tu commemorare solent, sepulchrum
quoddam illic ostendi, iuxtaq; positam columnam, indu-
cantem nō amplius Iouem tonare, sed iam alium Fato fun-
ctum esse. Mo. Enimvero hoc iam multo ante non
ignorabam hominem dicturum. Quid ergo Iupiter ita
abescens expalluisti, ac dentes præ tremore concutis?
Bonum habere animum conuenit, ac tales hominu-
nes magna mente contemnere. Iup. Quid ais o Mo-
ne contemnere? Nonne uides quanta hominū frequētia
ista differentem audiat, tum quemadmodum iam persua-
sa ista de nobis constanter credat, iamq; illos sententiae
sue differentes abducit Damis ab aure reuinctos. Mo.
At tu Iupiter quando lubitum est, aurea ex alto demissa
rathena, omnes illos unā cum terra ex Oceano haud dif-
ficulter sursum trahere poteris. Timo. Dic mihi ho-
minum sceleratissime, nunquā non nauigasti? Da.
Ac sepe numero o Timocles. Timo. Proinde nonne
forebat id temporis uos uentus illapsus in carbasum, ac
puppim propulit, aut remigantes? Ceteram unus su-
perne assistens gubernaculo nauim rogendo seruauit?
Da. Maxime. Timo. Deinde nauis nullo modo si
si gubernaretur, posset progredi. Tu uero in uniuersa

Non hoc omne citra gubernatoris & ducis operam tenes
 re sursum ac deorsum ferri existimas? Da. Erge sig
 nificanter, ista Timocles atque firmiter exemplo corro
 boras. Sed enim o Deorum amantissime, gubernatorem
 illum quidem uidisti nunquam non ea quæ ex usu sunt na
 uigantium considerantem animo, ac ante tempus neces
 saria adornantem, neque non nautis quæ factu sunt con
 ducibilia imperantem. Tota uero nauis nihil habet inui
 le aut temere importatum, quod illorum alicui necessi
 tati non sit addictum. Ceterum tuus ille gubernator,
 cui tu magnæ illius nauis regendæ curam attribuis, &
 etas connaute, nihil cum ratione, nihil ex dignitate
 ordinant aut instituunt. Sed si fuerit rudens ad puppim
 usque protenditur, utrique uero pedes ad proram. Ipsa
 autem anchoræ nonnunquam sunt aureæ, cetera pars
 plumbea. Quæ etiam inferiora nauis colore uariegata
 sunt, porro superiora inuenusta atque informia.
 Præterea ipsis ex nautis cernere est, hunc quidem incer
 tem, & ab omni arte nautica alienum, & ad labores
 obeundos meticulosum, dimidia aut tertia parte dragme
 dignum. At uero cum qui ad natandum sit impiger,
 & ad excurrendum ad antennæ usque adpositus, quiq;
 ad gubernandum utilia omnia ad unguem calleat, hunc
 exhaustiende tantum sentinæ destinatum esse uidemus.
 Eadem quoque rerum facies circa eos est, qui à remi
 gando immutæ sunt. Vbi uerbero quæspiam cæteris
 honore

honore & presidentia prelatus iuxta gubernatorem
 sedere atque coli conspicitur. Mox alius quispiam cy-
 nædus spurcissimus, aut impiatus parricidio, aut con-
 taminatus sacrilegijs præ alijs habitis honoribus uenera-
 tur, & naui summa apprehendit fastigia. Porro, au-
 tem non pauci spectata cum gratie tum probitatis uiri
 in secessu carinæ in angustum locum coacti ab impro-
 bioribus, & quantum ad ueritatem & rectam uiuen-
 di rationem attinet deterioribus, indignis modis cal-
 cantur pedibus. Considera uero apud animum tuum,
 quemadmodum Socrates & Aristides & Photion nau-
 garint, qui ne uictu quidem necessario pro sufficienti co-
 pia instructi fuerint, neque pedes in nudas tabulas per-
 sentinam potuerunt extendere. Contra, quanta in om-
 nium rerum ubertate & affluentia Callias atque Mi-
 das & Sardanapalus molliter & luxuriose uixerint su-
 per omnes homines aduersus illos expuentes. Eiusmo-
 di uero in tua nauī cōtingunt o sapientissime Timocles,
 propter quod etiam infinita sunt naufragia. At enim
 si gubernator quispiam assistens uideret, ac ordine
 singula facienda imperaret, primum quidem nequa-
 quam ignoraret, qui boni, qui item mali essent ex nau-
 gantium numero. Deinde, cuique pro sua dignitate
 conuenientem prouintiam obeundam traderet, et locum
 melioribus in superiore parte naui apud se obtinendū de-
 ligeret, infra uero deteriorē peioribus. Præterea præstā

iores quoque in consilium socios sibi adiungeret, tum ex
 nautis quo quisque foret cum manu tum mente promptior, illi
 quidem prae regendae curam delegaret, illi laterum tu
 endorum officium daret. Porro autem alteri in omnes
 imperium credidisset. Ceterum ignavi segnitie per diem
 quinque cæsi in uinculis emendaretur fustibus. Quare
 o admirande, periculum est, ne exemplum quod de naui
 adduxisti, subuersum sit, quippe quod gubernatorem
 malum et imperitum nactum sit. Mo. Hæc quidem
 ex noto ac iuxta fluxum succedunt Damidi, et iam ple
 nis uelis fertur ad uictoriam. Iup. Recte putas o Mo
 me. Etenim nihil firmi Timocles excogitat, sed commu
 na illa et protrita et quotidiana, quæ nullo negotio re
 felluntur alia alijs agglomerando ingerit. Timo. Pro
 inde, quando exemplum de naui productum parum fir
 mum, et uehemens tibi uisum est, audi iam nunc sacram
 (quod auxit) anchoram, et quam nulla machina per
 rupturus es. Iup. Quid nam dicturus est? Timo.
 Haud dubie enim cognosces num ista syllogismis proba
 bilibus collegero, et num aliqua ratione ea consulare
 queas. Etenim, si sunt aræ, sunt etiam Dii, atqui sunt aræ,
 sunt ergo etiam Dii. Quid habes quod ad ista uel musi
 tes? Da. Vbi prius ad satietatem risero, respondebo tibi.
 Timo. At uideris nunquam ridendi finem facturum, attamen ef
 fare obsecro, quæ ob rem ista tibi dicta tam ridicula uisa
 sunt. Da. Propterea, quod non senseris à tenui chordingula
 anchoram

anchoram tibi esse alligatam, praesertim sacram existens
 Si quidem ex hoc quod coniunctim inferre postulas, pro
 pterea Deos esse quis arae sunt, firmam existimas ab illis
 impressionem te fecisse. Quocirca quando aliud te ne-
 gas habere firmius, abeamus in praesentia. Timo.
 Eateris ergo prius ex arena discedens te uictum esse?
 Da. Ita profecto o Timocles, tu enim quemadmodum
 ij qui ad supplicium repetuntur, ab aliquo ad aras nobis
 confugisti. Itaque per sacram illam anchoram ego iam ob-
 latis sacris aduersus te libare constitui, ac super ipsas qui-
 dem aras, ne posthac de his amplius contendamus. Ti-
 mo. Ista quidem cauillaris illudendi mihi gratia mortuo-
 rum depredator scelestus, execranda, mastigia, propudium.
 Neque enim nobis compertum est, quo patre natus sis, quo
 modo autem mater tua lasciuia meretrix pudicitiam in qua-
 estu habueris, scimus, tum quemadmodum fratris caede ac
 sanguine manus tuas implaneris. Qui mulieres ingenu-
 as moechus infamis constuprare, ipsos uero iuuenes cor-
 rumpere soles, homo gula ac uentri deditissime atque im-
 pudentissime. Ne igitur fuga te prius subducas, quam
 a me acceptis plagis contusus abieris. Iam enim hac te
 sta tibi uulnus incutiam, omnibus modis scelerato ac ne-
 sario existenti. Iup. Alter quidem o Diu risu ac ca-
 chinis diffluens discedit, alter uero a tergo sequitur as-
 satim ingerendo conuicta, cauillis insultantem Damiam
 non perferens. Planeque caput illum testa obuerberatum

rum esse uidetur. Ceterum uobis quid super his rebus faciendam consultis? Mer. Præclare mihi illud Comicus dixisse uidetur, graue passus es nihil boni si consulas. Quam enim hoc nostris rationibus admodum nocere potest, si pauci homines persuasi eam de nobis opinionem obtinentes abierint. Sunt enim permulti diuersum sentientes, plures profecto quam greci, nimirum promiscua illa uulgi multitudo, insuper omnes ille gentes barbaræ. Iup. Atqui ò Mercuri Darij illud quod de Zopyro dixisse memorie proditum est nimium pulchre habet. Quare ego quoque unum talem præoptarim à me stare auxiliarem socium potius, quam infinitas Babylonas mihi superesse.

LVCIANI DI

ALOGVS ANACHARSIS, SEV DE

Gymnasijs, Vincentio Obsopæo in
terprete. Anacharsis.

HAEC uero Solon, quam ob rem uestri faciunt inuenies? Partim enim illorum complexi mutuo se supplantant, partim uero alius aliū præfocat, ac uerberat, e coeno semet immiscet, uoluntanturque perinde ut fues. At qui mutuo statim exutis uestimētis, spectator enim assistebam, alter alterū uicissim et rasi et unxit oleo ualde
pacato

pacate & amiciter. Deinde uero nescio qua offensa diffi-
 tiati mutuo se de loco propulerunt innuentes, fronteq;
 arietantes cōcurrunt nō secus atq; arietes. Et uide ut ille
 alterū sublatū cruribus humi prostrauerit, deinde in eum
 illapsus suspiciendi facultatē non permittit, in cœnum de-
 orsum adigens. Postremo uero iam illius crura secundū
 uentrem cōplexus, circumiecto gutturi cubito, miserum
 erūnose præfocat. Alter aut̃ eius obuerberat būeros, sup-
 plicans, ut opinor, illi ne prorsus præfoetur. Sed ne olei
 quidē gratia agūt modestius, ne luti aspergine inquinārē-
 tur, uerū obscurata unctione, et luto cōpleti largo sudore
 persuentes copiosam ridendi materiā mihi exhibent ue-
 luti anguille ē manibus elabentes. Rursus alij in anle a-
 rea hoc ipsum sub Ioue facere consueuerunt, neq; tamen
 illi ipsi in cœno, sed profundam arenam subiicientes in
 fossa conturbant se mutuo. ipsiq; ultro spargunt puluerē
 gallorum in morem, quo minus, ut mea fert ratio, in cō-
 plexibus effugiant, arena omnem lubricitatem disclau-
 dente, aduersarijque comprehensionem firmiorem in
 arido subministrante. Ceterum illi stantes erecto cor-
 pore pulueribus pleni, et ipsi mutuis semet afficiunt uer-
 beribus, & calcitrant. Itaque infelix ille & dentes ex-
 puenti similis esse uidetur, adeo illi os totum & arena et
 sanguine oppletum est, palma ut cernis in maxillam per-
 cusso. Sed ne præses quidem ille inter eos pacem com-
 ponit, ac pugnam inducta concordia dissoluit. Eten-
 im purpura coniecturam facio, hunc esse unum ex illis

principem. Quin animose quoq; cohortatur & laudat eum, qui alteri incussa in faciem palma plagam intulit. Porro, alij alibi omnes accelerantes in pulvere, ueluti rurrentes subluunt eodem in loco permanentes, & in alium profilientes calce laceffunt aëra. Quocirca ista per libenter scire uelim, cuius compendij aut utilitatis gratia factitare soleant. Equidem omnino hæc res mihi uidetur esse insania, nec quenquam esse arbitror, qui me facile persuasum ab ista sententia abducturus sit, ut non credam hos insigniter desipere quibus studio est ista facere. So. Ista me hercle o Anacharsi non iniuria ita tibi uidentur, cum & peregrina sint, & multum à moribus scythicis abhorreant. Quemadmodum & uobis non parum multas disciplinas & corporis exercendi studia esse uerisimile est, quæ nobis Græcis absurda & aliena esse uiderentur, si quis quemadmodum tu illis spectandis arbiter assisteret. Atqui bonum habere animam o amice, neq; enim ista insaniæ sunt opera, neq; impulsu contumelie hi mutuo se obuerberant, inq; cæno uolitantur, aut semet conspergunt pulvere. Sed inest huic rei necessitas non inuicunda, neque mediocrem uigorem adiungit corporibus. Itaq; si diutius, ut te planè facturum opinor, in Græcia uersatus fueris, non in longum et tu unum ex eorum eris numero, qui cæno oppleti sunt aut pulvere. Vsque adeo res tibi uidebitur et uoluptuosa & utilis. Ana. Apage ista à me o Selon. Vobis hæc oblectamen

ta utilitatem adferant. Me quidem si quis uestrum ea af-
 fecerit contumelia, sentiet me haud nequicquam accin-
 ctum esse acinace. Veruntamen dic mihi, quod nomen
 huic rei indidistis, aut quid nam operis hoc facere dica-
 mus? So. Locus ille ò Anacharsi à nobis uocatur gym-
 nasium, estq; templum Apollinis Lytij. Cernis autem
 eius simulachrum quod supra statuam situm est, sini-
 stra quidem arcum gerens, dextra uero supra caput re-
 fracta tanquàm ex multa defatigatione Deum quiescen-
 tem indicat. Cæterum exercitiorum aliud quidem,
 qd' in cœno sit Lucta uocatur. illi uero in puluere quoq;
 luctantur. Porro eos qui erecto stant corpe ac semet uer-
 beribus mutuis onerant, Pancratio decertare dicimus.
 Sunt præterea & alia nobis eiusmodi gymnasia, & pu-
 gillatus & disci & saltus, quorum omnium certamina
 solemus proponere, quorum qui palmam adeptus fue-
 rit, is præstantissimus ex omnibus esse iudicatur, ac cer-
 taminis tollit præmia. Ana. Cuiusmodi uero sunt
 ista præmia? So. In olympijs corona oleagina, in isth-
 mis pinea, in Nemeis ex apijs concinnata. Porro au-
 tem in Pythijs poma Sacerdotes Apollinis proponere
 consueuerunt. Cæterum apud nos Athenienses oleum
 ex olua. Quid autem sublati cachinnis risisti Ana-
 charsi? an quia hæc tibi uisa sunt esse modica? Ana.
 Non, sed præmia omnibus modis clara. atque præstan-
 tia percensuisti ò Solon, cum digna ijs qui ea proponunt

in certaminibus ob munificentiam, tum etiam athletis, qui ista nauiter consequi studeant. Itaque pomorum gratia atque apiorum tanta ante laboriose perferunt, & periclitantur, dum indignis modis praefocantur mutuo, ac inhonestis uerberibus ceduntur, ita ut non liceat sine negotio potiri malis, siquem cepisset pomorum desiderium, aut coronari apio, aut fertis pincis, cuius nullo luto defcedaretur facies, neque aduersarij eius uentrem pede calcitrassent. So. Atqui ò optime, nos non ad nuda tantum dona intentos habemus oculos. Etenim haec saltem signa sunt atque indicia uictoriae, per quae uictores cognoscuntur. Ceterum quae haec comitatur gloria quauis re digna uidetur esse uictoribus. Pro qua consequenda etiam in uentrem calcitrari, praclarum est uenantibus gloriam ex laboribus. Neque enim haec citra sudorem atq; laborem contingit mortalibus, sed illius flagrantem desiderio oportet sub initium multa dura perpeti, quibus nauiter perpeßis, illi dulcis & tanto pere exoptatus finis è laboribus expectandus est.

Ana. Hunc ne finem ais ò Solon, dulcem atque utilem, ut ab omnibus uiridi redimiti corona conspiciantur, atque ob uictoriam laude uebantur, quorum paulo ante nemo non ob indigna uerba misertus est. Cæterum nunc mirifica felicitate perfruuntur ditati pomis atque apijs. So. Nostrarum rerum etiamnum imperitus esse uidere, non multo uero post alia tua erit super hisce rebus sententia,

tentia, posteaquàm in frequentissimos Græcorum con-
 uentus profectus, uideris tantam hominum multitudinẽ
 collectam ad illorum confluisse spectaculum, ac thea-
 tra multis millibus hominũ repleta, athletas uero ipsos
 diuinis efferrì laudibus. Porro cum qui præconis uoce ui-
 ctor pronunciatu fuerit, ab omnibus propemodũ deum
 existimari. Ana. Hoc ipsum quod dixisti o Solon lon-
 ge miserrimum est, quod non paucis præsentibus tam in-
 fanda patiuntur, sed in tanta spectantiũ corona atq; cele-
 britate, qui acceptæ cõtumeliæ testes sunt oculatissimi.
 Illi nimirum eos felices esse pronuntiabunt, quos uident
 sanguine perfluere, aut à suis aduersarijs compresso gut-
 ture præfocari. Hæc enim summa foelicitas illorum præ-
 sto est uictoriæ. Sed enim apud nos Scythas, si quis Solon
 uel unum è ciuibus pulsauerit, aut obuiam factus è uia
 detruserit, aut uestem disciderit, graui multa in eum
 animaduertunt senes, tametsi hoc ipsum uel paucis præ-
 sentibus arbitris quispiam passus fuerit, taceo in tam nu-
 merosis spectaculis, cuiusmodi tu percenses in Isthmo
 celebrari aut Olympia. Cæterũ athletarum me hercule
 uicem ex animo dolco, eorũ noie quæ ab illis sufferenda
 sunt. Spectatorũ uero dementiam, quos tu ex oĩbus locis
 optimos quosq; ad ludos uisendos ais cõfluere, demtor
 magnope, si negocijs necessarijs posthabitis, hisce rebus
 uacare non uereantur. Nondũ enim illud possum intel-

legere, quod nam oblectamenti, quid uoluptatis denique
 hoc illis adferat, si uideant homines cedi uerberibus, atq;
 decertantes, tum humi prosterni, inq; uicem semet con-
 teri. So. Siliam tempus esset Anacharsi aut olympio-
 rum aut isthmiorum aut quinquatrum, ipsares persae-
 cule docuisset, quàm non frustra aut temere harum re-
 rum studiosi simus. Neque enim quispiam ita nude per-
 censendo rerum, quae ibi geruntur uoluptatem ullam tibi
 ita persuasit, quasi ipse in medijs sedens spectatori-
 bus, uirorum uirtutes cerneret, & corporum excellen-
 tium formositates, & habiles admirandorum membro-
 rum uigores, multaq; praeclara experientiae documen-
 ta, & uim inexpugnabilem, & audaciam, & ambitionem
 contentionem, & sententias nullo modo uincibiles,
 atque indefatigatum pro consequenda uictoria studi-
 dum. Sat enim scio te ista spectantem nullum finem fa-
 cturum laudandi & exclamandi & applaudendi.
 Ana. Et per louem ò Solon etiam ridendi & subsan-
 nandi. Siquidem haec quae enumerasti, nempe uirtutes,
 ac corporum habitudines & pulchritudines, & interri-
 tam audaciam nullius magna rei gratia atq; adeo neque
 quàm uobis perire uideo, cum neq; periclitetur patria,
 neque regio incendijs atq; populationibus diueretur,
 neq; amici aut domestici ad iniuriam rapiantur. Itaq; hoc
 magis mihi risu digni uidentur, uiri illi, ut tu ais, opumi
 frustra tanta sufferentes, talibusq; difficultatibus con-
 flictan-

*fluctantes, & eas pulchritudines & heroicas corporum
 proceritates ita turpiter arena atque tumentibus uulne-
 ribus fœdantes, ut parva uictoria pomo aut pinu potian-
 tur. Semper uero mihi uoluptati erit talium certami-
 num recordatio. Veruntamen dic mihi, omnibusne athle-
 tis talia cedunt premia? So. Nequaquam, sed uni
 ex omnibus, qui ceterorū uictor extiterit. Ana. Er-
 go Solon pro ita tam obscura atq; ancipiti uictoria tam
 multi semet insanis conficiunt laboribus, præsertim non
 ignorantes unum prorsus ex omnibus fore, qui uictor de-
 clarandus sit. Reliquos autem uincendos atq; nequic-
 quam uerbera & uulnera misere suscepturos? So. Vi-
 deris ò Anacharsi Reipub. bene instituta statum prorsus
 nihil intelligere. Neq; enim alioqui nostræ gentis
 ritus atque mores pulcherrimos in uituperationem po-
 neres. Nam si quando tibi curæ erit nosse quomodo oī-
 um optime administranda sit Respub. tum qua ratione
 ciues in ea quàm optimi reddendi sint, laudabis haud du-
 bic, & tu tunc illorum exercitia, neq; non ambitionem,
 cui in hisce gymnasijs dediti seruiunt. Scies quoq; per
 multum fructus eos capere, qui his ipsis commixtus est
 laboribus, ulcūq; nunc tibi mani studio operam dare ui-
 deantur. Ana. Atqui ego ò Solon, nullius alterius
 rei gratia ex Scythia ad uos profectus sum, tantum emen-
 sus uiteris, magno Euxino atq; tempestuoso traiecto,
 quàm ut Græcorum leges perdiscerem, ac mores illos*

rum præsens perscrutaret, tū ut optimam Reipub. formam multo studio cognoscerem. Quapropter te mihi potissimum ex omnibus Atheniensibus atq; peregrinis amicū adiungendum curavi, posteaquā inaudissem et optimarum legum scriptorem, morumq; præsantissimarum inuentorem te esse comperi, neq; non utilem institutorum interpretem. In siama, totius Reipub. formatorem. Itaq; haudquaquā tu cupidior es me docendi, tuumq; discipulū faciendi, quā ego sum audus discendi, adeo ut tibi et incibatus et sitibundus assidens, quoad usq; tu docendi laboribus par esse possis, dictis tuis inhians audire te super Reip. institutis et legibus differentē concupiscam. So. Equidem omnia breuiter perstringere o amice, haudquaquā facile aut promptū est. Gradatim tamen ac pedetentim ingressus cognoscēs singula, cuiusmodi nobis de Dijs, aut parentibus, aut nuptijs, aut alijs uisa atq; constituta sint. Ceterū quæ de iuuenibus decreuimus, tum quemadmodū illis utamur, ubiā primū quod rectius est sapere ceperint, et corpore maturiores facti laborum patientes euaserint, hæc tibi in præsentia percensere mihi deliberatū est, ut intelligas cuius gratia hæc illis exercitia proponere soleamus, tū quā ob rem assiduis laboribus eosdem corpora exercere cogamus. Nō profecto certaminū saltem gratia, ut præmia queant cōsequi, ad ea enim celebranda oīno perpauci illorū perueniunt, sed ob fructū longe maiore, qui inde ad uniuersam

manat

manat Remp. & quo ipsi fruuntur consimuliter. Siquidē aliud quoddam commune oībus bonis ciuibus certamen est propositum, & corona nō pinca, aut oleagina, aut contexta ex apijs, sed quæ in se cōprehensim uniuersam hominū felicitatem cōplectatur, nempe libertatē dico, quæ cuiusq; priuatim est, & communiter patriæ. Præterea diuitias, gloriam, honoris ac dignitatis gradus amplissimos, solennitatumq; patriæ fruitionem, rerum familiarū salutem. Atq; ut summam dicā, pulcherrima quæq; quæ à Dijs immortalibus quispiā assiduus uotis sibi dari soleat expetere. Ex ijs omnibus ea quam dixi corona cōcinnata est, eaq; ex certamine paranda contingunt, ad quod hæc exercitia atq; labores ducunt. Ana. At tu o multis modis admirande Solon, cum talia ac tanta mihi percensenda haberes præmia, poma atq; apia cōmemoras, ac uirentem syluestris olæ ramum, & pinum. So. Atqui o Anacharsi, ne illa quidem tibi uidebuntur modica, ubi quæ dicturus sum intellexeris. Eodem enim cōsilio fiunt & illa, suntq; planè partes quædam exigue maioris illius certaminis, atq; corona per omnia felicitis quem percensus. Nescio uero quo pacto oratio nostra cōfusa narrandi serie ordine penitus præpostero, horū prius cōmeminit, quæ in Isthmo atq; Olympijs & Nemea fieri consueuerunt. Veruntamen nos, sumus enim otiosi, & tu ut ais audiendi cupidus es, facile ad principium recurremus, ac commune illud certamen, cuius

adminiculo omnia hæc parari confirmavi. Ana. Præ
 stat equidem ita facere. Inter eundem uero in longum
 nobis profluxit oratio. Et fortasse his citius iam per-
 suadebor, ne quem posthac amplius subsannem, quem-
 cunque oleastro aut apio coronatum grauius atque ia-
 stantius incedentem conspexero. At si uidetur sub il-
 lam opacam progressi consedeamus, ne illi disceptan-
 tes sua uociferatione nos conturbent. Quin aliàs eti-
 am solis, quid enim dissimulem, sum impatiens, ita acuti
 & feruentis & nudū caput infestantis. Etenum tiaram
 domi consulto mihi abstuli, ne solus hic inter uos per-
 egrino & insueto habitu obambarem. Et iam quo-
 que anni tempus est, quo sydus illud feruentissimum ex-
 oritur, quod uos canem dicitis, omnia exurens, aëremq;
 ariditate & calore infestum faciens, sole circa meridi-
 em supra caput assistente, & eiusmodi feruorem intolera-
 bilem corporibus inducente. Itaq; demiror, quī fiat ut tu
 cum etate sis planè confecta, non perinde ut ego sudore
 persuas, neq; prorsus à sole infestari uideris, neq; uspi-
 am locum umbr osum exploras quem subires, sed æstium
 facile & patienter toleras. So. Inanes illi & super-
 uacanei labores o Anacharsi, & assidue in cœno uolu-
 tationes subaërie. præterea in arena miserie nobis hoc
 præstant, ut feruentis solis radios facile contemna-
 mus. Neque amplius egemus pileo, ut solem à con-
 tingen

contingendo capite probibeat. Itaq; sub umbram concedamus. Noli uero ijs quæ dicturus sum tanquàm legibus mentem adhibere, ut per omnia fidem illis habeas, sed ubicunque aliquid parum recte tibi dixisse uidebor, statim illud contradicendo refelle, ac uerba mea emendato. Etenim ab horum duorum alterutro me omnino haud aberraturum existimo, aut enim te constanter persuadebo, si non dissimulanter habueris quæ contradicenda sunt. Aut ego de integro discam, quàm non recte de his senserim atq; statuerim. Quo nomine uniuersa Atheniensium Resp. tibi non prolixè aget gratias. Quantum enim me docueris, atq; ad sanio rem sententiam suadendo pertraxeris, illam maximis beneficijs tibi obstringes. Neq; hoc eam celabo, quòtim in medium adferam, ac stans in senatu his uersos compellabo. Ego quidem nobis ò ciues Athenienses leges conscripsi, quas ego Reip. utilissimas fore arbitrabar. At hic hostes, te ò Anacharsi digito commonstrato, tametsi oriundus est ex Scythia, uir tamen multa ornatus sapientia, aliter me persuasit, et disciplinis uitæq; institutis longe melioribus imbuuit. Itaq; ob sua in Remp. merita ciuitate donetur, ac æneam illi statuam apud reliquos huius urbes procures erigite apud Minervam. Persuasissimum uero habe, ciues Athenienses sibi nequaquam dedecori fore, existimatu ros ab homine peregrino atque barbaro ea perdiscere quæ sunt ex usu Reipub. Ana. Hos

equidem erat quod ego de uobis Atheniensibus inaudieram, quod in omnibus ferè sermonibus nasuti essetis illi fores. Vnde enim ego homo agrestis & erro, qui omnem etatem meam in plaustris degens contriui, subinde solum pro solo mutans, quique nunquam in ulla ciuitate habitauì, neque unquam ullam nisi nunc primum uidi, de administranda Repub. uerba facerem, atque adeo docerem homines indigenas, hanc urbem clarissimam optimis legibus fundatam tantis temporibus incolentes? Cum primis uero te ò Solon, cui hoc ut perhibent statim sub initium studio ac cura fuit, nosse quibus procurationibus Respub. quàm optime administraretur, tum quarum legum præscripto utens quàm florentissima atque felicissima redderetur. Veruntamen & in hoc tibi ut legumlatori mos gerendus est. Itaque tibi contradicã, si qua mihi parum scite aut recte proponere uideberis, tantum in hoc ut cuncta perdiscam certius. Et uide, ut iam euitato sole simus in umbra, neque desunt sedes percommode & amœne in hoc frigido lapide. Dic igitur orationem exorsus ab initio, quam ob rem statim à pueris iuuenes exerceatis laboribus. Tam quem admodum uobis uiri optimi ex cœno illo & eiusmodi euadant exercitationibus. Insuper quid ad uirtutem consequendam illis præstet adminiculi puluis, & iste in cœno uolutiones. Hoc enim uel omnium cupientissime statim sub initium audire desyderabam. Reliqua uero in

vero in posterum me docebis, singula suo tempore.
 Hoc autem inter dicendum fac Solon cogites, ad uirum
 barbarum te uerba facturum: Dico autem, ne de
 industria orationem nectendo obscures, neque impendio
 producas. Vereor enim, ne prima mihi excidant,
 si nimium multa per te adducta fuerint. So. Tu
 quidem hoc o Anacharsi longe melius constitues, ubi-
 cunque parum perspicua tibi uidebitur oratio, aut ali-
 cubi prorsus à uero aberrare temere fluendo. Licebit
 enim hunc tibi interrogando quotiescunque libitum fue-
 rit interpellare, eiusque prolixitatem decurtare. Quan-
 quam ubi non prorsus ab instituto aliena, aut à sco-
 po in totum abhorrentia dicuntur, nihil uetat oratio-
 nem paulo longius progredi. Quoniam & senatus Ario-
 pagitico, cui rerum capitalium iudicia cognoscenda sunt,
 à maioribus usque acceptum ita facitare solenne est.
 Ingressi enim in Ariopagum consedunt, cedis aut uul-
 neris ex destinato insulti, aut incendij causam cognitu-
 ri. Deinde, utrique iure contendentium dicendi copia
 permittitur. Dicunt uero alternis uicibus, & qui litem
 intendit, & qui reus est. Aut ipse per se aut rhetorum
 sibi conducunt operam, quibus causa oranda est. Illi
 ergo quamdiu ea quæ ad rem attinent, dixerint, per-
 feruntur à Senatu auscultante cum silentio. Ceterum,
 si quis meditato procemio orationem exorsus fuerit,
 ut iudicum animos aliqua beniuolentia sibi propen-

flores faciat, aut miserationem, aut præcipuam aliquã
 orationis vim atq; potentiam causse adduxerit, qualia
 permulta rhetorum filij machinantur, in hisce uerborũ
 præstygijs iudiciũ perstringant oculos, progressus ætu-
 tum præco illi iudicii silentium, non permittens rhetore
 ad senatum nugandi libertatem, ac uerbis causse inuol-
 uende potestatem, quo minus Areopagite ea quæ facta
 sunt inde queant perspicere. Itaq; Et te ò Anacharsi in
 præsens quidem Areopagitam constituo, ac iuxta sena-
 tus legem à me conduam ausculta, meq; silentio indicto
 compesce, ubi extra causam inutiliter rhetoricantem
 senseris. Quàm diu uero ea quæ ad causam attinent di-
 centur, licebit orationem extendere. Neq; enim ampli-
 us sole sub ardenti colloquimur, ut magnò opere dolendũ
 sit, si in longum producta fuerit oratio. Sed Et umbra
 planè densa est, Et nos in præsentia otium agimus. Ana-
 Perbenigna sunt ista quæ dicis ò Solon. Atq; ego ob hæc
 magnam tibi habeo gratiam, quod hæc orationis tuæ di-
 gressuuncula etiam ea quæ in Areopago fieri consueue-
 runt mihi humaniter exposueris, admiranda profecto ac
 bonorum senatorum opera, ueritati suffragantium. Iam
 igitur de illis differe, ac ego Areopagita, hunc enim me
 esse uoluisti, pro more iudicum uestrorum tibi dicenti
 dabo operam. So. Proinde, paucis tibi ante audien-
 dum est, quam nos de ciuitate ac ciuibus opinionem ob-
 tineamus. Siquidem nos ciuitatem, non ædificia illa esse
 existima-

existimamus, cuiusmodi sunt muri, delubra, & alia, sed
 hec tanquàm corpus quoddam firmum esse atq; immo-
 bile ad receptum & securitatem hominum urbem inco-
 lentium. Omnem uero uim atque auctoritatem in ciui-
 bus sitam esse arbitramur. Hos enim esse, qui cuncta im-
 plent, singula ordinant, omnia perficiunt atq; custodiunt,
 quali in nobis singulis gubernandis officio anima fungi-
 tur. Hoc ergo intelligentes, sanè sedulam curam habe-
 mus ciuitatis corpus non negligendi, exornantes illud ut
 quàm maxime niteat, cum intus uiscendis edificijs ador-
 natū, tum externe munitis & firmissimis propugnacu-
 lis circumseptum. Cum primis uero omnem curam im-
 pendimus, ut & ciuēs mente boni & corpore efficiantur
 ualidi. Tales enim ipsi sibi prodesse in pace possunt
 unā Remp. administrantes, neque non in bello ciuitatis
 libertatem atq; salutem seruare atq; propugnare. Primā
 itaq; illorum educationem matribus atq; nutricibus &
 pedagogis formandam permittimus, ut disciplinis libe-
 ralibus eosdem imbuant atq; educant. Ceterum ubi iam
 res honestatē per aetate sapere ceperint, ac unā cū illis
 uerecundia & pudor et metus, neq; non rerum prastan-
 tissimarum concupiscentia enata fuerit, ipsaq; corpora
 laboris patientia uisa sunt, membrorum robore solidio-
 ra facta, ac iustis uiribus consistentia, tunc iam illos as-
 sumptos docemus, alijs quidem animi disciplinis propo-
 suits, aliter etiam erga labores perferendos ipsorum cor-

pora assuefacientes . Neq; enim satis esse existimamus
 tantum natos esse, ut quisque natus est, quantum ad cor
 pus et animum excolendum attinet, sed præceptionibus
 etiam et disciplinis ad eos recte instituendos nobis opus
 est . Hac enim sedulitate & iuuenum industria alitur at
 que augetur, animi uero & corporis uitia emendantur .
 Huius rei exemplum ab agricolis sumimus , qui quàm
 diu plantæ adhuc sunt humiles & teneræ, eas contegunt
 atque sultiunt, ne uenti uiolētia accepto detrimento per
 fringantur . Vbi uero iam iustum robur collegerint,
 tunc inutiles & superfluos ramos amputant, easq; uen
 torum arbitrio mouendas atq; agitandas permittentes,
 fructuosiores efficiunt . Itaque mentem iuuenum pri
 mum Musica atq; Arithmetica excolimus, ac literarum
 formas pingere, easdemq; excellenter pronuciare do
 cemur . Deinde, ætatis progressu adultioribus sapien
 tum uirorum sententias, res olim fortiter gestas à maiō
 ribus, tam orationes quoque utiles uersibus exornatas,
 quo tenatius atque fidelius memoria teneant, illorum
 auribus frequenter occinimus . Illi autem auditis forti
 um uirorum uirtutibus & rebus memorabilibus, paula
 tim ista desyderare occipiunt, ac demum ad imitatio
 nem accenduntur, ut & ipsi celebrentur & in cœlum
 ferantur à natu iunioribus post futuris . Cuiusmodi mul
 ta nobis ab Hesiodo, atque Homero luculentissime per
 scripta sunt . Porro autem ubi ad Reipub. procuratio
 nem se tam

nem se iam contulerint, illisq; publica officia obeunda
 sunt. Sed hæc fortasse à presenti instituto discrepant, ne
 que enim quibus rationibus illorum mentem excolere so
 leamus, sub initium dicere decretum erat, sed quam ob
 rem hisce laboribus eosdem exercere dignum arbitrare
 mur, explicare fuit in animo. Itaque mihi ipsi silentium
 intungo, non expectato præcone, neque te Ariopagi
 ta, qui, ut ego suspicor, ductus reuerentia tanta extra
 causam nugantem me pertulisti. Ana. Dic mihi So
 lon, cuius rei gratia Senatui uisum est, nulla poena affi
 ciendos esse res maxime necessarias non dicentes, sed si
 lentio prætereuntes? So. Cur hoc ex me quesisti,
 nondum enim intelligo. Ana. Quoniam rebus om
 nium pulcherrimis, & mihi auditu uicundissimis præ
 teritis, nempe quibus exornatur animus, exercitia non
 perinde necessaria & labores corporum percensere co
 gitas. So. Memor sum eorum ò generose quæ initio
 præfatus sum, ac orationem temere ab instituto aber
 rare nolui, ne citra ordinem effluendo tuam confun
 deret memoriam. Veruntamen, & hæc quàm potero
 paucissimis perstringam, siquidem harum rerum accu
 rator disputatio, propriam orationem uidetur require
 re. Proinde, illorum mentes saluberrimis opinionibus
 imbuimus atque formamus, communes leges exacte per
 docentes, quæ in publico magnis descriptæ literis omni
 bus legenda proponuntur, quæ fugienda, quæq; facienda

sunt imperantes. Tum quod integerrimorum uirorum
 conuictu utendum sit, apud quos ea quæ decent perdi-
 sciunt, tum iusta facere, tum ex æquo inter se uersari in
 Repub. Neq; ullam rem turpem peruerse appetere, sed
 rerum honestarum tangi desiderio. Nihil autem alteri
 per iniuriam facere. Illi autem de quibus dixi sapienti-
 bus, Sophistæ atque Philosophi apud nos appellantur.
 Præterea ipsos quoq; in theatrum collectim perductos
 erudimus in publico, comœdiarum ac tragoœdiarum sce-
 nicis actionibus priscorum uirorum uirtutes atque uitia
 spectantes, ut ab his auersi seruenti studio ad illas com-
 plectendas contendant. Liberam quoq; prauos ciues di-
 cterijs incessendi, atq; inuadendi facultatem poëtis Co-
 micis permittimus, quoscunq; turpia atq; flagitiosa &
 Respub. dignitate indigna exercentes intellexerint. Ho-
 rum enim opera male audientes meliores euadunt, ut
 posthac uulgi reprehensionem ob paria facinora effugi-
 ant. Ana. Noui quos dicas o Solon Tragicos, & Co-
 micos, si illi sunt latis, & altis subnixi calceamentis, au-
 reis autem tænijs per uestem uariecati, laruis uero indu-
 ti planè ridiculis, & magnum hiantibus. Verum ipsi in-
 tus intenso clamore uociferabantur, incedebantq; ne-
 scio quomodo secire talibus induti calceamentis. Et nisi
 fallor tunc ciuitas celebrabat Dionysia. Porro, Comici
 cæteris erant humiliores & pedestres, laruas tamen ha-
 bebant multo etiam magis ridiculas, quos uniuersum
 theatrum

theatrum risu prosequatur. Sed enim alios altiores
 nemo non tristi atq; contracta fronte audiebat, eorumq;
 ut opinor, omnes commiserabantur, tantas pedicas per
 trahentium. So. Non illorum ò bone, miserti sunt,
 sed Poëta fortasse priscam aliquam & miserandam cala
 mitatem in scenam adduxit uisendam spectatoribus, ora
 tionesq; miserationis plenas audiente theatro tragica
 actione habuit, quibus in luctum atq; lachrymas audito
 res pertracti sunt. Verisimile autem est & tibicinas te ul
 disse, tum alios canentes in medio theatri constitutos.
 lam, neq; hanc canendi rationem & usum tiliarum in
 utilem esse censemus, uerum ijs omnibus atq; eiusmodi
 mentem acuentes meliores uobis reddimus. Ceterū cor
 pora, quod omnium maxime audire desyderas, ad hunc
 modum exercemus, exutis ut initio dixi uestimentis, pri
 mum illa ad aërem assuescimus, nondum tenera & imbe
 cilla existentia, omnibus eadem temporibus accommo
 dantes, ut neq; feruentem solis aestum grauitèr ferant,
 neq; rursum algoris sint impatientia. Deinde, ea ipsa
 oleo perungimus atq; emollescimus, ut habiliora firmio
 raq; reddantur. Siquidem absurdum est, si coria oleo
 emollita atq; peruncta ruptioni minus obnoxia, ac diuti
 us duratura existimamus, quæ iam sunt emortua, corpus
 autem adhuc uita animatum nequaquam melius fore usu
 olei opinaremur. Mox uarijs excogitatis exercitijs, ac
 singulorum magistris constitutis, hunc quidem pugilatū

alterum uero Pancratio decertare docemus, ut laboribus tolerandis assuefiant, pariterq; ictuum declinandum periti euadant, neq; metu auersentur uulnera. Ceterum hæc exercitatio duas maximas utilitates adportat iuuenibus, nam & animosos eos reddit, ad subeunda pericula corporibus non parcentes, præterea ut prospera ualentur uale tudine, sintq; per omnia robusti, & laborum patientes. Quotquot autem illorum deiecto in terram uultu luctantur, & secure procidere, & prompte exurgere, eadem discunt opera, ut & propellere, & tenaciter amplecti, & loco mouere, & præfocare, & in altum sustollere possint aduersarium. Quæ sanè non sunt inutilia habenda exercitia, sed unum illud atque adeo maximum statim initio sibi præparant. Etenim firmiora sunt & robustiora corpora, quæ talibus exercentur laboribus. Alterũ uero neq; ipsum modicum est, ex hoc enim consequuntur peritiam, si quando in necessitatẽ adducti fuerint talium disciplinarũ in armis. Quippe in confesso est, quod & talis hostem complexus, citius supplantatum prosternet, & prolapsus ipse quàm facillime noscet exurgere. Hæc enim omnia o Anacharsi, ad uerum illud certamen, quod in armis peragitur, referre solemus, planeq; in eam opinionem descendimus, ut certò putemus, longe melioribus nos usuros ita exercitatis; posteaquàm primum illorum nuda corpora emollita atq; exercitata & robustiora reddidimus, neq; minus leuia

& ha-

41
 & habiliora, eademq; aduersarijs grauiā effecerimus.
 intelligis enī, nisi fallor, cuiusmodi illi armati futuri sint,
 qui nudo saltem corpore terrorem hostibus incutiant,
 neque immodicam ostendentes corpulentiam & segnem
 & candidam, aut nimiam quoque corporis macritudi-
 nem pallore deformatam, qualia fere sunt mulierum cor-
 pora sub umbra marcescentia, trepidantia, ac ilico mul-
 to sudore persuetta, neq; nō sub galea anhelantia, maxi-
 me uero, si quando ut nunc sol sub meridiem aestu supra
 modum calente seruerit. Cui enim rei quispiam ute-
 retur sitientibus, & puluerem ferre nequeuntibus, quiq;
 saltem uiso sanguine statim exanimantur, ac ante mo-
 riuntur quā intra teli iactum, atque ad manus cum
 hostibus uentum fuerit. Sed enim nostri iuuenes par-
 tim rubore, partim nigredine temperanter sub sole co-
 lorati, uultu planē masculo, multum uigoris atque ca-
 loris & uirilitatis prae se ferentes, neque nimium sunt
 obesi, neque rursus nimium tenues & aridi, nimio
 pondere pergrandes, uerum iusto corporis modo for-
 mati cum inutilem tum superfluum carnium molem &
 abundantiam sudore absumunt. Illud autē quod ro-
 bur praestat & uigorem citra mali admixtionem con-
 seruant. Quod enim ij qui uentilando purgant triti-
 cū faciūt, illud nobis praestant gymnasia in corporibus,
 palcas ac spicas inanes flatu propellentia, parum autē
 fructum separantia & accumulantia. Quocirca

OPUSCULA

iuvenes nostros firma prosperitate ualeitudinis uti, de
quā diutissime in laboribus perdurare necesse est. Quin
etiam talis sero sudare incipit, et raro admodum mor-
bis affectus decumbit. Quemadmodum si quis ignem alla-
tum in triticum eiusq; stipulas et paleas inijceret (rur-
sus enim ad uentilantem regredior) dicto citius, ut opi-
nor, cōflagrarent stipule, at uero triticum modice, neq;
flamma admodum magna exurgente, neq; uno impetu,
sed sensim atq; modice suffumigans potestate, et ipsum
incensum absumeretur. Ita neq; morbus, neq; defatiga-
tio tale corpus corripiciens, facile arguerit, neq; super-
are poterit. Et enim ab internis probe preparatum nec
male munitum est, externa quoq; ualde firmiter adue-
sus illa circumscripta sunt, quo minus uis morbi aut lassitu-
dinis ad interna penetrare queat, tum neq; estium, neq;
algorem suscipere aliquo detrimento corporis. Ad per-
durandum autem in laboribus multus calor intus influ-
ens, ueluti multo exercitio ante preparatus, atq; in
usum necessarium repositus, prestat tolerantiam illico
membra uigore irrigans, eaq; cum plurimum nulla las-
situdine uincibilia exhibet. Multorum enim et uario-
rum laborum præmissa exercitatio, nequaquam uires
absumit, sed multis incrementis augere solet, dumq; sub
inde refouentur, fiunt etiam maiores. Præterea in curri-
culo quoq; iuvenes nostros exercemus, ut et lōgo alicui
spacio cursu transmittendo sufficiant, assuefacimus, neq;
in bre

in breui quàm celerissimi sint corporis lenitate uti, quàm promptissime docemus. Neq; uero cursus in loco plano aut solido cōfiscitur, sed in profunda arena, ubi nulla firmitate planta figi potest aut sustentari, neque suffulciri promptum est, cedentibus subinde ad singulos passus pedibus. Fossam quoq; transiliri, si necessitas exigat, docemus, aut aliud quoddam impedimentū. Qua in re exercentur grandia plumbi pondera habentes in manibus. Deinde hasta quoq; in longum proijcienda decertant. Vidisti uero & aliū quendam globum iacentem in gymnasio aeneū atq; teretem, in parui scuti figuram formatū, neq; lorū neq; baltheum habentem. At illum quoq; periculi faciendi gratia manu sustollebas iacentem in medio, uidebaturq; tibi grauis & propter lenitatem comprehensu difficilis. Itaq; illū sursum manu extortum iaculantur in aërem, inq; longum contendentes, qui nam ex illis eundem quàm longissime iactu promouerit, ac omnium aliorum metas excesserit. Quae res & humeros illorum firmiores reddit, & brachia non mediocriter corroborat. Ceterū quamobrem & arena & lutum illis luctantibus substernatur, quae initio perquàm ridicula tibi uisa sunt, nunc audi o admirande. Primū quidem ne in duro casus illis cōtingat, sed in loco molliore citra periculū prostrati corruant. Deinde multa lubrica effugia accidere in coeno sudantibus necesse est, quā rem tu angullis cōstrebās, sed quae nō sunt inutilia habenda aut ridicula.

Nam & hæc plurimū ad robur & membrorum firmitatem consolidandam conferunt, quando ad hunc modum luctando, alter alterum fortiter adprehendere coguntur, tametsi crebro elabantur è manibus. Tenere enim perunctum oleo, & sudore persluentem excidere conditum, & è manibus effluere laborem, ne tibi res uideatur esse modica aut nullius momenti. Et hæc oīa ut à me ante prædictum est, in bello quoq; non parum præstant utilitatis exercentibus, si aut amicus uulnere sauctus sine negotio sublatus ex acie effereendus esset, aut hostis comprehensus sublimis rapiendus. Eam ob rem penè immodice eos exercemus difficilioribus propositis, ut hoc facilius minora queant perpeti. Rursus arenam planè diuersa ratione utilem esse censemus, ne dum complexibus implicantur, labantur. Posteaquàm enim in coeno multo exercitio didicerunt compescere aduersariū, quominus elabatur è manibus propter corporis lubricam comprehensionem, etiā ipsi comprehensi effugiendi rationē multa assuetudine familiarē sibi faciunt, præsertim cum tenentur medijs. Quin sudorem largiter semet effundentem arena quoq; mihi uidetur cōprimere dū aspergitur, utq; uis corporis par sit laboribus efficere, estq; uentis obstaculo quo minus ledantur corpora, in tenera atq; denudata incumbenibus. Alioqui sordes quoq; corporis arena eluit, ac hominem longe candentiorē reddit. Et ego equidem perlibenter unam ex albis illis cuius cōuersatio semper sub umbra fuit, & quencunq; tu ex his, qui

semet in Lyceo exercent eligeres, huc sisterem, ac co-
 no & pulvere ablutis te interrogarem, utri nam potius
 similis esse optares. Satis certò compertum habeo, te
 primo statum aspectu electurū, tamen si neutrius uitę peri-
 culū feceris, alteri potius esse similis, quā delictis frangi
 atque diffluere, ac album esse præ sanguinis inopia ad
 præcordia confugientis. Hæ sunt serè ò Anacharsi, qui
 bus iuventutem nostram exercere solemus, existimantes
 eandem hisce gymnasijs optimam fore custodem Reip-
 & cuius opera in libertate nos uicturos speramus, sem-
 per de hostibus quicunq; nos adoriuntur uictoriā repor-
 tantes, terribiles uero finitimis existentes, adeo ut illorū
 plurimi & potentiam nostrā pertimescant, ac nobis tri-
 butū pendere soleant. Porro autem in pace longe melio-
 ribus illis utimur, de nulla re turpi ac flagitiosa contendē-
 tibus, neq; ob inertiam ad mutuo inferendam iniuriam
 cōuertentibus, sed circa ista uersantibus, inq; his ipsis ex-
 ercijs occupatis existētibus. Et qd' cōmune bonū dixi,
 summamq; ciuitatis felicitatē, ea est quoties & ad pacis
 artes & belli scientiam quā optime atq; diligentissi-
 me iuuentus præparata fuerit, studijs ac rebus pulcherri-
 mis seruienti sedulitate impendens operā. Ana. Proin-
 de Solon hostibus uobis ingruentibus oleo peruncti &
 oppleti pulvere in bellū progredimini, nempe pugilatu
 instructi aduersus armatos. Et illi uidelicet pertimescūt
 uos ac fugiunt, metuentes, ne ipsis hiantibus arenam

in os spargatis. Aut forte post tergum resiliētes illorū
 crura apprehēditis, eosdēq; præsocatis iniecto circa col-
 lam cubito. Ac per louem illi petent uos arcubus, et iacu-
 labuntur spiculis. At uos quemadmodum statuas, telorū
 acies non penetrabunt, quippe ad solis feruorem demē-
 gratos, ac multo sanguine abundantes. Neq; enim uos
 estis aut spicae aut stipulae, ut quā primum plagis suc-
 cumbatis, sed admodum sero, ac uix profundis confecti
 uulneribus modico sanguine commonstrato. Talia enim
 sunt quae dixi, nisi exemplū à te adductū planē obaudie-
 rim. Aut fortasse Comitorū & Tragoedorū potius arma-
 turā assumetis, et si iussu senatus in acie uobis exeundū
 fuerit, galeas illas hiantes capiti imponitis, ut hoc magis
 terrori sitis aduersarijs, laruis ac terriculamētis anilibus
 eos exanimantes. Præterea calceos quoq; per altos illos
 pedibus accommodatis, qui si fugiendum uobis esset leues
 sunt, rursus si alios insectati fueritis, hostibus erunt inef-
 fugibiles, tanta mole uobis aduersus illos irruētibus. At
 uide potius ne ista uestra arguta sedulitas, nuge sint &
 ludicra puerilia, & inertū uuenum ignauiaeq; deditorū
 exercitia. Si uero uobis in aīo est prorsus esse liberis &
 per oīa felicibus, alijs uobis opus erit gymnasijs, & uero
 in armis exercitio. Neq; cū aliquo alternis certaminibus
 iuuenes uobis cōponendi sunt, sed aduersus hostes depu-
 gnandū erit certo cū periculo uirtutē exercētibus. Qua
 propter relictis puluere atq; oleo, docete illos arcu cōte-
 dere

dere & hasta uti : neq; illis leuia dabitur iacula, quæ uen-
 ti statu feruntur, sed sit hasta grauis quæ cum turbine at-
 que sibilo extorqueatur : præterea lapis prægrandis, et
 gladius, & scutum sinistre insertum, & thorax &
 galea. Nam sicut in præsens instructi estis, Dei cu-
 iuspiam benignitate mihi seruati esse uidemini, quo mi-
 nus nondum periistis à perpauis saltem leuis armatu-
 re militibus irruentibus. Ecce enim si stricto saltem gla-
 dio quo succinctus sum, solus in iuuenes uestros omnes
 irruerem, actutum undè cū clamore gymnasium haud dis-
 bie caperem, illis passim diffugientibus, ac nullo contra
 ferrum aspiciere audente. Verum post statuas aut co-
 lumnas consistentes risum mihi exhiberent lacryman-
 tes, atq; trepidantes permulti. Tunc uero uideres illos
 non amplius rubescens corpore, cuiusmodi nunc sunt
 in præsentia, sed omnes ilico expalescentes, transcolo-
 ratos præ formidine. Adco multa pax uos eneruatos ef-
 feminauit, ut non facile saltem cristam hostilis galeæ,
 conspectam sustineretis. So. At nequaquam talia de
 nobis predicauerunt, ò Anacharsi, Thraces, quotquot
 Eumolpum secuti bello nos laceßiuerunt, neque uestre
 mulieres quæ duce Hippolyta aduersum urbem expedi-
 tionem instituerant. Neq; item alij quotquot in armis et
 acie uires nostras experti sunt. Cæterum uos, ò beate, nō
 hoc consilio nuda iuuenum corpora exercemus, ut pro-
 pterea eos in aciem aduersus pericula producamus. Sed

ubi in hisce ludicris quā optimi atq; exercitissimi eva-
 ferunt, deinceps & armati exercentur, quibus longe
 promptius utuntur ad hunc modū ante instituti. Ana-
 Et ubi nam locorum illud vobis est gymnasium, quod ar-
 morum usu exercendo destinatum est? Neq; enim ego
 uspiam in urbe eiusmodi conspexi, cum totum oppidum
 sursum ac deorsum diligenter perreptassem. So- Sed
 certo ridebis o Anacharsi, multū nobis temporis conuer-
 satus, tum unicuiq; permulta esse arma, quibus neces-
 sitate urgente utimur, et cristas, et phaleras, et equos, et e-
 quites ferre quartam partem civium. Siquidem semper
 armatum incedere, neq; non acinace succinctum esse, su-
 peruacaneum in pace esse existimamus. Præterea mul-
 ta cautum est, ne quis in urbe cum nihil necesse sit fer-
 rum gestet, aut armatus procedat in publicum. Vobis
 uero, non iniuria ignoscendum est, perpetuo in armis
 viventibus. Vivere enim in loco aperto & incustodito,
 facile insidijs obnoxium est, & hostium valde numero-
 sa est copia. Neque illud certum, quo tempore assistens
 quispiam dormientem è plastro pertractum iugulet.
 Ipsa quoque mutua infidelitas, & quod legibus nequa
 quam coercitiam Rempub. incolitis, ferrum vobis
 semper facit necessarium, ut in propinquo sit ad pro-
 pulsandam iniuriam, si quis um alteri inferre adgrede-
 retur. Ana. Adeo uero Solon ferrum gestare nulla
 necessitate adigente superuacaneum esse censetis, ut &
 armis

armis parcatis, ne in manibus frequenter habentes cor-
rumpantur, sed reposita conseruatis, ut necessitate uo-
cante utamini. Sed enim iuuenum corpora nullo cogen-
te periculo, uerberantes laboribus conficitis. Quin-
etiam sudore absumentes, nulli rei magnopere necessa-
rie aut conducibili ures illorum expromitis, sed incasa-
sum in coeno atque arena effunditis. So. Videris
o Anacharsi, talem de robore corporeo opinionem obti-
nere, quasi uino aut aque aut alij cuiuspiam rei humida
similitudine respondeat. Itaque metuis, ne quemadmo-
dam ex uase Samio robur clanculum effluens in labori-
bus, deinde nobis corpus inane et aridum discedendo
relinquat, cum à nemine intus repleatur. Atqui ad hunc
modum res se non habet, sed quanto quis impensius ex-
hauscrit, tanto copiosius influit, iuxta hydrae fabulam,
si qua unquam tibi inaudita est, cui pro uno capite præ-
ciso, semper alia duo renascebantur. Ceterum, si ab ini-
tio in exercitatio corpore fuerit parumque firmo, neque satis
habuerit subiectæ materiæ, tunc ilico fatigatione defessus
detrimento afficitur, atque marcescit, ueluti in igne ac ly-
chno usu uentre uidemus. Etenim eodem flatu et igne
potes incedere, inque breui maiorem facere, nimirum infla-
mans spiritu ac lychni lumen exingues, non habens suffi-
cientem materiæ suppeditationem, quæ aduerso flatui par-
esse possit, neque ab alius acta radice productum fuerat.
An. Hec equidem o Solon non admodum intelligo, arguiam. n.

isti tibi dicta sunt, quàm ut ego quæam intelligentia esse
 qui, exactam quandam curam et mentem acute cerne-
 rem requirentia. Illud porro omnino mihi responde,
 quàm ob rem tandem nō etiam in Olympicis certami-
 nis et Isthmiacis et Pythicis, alijsq; quādo multi, ut ait,
 confluerint iuvenes certantes spectaturi, in ipsis armis
 certamen conficiendum proponitis, sed nudos in medi-
 um adductos, qui et calcitrentur et uerberentur offen-
 ditis, ac deinceps uictoribus mala aut oleaginam coro-
 nam præstatis. Hoc enim scitu dignum est, cuius rei gra-
 tia faciliare soleatis. So. Quoniam opinamur, o A-
 nacharsi, hac ratione gymnasiorum desiderium in iuue-
 nibus magis accendi, si eos qui optime sese gesserint, in
 aliis honorari conspexerint, et in medio grecorum præ-
 conis uoce magnifice proclamari. Quapropter etiam
 tanquàm illi exutis uestimentis optimi corporis estimas
 de habitudinis curam non negligunt, ne denudati pudo-
 re afficiantur, ac se quisque uictoria quàm dignissimum
 præparet. Quinetiam præmia, quemadmodum à me
 prædictum est, non mediocria sunt proposita, nempe ho-
 norificum et laude plenum à spectatoribus testimoniū,
 et esse clarissimum, ac demonstrari prætereuntium di-
 gito, inter æquales hunc uisum esse etiam sua opinione
 præstantissimam. Etenim non pauci ex spectatoribus,
 quibus per ætatem etiamnum exercitatio colenda est, ab-
 eunt non mediocriter ex his uirtutis et laborum amore
 inflammati.

inflammati. Itaq; ò Anacharsi, si quis è communi boni
 num uita laudis & glorie amorem sublatum eijceret,
 quid nā amplius præclaræ rei nobis ille faceret reliquū,
 aut quis nam facinus aliquod magnum & memorabile
 concupisceret? Iam ex ijs haud difficulter coniecturam
 facere potes, quales in bello pro tuenda patria, defen-
 dendis liberis & uxoribus, & pro templis suscepto futu-
 ri sint arma habentes in manibus, qui oleagina corona
 aut pomis inducti, tanta cupiditate ad uictoriam con-
 sequendam ferantur. Et quid nam discurus esses, si apud
 nos & coturnices & gallos gallinaceos compugnantes
 uideres, ac harum rerum spectandarum & adornanda-
 rum studium non mediocre. Rideres uidelicet, ac tunc
 maxime si rescisceres lege à maioribus lata illud nos face-
 re, omnib; iuuenibus ut intersint imperatum esse,
 ut spectent uolucres rostris inter se depugnantes usque
 ad extremam defectionem uirium. Atqui ne hoc quidem
 institutum risu dignum est. Irrepiit enim sensim in ani-
 mos iuuenum impetus ad fortiter subeunda & contem-
 nenda pericula, ne gallis ingenerosiores, atq; ignaui-
 res esse appareant, nèue defessi uulnera aut labores aut
 aliam difficultatem ferre recusent. Cæterum, ut in armis
 harum rerum periculum faciant, utque mutuis uulneri-
 bus semet conficientes spectamus, apage, ferinum enim
 illud esset, & omnibus modis crudele, adhuc non mi-
 nus danuosam & inutile mactare iuuenes præstantiss-

mos, quorum opera & viribus longe melius aduersus
hostes uti queamus. Quia uero ais o Anacharsi, te reli-
quam quoq; Græciam ludendi gratia peragratum, uen-
de ut memoria teneas, si quando in Lacedæmonia uenie-
ris, ne & illos irrideas, neq; putes eosdem inutilibus uo-
care laboribus, quando aut de pila in theatro impetu fa-
cto collapsi, mutuis uulneribus semet deformauerint, aut
in locum circumcirca aqua obseptum ingreßi, ac in co-
hortes distributi, hostili animo alter alterum inuasit,
& ipsi nudi, donec pars alterutra diuersam è loco aquis
circundato eiecerit, nempe Lycurgi affecle, sectatores
Herculis, aut rursus in aquam impulerint. Ab illa enim
pax insequitur, nec ullus amplius pulsatur. Maxime uo-
ro, si uideris pueros ad arā flagellis ac loris cædi, ac san-
guine defluentes, & patre & matre assistentibus, non
ut aliquem ex hoc facto dolorem capiunt, sed minaciter
interminantibus, nisi uerba perseueranter tulerint,
ut supplicantibus, quoq; ut quàm diutissime laboritole-
rando sufficiant, neue uerberum difficultatibus cedentes
succumbant. Itaque permulti plagis ipsis immori-
untur, dedecorosum existimantes, si etiam dum uiuentes
in familiarium conspectu uerberibus superati deficeret,
aut corpore flagrorum ictibus cederent, quos etiam sta-
tuas in memoriam illorum erectis publice à Spartanis ho-
nestatos uidebis. Quando ergo ista coràm oculatus
adhibet intueberis, caue illos insanire temere suspicaris,
neque

neque dicas citra causſam iuſtam ac neceſſariam talibus
 eos difficultatibus conſuſtari, neque urgente alicuius ſe
 uae tyrannide, neque hoſtibus imminentibus. Dixerit
 enim haud dubie Lycurgus Laconicarum legum auctor
 pro illis tuendis tibi rationi ualde conſentanea, quibus
 nam cauſis impuſſu, pueros ita uerberibus affligendos
 ſtatuert, neque inimicus illis exiſtens, neque inuidentia
 adductus hoc faciens, neque ciuitatis iuuentutem ne
 quicquàm abuſumens, ſed uolens, atque contendens
 reddere quàm fortiſſimos, ac omni difficultate ſuperio
 res eos, qui patriam ab iniuria eſſent ſeruaturi atque de
 ſenſuri. Quanquàm uero ipſe Lycurgus nihil dixerit,
 facile tamen animaduertis, ut talis quiſpiam quondam
 in bello comprehenſus, nullam uocem Spartana magni
 tudine indignā emiſerit, inimicis eundē diris tormentis
 torquentibus. Sed illos falſe ſubſannās, flagellis cedeba
 tur, cū uerberante inſracta animi tolerantia cōtendens,
 uter nam citius uiribus deficeret. ANACHARSIS
 Num Lycurgus quoque Solon, in iuuentute loris cedere
 ſolitus eſt, aut an huius certaminis auctor exiſtens, ci
 tra periculum talia iuueniliter commentus eſt? So
 Cam iam prouectae etatis eſſet, ciuibz Spartanis leges
 condidit, proſectus ē Creta. Aliquandiu enim apud Cre
 tenſes peregre egit, quoniam eoſdem audiuerat optimis
 legibus inſtructos uiuere, quibus Minos Iouis filius le
 gum ſcriptor extiterat. ANA. Quam ob rem igitur

Solon, & tu non imitatus es Lycurgum, ac iuuenes loris
 profecindis? Etenim perpulchra hæc sunt instituta, &
 nobis non indigna. So. Quoniam nobis Anacharsi,
 sufficere uidentur ista gymnasia, quorum ipsi reperto-
 res extitimus, neque magnopere necessarium existima-
 mus peregrinorum emulatores esse. Ana. Nequa-
 quàm, sed intelligis, ut opinor, quã res sit frivola flagris
 obuerberare nudi scapulas, palmas utraq; suppliciter
 extendentis, ex qua nulla proueniat utilitas, neque qui
 priuatim ad eum qui ceditur, neq; item ad Remp. com-
 munitur. Itaq; si quando Spartam peregre profectus ue-
 nero, quo tempore ista facitare solent, uideor me statim
 lapidibus obrutum iri ab illis publice, singulos deriden-
 tem: si quando uidero pueros ueluti fures flagris onera-
 ri, aut ueluti peculatorem, aut alium facinorosum. Pla-
 ne uero illorũ ciuitas mihi uidetur egere helleboro, que
 usque adeo ridicula à se ipsa pati consuevit. So. Ne
 desertam causam ò generose, neque uiris absentibus te
 solum dicentem uincere inducas in animum. Neq; enim
 decrit quispiam etiã Lacedemone, qui harum rerum
 causam tibi promptissime redditurus est. Verum enim
 uero quandoquidem ego tibi nostra ex ordine gymnasia
 percensui, que tibi non admodum placuisse non oc-
 culte tulisti, uideor mihi non iniqua postulaturus à te, ut
 & tu uicissim me audiente perciaras, qua ratione uos
 Scribæ uestros iuuenes exerceatis, tũ quibus gymnasijs
 educatos

educatos insuefcitis, & quod nam pacto eosdem viros stit-
tuos efficitis . Ana . Aequissima sunt o Solon que
postulas . Ac ego quidem Scytharum leges tibi comme-
morabo, fortasse no admodum admirandas illas, & que
non multum uestris sunt responsurae . Neq; enim uel in
maxillam alicui plagam illidere auderemus, sumus enim
perquam meticulosi . Sed tamen qualiacunq; sunt, nostra
exercendorum iuuenum instiuita dicentur . Ceterum si
audetur, ea de re colloquium in crastinum usq; differre-
mus, ut ea que ipse dixisti, magis quietus apud me retra-
ctare possim, tum etiam ea que mihi dicenda sunt, memo-
ria percurrere . Itaq; quod nunc restat, in presentia qui-
dem abeamus . Iam enim inualefcenibus umbris appe-
tu uestpera .

CLARISSIMUS

MO VIRO, CHVONRADO

PEVTINGERO, IVRIS

consulto, Vincentius Ob-

sopceus S .

Cum omnis antiquitatis, potissimum uero historie
rum a diuersis authoribus memorie produtarum
te cognouissem esse perstudiosum, ut clarissime, rebar
me tibi rem non ingratam facturum, si quid eius gene-
ris monumentorum a grecis scriptoribus editum ad te

mitterem. Itaq; inter cetera quæ hoc temporis ex Luciano uertenda suscepi, duorum quoq; philosophorum uitæ in manus mihi uenerunt, nempe Peregrini & Demonactis, in quibus depingendis non alio quàm in Alexandro Pseudomante usus est Lucianus artificio, hoc est limato & exculto. Has ergo uitas, Chuonrade patrone incomparabilis, à me romano sermone utcunq; instructas tibi mitto muneri, cum ob tuam in me per amicam beneuolentiam, tum ob eam causam quam dixi, quod harum rerum admiratorem & mirificum & singularem iam olim te esse cognouerim. At enim Philosophos hic planè diuersos uidebis, cum in altero perfectæ uirtutis exemplum, in altero simulatæ tantum sapientiæ umaginem Lucianus haud dubie ostendere uoluerit. Quid enim fuit Demonacte ciuius aut popularius, qui, tametsi philosophus esset, tamen à communi hominum uita & sensu nulla uitæ insolentia aut philosophica morositate corruptus abhorruit? Contra, quid Peregrino insolentius, aut popularis admirationis (quæ unam omnes sua prodigiosa uiuendiratione constat uenator esse philosophos) cupientius? quem in tantum gloriæ sitis excacauerat, ut omnibus absumptis admirationis captandæ præstigijs, quibus uulgi oculos decipere soluit, demum etiam semet flammis absumendum sacrarit, non ob aliam causam, quàm ut mortuum quoque

quoque admirationi esset populo . Nec mihi dubium
 est in hoc Peregrino Lucianum summæ utrum pruden-
 tiæ inditium facere noluisse, cuiusmodi res esset ambitio-
 sa gloriæ cupiditas, quàm inconsulta, quàm præceps, &
 quæ ferè semper temeritatem comitem secum habeat,
 & *Ὀλῶτιαν* sociam . Nec uero usque adeo popu-
 larium animis faceßit negotium, quàm excelsos animos
 ferè omnes occupat, & quo altiori magnitudine mens
 prædita fuerit, hoc facilius hac siti capitur, tantoq; im-
 pensum gloriæ desyderio infestatur, ita ut præclare sci-
 pserit Lucianus *ὁ Ὀλόδεξον μόνον ἄφυσκτον*, &
οἷς πᾶν θαυμαστοῖς εἰνδικοῦσι . Animi abiecti
 & sordidi rebus capiuntur humilibus, at sublimes &
 excelsi illam internam in aliorum animis repositam opi-
 nionem affectant: & huius consequendæ gratia nihil
 non faciunt, parum nonnunquàm reputantes, quàm pru-
 denti cōsilio inuidiosam capient gloriã . Videmus nostro
 seculo innumerabiles peregrinos, semet ut Proteus, in
 omnia uertentes, tantum in hoc, ut sint aliquid, hoc est,
 ut Hesiodus loquitur *ῥᾷ ῥίτε Φαίτε*, ne desit mun-
 do, quod de illis loquatur, ut habeant præclarũ apud oēs
 & eruditiois & ingenij testimoniũ, nō aduertentes in-
 terim se quadam animi cecitate & precipitantia, qua
 illis imposuit *Ὀλῶτια* & ambitio, dũ omnia miscena

in summam ruere infamiam. Vsq; adeo misere nonnulli
sunt & sedulo uenātur & Α/ σκων ἰκτινο δόξα εἶλον
ut patiantur citius ueritati iniuriam fieri, quā illorum
periclitetur existimatio. Est quidem omnibus cōmune
laudis & glorie certamen propositum, sed ad hanc ut
non nisi per sudorem & laborem patet aditus, ita non
alia quā uirtutis, hoc est, legitima uia penetrandum
est. Iam quisq; peculiarem ad laudem consequendam,
uiam sternit & aperit, quæ an laudis appellatione di-
gna sit, uiderint ij qui tantopere ad hanc & multo-
rum exitio, & offendiculo aspirant. Sed nimium mul-
ta philosophati sumus. Ceterum in Peregrino præ-
ter cetera illud quoq; uidere est, quā nihil in rebus di-
uinis sapiat humana ratio, etiam prudentia philosphi-
ca excultissima. Quis enim negabit Lucianum summi
fuisse uirum ingenij, at quā nasute subsannat in Pere-
grino Christianorum instituta, ut neq; à Christo ipso pro-
caciter impetendo suam petulantiam cohibuerit, adeo ut
hoc solo nomine non iniuria dictus sit ἄθεος. Præterea
longe aliter de Peregrino sentire uidetur Gellius author
satis eminens. Sed hæc tu ordine censebis, nec me moni-
tore tibi opus est. Recte uale, uir clarissime, & hoc mu-
nusculum quamlibet tenue & exiguum Obsopœi tui
longum testetur amorem. Ex Norinberga Mense Fe-
bruario. Anno. M. D. XXVIII.

LUCIANI

LUCIANI PEREGRINUS

mus, Vincentio Obsopæo
interprete.

Lucianus Cronio Salutem.

In felix ille Peregrinus, aut quo nomine potissimum delectari iussus est seipse nominando, Proteus, illud ipsum Homericæ Protei passus est. Nihil enim non gloriæ gratia fieri sustinuit, cumque infinitis mutationibus transformatus esset, postremum ignis quoque factus est. Usque adeo gloriæ cupiditate tenebatur. Et nunc optimus ille in carbones et fauillas redactus est post Empedoclem, nisi quod hic temerarium facinus celare conatus, elanculum in crateras se dedit præcipitem. Porro generosus ille populosissimo Græcorum conuentu obseruato, ingentissimaque pyra constructa, tot ac tantis testibus consensu insiluit, ac orationes nonnullas super hac re ad Græcos habuit aliquanto ante quam hoc ausus est. Videor itaque mihi uidere te nimium huius senis deridentem arrogantiam, aut potius exclamantem, qualia par est te exclamare, O insipientem insipientiam, o erumnosam gloriam, aliaque quæ de illis ferè dicere consueuimus. At tibi quidem hæc eminus, et longe tutius dicta sunt, ego uero iuxta rogum ipsum, insuper ante quoque in conspectu audientium multitudine eadem dicere non reformi

dani, nonnullis equidem grauitè ferentibus, quatuor
 senis arrogans consilium admirationem incusserat.
 Erant autem aliquot alij, qui & ipsi huius gratia ride-
 bant. At ego propemodum à Cynicis discerptus essem,
 uelut Actæon à canibus, aut consobrinus eius Pentheus
 à Bacchis. Ceterum totius rei apparatus talis erat,
 etenim Poëtam haud dubie qualis fuerit, tum quantas
 per omnem uitam tragœdias in lucem dederit, præter
 Sophoclem & Aeschylum. Ego uero ubi primum in
 Helin uenissem, illorum certamine eò illectus atq; per-
 ductus, statim Cynicum quendam inaudui, magna &
 aspera uoce consueta illa, ac uirtutem ex triuo intonan-
 tem, omnesq; indiscriminatim dictæijs & conuicijs in-
 uadentem, tandem uero in Proteo eius uociferatio desistit.
 Hæc quemadmodum dicebantur pro mea uirili cuncta ti-
 bi ex ordine percensere conabor. Tu uero hæc plane ita
 se habere cognosces, quippe qui ipsis uociferantibus nō
 semel astitisti. Proteum, inquit, audet quispiam ambitio-
 sum dicere, o terra, o Sol & flumina & mare & pa-
 triæ Hercules Proteum, qui in Syria uinculis colligatus
 est, qui in patria quinq; millia talentorum ultrò reliquit,
 qui ex urbe Roma eiectus est, quem sole longe illustrio-
 rem esse constat, qui cum ipso Olympio cōmissus decer-
 tare possit. At quia ignis admiculo è uuis se subdu-
 cere statuit, hoc ambitioni eius & uane gloriæ quidam
 imputant

imputant. Nonne uero ad hunc modum ē terris discessit
 & Hercules? nonne ita Aesculapius & Dionysus ful-
 mine? Nonne postremum & Empedocles ita in cratem
 ras semet immisit precipitem? Hæc ubi dixisset Thea-
 genes, hoc enim nomine uociferator ille uocabatur, ro-
 gabam quemadmodum ex assistentibus, quid hoc de igne
 aut Hercule, aut Empedocle ad Proteum attineret. At-
 qui, inquit ille, breui semet ipse flammis absumpturus
 est Proteus. Quomodo, inquam ego, aut cuius gratia?
 Deinde cum ille omnem rem mihi exponere insisteret,
 Cynicus in tantum uociferabatur, ut nullo pacto eius
 audiendi copia mihi relinqueretur. Audiebam itaque
 reliqua ipsum effundentem, ac laudibus mirificis Pro-
 teum extollentem. Etenim Sinopea aut præcepto-
 rem eius Antisthenem, ne conferre quidem cum illo
 dignatus est, sed neque ipsum Socratem. Prouoca-
 bat autem & ipsum Iouem in certamen, deinde cum
 uisum esset illi similes quodam modo inter se ipsos, eius-
 modi finem orationi imposuit. Duo hæc, inquit, præ-
 stantissima opificia ætas nostra uidit, nimirum Iouem
 Olympium & Proteum, quorum quidem illius archi-
 tectus fuit Phidias, huius uero opifex natura. At
 nunc ex hominum cōmertio ad superos hæc statua mi-
 gratura est, ceterum per ignem abiens nos orpha-
 nos in terris destituet. Hæc ubi cum multo sudore disse-

ruiſſet, lachrymatus eſt ſatis ridicule, capilloſq; uelle-
 bat e capite, ſubparcens tamen, ne radiciuſ extraheret.
 Ad poſtremum abductuſ eſt à quibuſdam Cynicis triſtē
 & lachrymantem conſolantibuſ. Hoc abducto aliuſ
 ilico concionaturuſ aſcendit, non cunctatuſ donec mul-
 tudo dilaberetur, ſed ardentibuſ adhuc ſacriſ turbam
 continebat. Ac ſub inuicem quidem effuſiſſime ride-
 bat, uidebaturq; illud ex intimiſ præcordiſ facere, de-
 inde ad hunc modum orationem ſuam exorſuſ eſt. Poſt
 ea quā maledictuſ Theagenes ſceleſtiſſimiſ orationibuſ
 ſuiſ lachrymando finem impoſuit, ego diuerſa ratione à
 riſu Democriti exordiar. Ac iterū ſublatis cachinnis in-
 riſum uberem ſolutuſ eſt, adeo ut noſtrum pleroſq; ad cō-
 munem riſum pertraheret. Deinde ſedato riſu, conuer-
 tens ſeipſum, Et quid nam aliud, inquit, ō uiri nobiſ per
 æque faciendū eſt, adeo ridiculaſ orationeſ audientibuſ,
 uidētibuſq; uiroſ ætate decrepita uiliſſima gloriolæ gra-
 tia tantum non ſaltanteſ in medio? Vt autē rectiſ intel-
 ligatiſ cuiuſmodi nam illa ſit ſtatua quæ flammis abolebi-
 tur, audite me, qui ab initio eiſ mentem callide ante-
 maduerterim, omni eiſ uita diligenter obſeruata. Non
 nulla uero à ciuibuſ quoque ſuiſ memorata percepi, qui-
 buſ non potuit non exactiſſime perſpectuſ & cognituſ.
 Etenim hoc nature ſigmenū & opificiuſ Polycleti Ca-
 non ubi firmata iā ætate in uirum adoleſcere incepiſſet,
 multiſ in Armenia uitatiſ per adulterium multerculiſ,

non

non parum multa suscepit uerbera. Deniq; uero, per
 tectum exiliens et elapsus, fuga salutem redemit, rapha
 no oppletus nates auferens. Exin puero quopiam for
 moso per uim constuprato, tribus nummorum millibus
 à pueri parentibus, cum tenuis essent fortune, sceditatis
 impunitatem mercatus est, ne ad præfectum Asiæ ducen
 retur. Hæc atq; eiusmodi missa mihi facienda esse uiden
 tur, etenim lutum adhuc informe erat, ac nondum per
 fecta statua nobis formata. Cæterum quibus iniurijs con
 sectum ætate parentem affecerit, admodū auditu dignū
 esse opinor, et memoratu necessarium. Et sanè omnibus
 uobis compertum atque auditum esse reor, quomodo se
 nem præfocauerit, nequaquam sustinens cum ultra sexa
 ginta iam senescentem. Postea uero, quàm tanti scele
 ris fama diuulgata est, arreptaq; fuga se ipse condem
 nasset, incertis uagans sedibus, oberrabat, terram terra
 commutando. Qua in peregrinatione & mirificam il
 lam Christianorum sapientiam perdidicit, circa Palesti
 nam sacerdotibus & scribis illorum conuersans. Ac sa
 pè non multo in tempore pueros omnes illos præ se esse
 ostendit, Propheta ac sacrificiorum princeps & Syna
 gogæ socius, breuiter omnia solus existens. Præterea
 librorum nonnullos exposuit, nonnulli uero & sua indu
 stria conscripti sunt. Ac ueluti Deum hunc ipsum perhi
 bebant, nam eo & legum authore utebantur, & præ
 fectum illum declarabant. Itaque etiamnum magnum

illum hominem reuerenter colunt, nempe illum qui in
 palestina crucifixus est, quoniam primus nouum illud
 mysterium in hominum uitam inuexerat. Tunc uero
 comprehensus etiam ob hoc ipsum Proteus in carcerem
 illapsus est. Quae quidem res ipsi non mediocrem digni-
 tatem cum ad insequentem uitam, tum ineptias & glo-
 riam, quarum erat amantiſſimus, conciliauit. Itaq; post
 quā in carcerē coniectus est, Christiani hanc rem graui-
 ter & indigne ferentes, nullam non impendebant ope-
 ram, & planē mouebant omnia, tentantes, si quo modo
 illum furim possint eripere. Deinde, anſaduerſantes
 hunc conatum frustra eſſe, nihil tamen ex altero quo ca-
 ptiuus egebat obsequio intermittebant, uerum omnia
 cum magna fide & diligentia praestabant. Ac mane qui-
 dem ilico uidere erat iuxta carcerem praestolantes anus,
 uiduas quāſpiam & orbos puerulos. Illorum uero,
 pars etiam unā intus cum illo ſomnum capiebant, cor-
 ruptis pecunia custodibus. Exim omnis generis coenae in-
 ferebantur uarie, ac ſacri inter ſeſe ſermones diceban-
 tur. Atqui optimus ille Peregrinus, adhuc enim hoc no-
 minis obtinebat, nouus quoq; Socrates ab illis nomina-
 batur. Quinetiam in Asia plerasq; urbes fuſſe conſtat,
 à quibus uenerunt quidam laturo auxilium, Christianis
 mittentibus ex publico, neq; non collocuturi, & irum
 conſolaturi. Incredible uero eſt, quantum ſtudium &
 celeritatem in hoc oſtendant, ſiquid tale uulgo innotue-
 rit. Illico

rit. Nemo enim ulli rei parcat. Proinde, Peregrino quo-
 que multa tunc opes ab illis mittebantur, sub uinculo-
 rum pretextu, nec vulgarem rerum prouentum lucris
 faciebat. Etenim haud dubitanter sibi persuaferunt in-
 felices illi, se omnino immortalitate fruturos, perpe-
 tuoque uicturos esse. Quam ob rem et mortem magno
 contemnunt animo, ac non pauci sua sponte semet osci-
 dendos offerunt. Deinde, primus quoque illorum legis-
 lator eorum persuasit animos, quemadmodum omnes in-
 ter se fratres essent. Postea uero, quàm semel à nobis de-
 sciuerunt, græcorum Deos constanter abnegant, solum
 crucifixum illum impostorem adorantes, secundum illius
 leges uiuendi rationem instituunt. Proinde, apud illos o-
 mnia ex equo habentur contemptui, existimanturq; esse
 cōmunia, quæ citra fidem exacte exploratam in cōmunē
 usum à quoquàm deferente suscipiunt. Quod si quis præ-
 stygiator aut aliqui homo promptus et uersutus et rei
 faciendæ adpositus eos accesserit, breui admodum opu-
 lentus efficitur, quippe qui hominum idiotarum simplici-
 tate callide queat abuti. Ceterum, Peregrinus tandem
 liber dimissus est ab eo, qui id temporis præsidē agebat
 in Syria, uero non mediocriter Philosophiæ commertio
 gaudente. Qui cum illius subolscesset arrogantiam,
 quod iam statuisset mortem oppetere, ut per hoc præcla-
 re sanæ gloriam apud posteros relinqueret, dimisit
 illum, ne dignum quidem ratus eundem esse supplicio. Ille,

intro ex in domum regressus, comperit paternæ cedis me-
 moriam nondum fuisse sopitam, sed multos superesse qui
 mira peruicacitate accusationem aduersus illum adorna-
 rent. Dissiparat itaq; maiorem possessionum suarum por-
 tionem in peregrinationem, ac tantum relictæ erant agri
 ferme quindecim talentorum. Nam tota substantia quam
 pater reliquerat, triginta talentorū summā nō excessit,
 non ut omnibus modis ridiculus Theagenes illam tribus
 millibus dignam falso confirmauit. Tanti enim neq; tota
 Parianorum urbs, tametsi quinque ciuitates sibi uicinas ad-
 iungeret, uenderetur, unā cum ipsis hominibus et iu-
 mentis, et reliqua supellectile. Vigebat itaq; eius et
 audam flagitium, et accusatio in recenti hominum me-
 moria. Nec ita diu habitauit in patria, sed statim aduer-
 sus eum quispian insurrexerat. Polistinum uero, ipse
 populus indignabatur, senem frugi, ut illi quibus uisus
 erat perhibent, familiariter lugentes, qui tam crudeli-
 ter et impie fuerat occisus. Sed enim sapiens ille Pro-
 teus, ad hæc omnia non oscitanter intentus erat, qui nam
 aliquid inuentam comminisceretur, unde uim et pericu-
 lum à se declinaret. Progressus ergo in mediam Paria-
 norum multitudinem, nutrebat uero iam comam, son-
 dido amictus pallio, pera ex humeris suspensa, et bacu-
 lum manu tenebat, erat autem omnino instructus more
 tragico. Talis itaq; cum ciuibus suis apparuisset, uniuer-
 sam, inquit, substantiam quam sibi beata memorie pater
 ter reli-

ter reliquisset, se uelle illis publicam dimittere. His auditis, homines egeni & inopes, neq; non ad distributionem quide imbianes, protinus exclamauerunt illum unicum esse Philosophum, unicum amantem patriæ, unum quæ uere Diogenis & Cratetis esset emulus. Porro autem, inimici necessario quiescebant. Etenim si quis conatus esset mentionem paternæ cedis facere, ilico petebatur lapidibus. Secunda itaq; suscepta peregrinatione egreditur uagaturus, satis sibi uaticini in christianis reposui esse existimans, à quibus quaquà uersum incedebat stipatus, in omni agebat rerum abundantia. Atq; ad hunc modum aliquantum temporis alebatur. Tandem admissio nescio quo aduersus illos flagitio, siquidem uisus erat ut opinor, aliquid ex interdictis comedisse, non recipientibus amplius illis, magna rerum difficultate perplexus, per recantationem opmabatur, opes suas iterum à ciuitate repetendas esse, missisq; literis, uoluit iussu regis de nouo cuncta auferre. Contra deinceps missa legatione etiam à ciuibus nihil actum est, sed iussus est stare rebus semel ab ipso constitutis, præsertim à nemine ad hoc peruium compulsus. Post id tertiam in Aegyptum peregrinationem instituit ad Agathobulum iter faciens, ut admirando studio semet exerceret, tondens capitis dimidium, ac uultum limbo oblimens. Postea in magna circumstantiâ populi corona, tractans in manibus utrilia, hoc tantum medium & indifferens esse demonstrabat. Exim

uerberabat, & uerberabatur ferula circa nates, mada-
 taq; alia iuuenilia more mirifico ac praestigioso desig-
 gnabat. Ceterum, ad hunc modum instructus & exer-
 citatus hinc soluit in Italiam, egressusq; e nauis statim o-
 mnes homines infectatus est, linguae petulantia, cum pri-
 mis uero regem, quem nouerat natura placidissimum et
 mansuetissimum, quare impulsus tutiori debacchabatur
 in omnes audacia. Etenim regi, ut par erat, parum cu-
 ra erant conuitia & blasphemiae, neque ullum ex ijs qui
 philosophiae se tradiderant propter uerba supplicio affi-
 cere dignabatur, cum primis uero eos qui rationem con-
 uitijs impetendi alios sibi peculiarem fecissent.
 Porro autem, Peregrinus tanta dicendi licentia non me-
 diocrem sibi gloriam comparabat. Itaque apud homi-
 nes idiotas in magna erat admiratione & reuerentia pro-
 pter arrogantiam, donec is qui Reipub. procuracionem
 obibat uir sapiens, eiectum cum ablegasset, cum praeter
 modum hac libertate nimisq; petulanter abuteretur,
 dicens, urbi nihil opus esse tali philosopho. Quare hoc
 quoque de illo memorabile est, dum in ore erat omnibus
 philosophus, propter dicendi libertatem, ac immodi-
 cam linguae licentiam eiectus. At enim iam exactus op-
 pido cum Musonio ac Dione & Epicteto consuetudinẽ
 habuit, cumque alijs quotquot non dissimili infortunio
 multatos esse nouerat. Ad extremum ita regressus
 in Graeciam, modo probrosis dictis Heluenses impetebat,
 modo

modo Græcos, ut aduersus Romanos arma sumerent sollicitabat. Modo uirum industrium et multa dignitate præditum turpiter inuadebat, propterea quod ille præter alia quibus de Græcis erat optime meritus, etiam hac in re non aulgarum præstisset Græciæ & opem et operam, quod aquam in Olympiam deduxisset, ac primus populum ad festiuitatem confluere solitum siti percutientem subleuasset. In hunc ergo Peregrinus lingue procacitate adductus, turpia uerba euomere non cessabat, quasi Græcos hac molliuie effoeminaret, oportet spectatores Olympiorum sitim fortiter tolerantes perdurare. Ac per Iouem non pauci illorum mortem oppetebant, uehementibus morbis impliciti, interea propter loci siticitatem in magna & promiscua multitudine emergentibus. His ita dictis, de eadem aqua potare solebat, adeo ut propemodum ab omnibus accurrentibus lapidibus fuisset obrutus, nisi tunc cōmodum ad Iouis simulachrum arrepta fuga generosus ille se cōtulisset, ac ita presenti discrimini uitata morte se subtraxisset. Ceterū in proxima Olympiade, orationē per quadriennium, quod interfuxerat, multa cura meditatam atq; compositam ad Græcos habuit, laudes eius qui aquam deduxerat, ac fugæ suæ tunc factæ defensionem complectentem. Iam uero ab omnibus certatim contemptus negligebatur, nec erat amplius perinde in præcio & admiratione. Siquidem frivola & exoleta erant quæ uoluebatur omnia, neq;

quicquàm poterat amplius nouiter commentum aut ex-
 cogitatum producere, quod stuporem & admirationem
 incussisset accedentibus, & quo ille sibi dignitatem atq;
 auctoritatem conciliasset, cuius sub initium amore non
 dicendo extreme ambitiosus flagrabat. Ad extremū hoc
 temerarium & audax de pyra facinus commentus est,
 eaque de re in Græcorum multitudinem sermonem iam
 sparsit, quod statim à prioribus Olympijs, ueluti in diē
 posterum flammis semet ipse traditurus esset. Et nunc
 hæc ipsa multis adornat præstigijs, ut fama est eruenda
 fossa, lignisq; comportandis, ac miram & inusitam
 tolerantiam promittendo. Erat uero illi, ut mea fuit sen-
 tentia, omnino mors expectanda, nulloq; modo ē uita
 profugiendum. At si immobili proposito prorsus consti-
 tutum habet mortem cum uita commutare, consentane-
 um mihi uidebatur, ne hoc igne fieret, neq; his quæ sunt
 in tragædijs uteretur, sed alia aliqua mortis permutatio-
 ne, quum infinitæ sint, electa ē uiuis discederet. Quod
 si tamen igne tanquam re quapiam herculeæ tantopere
 delectatur, cur non potius per silentium electo quopiam
 monte multis arboribus consito, in eo se ipse cōcremauit
 solus, uno aliquo, cuiusmodi est Theagenes, Philoctete
 assumpto? Ille autem in Olympia præsentē magna homi-
 num frequentia, non in tabernaculis se solum uidebit,
 alioqui haud indignus existens per Herculem, sicut par-
 est homines parridas ac impios malefactorum poenas
 dare.

dare. Quinetiam nimium cunctanter ac sero illud face-
 re uidetur, quem iam dudū oportebat in Phalaridis thau-
 rum illapsū dignum nefarijs factis exhausisse supplici-
 um, nec tantum semel in flamma hiscentem subito expi-
 rare. Etenim à multis hoc pro certo confirmari audio,
 nullam mortem esse uelottorem aut properatorem, quā
 ea quæ per ignem illata fuerit. Solum enim os aperi-
 dum est, & statim efflatur anima. Atqui & ille, ut opti-
 nor, eam quoq; spectaculi dignitatem secum uoluit in
 animo, rem uidelicet grauem & præclaram esse, sacro
 in loco comburi, ubi ne sepelire quidem alios morientes
 religiosum ducitur. Audiuiſtis enim, nisi fallor, quemad-
 modum iam olim quidam cupiens gloriosum & celebre
 apud posteros nominis sui monimentum relinquere, cū
 nullam aliam uideret sibi relictam esse innotescendi ra-
 tionem, Ephesie Dianæ templum absumpsit incendio.
 Tale quippiam & hic secum molitur in animo, tanta
 gloriæ cupiditate, tantum non miser ille contabescit.
 Sed enim, aiunt, illum hæc ipsa hominum gratia facere,
 ut eosdem mortis contemptum doceat, ac in rebus ardu-
 is tolerantiam. Ego uero perlibenter interrogarem non
 illum, sed uos, nunquid etiam maleficos & facinorosos
 eius discipulos fieri cupiatis in eiusmodi tolerantia per-
 discenda, ac morte contemnenda, tum afflictionibus &
 cæteris terroribus fortiter perferendis? Atqui certe cō-
 pertum habeo, ista uos minime uelle aut cupere. Quo

igitur pacto hoc Proteus discernit, ut bonis tantum hac
 in re sit profuturus, nec malis & nefarijs hominibus ma-
 iorem ad contemnenda pericula, & sceleratiora audēdi
 animū additurus? Esto sanē ad hoc tantum concursuros
 esse, qui in optimam partem hanc rem saltem spectaturi
 sint, proinde ego uos iterum rogabo, Cupitis ne libe-
 ros uestros illius emulos fieri? Haudquaquā dicetis. At
 qui hoc ipsum querebā, nū quis ex discipulis eius eundē
 imitaretur? Theagenē itaq; in hoc quisspiam iure optimo
 accusare possit, quod cū in alijs per oīa uiri emulus esse
 studeat, hac in parte tamen præcedentē præceptorē mi-
 nus sequatur, iterq; cū eo faciat ad Herculem, ueluti per-
 hibent, abeunte, præsertim cū in breui possit summe ac
 omnibus numeris felix euadere, perpræceptis saltem in
 ignem illapsus. Neq; enim in pera aut baculo, aut sordi-
 do pallio circunferendo, emulationis summa sita est, sed
 hæc extra periculum posita sunt, & imitatu facilia, &
 cuiusuis hominis. Ipsum finem & caput emulari con-
 uenit, ingenti uidelicet pyra ex truncis ficulneis & ma-
 xime uiridibus congesta, fumo semet præfocari. Siquidē
 ignis non tantum Herculis & Aesculapij proprium est
 mandum est, sed sacrilegorum quoque & parricida-
 rum, quos iudicio condemnatos hoc ipso supplicio affi-
 ci uidemus. Ita, ut longe præstabilius esse putem, uobis
 fumo præfocariis oppetere. Hoc enim uobis tandem ut
 peculiare et proprium adscribi potest. Alioqui, cisi Her-
 cules

eules tale quippiam ausus est, doloris & morbi impatien-
 tia impulsus hoc fecit, dum à sanguine centaurico, uelu-
 te testis est tragœdia, infectus absumeretur. Ceterum
 ille qua causa incitatus se ipsum in ignem ferens præci-
 pitat? Per Iouem scilicet ut animi tolerantiam hoc argu-
 mento notam faciat, non secus atq; Brachmannes. Illis
 enim Theagenes præceptorem suum assimilare conten-
 dit. Quasi uero non etiam apud Indos inueniantur ho-
 mines uacordes & stolidi, uanæq; gloriæ extreme dedi-
 ti. Attamē quando ita fert animus imitetur illos. At enim
 illi ignem insiliendi morem non habent, ueluti Onesycri-
 tus clasis Alexandrinæ gubernator, cum Indum arden-
 tem, sicut fama est, conspexisset. Verum posteaquā
 congesta atq; incensa pyra conuenerint, propè assisten-
 tes immobiles lente assari fortiter sustinent. Deinde in-
 gressi iuxta habitum ardent, ne tantillū quidē post accu-
 bitum se auercentes. Ceterum ille quid adeo magni aut
 præclari designat facinoris, si illapsus suffocatur, à
 flammis subito & uolenter discerptus? Neque enim
 eam, ut opinor, spem concepit in animo, ut semiusculus
 ab igne resiliat, nisi hoc quod à nonnullis audio insidio-
 se struat, ut infra quoque in fossa pyra profunda sit. Sunt
 præterea qui illum transformatum iri conserment, eiq;
 rei comprobandæ iam percensent somnia, tanquā Iu-
 piter concessurus non sit, ut sacer locus cæde contami-
 netur. Atqui eam ob rem planè securus sit animi.

Ego enim iurare non dubito, multum profecto deorum
 grauius & indigne laturum, si Peregrinus malo & in-
 felici fato pessime interierit. Sed enim neq; facile neq;
 promptum iam illi est à proposito regredi. Siquidem
 qui cum illo habent consuetudinem, miserum omnibus
 modis incitant, & ignem compellunt, non sinentes eun-
 dem timore consternari aut trepidare, quorum si duo-
 bus discriptis in ignem incideret, solum hoc præclare et
 cum multorum gratia faceret. Quinetiam hoc inaudi-
 ui, se amplius Proteum nominari nolle, sed Phoenicem,
 quod & Phoenix avis Indica iam summo confecta senio
 pyram dicatur inscendere. Sed enim uana cōminiscitur
 nendacia, oracula quædam uetera percensens, ac si De-
 um quempiam noctis custodem illum fieri oporteat. Ac
 iam non obscuræ aras quoq; desyderare uidetur, aureisq;
 donarijs se honoratum iri planè sperat. Et per Iouem
 haud quaquam absurdū factū estimandum est, si in tan-
 ta stultorum hominum multitudine inueniantur etiam
 qui prædicare non uereantur, quod per ipsum quartana
 sint liberati, quodq; noctu in demonem nocturnum inci-
 derint. Porro autem execrandi illius discipuli oraculum
 quoq; ut opinor, & adytum iuxta pyram machinabun-
 tur, propterea quod & Proteus ille Ioue natus, huius no-
 minis Propater, uaticinio celebris habitus est. Neq; te-
 stari dubito certo futurū cōfirmans, ut sacerdotes quoq;
 illi constituantur flagellorum, aut incendiorum, aut ali-
 cuius

cuius alterius rei monstificæ. Aut per Iouem festiuitas illi nocturna sacrificabitur, aut festum sacibus iuxta pyram celebrandum. Ceterum Theagenes nuper, ut quidam mihi ex familiaribus retulit, ait Sybillam quoque ea de re ista prædixisse. Et cur non ipsos percenseamus uersiculos

Ast ubi iam Proteus Cynicos longe optimus inter
Per loca sacra Ioui rutilum succenderit ignem
Tunc, omnes quotquot fructu uescuntur agrorum,
Noctiuagum, ut iubeo, placate herosa colentes
Concessa Alcide ac Vulcano sede propinquum.
Hæc quidem Theagenes ex Sybilla se audisse falso prædicat. Ceterum ego illi Bacidis oraculum contra memorabo, . Aut autem ad hunc modum Bacis numium uere uaticinatus.

Postquam multiplici Cynicus cognomine Proteus
Inflammat se se per præceptis iecerit acrem
A furijs uanum propter compulsus honorem
Protinus occisi, uiuum quicumque sequuntur
Vulpicane alios imitari fata decebit.
At quicumque metu trepidus uitauerit ignem
Quàmprimum saxi populo lapidetur Achivo
Ne dum friget iners nugæ producat acutas
Usuram exercens et plena et diuite pera
In patria nummosus habens ter quinq; talenta.

Quid uobis uidetur uiri? nūquid Bacis deterius uisus

est uates esse quàm Sybilla? Sed iam tempus est admirandis illis discipulis Portei circumspectiendi, ubi potissimum semetipsos purgent in aërem. Hoc enim ipsi combustionem. Hæc cū dixisset, certatim ab omnibus circumstantibus succlamatum est, comburantur iam ilico flammis dignissimi. Ac ille quidem descendit ubertim ridens. Porro Nestorem nempe Theagenem non latebat uociferatio, uerum exaudito clamore uenit ilico. Cumq; dicturus ascendisset, magna uoce exclamauit, innumera mala de eo percensens qui descenderat. Minime uero compertum habeo, quod nam illi optimo nomen fuerit. Cæterum ego relicto illo uociferatione serumpente, abibam uisurus athletas. Iam enim certaminum iudices et arbitri in circo esse dicebant. Et hæc quidē acta sunt in Helide. Cum autem uenissemus in Olympiam, maior ibi multitudo aderat Proteum accusantiū, quàm eius inceptum laudantiū, adeo ut nō pauci illorum conuexantes ad manus deuenerint. Donec progressus ipse Proteus in finita hominum frequentia deduceretur, relicto à tergo præconū certamine. Vbi orationes quaspiam de se ipse habuit, nimirū quibus exercitijs uitam suam transegiisset, quibuscq; in periculis uersatus fuisset, tum quantas et quàm duras difficultates philosophiæ gratia per omnem ætatem pertulisset. Itaq; multa eius generis erant, quæ ille disseruerat. Ego uero saltem pauca quedam præcircumstantium multitudine audiebam. Deinde me-
tuens

tuens, ne in tanta turba comprimerer, posteaquàm multos idem patientes cernerem, abij longum ualere uolens Sophistam semet perimentem, suiq; funeris epitaphium ante mortem recitantem. Sed enim tunc etiam hoc inaudieram. Dixerat enim aurea uitæ, auream quoque se uelle imponere coronidem. Consentaneum autem esse, ut qui Herculeam uitam exegisset, Herculeam quoque mortem oppetens è uiuis discederet, aëriq; miſceretur. Ac eam quidem utilitatem, inquit, statui præstandam esse hominibus, ut commonstrem illis, qua ratione et mentis constantia mortis acerbitas respuenda sit. Itaque oportet omnes homines mihi morienti Philoctetas præsto esse. Iam qui imprudentiores erant ex illis lachrymas profundebant, exclamantes, serua te Græciæ saluum atque superstitem. Cordatiores uero uociferabantur, perfice quæ facienda decreuisti. Horum itaque diuerso studio senex non mediocriter perturbatus est, sperans omnino se ab omnibus retentum iri, quo minus in ignem se mitteret præcipitem, sed inuitum et nolentem illis resistentibus in uita se mansurum. Ac sanè cum præter spem atq; sententiam accidisset, ut illi quæ arrogantia inductus facienda decreuerat, ea quoq; opere comprobanda forent, maiorem in modum expalluit. Cumq; iam mortui cadaueris speciem uultu ac colore præ se ferret, per louem timore impendio magis perculsus subtrepidauit etiam.

O P V S C V L A

Ego uero, ut opinor, iam queris quantum riserim. Neque enim commiseratione mihi dignus uidebatur, homo tam misere ambitiosus, ita anxie gloriæ cupidus supra omnes quotquot unquam hoc uitio laborauerunt. Nihilosecus tamen à multis stupatus deducebatur, ac gloriæ amenti desiderio in præceps rapiebatur, subinde oculos in multitudinem admirantium reijciens, ignarus miser, quod eos quoque, qui ad crucem ducerentur, aut in carnificis manibus tenerentur iam occidendi, multo plures subsequerentur. Finitis autem certaminibus olympicis, quæ omnium pulcherrima fuisse cognoui, iam enim quater præsens interfui, cum currus inopia laborarem, multis discedentibus inuitus relinquebar. Ceterum Proteus exitiosum sibi spectaculum subinde protrahens, noctem demum postremum tempus ei rei destinauit, quando se ipsum esset concrematurus. Sub noctem itaque mediam assumptus à quodam familiari cum è strato surrexissem, concessi rectâ in Apuram ubi pyra erat. Ad id loci uiginti erant stadia ab Olympia per Hippodronum, ad auroram euntibus. Quam primum uero eò uentum est, offendimus pyram alte congestam, in profundum uero ad magni cubiti altitudinem egestam. Crebræ faces præstò erant, aridis insuper sarmentis & stipulis pyra erat intexta, ut quàm primum igne suscepto in flammâ erumperet. Postea uero quàm luna exorta est, oportebat enim & hanc huius pulcherrimi facinoris spectatricem

ericem adesse, prodijt ille eo quo semper more solebat ex ornatus, ac cum illo reliqua Cynicorum multitudo. Hic generosus quisq; ex patribus facem in manu tenens non segniter subministrabat. Insuper ipse quoq; Proteus face armatus incedebat. Mox aggressi alius aliunde admotis facibus maximum ignem succenderunt, nempe facibus & sarmentis copioso igni suppeditantibus. Ille autem, nunc uero fac maxime attento sis animo, depositis pera & pallio, ac baculo illo herculeo, in extreme sordido astutus amiculo. Deinde, postulato thure, ut in ignem spargeret, quidam illi porrexit, quo in ignem coniecto, & uersis ad meridiem oculis (etenim ipse quoq; merides ad huius tragœdiæ partem attinebat) sic exorsus est, O materni atq; paterni demones suscipite me propitij. Quibus dictis astutum in ignem insilijt, nec amplius à quoquàm usus est, se à flamma quæ multa erat circumfusus disparuit. Iterum te optime Cronie, fabulæ catastrophæ ridentem uideo. Ego uero maternos demones inelamantem per louem non admodum accusabam. At cū paternos quoq; inuocaret, recordatus eorum quæ de patris interfecti cæde dicta fuerant, risum continere non potui. Porro autem, Cynici rogum circumstantes, nullas quidem profundeabant lachrymas, ceterum ipso silentio non uulgarem perturbati animi ægritudinem indicabant ignem inspicientes. Donec una cum illis affectus graecolentia, abramus inquam o stolidi. Neque enim

uoluptuosum, hoc est spectaculum, senem assatum uide
 re, præsertim cum ita malo odore omnium nares imple
 antur. An expectatis dum pictor quispiam accedens uos
 depingat, quemadmodum in carcere iuxta Soeratem so
 cij depicti sunt? His auditis illi indignabantur, et me cõ
 uitijs proscindebant. A nonnullis quoq; illorum ad fu
 stes concursus est. Deinde uero, cum esses illis commi
 natus, me correptos per uim quospiam in ignem præci
 pitatum ut præceptoris sequatur uestigia, à coepto desti
 terunt & pacem egerunt. Ego autem à pyra regressus
 equidem uario meo cum animo ò amice uoluebam, idem
 tadem mecum reputans, cuiusmodi nam res esset glorie
 suis & cupiditas, quippe qua sola quoq; magni alioqui
 uiri & admirandi oēs ex æquo caperentur, nedum hic
 Proteus, cuius omnis uita parum prudenter instituta cõ
 tantum tendebat, ut alijs admirationi esset, & stupo
 ri, prorsus flammis non indigni. Exinde multis occur
 rebam, & ipsis spectatum euntibus. Etenim existima
 bant adhuc ipsum uiuum relictum iri. Siquidem & hoc
 priori die fama sparserat, tanquam ad solem orientem
 salutaturus, quemadmodum aiunt, factitare Brachman
 nas, quando pyram sint inscensuri. Itaque multos illo
 rum ab incepto uimere absterrui, dicens omnem rem iam
 esse confectam, quibus ne hoc ipsum, quidem dignū erat
 diligentia, & si ipsum uidissent locum, ac nonnihil ab
 igne reliquarum inuenissent. Hic mihi ò amice, infinita
 erant

erant negotia, dum omnibus percensēd querentibus, et
 singula exacte indagantibus. Quoties ergo uideram
 eminentis auctoritatis et gratie uirum, illi omnem rem
 nude et simpliciter ut acta erat quemadmodum tibi com-
 memorabam. Ceterum erga homines bardos et stupi-
 dos, et ad audiendum suspensio animo inbiantes, ma-
 gnificis et tragicis uerbis efferebar, quod, posteaquam
 pyra fuisset incensa, et semet Proteus intecisset, facto
 sub initum ingenti motu, cum horrendo concussae ter-
 rae magitu, uultur ē flamma subuolans, rectā in coelum
 uisisset, magna uoce humana dicens, Reliqui terram, in
 Olympum commigro. Illi, his auditis obstupescabant
 animis, ac adorabant perhorrescentes. Meq; interro-
 gabant, utrō nam ad auroram an ad occasum uersus sub-
 ductus esset uultur? Ego uero, abiuit, respondebam illis.
 Porro, ubi ad frequentem hominum celebritatem uenis-
 sem, in uirum canum incidi, et per louem quantum ad
 uultum et barbam, et reliquam grauitatem attinebat,
 quantiuis precij, qui cum alia de Proteo circumstantibus
 percenseret, etiam hoc adiecit, quod cum posteaquam
 combustus esset, aliquanto ante in ueste candida uidis-
 set, ac nunc eundē hilarum in porticu Heptaphono, hoc
 est, septem uocibus perstrepen- te, obambulantē reliquis-
 set, oleaginis seris coronatum. Ad extremū super omnia
 addidit etiam uulturem, persancte deierans, quod ipsi
 ex pyra subuolans fuisset conspectus, quem ego paulo

ante uolantem dimiseram, in hoc ut hominum stolidorum & stupidorum mentem dementaret atq; deluderet. Considera uero reliqua, quæ propter ipsum ut uerisimile est breui euentura sint. Quales nam apes locum nō sunt frequentaturæ? Quæ uero cicadæ non accessuræ? Quæ cornices non aduolaturæ, quemadmodum ad sepulchrum Hesiodi, & similia? Sed enim imagines quoque ab ipsis Helensibus, reliquisq; Græcis missas esse cōfirmabat, hoc profecto sat scio breui non paucas erectas iri. Aunt præterea omnibus ferme ciuitatibus celebrioribus ipsum scriptis epistolis misisse testamenta quadam & exhortationes ac leges. Ac quospiam propter hæc ipsa legatos ex familiaribus elegisse, funeris sui nuncijs & cursoribus declaratis. Hic finis uitæ fuit infelicitis illius Protei, uiri, ut breui oratione cuncta perstringam, qui ad ueritatem nunquam respexit, propter gloriam uero & hominum laudem aucupandam, omnia semper & dixerit & fecerit, adeo ut in ignem quoq; se per præceptis saltu miserit, quando laudum titillatione baud quaquam amplius perfuncturus erat, quippe quas mortuus sentire non poterat. Vnum adhuc si addidero uerborum finem faciam, ut abunde habeas quod rideas. Siquidem illa iam olim nosti quippe quæ statim ut ex Syria domum ueni ex me denarrante audisti, ut à Troade unā cum illo nauigarem, præter alias quas exercebat inter nauigandum delicias, etiam puerum formosum persuasit, ut Cy-

nica secula se addiceret, uidelicet ut esset etiam illi Alcibiades. Et quemadmodum conterritus sit sub noctem in medio Aegeo, oborta caligine, magnisque fluctibus insurgentibus, utque cum mulieribus turpiter ciularit admirandus ille, uisus sibi potior esse quam ut mortem oppetere debeat. Atqui aliquanto antequam diem suum obijt, ante nouem ferme dies plusquam sat erat, ut opinor cum auariter deuorasset, sub noctem uomuit, ac febricula ualde uehementi subito correptus est. Hec mihi Alexander medicus denarrauit, accersitus in hoc ut eum inspiceret. Ait ergo se illum semet humi uoluentem deprehendisse, aestuantem morbum perferre non ualentem, ac frigidam ualde desyderanter postulantem, se uero non dedisse. Dicebat quoque ita ad illum dixisse sese, quod si prorsus mortis amore et cupiditate teneretur, ipsam ultrò breui ad inuam esse uenturam, ita ut ignis sibi superuacaneus ad hanc maturandam esse uideretur. Ad quæ ita respondisse Proteum aiebat. Atqui haud quaquam perinde celebris et gloriosa oppetendæ mortis futura est ratio, cum omnibus communis sit. Hec quidem Alexander. Ceterum ego quoque illum non ita multos ante dies unctum conspexi, quemadmodum præ pharmaci amarulentia fleuerit. Vides ne ut non omnino Aeacus cecutientes suscipiat. Non absimile si quis iamiam in crucem ascensurus digiti uulnuscule medeatur. Quid tibi facturus fuisse uidetur Democritus, si horum spectator contigisset?

Quid pro dignitate uirum derisisset? Et unde tantus
 misero risus suppetisset? Proinde, amice ride & tu ipse,
 ac tum maxime & effusime, quoties alios eundem ad-
 mirantes audieris.

LVCIANI DE

MONAX PHILOSOPHVS,

Vincentio Obsopæo

Interprete.

A Equidem consentaneum erat & nostram ætatem
 non in totum expertem fore uirorum laude & me-
 moria dignorum, sed ijs quoq; qui & eximijs corporis
 uirtutibus, & mente sapientiæ studio excultissima præ-
 celluerunt florere. Dico autem cum in Boëoticum Sostra-
 tum ista referens, quem Græci Herculem uocare solui-
 sunt, & esse existimabant, tum maxime in Demonactem
 philosophum, quos ego & ipse uidi, & uisos magna ad-
 miratione suspexi. Cum altero quoq; nempe Demonax-
 te aliquandu coniunctam conuersationem habui. Sed
 enim uitam Sostrati in alio quopiam libello diligenter
 perscriptam executus sum, declarata eius & animi ma-
 gnitudine, & excellenti fortitudine. Insuper quæ eius
 fuerit in monte Parnaso sub ipso dio uiuendi ratio, quod
 stratum laboriosum, quæ alimenta in montibus conqui-
 sita, quæ opera à nominis celebritate non abhorrentia.

Adbæc

Adhæc quanta in tollendis e medio latronibus, pericula
exhauserit, tum quanta per nimia faciendis itineribus,
aut per traiectu difficilia præbendo transitu pertulerit.
Iam uero æquum mihi uidetur de Demonaxæ nōnihil in
lucem edere, duarum rerū gratia, ut & illius memores
sint uiri nostræ ætatis præstantissimi, & iuuenes quicq;
generosissimi animum ad philosophiam adplicantes, nō
necesse habeant ad uetera tantum exempla semetipsos
componere, sed ex nostra quoq; uita habeant quem sibi
pro uiuendi regula imitandū proponant, facti illius emu
li, quem ego omnium optimum ex philosophis esse co
gnoui. Erat itaq; Demonax genere Cyprius, non ex ob
scuris ortus parentibus, quantum ad dignitatem & pos
sessionē ciuilem attinebat. Ceterū his omnibus ille longe
erat excelsior atq; superior, & cū rebus pulcherrimis at
que præstantissimis se ipse dignū iudicasset, ad philoso
phie studiū semet cōtulit, non per louem ab Agathobulo
tantū et Demetrio, qui ante illū fuerant, neq; ab Epicteto
excitatus, sed cū illis cōuersabatur, præcipue uero cū Ti
mocrate Heracliote, uiro cū primis sapiente, neq; non e
loquentia, & industria plurimum ornato. At Demonax
nequaquā ab aliquo illorum, ut dixi, persuasus, sed
peculiari quo rapiebatur ad res præclaras impetu, & in
sito quodam ad philosophiam amore statim à puero per
motus, omnia humana bona in uniuersum contempsit.
Ac se cum totū libertati tradidisset dicēdiq; fidutiæ, in
ea constanter perstitit, cum & ipse rectam ac sanam &

inculpatam uitam uiueret, ac uidentibus & audientibus suam ipsius mentem exemplum exhiberet, ueritatem que quam in philosophando perpetuam obtinebat. Ceterū nequaquā illotis, quod aiunt, pedibus, hoc est, à dicendi facultate alienus, ad philosophiæ studia accessit, sed in poëtarum lectionibus enutritus, multos tenebat memoria, dicendiq; artes non mediocri studio exercuerat. Ea uero, quæ in philosophia tractari solent, haud modice, neq; ut est in prouerbio, summo tantum digio attigerat, sed exacte comperta habebat. Corpus præterea exercuerat, & ad tolerantiam uarijs laboribus assuescebat. Breuiter, in hoc summo studio & cura elaborauit, ne cuius alterius egens esset. Quare postquam sensit quomodo se ipse sibi amplius non sufficere, uoluntaria morte euita discessit, multo super hoc ipso Græcorum optimis sermone relictio. Philosophiæ uero, haud quaquam unam tantum speciem ab alijs seiunctam colebat, sed multis in idem commixtis, non admodum aperte ferebat, qua potissimū illarum oblectaretur. Adparebat quidem Socrati se magis addixisse, tametsi habitu & uitæ frugalitate Diogenem emulari uideretur. Non tamen ambitiose adulterabat ea quæ ad uictum pertinebant, admirationis popularis emerendæ gratia, utq; ij quibus cū conuersaretur in eum coniectos haberent oculos. Verū communi cum alijs uiuendi ratione utebatur, ne tantulum quidem philosophico fastu infectus, & cum alijs uiuere

Nam consuetudinem exercebat, & communibus Reip^u
 legibus non grauatim p^ogebat. Porro Socraticam troni
 am nulla ex parte accedebat, gratia uero attica plen^a
 semper disputationes sermonibus haud obscuris in me-
 dium adferebat, ita, ut eius discipuli abeuntes neq; con-
 temnerent eum tanquam parum generosum, neq; eius
 inhumanam in oburgando seueritatem atq; acerbitatē
 fugientes pertimerent, sed omnimodi orationis ama-
 bili letitia reddebantur, ac subinde multo modestiores,
 de futuris percipiendis optimam concipiebant animo-
 utaq; nunquam uisus est uociferari aut mira peruitacita-
 te contendere, aut indignari, etsi aliquis illi esset incre-
 pandus. Ipsa quidem peccata reprehendebat, ceterum
 peccantibus benigne ignoscebat, exemplum illud à medi-
 cis petatum usurpans, qui morbos adhibitis Pharmacis
 propulsare solent, tracundia uero erga egrotantes utun-
 tur minime. Existimabat enī hominis esse peccare, Dei
 uero aut uiri Dijs proximi errata emendare. Ad hunc
 ergo modum cum uitam instituisset sapientissime, nullū
 us in rebus suis egebat auxilio, ipse uero amicis in ijs
 quae par erat persaepe fidelem nauabat operam. Ac non
 nullos ex illis siqui secundiori fortuna uti uidebantur,
 submonefacere solebat, quod bonis ad breue tempus da-
 raturis & planē caducis ac transitorijs offerri atq; ge-
 flare animo uiderentur. Nonnullos quoq; inuisum pau-
 pertatis onus lugentes, aut exilium grauiter molesteq;

ferentes, aut senectutem aut morbum incusantes cum. si
 su consolabatur, non uidentes breui futurum, ut omnia
 que dolorem & molestiam in præsens illis adferrent,
 cessarent. Bonorum uero ac malorum obliuio una cum
 longa libertate omnes esset in exiguo temporis spatio
 complexura. Adhæc cura illi erat, fratres quoq; in-
 ter dissidentes atq; discordes ad pristinam concordiam
 reducere, ac mulieribus cum maritis recôciliatis illorum
 animis pacem componere. Ac sanè aliquandò popu-
 lum seditionibus exulceratum scite & utiliter disseren-
 do compescuit, multosq; illorū persuasit, ut patriæ tran-
 quille & modeste subseruirent. Talem quempiam in phi-
 losophia exercenda morè obtinebat, mitem & mansue-
 tum ac hilarem. Solum uero amici, aut morbo, aut morte
 discruciabatur, ita, ut rem omnium maximam et præstan-
 tissimam in rebus humanis amicitiam & uoluntatum
 coniunctionem esse existimaret. Quocirca amicum erat
 omnibus, nec fuit quisquam, quem non familiare com-
 pellasset, qui quidem homo erat. Maiorem uero aut
 minorem animi alacritatem uultu præ se ferebat, con-
 uersatione nonnullorum ex illis utens, eosq; coarguens,
 quotquot illi uidebantur propter spem exhibui obse-
 quii delinquere. Et hæc omnia cum tanta gratia, eaq;
 uerborum uenere faciebat dicebatq;, ut semper uox
 Comicum, suadelam labijs suis infedisse credibile sit.
 Itaque & Atheniensem uniuersus populus, & ij, qui
 in di-

in dignitatibus erant constituti, summa cum reuerentia illum admirabantur, eaq; in sententia permanserunt, ut unum ex optimatibus suspicientes. Ceterum, cum in Reipub. procurationibus obeundis uersaretur, multorum prauis & nefarijs conatibus restitit, unde odium & inuidiam non mediocrem multitudinis sibi conflauit, tum propter dicendi interritam fiduciam, & monendi libertatem. Vnde factum est, ut nonnulli quoq; aduersus illum insurgerent Anyti & Meliti, ea ipsa in Demonastie accusantes, quae prius per illos in accusando Socrate in crimen uocata fuerant, nempe quod nunquam uisus sit sacrificans, quodq; solus omnium nunquam sit Eleusinis initiatus. Ad quae magno animo & corona redimitus, & nitida ueste amictus, inq; contionem progressus, partim scite & dexteriter, partim uero asperius quam philosophica requirebat profeſſio, respondit. Etenim ad hoc quod nunquam sacra fecisset Minerva. Nulla uos capiat admiratio, inquit, uiri Athenienses, si prius illi nunquam sacrificauerim, nequaquam enim illam sacris per me oblatiſ egere existimabam. Ad secundam uero accusationis partem, nempe mysteriorum, ea dixit subesse causam, quo minus cum illis festiuitatis particeps fuisset haecenus, quod si mysteria, inquit, praua & friuola comperisset: apud nondum initiatos non tacuisset, sed ipsos ab orgijs celebrandis auersos fecisset. Sin bona, rursus humanitate adductus, omnibus expositurus erat.

Ita Athenienses qui iam aduersus illum lapides sustulerant, astitum mitem erga eundem & placidum animū induerunt, atque ex illo cum ceperunt habitis honoribus reuereri quoq; & colere, postremum uero admiratione etiam prosequi. Ille autem statim initio orationis ad illos habitū, asperiore procemio usus est. Viri enim inquit, Athenienses cum me fertis coronatum uideatis, quoniam me iam sacrificatis, etenim antehac nunquam litastis. Quaedam uero quæ ab illo acute pariter & urbane dicta animaduerti, uolo deinceps subiungere. Optimum autem factū uidetur, ut à Phauorino, & ijs quæ ad illum dixit exordium faciam. Postquàm enim Phauorinus quædam audisset suas dissertationes à Demonacte haberi ludibrio, maxime uero membrorum in illis numium fractas delitias, ingenerosam & muliebrem mollitiem, ac philosophiæ minime congruentem, accessit Demonactem, interrogauitq; quis nā esset à quo subsannaretur. Homo, inquit, cui aures sunt deceptu difficiles. Occurrente uero quodam Sophista, atq; interrogante, quibus nam uitiis instructus o Demonax à puero ad philosophiam accessisti, respondit, testiculis. Alio tempore cum semet idem ille accessisset, quæsiuit ex Demonacte, quam philosophiæ sectam præ alijs studiosius amplecteretur. Quis uero, inquit, te certum fecit me philosophari? Et cū dicto abiens, risit apud se ualde suauiter. Illo uero interrogante, quid esset quod rideret, Demonax perridiculū, inquit,

hoc

hoc mihi uisum est, si tu à barba philosophantes indicandos esse existimas, ipse barbā non habens. Sidonius aut̃ rhetor cum Athenis celebris & clārus haberetur, ac aliquando de se eiusmodi publica oratione decantaret encomiū, quod totius philosophiæ peritius esset, nec minus dicendi facultate ea posset exequi, quæ diceret. Etenim, inquit, si Aristoteles ad Lyceum nē uocarit, sequar: si Plato ad Academiam, ueniam: si à Zenone ad porticū Variam prouocabor, nihil cunctatus præsto ero: si Pythagoras me accersuerit, silebo. Surgens itaq; e medio auditorum Demonax, heus tu, inquit, uocat te Pythagoras. Caterū Pythone quodam eorū, qui fuerant e Macedonia splendide & nide culti, uuene formoso subsannante illum, ac questionem sophisticam proponente, iubenteq; ut sylogismi solutionem diceret, Vnum, inquit, fili noui quod subigeris. Cum ergo ille stomachanti animo indignaretur, propter scommatis amphiboliam, illiq; comminaretur, statim tibi utrum ostendam, ille in multum risum effusus, interrogauit adolescentem, ergo utrum habes? Quodam tempore cum quidam etiam athleta ab eo fuisset derisus, propterea quod cum uictor extuisset in olympia, uestitu molli & florido amictus, conspiceretur, uulnus illi lapide in caput incussit, adeo ut sanguis efflueret. Itaq; qui aderant indignantes factum grauiter & moleste ferebant, quasi unus ex illis fuisset percussus.

eunque exclamarent, ut ad proconsulem iret: nequa-
 quam, inquit, uiri ad proconsulem, quin multo magis e-
 mus ad medicū. Cum aliquando obambulans annulū au-
 ream in itinere forte fortuna reperisset, proposita in fo-
 ro schedula, uoluit eū, qui amissi annuli dominus extitis-
 set uenire, atq; si illius pondus & gemmā & typū rectē
 indicasset, recipere. Venit ergo adolescens quidā formā
 honesta & amabili, qui se amisisse perhibebat. Ceterū
 cum nihil sani diceret, abi, inquit, & puer ac tuū ipsius
 anulum diligenter observa, etenim hunc non amisisti.
 Quispiam uero ē Romanis senatoribus cū Athenis illū fi-
 lium suū iuuenem supra modū formosum cōmonstrasset,
 effeminatū uero & corruptū delitijs, dixissetq; salutat
 te Demonax hic meus filius: pulcher est, inquit, & te di-
 gnus, & matri nō absimilis. Porro Cynicum in pelle ursi
 philosophantē, non Onocratū, quod illi nomen erat, sed
 „ Arcesilaum uocare dignatus est. Cū quidam ex eo quæsis-
 „ set, qui nā illi foelicitatis finis esse uideretur, respondit, fo-
 „ lū cum esse felicem qui liber esset. Illo autē subiēcīte, mul-
 „ tos esse liberos. Atqui hunc ego solū, inquit, liberū esse
 „ existimo, qui neq; sperat aliquid, neq; pertimescit. Ille ue-
 „ ro, & quomodo, inquit, hoc fieri potest? Oēs enim pluri-
 „ mum his seruiētes subiecti sumus. Atqui, inquit, si recto
 „ iudicio res humanas excusseris, haud dubie easdem repe-
 „ ries, neq; spe, neq; metu dignas, propterea quod & quā
 doleant.

dolcant & iucunda sint uoxe finem capiant & euanes-
 cant. Peregrino aut, cui & Proteo cognomen fuit, obiu-
 gante eum, quod pleraq; omnia naso suspenderet, homi-
 nibusq; illaderet, dicenteq; Demonax non uiuis Cyni-
 cum Respondit, Peregrine non uiuis hominem. Physis
 cum quoque super Antipodibus differentem, surgens de-
 duxit ad puteum, illiq; umbra in aqua commonstrata,
 quiescit, nunquid tales confirmas esse Antipodas? Pre-
 terea quopiam magum se esse proficiente, habereq; car-
 mina efficacissima, quibus omnes homines impellere pos-
 sit ac persuadere, ut sibi quaecunq; uellet exhiberent. Ne
 hoc tibi mirū uideatur, inquit, eandem enim tecum artem
 exerceo. Etsi placet ad pistrinē me sequere, uidebisq; me
 unica tantum incantatiuncula, ac modico ueneficio per-
 suasurum ipsam, ut mihi panem det, sub obscure moni-
 tam innuens, equalem cum incantationibus uim obta-
 nentem. Cum uero Herodes grauiter & peracerbe
 Pollucis imatura morte sublato obitu lugeret, uelletq; cur-
 ram illi iungere, ac equos prestare tanquā ascensuro, et
 eam adornare, aggressus hunc Demonax, à Polluce, in-
 quit, epistolam tibi adfero. Caterum, cum ille gauisus
 esset, putaretq; illum quoque alijs esse dolori, dixit,
 quid igitur o Demonax sibi uult Pollux? Accusat te,
 inquit, quod ad illum abire cuncteris. Idem quen-
 dam alium filij sui mortem inconsolabiliter lugentem,

ac tenebris semet occultantem accessit, seq; magnū pro-
 fessus est, ac filij simulachrum ab inferis posse reducere,
 si tres tantū homines illi nominauerit, quos nunquā ul-
 lius obitum luxisse certō compertum haberet. Cum er-
 go dū multamq; secum hēsitaret, nec unum quidem, ut
 opinor, talem posset producere, ait tandem Demonax,
 o ridicule, an te solum intoleranda mala perferre existi-
 mus, cū luctus expertem uideas neminem? Atqui et illos
 false deridere solitus est, qui in sermōibus nimīū uetustis
 et peregrinis uocabulis uti consueuerant. Itaq; cū unum
 aliquādo super oratione quadā interrogasset, illeq; plus
 quā attice respondisset. Ego quidē, inquit, amice nunc
te rogaui, tu uero mihi quasi Agamemnonē regnante re-
spondisti. Dicente quopiā ex amicis, abeamus Demonax
 in sanū Aesculapij pro filij salute oraturi, uehementer,
inquit, surdum existimas Aesculapium, si nequeat nos ni-
si istic orantes exaudire. Cū aliquando uidisset duos phi-
 losophos egregie rudes et indoctos, super questione qua-
 piā satis ridicule altercantes, ac alterū absurda queren-
 tem, alterū uero ad rem nihil sanē respondentē, nōne ui-
 detur uobis, inquit, o amici, alter illorū hircū mulgere,
alter autem illi cribrū supponere? Agathocles uero peri-
 pateticus cum superbe et insolenter se ferret, et arrogā-
 ter iactaret, dialecticorum se solum et primum esse.
 Atqui, inquit, o Agathocles, si primus nō solus, sin uero
solus nō primus. Porro aut Cethego uiro cōsulari digni-
 tate

Eate prædito, quo tempore per Græciam legatus abiret
in Asiam, patri suo multa turpia et ridicula dicente et
faciente, posteaquàm ex amicis quispiam eadem uidisset,
dixissetq; Cethegum magnam scelus esse, per iouem, in-
quit, Demonax neq; magnam. Idem cum aliquando con-
spexisset Apollonii philosophum multis cum discipulis
descendentem, commodum uero abibat asseritus, quia
disciplinarum nomine regi esset conuersaturus: accedit,
inquit, Apollonius et eius Argonautæ. Alio aut quon-
dam ex eo querente, num anima illi immortalis esse uide-
retur, sane immortalis, inquit, sed ut omnia reliqui.
De Herode dicebat uerum dixisse Platonem, affirman-
tem nobis haud unam saltem esse animam. Neq; eni esse
eiusdem animæ Regilam et Pollucem, ut tanq; nimentes
epulis suscipiat, talinq; illi curæ sint. Ausus est quoq; ali-
quando Athenienses publice interrogare, audita sacro-
rû præfatione, quam ob causam excluderent barbaros,
presertim cû eam mysterij festiuitatem constituisset illis
Eumolpus, quem Thracem et barbarum fuisse non igno-
rabat. Postea uero quàm illi semel nauigandum erat ne-
gotij gratia existente hyeme, et iam naucm erat inscen-
surus, dixit amicorum quispiam, an non pertimescis De-
monax, ne naui fracta atque subuersa à piscibus deuore-
ris? Atqui, inquit, per absurdum foret metuere à pisci-
bus depasci, cum tot ipse pisces ante deuorauerim. Cui
dam rhetori uitiosissime declamanti cōsuluit, ut frequen-

si exercitio incumberet. Caterum, cum ille dixisset, non
 quānt non apud me ipsum declamo, ergo in re optatio in-
 quit, tam inepte dicis, qui semper stulto auditore uti so-
 leas. Augure quoq; semel publicus mercedis gratia ua-
 ticinante conspecto, non uideo, inquit, quam ab rem
 mercedē exigas. Etenim, si hoc nomine exigis quasi quous
 ea que a Parcis immobili cōsilio decreta sunt depellere,
 modicum postulas, quantumcunq; tandem postulaueris.
 Sim omnia, quemadmodū Deo usum est, cunctura sunt,
 quid tua prestare potest uaticinatio? Sene uero, quopi-
 am romano bene corpulento, armatam illi pugnam ad-
 uersus ligneum palum susceptam commonstrante, inter-
 roganteq; quantotibi seruire o Demotax pugnasse ui-
 sus sum: magno, inquit, siquidem huius ligneum habui-
 sti aduersarium. Atqui ad intricatas et capitosas que-
 stiunculas acute instructus erat. Interrogante enim quo-
 piam ludibrij gratia, si mille minis ligna combussero De-
 monax, quot minae fumo cessuræ sunt? Pondera, inquit,
 cinerem, et reliqua omnia fumus erunt. Polybio autem
 homine omnium scilicet literarum rudis, elati tamen ani-
 mi arrogantius lactante, rex romanorum ciuitate me do-
 nauit, Vtimam, inquit, te magis græcum quā Romanū
 fecisset. Rursus conspecto quopiam ex molliter et deli-
 cate conuestuis, propter purpuream latitudinem superbi-
 te, in solentiumq; incedente, admoto ad illius aurem ca-
 pite, apprehensaq; ueste et cōmonstrata: bene tu, inquit,
 hoc ante

hoc ante te ouis ferre solebat, & ouis fuit. Cum semel
in balneis lauans in aquam feruentem inscendere recusa-
ret, ac quispiam eundem meticulousum & parum anda-
cem accuseret, Dic mihi, inquit, num hoc ipsum pro
patria passurus eram? Querente ex eo quopiam, qualia
nam o Demonax in orco esse existimas? Prestolare, in-
quit, & inde literis missis tibi rescribam. Admeto uero,
eundam inepto poëta, dicenti se scripsisse Epigramma
monostichon, quod testamento quoq; sue statue inscri-
bendum mandarit, neque malum esse illud perhibenti.
Corpus humo tegitur, Admetus ad astra uolauit.

Solutus in cachinnos, inquit, adeo elegans est o Adme-
te Epigramma, ut magno emerim illud iam inscriptum
esse. Cum uidisset quispiam crura eius tarda & turgida,
qualia serè senibus fieri consueuerunt, quæsiuit ex eo,
quid hoc sibi uult Demonax? Ille subridens, Charon me
momordit, inquit. Intuitus semel Lacedæmonium seruū
suum flagris cædentem, Desine, inquit, seruo tuo similē
te ostendere. Puella quædā, cui nomen erat Danaë, fratri
in iudicio iurē intendente, fratrem, inquit, in foro reū faci-
es, neq; enī es Danaë Acrisij filia. Magno uero, atq; ipla-
cabili odio semper aduersus eos pugnabat, quos nō iuxta
uernitatis ductū, sed ad ostentationē philosophari animad-
uerteret. Itaq; cū uidisset Cynicū, pallium quidē & perā
habentē, cæterū pro baculo supra modū fastuose et arro-
ganter uociferantē, dicentemq; Antisthenis & Crætitis.

ac Diogenis sum emulus. Caue impudenter mentiaris, inquit, siquidem tu Hyperide discipulus existis. Cum non paucos semel uideret athletas male & ignauiter pugnantes, praterq; legem eisdem cōstitutam, pro ea quod Pancratto decertandum fuerat, mordicus se proscindentes, non iniuria, inquit, nostri temporis athletas cōcōmittantes socij leones uocant. Neq; illud dictum sale urbano caret, ac mordacitatis expers est, quo erga proconsulem usus esse fertur. Etenim unus ex his erat, qui crura totumq; corpus unguento solebant perungere. Porro autem quidam Cynicus cum in lapidem ascendisset, hoc ipsam in eo turpibus uerbis accusauit, & tanquam obscœnum & sœde factum probrose calumniatus est, adeo ut proconsul inflammatus iracundia, Cynicum captum abripi tuberet, quem aut fustibus contusurus, aut exilio mulctaturus erat. Verum, cum forte fortuna interuenisset Demonax, deprecatus est, proconsulem, ut illi delicti gratiam concessa uenia faceret, cum hoc peculiari quadam dicendi libertate Cynicorum ausus esset. Ad quæ ille ita respondit, in præsens quidem hunc tibi impune dimittam. Ceterum, si post hac tale quippiam animi temeritate ac linguae intemperantia inductus, designauerit, qua poena afficiendus erit? Ad quem Demonax, sanè tunc illum inungi seu Dropace uelli iubebis. Alteri cui rex & castra & magnum exercitum unà cum imperio crediderat, querenti, qua ratione quispiam imperium quàm optime admi-

illuc administrare possit: si ira, inquit, uacauerit, & quā
 minimum loquens plurima audierit. Sciscitanti cuidam
 niam & ipse placentis uesceretur. An tu igitur, inquit,
 apes existimas satuis suos fauos concinnare? Apud por
 ticum multa pictura & arte uariam conspecta statua ma
 nibus mutila, Sero tandē, inquit, Athenienses aenea ima
 gine Cynigerum honestarunt. Atqui Rusinum quoque
 Cyprium, claudum illum dico ex schola peripatetica, cū
 multo tempore uidisset cōuersantem cum peripateticis,
 Claudio peripatetico, inquit, nihil est turpius atq; impu
 dentius. Ceterum, cum Epictetus quoq; aliquando obui
 gans ei consuleret, ut uxore domum adducta, liberis pro
 creandis daret operam, affirmans & hoc uero philoso
 pho non indecorum esse, alteram uidelicet sui loco na
 turæ relinquere: festiuissime illi redarguto respondit,
 Da mihi igitur ò Epictete unam filiarum tuarum. Sed
 nec hoc quidem indignum memoratu esse uidetur, quo
 Herminum Aristotelicum acerbè notauit. Etenim cum
 non ignoraret illum extreme malum esse, innumeraq; fla
 gitia designantem, Aristotelem uero eiusq; decem cate
 gorias, quas prædicamenta uocant Dialectici, nunquam
 non in ore habentem. Sanè uero, inquit, Hermine de
 cem Categorijs te haud quaquam indignum esse opinor.
 Atheniensibus quondam consultantibus quadam emula
 tione erga Corinthios de singulari certamine congrega
 entium cōstituendo spectaculo, accedens dixit, ne prius

hac Athenienses decernatis, quàm misericordiz arans
 subuertatis. Cũ in Olympiam semel profectus uenisset,
 illiq; Helei aream statuam erigendam decreuissent, ne-
 quaquam hoc facietis, inquit, uiri Helei, ne maiores no-
 stros probro afficere uideamini, cum neq; Socrati, neq;
 Diogeni statuam poni curarunt. Quin ipse presens hac
 illũ ad luxuriam dicentem audiui, periculũ esse ne leges
 oēs sint inuiles atque superuacue, quodq; nec bonis nec
 malis rogentur. Etenim illi non egent legibus, ij uero per
 easdem nihilo fiunt meliores. Ex Homericis uersiculis
 unum exactissime calluit,

Ulad. 9 Strenuus ut segnis fato potiuntur eodem
 Laude prosequi solitus est Thersiten, ut Cynicũ quendam
 liberæ lingue concionatorẽ. Interrogatus, quis illi potis-
 simum ex philosophis probaretur, inquit, Omnes equi-
 dem admiratione digni sunt. Ceterum, ego quidem So-
 cratem colo, Diogenem admiror, Aristippum aut amore
 complector. Vixi annos ferme centũ, nullo unquam mor-
 bo implicitus, nulla affectus animi egritudine, neminem
 unquam facessendis negocijs molestauit, aut in ius produ-
 ctum accusauit. Amicis utilem se præbuit ac officiosum.
 Qui inimico in illum fuisset animo, nullum unquam ho-
 buit, ipse hostis nemini. Tanto uero amore cũ ipsi Athe-
 nenses tam uniuersa Græcia eundem prosequeretur, ut
 præterienti honoris gratia, etiam ij qui magistratus offi-
 cijsungebantur, assurgerent, magnũq; illo presente
 omnes

omnes egerent silentiū. Postremum, ubi iam etate supra modum ingrauescente, consenuisset, inuocatus in quamcunq; domū fortuito incidisset, in ea cibum sumebat, ac dormiebat. Quo nomine earundē adiū familia plurimū sibi gratulabatur. Demonacte uiso Deū sibi ostensum esse existimās, aut aliquē bonum geniū, seu demonē in domū intrauisse. Prætereuntem uero, pistrices certatim ad sese trahebāt, unaquēq; cupiēs, ut à se panē acceptaret, ac magnā felicitatem sibi datā esse interpretabatur illa, à qua panem accepisset. Quinetiā pueri poma illi offerre solebant, patrem honorifice compellantes. Gliscente aliquando inter Athenienses discordia per seditionem dissolutis ciuium animis, in concionem ingressus est, cumq; tantum comparuisset facto silentio discordantes compefcuit. Verū, cum pœnulentia ductos eosdem resipuisse animaduertit, nullo adiecto uerbo & ipse abiit. Ceterum cum iam haud obscure persentisceret, se sibi amplius auxilio esse non posse, dicta ad præsentes qua in certamine præcones uti solent clausula.

Iam finis est pulcherrimorum munerum
Certaminis, non esse differendum amplius
Tempus monet.

Ac discedēs ab oībus hilario uultu diē suū obiit, quali semper obuiā ueniētibus cōspectus est. Aliquanto ante uero quā moriebatur, interrogante quopiam, de sepultura uero qd imperas? Ne uos hæc cura remordeat, inquit, sollicitos, etenim factor me sepeliet. Respondente autem

Mo, An non turpe foret & nefarium, si tanti viri corpus
 volucris & canibus dilaniandum obijceretur? Atqui
 nihil absurdum est, inquit, si mortuus quoq; nonnullis
 animalibus utilitatem aliquam allaturus sim. Ceterum
 Athenienses magnifico funere elatum illū sepelierunt,
 multoq; tempore eius obitū luxerunt, ac sedem illā lapi-
 deam, super qua si quando correptus lassitudine quiesce-
 re solebat, adorabant, feriis coronantes in honorem vi-
 ri, existimantesq; sacrum esse lapidem in quo sedisset.
 Circa funeris vero effferendi procurationem, nemo erat
 qui non accurrisset, maxime vero ex philosophis. Illi
 subiectis humeris pberetro, usq; ad sepulchrum effere-
 bant mortuum. Hec nimum pauca ex multis super De-
 monactis uita percensere libuit, ex quibus haud difficul-
 ter coniecturam facere licet legentibus, cuiusmodi nam
 ille uir fuerit.

ORNATISSI

MO VIRO, PHILIPPO GVNDE
 lio Vincentius Obsopœum.

VNa res est, Philippe ornatissime, eminentissimorū
 etiam authorum testimonio, quæ sui memoriam
 apud nos non sinit interire, sed perpetuam obtinet, nem-
 pe patria, quæ, nescio qua dulcedine cunctos ducit, &
 immo

inmemores non sinit esse sui. Nec ferè ulla terra est alio-
rum opinione quamlibet barbara & inculta, quamlibet
inamœna & horrida, quæ suo alumno non uideatur om-
nium esse cultissima & amœnissima. Hoc uerum esse
uel unus pro teste productus multorum instar habendus
est Ithacus, cuius cum sapientia minime esset dubia, illiq;
concessum foret alibi felicem uitam agere, immortalitate
fruituro, ac esset oriundus ex insula aspera, nec ita mul-
tum iucunda, præ omnibus tamen uoluptatibus, quas for-
mosissime deæ conuersando capere potuisset, subsilien-
tem fumum optat de patrijs posse uidere focis, inamœ-
nos & horridos Ithacæ scopulos immortalitati præse-
rens, qua negat se quicquàm uspiam gentium uidisse dul-
cius. Quibus uerbis quanquàm satis indicarat uir pru-
dentissimus, quantum tribuendum sit patriæ, tamen
quid cordato de ea sentiendam, mox tamen infra uberius
suam sententiam confirmat, ita subiiciens.

ὥς οὐδ' ἐν γλυκίον ἢς πατρίδος, οὐδ' ἐν τρυφῇ
οἶνε τ' ἐν πλὴν καὶ τίς ἀπὸ προῦ πίωνα οἶκον
γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπένευθε γυγίων.

Iam neminem usque adeo ferum natura existimo, quem
natalis soli recordatio non aliqua dulcedine caperet atq;
demulceret, quiq; Ulyssis opinioni refragaretur, cum il-
lud naturæ nescio, quo ductu aut uitio omnibus insitum
esse uideamus, ut cuiq; sua plus æquo arrideant, adeo
ut cui sua sorderet patria, adhuc nemo inuentus sit. De

me hoc profiteri ausim, statim ab ineunte etate honorificam de patria existimationem animo meo fuisse infixam, cuius ferè semper sola recordatione & nomine nõ mediocriter recreor, nec mihi quicquàm uidetur esse patria, aut antiquius, aut præstantius. Confirmauit banc meam de patria opinionem Luciani Encomiũ, quod de laudibus patrie scriptum reliquit, in quod cum nuper incidissem, dici non potest, quanto ardentiori affectu patriã complecti ceperim, ita, ut nunc primũ eandem amare mihi uidear, ut inquit Cicero, antea dilexisse. Nec ullam causam uideo quam ob rem mee me pigeat Vinde lutie, in rebus ad uitam sustentandam necessarijs, nulli ex Germaniæ prouincijs secunde, siue agrorum fertilitatem spectes, siue situs amoenitatem perpendas. Habet enim illa rus amœnũ & fertile, nimirum omnium rerum ferax. tum incolarum frequentia, neque non urbium pulchritudine cum primis admiranda est. Neque enim temere uspiam tot præclara & munita inuenies oppida, tot arces illustres, tot sumptuosa edificia. Est præterea fluminibus nauigabilibus & illis multis irrigua, ac gelidissimis fontibus & saluberrimis uberrima. Adde his salinas duas, adde uina nostratia, & omnis generis mediocri pretio exotica, tum pecoris & frumenti copiam felicissimam. Iam, quid de gentis moribus attinet dicere, ubi cum apud alios ferè omnia luxu & delijs uitata comperias, apud nostrates tamen

prisca

prisce frugalitatis permulta cernere licet uestigia, ne-
 que ungaria uetustæ uirtutis monimenta. Est mira
 quoque eorundem simplicitas, non quæ cum stupiditate
 aut stoliditate coniuncta sit, sed quæ doli fraudis &
 impostararum sit nescia, qua laude haud scio num ulla
 amplior aut cumulatior & illustrior de Bauaris dici
 possit. Est præterea nostrorum popularium insignis
 & officiosa hospitalitas, & penè ad seruilem usque deie-
 ctionem promptum in omnibus rebus obsequium, &
 mens ad miseresendum propensa admodum. Et quod
 caput est, summa æquitatis & iustitiæ conseruandæ ra-
 tio in rebus ciuilibus, nec ullus exercèdo latrocinio locus
 relictus est, quo nomine in plerisq; Ducatibus male audi-
 unt Germani Principes, tanta est nostrorū principū uigi-
 lantia, tantū æquitatis tuendæ studium, ea propulsanda-
 rum iniuriarū fides & solertia. Sed ad Lucianum regre-
 diar, cuius Encomium in hæc parerga me diuertentem
 paulisper abstraxit à proposito. Ille ergo quàm cuiq;
 præclara habenda sit sua patria, quàm amanter co-
 lenda, quàm officiose prosequenda, paucis quidem illis,
 sed admodū argutis uerbis indicauit, hoc encomio senten-
 tiam suam declarando. Quod nostra opera latinū factū
 tibi dicamus, Philippe ornatiss. cū ob communem patri-
 am, tū ut amoris in te mei & studij certum aliquod ha-
 beres indicium & testimonium. Adicimus huic ex
 eodem Luciano tralatam per nos Phalaridis apologiā,

ut munusculi exiguitas huius accessione esset commenda-
 tior. Neq; uero abs re hoc fecimus, non enim alio no-
 mine magis gratulandū opinor esse patriæ, quàm quòd
 nullum Phalarismi signū in ea conspiciatur. Leges quo-
 que his omnibus adiectum Scytham hospitem, in quo et
 nostræ gentis ob insignem erga peregrinos humanitatē
 laudem & imaginem aspicias. Bene uale. Norimbergæ
 Mense Februario. Anno. M. D. XXVIII.

L V C I A N I P A T R I A E

Encomium, Vincentio Obsopæo
 interprete.

IAm olim uulgi sermone detritum est, nihil esse patria
 dulcius, proinde neq; iucundius quicquàm. Est uero
 hac aliquid uenerabilius aut diuinus, Siquidem, quæcūq;
 diuina, quæcūq; ueneratione digna homines esse existi-
 mant, horum causa atque magistra est patria, quæ nos
 genuit, aluit atq; instituit. Enimvero urbium magnitudi-
 nem atq; splendorem, sumptuosos præterea uariorum
 instrumentorum apparatus admirantur multi, patriam
 uero pio amoris affectu prosequuntur omnes. Neq; quis
 quàm quamlibet potens ita deceptus est alienarū rerum
 amœno & uoluptuoso spectaculo, ut propter immodi-
 cam apud alios rerum cum uisendarum tum admiranda-
 rum excellentiam obliuiscatur patriæ. Itaque, quicumque
 felicitis & splendide ciuitatis se ciuem esse iactat, igno-
 rare

rare mihi uidetur, quam gloriam aut honorem patriæ tribuere oporteat. Neque occulte fert talis, se dolore affectum iri, si mediocrem patriam sortitus esset. Mihi uero iucundum est, ipsum nomen patriæ reuerenter atque religiose colere. Etenim ei qui ciuitates inter se collaturus est, peropus esse uideo, singularum amplitudinem accurate expendere, earundemq; elegantiam obseruare, neque non commerciorum ac rerum uenaliū copiam consyderare. Ceterum, ubi de urbium electione agitur, nemo utiq; posthabita patriā splendidiorē electurus est, uerum in optatis habebit patriam quoque suā quā maxime conformem esse urbibus copiosis & felicibus, ipsam tamen qualiscunque tandem fuerit delectu habito ceteris haud dubie præpositurus est. Istuc uero ipsum liberi quoque faciunt probi & legitimi, neq; non patres, qui quidem fuerint non mali. Neque enim spectata honestatis & probitatis adolescens alium patri suo honoribus præferet, neque pater neglecto filio alium paterno affectu luuenem complexurus est. At qui his inferiores sunt patres, tantum tamen filiis ex se genitis non grauatim tribuunt, ut sint & uita honestissimi, & dignitate amplissimi, appareantq; omnibus sua opera quā optime educati atq; exornati. Porro, qui tali erga filium suum non utitur iudicio, ille patris oculos habere mihi uidetur minime. Proinde, nomen patriæ primum est & omnium familiarissimum. Etenim nihil est quod

patre nobis sit familiaris . Siquis uero iustum habebit
 honorem patri, quemadmodum & lex & natura impe-
 rat, ille patrie quoq; conuenienter precipuū honorem
 habiturus est . Siquidem ipse etiam pater peculiaris est
 patrie possessio, ac patris pater, tum omnes qui ex illis
 numerosa retro serie generis domestici prognati sunt.
 Et ad Deos usque paternos patrium nomen protendi-
 tur . Gaudent uero ipsi quoque Dij solo natalitio, ac
 uniuersas res humanas, ut par est intuentur, suam pos-
 sessionem esse existimantes totum terrarum orbem,
 atque omnem Oceanum . In qua tamen quisq; illorū ter-
 ra natus est, hanc omnibus ceteris urbibus quamuis
 florentioribus honore antepondere non dubitat . Quin
 etiam ciuitates, quae Deorum feruntur esse patrie, ce-
 teris sunt uenerabiles, & insule precipuo loci genio
 diuiores, apud Deorum natalitates & incunabula
 laudibus extolluntur . Itaq; sacra quoq; illa superis gra-
 tiora esse existimantur, quae quisque ad domesticos dela-
 tus locos offert atque sacrificat . Iam, si patrie nomen
 tanto in precio apud Deos habetur, cur non iure opti-
 mo longe maiori in existimatione foret apud homines?
 Siquidem quisq; nostrum in patria primum iucundum
 illud solis lumen intuitus est, non secus atq; Deum, qui,
 tametsi omnibus gentibus cōmunis est, unicuiq; tamen
 patrius esse existimatur, propterea quod sub uite in-
 itum ab illo loco primum euectam illum solis lampadem
 conspe-

conspexerit. Accedit his quòd et uocem quisque suam in patria auspicatus est, primum suae gentis uernacula lingua amabili balbutie sonare perdiscens, Deosq; cognouit. Porro, si quis talem sortitus est, quae ad res maiores perdiscendas, alterius egeat adminiculo, talium tamen disciplinarum gratiam acceptam feret patriae. Neque enim urbis nomen cognouisset unquam, nisi patriae beneficio et opera urbes esse cognouisset.

In ea uero opinione sum, ut putem, ab hominibus tantum in hoc sibi parari omnium artium ac disciplinarum cognitionem, ne patriae indecores, sed seipsos huic utiliores informant. Insuper opes etiam possidentur liberalitatis exercendae gratia, ut communibus impensis patriae inopiam subleuemus. Consentaneum enim esse opinor, ne, cum maximis beneficijs affecti simus, parum grati esse reperiatur. Sed si est, qui uni officiose refert gratias, quemadmodum aequum est, posteaquam beneficia non mediocria ab illo acceperit, multo magis conuenit quam cumulatissime paria referre patriae. Etenim super parentum erumnosa afflictione in ciuitatibus leges sunt conditae. Aequum uero est, communem omnium matrem patriam esse existimare, huicq; pro nutricandis officijs ipsarum legum decreto iubente quam amplissimas gratias reponere. Ceterum usque adeo patriae negligens et immemor conspectus est nemo, ut in Italia Repub. etatem degens, omnem curam colen-

de patriæ deposuisset. At etiam qui peregre multis iam
 etati difficultatibus calamitose agunt, crebro testan-
 tur rerum optimarum omnium præstantissimam esse
 patriam, tum etiam egregie felices, quanquàm in cæte-
 ris omnibus per omnia bene & beate uitam exigant,
 tamen in hoc egentissimos se esse opinantur, quòd pa-
 triæ fines non incolant, sed extorres & peregre agant,
 quippe peregrinationis probum non mediocriter eos
 discrutiat. Videmus quoque eos, qui per tempus quod
 peregre agendo insumpserunt, nonnihil splendoris
 & gloriæ sibi adiunxerunt, aut paratis diuitiarum pos-
 sessionibus, aut dignitate & honoribus, aut celebri di-
 sciplinarum atq; ingenij testimonio, aut laude uirtutis, om-
 nes certatim ad patriam terram properare, quasi ne
 quaquàm apud alios meliores sua ipsorum bona essent,
 eum aliqua laude ostensuri. Ac tanto quisque maio-
 ri studio patriam comprehendere adproperat, quanto
 rebus maioribus dignus apud exteros habitus est. Pro-
 inde, iuuenibus quoque desyderabilis & amabilis iun-
 cta est patria. Porro autem homines iam etate ac se-
 nio confecti, quanto maiori quàm iuuenes prudentia ex-
 culti sunt, tanto uehementiori patriæ dulcedine ac de-
 syderio trahuntur. Quare unusquisque è senum nu-
 mero & festinat, & in uotis habet maxime in solo na-
 talitio uitam cum morte commutatam relinquere,
 ut quo loci uitam auspicatus est, eodem iterum & cor-
 pus

pui terra altrici humandum reponat, ac patrie sepultu-
 re participem se fore cognoscat. Etenim graue & acer-
 bum unicuique esse uidetur peregre agentem se deprehen-
 di, ac demum post mortem in aliena terra reconditum
 cinescere. Caterum, quāta erga patriam sit uere germa-
 nis ac genuinis ciuibus, non certius aut facilius quā ex
 indigenis perdiscitur. Siquidem Peregrini & aduena,
 non secus atque nothi aut Spuriij paruo in discrimine po-
 nunt exilia, quippe quibus patrie nomen prorsus igno-
 rum est, neque ullo animi beneuoli argumento prose-
 quuntur, existimantes nusquā non rerum necessaria-
 rum copiam sibi haud difficulter suppeditari, modum
 felicitatis in uentris ac gulae foedis, & beluinis uolupta-
 tibus situm habentes. Verumtamen, quibus mater est
 patria, terram illam singulari amore prosequuntur, in
 qua in lucem editi, in qua nutriti sunt, quanquā modi-
 cam habeant, quanquā asperam & sterilem, quanquā
 inde terrae uirtutem collaudent non habuerint, attamen
 quo patria encomio potissimum celebranda sit, nequan-
 quā animo perplexi haesitabunt. Verum, tametsi non
 ignorauerint alios suam iactasse patriam superbius ob a-
 grorum fecunditatem, ac pratorum uiridantium plan-
 tas omni iugas, neque ipsi tamen patrij soli laudis oblauscū-
 tur, quam equis alendis aptam suspicientes, numerosa
 quoque ac robusta pube fecundam collaudant. Adhuc ma-
 turat etiam reditum in patriam aliquis, qui insularis su-

erit, tametsi apud alios belle, & feliciter uiuere possit, oblatamq; immortalitatem respuet, patrie sepulchrum perpetuitati preferens. Et uel patrie fumus alieno igne ipsi luculentior esse uidebitur. Vsq; adeo uero in uniuersum res omnes quamlibet præciosos excellit patria, ut legum quoq; conditores passim quisque uideat maximis puniendis sceleribus exilium poenam constituisse, tanquam grauissimam, & acerbissimum supplicium. Neq; uero solum Legislatorum consuetudo sic se habet, eorum uero qui cum imperio exercitibus præsent aliter. Neque enim maiore ac uehementiore exhortatione in pugnis militum perturbati accenduntur & inflammantur animi, quam si pro tuenda patria se præliari cognouerint. Nec ferè ullus est, qui his auditis, ignauus esse sustineat. Etenim strenuum, & audacem ex meticoloso quoq; facit nomen patrie.

LVCIANI

PHALARIS PRIMVS,

Vincentio Obsopæo

Interprete.

Misit nos huc legatos, o Delphi princeps, noster Phalaris, taurum hunc Apollini adducturos, ac nobis paucis quedam auditu non inudoneis, cū super dicere nostro

me nostro, tunc super oblato munere uerba facturos. Ita
que quorum gratia huc profecti uenimus, hæc sunt. Ce
terum, hæc uobis exponenda nobis in mandatis dedit.
Ego, inquit, o Delphi, talem de me apud omnes Græcos
esse existimationem qualis sum, at non qualem me odio
prosequentium aut inuidorum mendax fama apud igno
tos traduxit, præ omnibus rebus permutatione facta
amplecti uelim. Maxime uero, omnium apud uos talem
de me opinionem esse optarem, qui & ceteros uite san
ctimonia antecellitis, & Pythij assessores estis, ac tan
tum non Dei familiares atq; domestici. Etenim persuasif
simum habeo, si me uobis purgauero, atq; ostēdero, fra
stra crudelitatis suspitionem de me incidisse, etiam alijs o
mnibus me per uos purgatū fore. Porro autē, ipsum De
um eorum quæ dicturus sum testem inuoco, quem nullo
modo possum decipere, aut falso & ficto sermone circū
ducere. Fortasse enim, hominibus imponere haud ope
rosum est, at Deo uerba dare, maxime uero huic, id ue
ro nullo modo fieri potest. Ceterum, ego inter Acragā
tinos non ex obscuris sum maioribus, uerum si quisquā
alius ex illustri loco natus, ac liberaliter educatus, tum
ingenuis disciplinis, & artibus imbutus, urbi necmet
popularem exhibere non destui, ijs uero qui mecum in
eadem uersabantur Repub. equum & modestum me
præstui. Violentie autem, aut illate iniurie, aut contu
melie, aut præcipitati iudicij, nemo me unquam

sub prioribus uitæ annis insimulauit. Verum, cum ar-
 gumentis non dubijs perspicerem eos qui diuersam à me
 in administranda Repub. rationem sequebantur, uitæ
 meæ moliri insidias, ac omnibus modis mei è medio tollen-
 di occasionem captare ac quærere (nostra uero ciuitas se-
 ditionibus factiosis dissecta serueret) unicum illud effu-
 gium in tantis rerum difficultatibus securitatemq; repe-
 ri, pariter & ciuitati tuendæ salutem, si occupato per-
 nim principatu, illorum ferotiam refrenarem, eosq; à
 struendarum insidiarum studio sedatos retraherem, ean-
 demq; opera ciuitatem popularium factionibus flagran-
 tem ad modestum & tranquillum statum adigerem. Et
 erant sanè nō parum multi hoc meum institutum collau-
 dantes uiri & modesti, & amantes Reipub. quibus &
 mea sententia & instituti iam conatus necessitas non fuit
 obscura. Horum itaq; usus & opera, & consilio, haud
 difficulter uoti compos reddebar. Ex illo itaq; illi quidē
 non amplius rebus nouandis, aut turbis concitandis stu-
 dentes inter se discordanter dissidebant, sed iussis obtem-
 perabant. Ego uero imperium obtinebam, ipsa autem
 ciuitas sua libertate carebat. Caterū, cedes aut insecta-
 tiones aut proscriptiones ne in eos quidem à quibus sepe
 numero insidiosè petitus eram, usurpauit aut exercui. At
 qui opere precium audere eiusmodi, in tuendo principa-
 tus imperio potissimum. Etenim humanitate, comitate,
 & mansuetudine, præterea ex honoris & dignitatis
 equalitate

aequalitate mirificam in spem ueniebam, fore, ut ad obe-
diendum omnes pertraherentur. Statim igitur omni si-
multate deposita, cum inimicis in pristinam & gratiam
& concordiam redij, ac illorum plurimis, & in dandis
incundisq; consilijs, & conuersatione domestica utebar
familiarissime. Porro, cum ipsam urbem animaduertere
magistratuū negligentia, atq; incuria corruptā, multa su-
rentiū, aut potius cōmunes ciuitatis opes rapientiū, et a
que ductus reparauī, et edificiorū sumptuosas extractio-
nibus exornaui, ac muro circūducto firmaui, puentuq;
quotquot magistratuū curam cōmunes erant, ac cessione
non modica tumulaui, iuuentutis recte educandæ impen-
dio magnam curam habui, senes peculiari reuerētia pro-
sequerbar. Populum uero, spectaculis ac largitionibus,
præterea solennitatibus, atq; epulis publicis mihi deuotum
detinui. Virginum uero, contumeliosas corruptio-
nes, aut ephëborum supra abomināda, et nefaria, aut in-
uarias satellitum immisiones, aut comminationes tyrā-
nicas ita auersabar, ut ne audire quidem fas putarem. Lā
uero, de dimittendo quoq; imperio, principatuq; depon-
endo mecum inuito consilio deliberabam, si quo modo
tranquille atq; secure à curarum fluctibus liberatus quies-
cerem. Etenim principem agere, ac res omnes ut recte
ficerent administrare, prouintiam grauem, ac odiosam
esse existimabam, & rem non sine inuidia laboriosam.
Sed enim ne post hac tali administratione egeret ciuitas,

In ea cogitatione suscepta adhuc uersabar. Ac iam omni
 ea animo cogitabundo querebam. Porro autem, ciues
 mei concitata seditione iam aduersus me insurrexerant,
 deq; struendarum insidiarum ratione, faciendaq; defec-
 tione deliberabant. Quinetiam claudesinis conspirationi-
 bus iam conuenerant, armaq; collegerant, pecunias
 priuatis impensis comportauerat, ciuitates finitimas ad-
 ferendum missis copijs auxilium accersuerant, iamq;
 in Græciam ad Lacedæmonios, atq; Athenienses legatos
 petitum subsidium miserant. Quorum autem criminum
 reum me factum essent, iam illis deliberatum erat, tum
 quemadmodum ad mortem memetipsum mihi consciscen-
 dam adacturi forent, atrociter cominabantur. Præte-
 rea que supplicia excogitabant, his qui publice punien-
 di forent, occulte non tulerunt. At enim quod mihi ta-
 le, præter illorum spem atq; sententiam perpeffus sim,
 Dijs immortalibus acceptum refero, quorum opera mihi
 detectæ sunt insidiæ. Omnium uero maxime Pythio,
 cuius beneficio et insomnia mihi ostensa sunt, illiq; missi
 quorum iudicio singula cognoui, atq; sagaciter deprehe-
 di. Ego uero, hoc loco uos, ô Delphi, in hoc ipso metu,
 quem nunc ipsa oratione quàm acerbus fuerit facile sen-
 titis, uolo super his que tunc acta sunt consilium mihi de-
 tis, quo tempore nulla munitus custodia ferme captus,
 rebus difficilissimis urgentibus salutē querebam. Proinde,
 paulisper animo saltem suscepta Acragantem uersus pe-
 regrinatione

peregrinatione ad me, uisisq; illorum apparatibus, ac mi-
 nis auditis, dicite, quid nam faciendum sit? Humanitate
 ne erga illos amplius utendum est, concessaq; impunita-
 te perditorum ciuium malignitati & nefarijs conatibus
 parcendum, et dissimulanter ferendum scelus illorū est,
 tametsi mihi actutum extrema perpetienda forent? Ma-
 gis autem conueniebat, ut nudus à cruentis ciuibus mise-
 ram cædem sustinerem, eosq; qui mihi fuerunt charissi-
 mi coram crudeliter preemptos perire cernerem? An ue-
 ro talia hominis fuissent nimium insensati, sed consenta-
 neum erat generosiori uiroq; digniore cogitatione animo
 concepta, hominisq; prudentis & iniuria affecti iracū-
 dia suscepta illos prosequi. Mihi uero ipse è presentibus
 periculis emerso, in posterum securitatem prepararem.
 Hæc sat scio mihi facienda suasissetis. Quid ergo, ego
 post hæc feci, qui accersitis rebus atq; noxijs, & concessa
 illis fandi, atq; respondendi copia, & adductis argumē-
 tis, singulisq; diligenter & accurate exploratis atq; cō-
 uictis, posteaquā nihil amplius inficiari poterant, meritū
 de illis sumpsisti supplicium, uehementer excandesce-
 ns, non quod mihi perniciē machinati fuerant, sed qd' in illo pro-
 posito me permanere nō fuissent, qd' ab initio prosequē-
 dum mihi constituerā. Et iam ab illo tēpore me ipse comi-
 tatu satellitū stipatū custodire nō desino, atq; ex illis quot
 quot ex occulto insidiosè me petuerit, supplicio afficere
 pergo. Deinde, hoīes crudelitatis me accusant, nō ualde

reputantes ab utro nostrum primum huius mali initium
 subintroducitur sit, ea quæ in medio euenere, & quam
 ob rem de ciuibz nefarijs sumptum sit supplicium negli-
 genter complectentes, poenas tamen sceleratis ciuibz
 irrogatas in crimen uocant, easq; quæ sibi in illis exstru-
 tiandis committi uise sunt crudelitates. Non dissimile
 factum, si quis apud uos sacrilegium quendam præcipitio
 mulctatum uidisset, cæterum quæ nefarie designasset, nõ
 reputaret, quemadmodum noctu in templum ingressum
 sublatis furtim præciosissimis quibusque donarijs sanum
 religiosissimum impie depeculatus esset, ac etiam statuis
 manus sceleratas admouisset, magnæ tandem crudelita-
 tis uos accusaret, quod cum & Greci & sancti esse per-
 hibeamini, supplicio affecissetis hominem grecum pro-
 pe templum. Etenim non ita procul ab urbe fertur esse
 petra, huic destinata supplicio. At uos, ut opinor, eius
 modi hominis stoliditatẽ risu prosequuturi essetis, si quis
 hæc aduersus uos dicere auderet, alij autem omnes uen-
 stros aduersos impios maleficos crudelitatem collaudan-
 bant. In summa, populi non perpendentes, qualis nam
 ille sit, quibus rebus imperio præest, siue iustus, siue in-
 iustus, simpliciter ipsum nomen tyrannidis prosequuntur
 odio, ipsiq; tyranno extreme infensi sunt, tametsi
 Aeacus aut Minos, aut Rhadamantus principatum ges-
 seris, omnes tamen ex equo e medio tollere approperat,
 malos illorum ante oculos sibi proponentes, bonas uen-
 ro com.

ro communi accusationi innocenter obnoxios eodem
 odit complectentes. Caterum, audio apud uos quoque
 in Græcia multos fuisse tyrannos sapientes, sub hoc ui-
 tioso, ut uidetur, nomine cōmodos & mansuetos oībus
 sese utendos præbuisse, ē quorū numero nonnullorū ora-
 tiones quoq; breues & succinctæ in delubro uestro unā
 cum statuīs ac maneribus Pythio repositæ continentur.
 Respicite autem ad legum scriptores etiam irroganda-
 rum poenarum rationi & consuetudini plurimum tri-
 buentes, quasi ceterarum rerum nulla expectanda sit
 uilitas, nisi metus malefactoribus esset propositus, ac
 certa spes constituta luendi pro flagitijs supplicij. Cæ-
 terum nobis tyrannis in hoc longe maior imposita est
 necessitas, qui ceteris necessario præsumus, quique com-
 munem cum nobis odiose inuidentibus tum necem ma-
 chinantibus consuetudinem agimus, ubi ne personati
 quidem ullam securitatis utilitatem sentimus, sed omnis
 nostra res perinde ut fabula, quæ de hydra fertur se ha-
 bet. Quanto enim plures præciderimus, tanto plures
 nobis puniendi occasiones suppullulant. Est autem ope-
 repretium, ut ista feramus, ac capita subinde recrescen-
 tia semper recidamus, & per Iouem iuxta Iolai insti-
 tutum igne quoque absumamus, si salui rerum potiri
 cupimus. Etenim, cum qui necessitate coactus semel
 in hæc inciderit, & ipsum materiæ non dissimilem
 esse necesse est, aut sceleratis ciuibus parcentem, peri-

re funditus . In summa, quem putatis usque adeo mentis
 esse agrestis , effratæq; immanitatis hominem, cui uo-
 luptati sit alios flagellis cedere, aut cruciatorum audire
 gemitus, aut cædes & carnificinas spectare , nisi uehe-
 mentem infligendarum poenarum causam haberet ?
 Quoties igitur dum alij flagris cederentur lachrymatus
 sum ? Quoties autem meam ipsius fortunam lugere ac
 deplorare cogor , grauius ego supplicium & diuturnius
 sufferens ? Etenim utro natura bono , necessitate an-
 tem seuo & amarulento, multo durius est de alijs sume-
 re , quàm de se sumi supplicium . Si uero libere quod
 sentio proferendum est , ego profecto, si mihi daretur
 optio , utrum uelim nonnullos innocenter punire , aut
 me ipsum potius mortem oppetere, planè persuasum ha-
 bete , quod nihil cunctatus mori potius eligerem , quàm
 homines nihil mali præter æquum commeritos suppli-
 cio afficere . Dixerit uero aliquis , præoptas potius
 Phalari, ipse iniuste interire, quàm iustis ex causis poe-
 na affligere insidiatores , uelim profecto hoc . Rursus
 enim uos Delphos in consilium uoco , utrum præstabi-
 lius esse putatis iniusta morte oppetere, an iniuste serua-
 re eam qui exitium machinatus sit . Nemo, ut opinor,
 adeo uercors est & egens animi , qui non uiuere potius
 præligat, quàm seruatis hostibus interire . Et quot nam
 ego ex ijs, q̃ manus mihi admouere conati sunt, seruauim ?
 Quorum de numero est Achanius ille cum Timocrate

Et Leogora, ueteris quæ mihi cum illis fuit consuetudin-
 nis et amicitie recordatus. Ceterum, si ita uester fert ani-
 mus, atque adeo uobis cordi est meos mores nosse prop-
 ter, eos qui in Acraganta frequenter commeant hospites
 interrogate, cuiusmodi ego me erga illos gerere soleam
 aut ostendere, et num humanum et liberalem me præ-
 beam accedentibus. Qui exploratores etiam in portis
 constitutos habeo, neque non auditores, qui nam et un-
 de nauigant, ut certior factus pro dignitate honorem
 habens dimittam illos. Nonnulli quoque studiose et sua
 sponte me uisunt, Græcorum quidem sapientissimi, neque
 nostram conversationem respuunt aut subtersugunt. Quæ
 admodum nuper sapiens ille Pythagoras ad me uenit, cum
 longe alia de fama mea inuidisset. Postea uero quam
 omnia secus se habere comperit, discessit collaudans me
 insciue, ob crudelitatem uero necessario mihi exercen-
 dam mei miseresceus. Postremo putatis ne eum, qui
 erga peregrinos tam humano affectus est animo, aduer-
 sus domesticos tantam exercere iniustitiam, nisi præter
 modum iniuria afficeretur? Hæc ferè sunt, quibus me
 uobis abunde purgatum esse opinor, uera profecto et
 iusta, ac multo magis laude, ut ego mihi persuadeo,
 quam odio digna. Sed enim de misso donatio, iam
 tempus est ut audiat, unde nam et qua ratione tau-
 rum hunc possederim, statuarii opera non locata. Ne-
 que enim tam dementis sum animi, ut tales possessiones

mihi desiderandas esse putem. Sed erat quidam Perilauus nostratis gentis homo, egregius quidem & ingenio
 sus artifex, ceterum natura malus & improbus. Ille tota
 uia cum à sententia mea aberrasset, putauit se mihi rem
 admodum gratam facturum, si nouum quoddam supplicij
 genus excogitasset, quasi præ omnibus rebus præcipuam
 in sumendis supplicijs uoluptatem cupientissime cape-
 rem. Iam uero boue fabricato, ad me uenit ferens illum
 aspectu sanè pulcherrimum, atq; accuratissime ad uerum
 bouis imaginem expressum. Tantum illi motus & mugitus
 decrant, quo minus uiuus esse putaretur. Viso autem illo, sta-
 tim exclamabam, dignum munus Pythio, mittendus est
 hic taurus Apollini. Porro Perilaus assistens, quid si, in-
 quit, sapientiam quæ in illo est perdisceres, ac usum cui
 præbendo firmatus est. Et cum dicto taurum per dorsum
 aperuit. Si quæ, inquit, cruciatibus torquere uolueris, com-
 iecto illo in machinam ac dorso iterum concluso, hasce ti-
 bias naribus bouis admotas accommoda, ignem aut succen-
 dere iubeas. Ac ille quidem inclusus plorabit, nocistrabi-
 turq; inusitatis & ineffugilibus detentus doloribus, ce-
 terum uociferatio per tibias, cantum tibi absoluet nimium
 stridulum, & lugubre quiddam modulabitur, quinetiam
 insuper mugitus ciebit tristissimos, ita, ut ille inter mo-
 dulandum tormentis crucietur, tu uero singulari uolu-
 ptate afficeris. Porro, ego his auditis crudelē machinā
 extreme auersatus sum, & immanem illam instrumentū
 indo

indolem prorsus respui, conueniensq; & debitū illi supplicium imposui. Et age, inquam, o Perilaë, ne uana uideatur esse tua promissio, ipse nobis in taurū ingressus uerā artis tue industriam cōprobato, ac uociferātes imitare, ut certo cognoscam, nū ea quæ iactas carmina per tibiās cantata exaudiantur. Perilaus nihil cunctatus his dictis prompte obtemperat. Ego aut, postquam ingressus est, concluso tauro, ignem iussi succendere. Recipe dixi debui arti tue tam admirandæ præmiū, ut magister musices ipse primas omnium canas. Ac ille enim uero iustissima passus est, sua ipsius excellenti fruens industria. Porro autem ego uiuentem, & adhuc semiuuuiū spirātem iussi eximere, ne si immoreretur, nec sua opus contaminatū impiaret, illū inhumatum per scopulos precipitari imperaui. Taurum uero piaculis mundatū Deo dedicandum legauī, omnemq; de illō historiam iussi adscribere, dedicantis mei nomen, Perilaum artificem, illius immanem sententiam, meam in puniendis maleficis equitatem, conueniens supplicium, primos artificis concentus & modulationes, præterea primam musices experientiam. Vos autem Delphi iuste facietis, si pro me unā cum legatis sacra feceritis, taurumq; Deo in eleganti delubro dedicaueritis, ut omnibus perspicuum fiat, quo ego aduersus criminosos sim animo, tum qua acerbitate ulcisci soleam superuacuas illorū ad perpetrādam malitiā cupiditates. Itaq; hoc ipso solo facto satis fu-

perq; quibus moribus præditus sim manifestatū est, Pen-
 tao supplicijs affecto, ac taurō dedicato, neq; amplius ad
 aliorum torquendorum musicam reservato, quem nihil
 aliud modulatum esse pro certo affirmo, præter quàm
 solos mugitus artificis. Quodq; in solo ipso artis peri-
 culum fecerim, ac statim barbaram illam & inhuma-
 nam musicam compescuerim. Atque hæc quidem in
 præsens Deo offerre libuit. Dedicabo uero illi et alia
 sæpenumero, ubi tantum illius munificentia consecutus
 fuero, ut amplius poenarum acerbitate erga noxios non
 egcam. Hæc equidem, o Delphi, quemadmodū à Phala-
 ride facta sunt, singula quàm uerissime percensuimus.
 Iusti uero utiq; habendi simus, si fidem uobis facientes
 ueritatis testimonium illi præstiterimus, quippe qui ha-
 rum rerum non imprudentes nullam nunc mœtendi oc-
 casionem aut causam habeamus. Quod si quoq; neces-
 se est, pro uero nos esse supplices, quem falso multi suspi-
 cantur esse improbum, quippe qui inuitus & coactus
 in malos animaduertit, supplicamus uobis nos Acra-
 gantini, qui & Græci sumus, & ex antiquo Diores, com-
 plectamini humanitate uestra uirum amicitiam uobi-
 scum iungere cupientem, ac eum qui multum & publi-
 ce et priuatim unicuiq; uestrum benefacere & prodesse
 studeat. Assumite igitur uos ipsi tantum Deoq; dedica-
 tum offerte, ac pro Acragante ipsiusq; Phalaridis salu-
 te præcantes uota facite. Et nolite nos infecta legatio
 ne dimit

ne dimittere, ne & illum contumelia afficiatis, eademq;
opera Deum elegantissimo iuxta ac iustissimo munere
priuetis.

L V C I A N I

PHALARIS SECVNDVS,
VINCENTIO OB-

sopoco inter-

prete.

CVM antehac nulla mihi, o viri Delphi, neq; cum
Acragantinis cuius hospitalitas intercessisset,
neq; cum ipso Phalaride priuatim ulla domestice familia-
ritatis contracta esset societas, neq; alia haberem erga il-
lū aut peculiare causam socianda beneuolentia, aut olim
iungende cū illo amicitia spem, tantū uero missos ab eo
legatos audierim equa & modesta perorantes, callideq;
prospicerem, & quid pie à uobis fieri possit, & quid
publice utilitati conducibile foret, cum primis uero quid
Delphis non indecorum factū futurum esset, surrexi in
medium oratione mea uos cohortaturus, ne & uirū prin-
cipem, & pie agentē contumelia temere afficeretis, neq;
munus ipsum, quod Deo iam destinatum est, à uobis alie-
naretis. Prasertim trium maximarum rerum perpetuo
monumentum futurum, artis prestantissime, cogita-
tionis crudelissime, & iusti supplicij. Itaq; ego quod & in

incerto habetis, quid hac de re statuendū sit, quodq; magistratus deliberandum uobis proposuerint, num munus suscipiendum, an iterū retro ablegandum sit, parum religiosum esse arbitror. Multo aut potius impietati nullum modum relinquetis, neq; enim aliud hæc res erit, quàm nefarium sacrilegiū, quod turpitudine sua omnia longe lateq; excedit flagitia. Nec minus impiū erit factu, Deo donaria dedicare uolentibus, ne facultatem quidem offerendorum munerum concedere, quàm ea quæ Deus iam oblata possidet depeculari. Precor autem uos, cum et ego unus sim e Delphorum numero, ac ex æquo publica glorie particeps, si conseruata fuerit, tum diuersæ opinionum obnoxius, siquid in præsens aduersus existimationem nostram perperam admissum fuerit, ne templum obseratis pijs et religiosis hominibus, neque ciuitatem nostram omnium mortalium contumeliæ atq; calumnijs traducendā obijciatis, quasi ea quæ Deo offerenda mittuntur sycophantijs illudentē, calculisq; et iudicio donaria dedicantes rectificantem. Siquidem nemo quis quàm posthac muneris offerre audebat, certior factus, Deū nulla beneuolentia suscepturum, quod prius Delphis non uisum sit probabile. Proinde Pythius iam ante non iniquam de misso donario tulit sententiam. Si enim aut Phalarim odio haberet, aut eius munus contemptim auersaretur, facile ac promptum illi fuerat illud unā cum nauī oneraria, quæ allatum est in medijs

dijs Ionij maris fluctibus submergere . Iam uero, ille à no-
stra sententia longe lateq; dissentit, cum & sereno cœlo
illis Ionium traicere præstitit (quemadmodum ipsi testi-
ficantur) ac saluos in Cirram usque pertulit . Quo fa-
cto satis manifestum est, monarchæ pietatem sibi non im-
probari . Oportet autem, & uos diuinæ sententiæ adie-
ctis calculis, & hunc taurum reliquis templi ornamen-
tis adiungere . Quandoquidem haud dubie res foret o-
mnium absurdissima, si quis adeo magnifico & excellen-
ti munere huc misso, uestris calculis ab ingressu templi
arceretur, ac præmium impietatis auferret, uidelicet
indignus iudicatus qui donum offerret Apollini . Cæ-
terum, illius cuius diuersa est à me sententia, quemadmo-
dum ex Acragante huc delatus nauigio, cædes quaspi-
am & iniurias & rapinas, & depredationes à tyrânô
factas nimium tragica uociferatione extulit, dicens pro-
pemodum omnia sibi coràm uisa esse oculis, quem non
ignoramus ne ad portum quidem usq; peregre profectū
esse . Non autem dissentaneum est talia ne ijs quidem o-
mnino credere, qui ista se perpeffos esse commemorant-
Etenim nobis obscurum est, num uera prædicent, ne quo-
modo eos, de quibus nihil certi nobis compertum est, in-
iuste sceleris accusemus . Quod si tale quippiam in Sice-
lia quoq; peractum est, quid hac de re Delphos sollicite
curiosos esse attinet, nisi pro sacerdotum officio iudicium
partes nobis præposcere uendicemus . Et iam nobis sa-

erificandum erat, atque ceteris omnibus Deus cole-
 dus, ac si quis misisset donaria, ea dedicare nostri fuerat
 officij. Nunc hic expendentes sedemus, siqui ex illis
 qui trans Ionium continentem incolunt legumne an se-
 cus administrent imperia. Atq; aliorum quidem res pro
 ut ipsi uoluerint se habeant. Porro, nobis per necessarium
 esse opinor, ne nostra ipsorum nobis ignota sint, tum qui
 olim rerum nostrarum status fuerit, & quomodo nunc in-
 praesens eadē se habeant, et quid magis ex usu nostro sit
 facere. Nam quod in precipitijs & arduis cauius habi-
 itemus, ac steriles petras colere soleamus, Homerus mo-
 nitor nobis nō est expectandus, qui nobis haec palam fa-
 ciat, sed ista coram ipsi oculis intuemur, tum quantum sem-
 per in terra uersemur cui portus sit profundus haud ob-
 scure animaduertimus, Ceterum, templum ipsum & Py-
 thium & oraculum, tum sacrificantes & pietatis operibus
 feruientes, ij sunt Delphorum campi, ij prouentus, inde
 abundantis, inde cōmeatus nobis abunde et affatim offun-
 datur. Par enim est, ut apud uos quod uerū mihi uidetur
 tacitū non habeam aut dissimulanter prae tereā, & quod
 à poetis dicitur, citra sementē citraq; orationē nobis oīa
 proueniūt, dei agricolae opera. Qui nō solū ea quae apud
 alios bona nascūtur nobis amplius, et cumulate exhibet,
 sed si quid preciosi aut rari apud Phryges est, aut Lydos,
 aut Persas, aut Assyrios, aut Phoenices, aut Italos, aut
 apud ipsos deniq; Hyperboreos, oīa certatim ad Delphos
 perferunt.

perferuntur. Ac nos secundo loco post Deū ab omnibus
mirifice colimur, parataq; rerū copia affluentes felix ē vi
tam agimus. Sed hæc iam olim uobis ignota non sunt.
Quod autem ad præsentē deliberationē attinet, danda
est nobis opera, ut in hoc uite semel institutæ tuēdo pro
posito constanter perseueremus. Nullus, ut mea fert opi
nio, memoria tenet ullo tempore de quoq; donario apud
nos latam esse sententiam, neq; quenquam à sacrifican
do aut donario dedicando fuisse exclusum aut prohibuū.
Eamq; ob causam opinor delubrum Apollinis tantopere
auctum esse, in tantū, ut iam supra modum abundet mu
neribus. Oportet itaq;, neq; in præsens quicquam teme
re innouare, neq; aliquid præter morem patrū conflu
ere. Sed nec amoris respectu iudicanda sunt nobis dona
ria, nec generis ratione ea quæ mutantur æstimanda, un
de nam aut à quo aut cuiusmodi sint quæ huc legantur.
Suscepta autem munera nulla curiositate delubro sa
cranda sunt, ac ambabus manibus per nos inferuen
dum est, cum Deo tum pietatis gratia huc uenientibus.
Videmini uero mihi, o utri Delphi, super rebus quas in
præsentia deliberationi expendendas subiecistis consul
tissime facturi, si primum omnium eam cogitationem
susceperitis, de qualibus nam ac quantis rebus consilium
ineatis. Principio enim super Deo ipso ac templo, tum sa
crificijs atq; donarijs, super ritibus ac moribus antiquis
simul atq; legibus uetustis, ac gloria uaticinij. Exinde su

per uniuersa ciuitate, ac rebus priuatim et publice oībus
 Delphis conducentibus. Præter hæc omnia cōsultantes
 non contentendum in discrimen uenietis apud omnes
 homines aut fruenda gloria, aut toleranda infamia.
 His profecto nihil maius (siquidem rationis compotes
 estis) aut perinde necessarium esse existimabitis. De quī
 bus igitur in præsens consultamus hæc sunt. Non equi
 dem solum Phalaris, neq; taurus ille, neq; æs tantum,
 sed omnes reges ac principes, quotquot nunc templi utū
 tur opera. Præterea aurum, argentum, & quæcunq;
 alia præciosa, multa ac sepenumero Deo dedicanda ue
 niunt. Primum enim, iuxta Dei consilium expendere
 conuenit. Cuius ergo rei gratia non ut semper nobis mo
 ris fuit, neq; ut iam olim consueuimus de dedicandis mu
 neribus faciemus? Aut quid in antiquis constitutionibus
 censoria nota reprehendentes, rebus nouis studemus?
 Et quod nunquam ex quo hanc urbem incolimus, ac Py
 thius interrogatus reddidit oracula, & tripos loquitur,
 & ipsa sacerdos diuino afflatur numine, fecimus, nunc
 faciendum constituemus, iudicantes uidelicet ac expen
 dentes eos, qui huc misitant munera. Quin potius illud
 apud animum uestrum cogitatis ex præscito illo more, &
 instituto, quo munerum offerendorum facultas inter
 clusa fuit nemini, quantis bonis templum auctum & cu
 mulatum fiet, omnibus offerentibus, ac quibusuis pro
 substantiæ suæ modulo donarijs Deum cumulantibus.
 Quod si

Quod si nobis ipsi iudicium & censorum provinciam sumemus missorum hoc munerum, uereor, ne cito eorum qui nobis probandi aut expendendi sunt, penuria laboremus, namine scilicet suffrente semetipsam reum obicere iudicio, & in hoc ipsum impensas & sumptus facientem, ut iudicetur, deq; omnibus in periculum ueniat. Aut cui humaniter patiendum existimatis, si donariorum dedicandorum libertate indignus esse iudicabitur?

L V C I A N I S C Y T H A, V E L

Hofpes, Vincentio Obsopoeo
interprete.

Non fuit primus Anacharsis, qui ex Scythia Athenas usque peregre profectus est, graecae discipline perdiscende desiderio, sed ante illum & Toxaris uir & multa sapientiae & elegantiae ac rerum optimarum studiosus admodum. Sed qui domi non erat de sanguine regio, neq; ex ijs qui tyaras gestare solent, uerum unus è uulgo Scytharum et popularium, cuiusmodi sunt, qui apud illos uocantur Oclipedes, quo significant aliquem duorum bouum & unius plaustrum esse dominum. Hic ergo Toxaris haud iterum postliminio ad Scythas regressus est, sed Athenis manens diem suum obiit, ac non multo post etiam heros esse uisus est, atq; hunc peregrinum medicum Athenienses non secus, atque unum comitant ex heroum numero. Hoc enim nomen cum heros

esse declaratur, possidere cepit. Sed enim causam cognominis, & quam ob rem in heroum catalogum relatus sit, unusq; ex Aesculapianis usus sit, non alienum fortasse est percensere ut cognoscatis. Non Scythis tantum moris est immortalitate donare homines: & ad Zamolxim ablegare mortuos, sed Atheniensibus quoq; licitum est in Græcia Scythas Deos facere. Quo tempore seu pestilentia populus Atheniensis infestabatur, uidere usa est Architelis uiri Ariopagitiici uxor sibi Scytham astutisse, dixisseq; fore, ut Athenienses à pestifero contagio liberarentur, si angiportus uino conspergeret. Hoc cum sepius fieret, neq; enim Athenienses mulierculæ uerba audita dederunt neglectui, factum est, ut non amplius pestis in eos grassaretur, siue uaporibus quibusdam noxijs uini odore extinctis, siue aliud quiddam maioris efficacie norit heros Toxaris, quippe medicus existens ista Atheniensibus facienda suaserit. Itaq; curatio nis merces etiam nunc illi persoluitur, nam niuei coloris equus ad eius monumentum quotannis immolatur. Quo loci monstrauit Dimanete illum accedentē ea quæ de uino spargendo diximus imperasse. Et inuentus est eo loco Toxaris esse sepultus, ipsa inscriptione cognitus, tametsi non integra appareat. In primis uero quod super columnam uir ornatu scythico sculptus fuerat, leua arcū intentum, dextra uero, ut usus est librum tenens. Etenim adhuc plus quam dimidio corpore conspicitur, & arcus totus unus

tas unâ cum codice . Reliquas uero partes statue unâ cū fronte temporis longinquitas iam deuastauit . Est autem non procul ab ædibus Dipyli , à leua in Academiam ingredientibus tumulus non magnus , & statua humi sita , uerum subinde recentibus fertis redimita . Aiuntq; non nullos febre laborantes iam ab illo subleuatos esse , & per Iouem à uero non abhorret , quippe qui totam ciuitatem quondam peste grauata liberauerit . Sed regrediamur ad id cuius gratia illius mentionem fecimus . Ad huc quidem , in uiuis erat Toxaris , Anacharsis autem cū nuper solisset è patria , ex Pyreo in urbem uenit , ueluti hospes & barbarus , non mediocriter animo perturbato , omnia ignorans , ad multa meticulosus et trepidus , pendens animi quid ageret . Siquidem non obscure intellegebat à uidentibus se haberi ludibrio propter habitus peregrini insolentiam , et eandem linguam sonare callentem inueniebat neminem . In summa , iam illum susceptæ profectionis poenitebat , constitutum habens in animo uisum tantum Athenis actutum retro abire in patriam , conscensoq; nauigio iterum soluere in Bosporum , unde non multum uineris illi conficiendum restabat in Scythiam . Ad hunc modum hæc secū reputanti , Anacharsidi demonstrauit quissiam bonus illi sit obuiam , ut reuera credendum est nempe Toxaris in Ceramico . Ad quod primum illū pertraxit habuus , quem uidebat sibi esse patrum . Deinde haud difficuliter cogniturus erat , & ipsum Anacharsi .

tampe ex illustri ortum genere, quiq; inter Scytharum
 primates non infimum locum obtineret. Porro autem,
 Anacharsis unde cognoscere potuisset popularem sibi
 esse Toxarim, more grecorum exornatum, mentum ha-
 bentem detonsum, incinctum, nullo ferro munitum, jam
 multa facundia facetum, & lepidum, atq; ex ipsis Atti-
 cis unum indigenam? Adeo iam transformatus erat lon-
 ginitate temporis. Verum Toxaris Scythica lingua
 affatus illum, nonne tu, inquit, Anacharsis ille es Dau-
 ceto patre prognatus? Lachrymatus est prae gaudio Ana-
 charsis, propterea quod eiusdem linguae hominem inue-
 nisset, planeq; callentem quis esset, aut quem apud Scy-
 thas dignitatis locum obtineret, & interrogavit, Tu ve-
 ro unde me nosti o hospes? Cui ille, inde ego sum, inquit,
 & vobis oriundus ex Scythia, nomen mihi est Toxari, nō
 ex claris illis ducenti generis originem, ut per hoc tibi
 notus esse queam. Num, inquit, ille tu es Toxaris, de
 quo ego inaudiui, Toxarim quendam amore uisende
 Graeciae, relictis domi uxore, & infantibus filiis, Athe-
 nas esse profectum, & nunc ibi uersari, inq; magno es-
 se precio apud optimates? Ego, inquit, ille ipse sum, si
 qua etiam nunc apud uos de me fama superstes est. Pro-
 inde, inquit Anacharsis, scias me tuum factum esse di-
 scipulum, ac amoris tui emulum, quo huc perductus es
 scilicet ut uiderem Graciam. Itaq; huius negotiationis
 gratia peregre profectus, uenio infinitis malis persum-
 ctus apud

Atus apud gentes in medio sitas. Et nisi tu mihi factus
 fuisses obuiam, iam decretum erat priusquam sol occidis-
 set, me retro ad nauem uoluisse referre gressum, usque-
 adeo consternatus eram animo, peregrina & incogni-
 ta omnia conspiciens. Sed age per Actinacem & Zamol-
 xim deos nobis penates, tu me assumptum ò Toxari ut
 hostiū circumducto, ac mihi pulcherrima quæq; quæ
 Athenis sunt cōmonstrato. Deinde, si qua etiam passim
 in reliqua sunt Græcia admiranda & uisenda, cum leges
 optime constitutas, tum uiros quosq; integerrimos. Ad
 hæc mores & ludos publicos, & uitam illorum, & Rem
 pub. Quorum indagandorum gratia prior tu, exim ego
 post te tantum itineris exhausimus. Et ne permittas ut
 his omnibus nondum uisis mihi retro pes mouendus
 sit. Hoc equidem, inquit, Toxaris minime amanter di-
 xisti, uix tactis pede liminibus mox te rediturum possi-
 minio. Atqui bonum habe animum, neq; enim, ut tu te-
 cum cogitas, abibis, neq; te facile dimissura est ciuitas.
 Neque uero adeo modica habet erga retinendos hospi-
 tes demulcimenta aut illectamenta, uerum multo magis
 te susceptum ita tractabit, ut neq; uxoris amplius, neq;
 liberorum, si quos interea nobis absente suscepisti, admo-
 dum memor futurus sis. Caterū, ut quàm celerime uni-
 uersam Atheniensem urbem uisam cognoscas, aut poti-
 us omnem Græciam, & ea quæ apud Græcos maxime
 uisenda sunt, ego tibi effectum reddam. Agit hic ut mul-

te & admirandæ sapientiæ, & quidem indigena, sed qui diu multumq; susceptis peregrinationibus, & in Asiam & in Aegyptum profectus sit, ac cum optimis quibusq; mortalibus uitæ consuetudinem habuit. Cetera homo non admodam diues, uerum infimæ penè fortune mendicus. Videbis senem adeo populariter exornatum. Veruntamen cum propter sapientiæ excellentiam, tum aliarum uirtutum, quibus præditus est præstantiam ab omnibus certatim colitur, adeo ut etiam pro legum autore eo atantur in constituenda Repub. neq; iuxta eius præcepta uiuere dedignantur. Hunc si amicitia tibi iunctū possederis, ac planè cuiusmodi uir sit, perdidiceris, uniuersam Græciam in te habiturum haud dubitanter existima. Et quod caput est nosse, sic habe, ex omnibus bonis hic repositis non maiori me tibi gratificari posse, aut officio aut obsequio, quàm si huic te quàm commendatissimum reddidero. Ne igitur cunctemur, ô Toxari, inquit Anacharsis, sed me assumens quantotius ad illum ducito. Sed enim illud uereor, ne difficilis accessu sit, tuumq; erga me studium tanquàm superuacuum respuat. Bona uerba, inquit ille, uideor enim me illi rem omnium gratissimam facturum, beneuolentiæ erga hospitem ostentandæ occasionem sibi offerens. Tantum uero me sequere, statimq; qua sit erga hospites reuerentia, tum quàm à comitate non auersus, tum quæ alia eius bonitas & ingenij amœnissimi suauitas, cognosces.

Fes. Quin potius bona fortuna duce ille ipse nos accedit, nempe illi, qui cogitabundus secum loquitur. Et cum dicto Solonem alloquutus, uenio, inquit, maximum tibi munus adducens, utrum peregrinum, egentem amicitie. Est autem genere & natione Scythia, unus apud nostrates ex nobilibus & summo loco natis. Omnibus uero in patria relictis, huc uenit nobiscum conuersaturus, eaq; quae per Græciam sunt præstantissima uisurus. Porro ego eius rei compendium illi inuentum curavi, quo pacto facillime simul & expeditissime uersa perdisceret, & optimis quibusq; innotesceret. Aliam uero ad hæc consequenda uiam compendiosior non tenebam, quam si hunc tibi adductum familiarum fecissem. Itaque, si Solonem ego planè pernoui, sic facies, ac illum in bonorum notitiam & studium perduces, & germanum ciuem Græciæ esse ostendes. Et quod tibi paulo ante dixi Anacharsi, omnia iam uiso Solone conspexisti. Hoc sunt Athenæ, hoc est ipsa Græcia. Neque amplius hospitem te esse puta, omnes te ponunt, omnes certatim amore te prosequuntur. Tantum tibi in hoc sene bonorum repositum esse ne dubites. Omnium in Scythia relictorum te capiet obliuio, iuncta cum illo conuersatione. Habes peregrinationis tue præmia, ac amoris finem tantopere desideratum. Hic tibi græca est regula, neque non Atticæ philosophiæ index certissimus. Quare hoc tibi persuade,

eum esse multo felicissimum, quicumq; cum Solone uersa
 tus fuerit, eoq; amico utitur, perlongum esset referre,
 quantum cum Solon sit delectatus munere, tum quibus
 uerbis responderit, ita ut in reliquum tempus dulcissime
 simul & coniunctissime conuixerint, alter quidem illo-
 rum nempe Solon, docens & instituens rebus pulcherri-
 mis, & amicum Anacharsin in omnium familiaritatem
 aggregans, Græcorumq; optimatibus adducens, tū per
 omnia diligentissime curam agens, quo pacto quàm in-
 cundissime in Græcia in pretio habuit præcelleret. Al-
 ter autem admirandam illius sapientiam attonito animo
 admiratus, ne altero quidem pede uolens à senis latere di-
 scederebat. Itaq; quemadmodum illi pollicitus fuerat Toxa-
 ris, ex unico Solone in puncto temporis uniuersa cogno-
 uit, ac omnibus innotuit, & illius gratia à cunctis fami-
 liariter colebatur. Neq; enī mediocri laude Anacharsis
 uirtutes solebat extollere Solon, uerū hominibus & hoc
 moris erat, ut quemadmodum Soloni legislatori libenter
 dicto audientes erant, amore quoq; & beneuolentia pro-
 sequebantur, quoscunq; ille aliquo pretio dignos esse ex-
 stimabat, ac prorsus eosdem in reliquum uitros optimos
 esse credebant. Solus uero ex Barbaris Anacharsis initia-
 tus est, ac ciuitate donatus, si Theoxeno fides habenda
 est, qui præter cætera & hoc de illo literis ac memorie
 prodidit. Sed neq; ut opinor retro ad Scythas Anachar-
 sis abiit, nisi Solone mortuo. Vultus igitur fabula finem

iam imponam, ne sine capite obambulet? proinde iam
tempus est cognoscendi ciues, cuius rei gratia mihi Ana-
charsis ex Scythia, & Toxaris in praesentia uenerunt in
Macedoniam, ad quos Solonem quoq; adultæ ætatis ho-
minem ab Athenis adduxi. Siquidem aio, & me non dis-
simile quiddam cum Anacharside passum esse. Ac per
Gratias uos obsecro, ne indignabundo animo mihi uitio
uertatis similitudinem, si uiro regio memetipse compa-
rauero. Barbarus enim ille fuit. Cæterum nos Syros ulla
in re Scythis deteriores non facile dixeris. Atqui neque
res meas cum regia magnificentia componere annitor
similitudine, nisi quantum ad ea quæ diximus. Nam cū
primum in uestram urbem hospes immigrassem, statim
animo obstupescactus sum, uisa & eius amplitudine &
pulchritudine, ac incolarum multitudine, aliq; poten-
tia & splendore omni cognito. Itaq; multo tempore ani-
mo hærebam attonitus ad hæc, nec poteram cuncta ab-
unde satis admiratione prosequi. Cuiusmodi quiddam &
insularis ille iuuenis conspectis Menelai ædibus passus
est. Neq; uero alium ego obimebam animum intuitus
urbem tanto uigore uigentem, ac iuxta poëtam illum oī-
bus bonis florentem, quibus ciuitas felix & beata solet
affluere. Hoc iam affectus animo, deinceps de ijs quæ
agenda forent mecum deliberabam. Iam enim olim con-
suetum habebam, oratione uos & laudibus illustra-
re. Quibus enim alijs ostendi, silentio tam præclaram ci-

uitate præteriens? Quippe quærebam, neq; enim uerita-
 tem prudens celabo, siqui essent, qui reliquos dignitate
 antecirēt, & quos aggressus aliquis ac historia de illis me-
 morie prodita, adiutoribus uteretur ad oīa. Ibi uero mi-
 hi nō unus, quemadmodū Anacharsidi, & ille quidē bar-
 barus Toxaris, sed plures, aut potius oēs eadem tantum
 non iisdem syllabis respondebant. Multi quidem & alij
 præclari & industrij uiri o hospes in hac urbe habitant,
 nec temere alibi eiusmodi uitros inuenies perinde bonos.
 Duo tamen cū primis sunt longe optimi & præstantis-
 simi, generis splendore & dignitate oībus longe superio-
 res. Ceterū disciplinarum cognitione ac dicendi facul-
 tate attica Musæ eos nō absurde comparaueris. Populi
 mirus erga illos fauor & studiū singulare existit. Et hoc
 quoq; quod in ciuitate optimū & præstantissimum esse
 constat, illorū bonitatem & obuiam erga hospites huma-
 nitatem, nullamq; in tanta magnitudine inuidentiam, ac
 reuerentiam coniunctam cum beneuolentia, tum animi
 mansuetudinem & morum facilitatem quibusuis accen-
 dentibus expositam, ipse haud dubie alijs uerbis celebra-
 bis, paulo post harum rerum facto periculo. Atq; ut
 mireris impensius ex una eademq; familia sunt pater &
 filius. Alter quidem non alius, quā si Solonem aut Peri-
 clem, aut Aristidem animo conceperis. Alter uero filius,
 te saltem conspectum actutum domum abducturus est.
 Adeo præstanti corpore uisendus est, & mascula quadā
 forma

forma decorus & amabilis. Quod si modo ore inuocem
 soluto loqui inceperit, ducet te reuinctū ab auribus,
 tantam dicendi uenerem & uerborū suauitatem iuuenis
 in lingua sitam possidet. Quin etiam uniuerſa ciuitas ad
 audiendum inhiat, quoties ad populum uerba facturus
 progreditur. Cuiusmodi aiunt Atheniensibus quondam
 accidisse in Climæ filio adamando, præter quam quod
 non multo post eos amoris summe pœnituerit, quo Alcē
 biadem complexi fuerant. Porro hunc non ciuitas solū
 arctissime diligit, uerumetiam reuerenter habere nō de-
 dignatur. In summa, unicum hoc nobis populare bonum
 est hic ur, & ingens commoditas omnibus. Hic, si te &
 eius pater susceperint, & tecum amicitiam & societate
 tem fecerint, totam ciuitatem deuinctam habebis. Tantū
 autem ad illum manus extendenda est, nec amplius res-
 tus erunt in ambiguo. Hæc per Iouem ab omnibus dice-
 bantur, et si iureiurando oratio mea mihi confirmanda
 sit. Ac mihi iam earum rerum facienti periculum, ne mi-
 nimam quidem partem dicendo assequutus esse uideor.
 Itaq; neq; desidiæ, neq; moræ indulgendi locus est, ut ait
 Poëta Cæius, uerum oēs rudentes pariter monendi sunt,
 præterea nihil non dicendum & faciendū, quo in amicitia
 illorum te insinues. Quod quidem si ex sententia
 consecutus fueris, tranquilla sunt omnia, & navigatio
 non improſpera, ac mare placidum & portus in propin-
 quo constitutus.

VINCENTI

V S O B S O P O E V S, C A N
D I D O L E C T O.

ri Salutem.

COgor in hisce medijs Luciani opusculis & dialo-
gis à me in latinum sermonem conuersis, candide
Lector, nonnullorum occurrere argutijs, siqui fortasse
erunt, qui ista lecturi sint, non eo quo à me scripta sunt
ânimo, meq; aut ambitionis damnabunt, aut inscitie,
quod in hoc tam erudito seculo, in quo tantus est felicissi-
morum ingeniorum prouentus, ego rudis & semipaga-
nus, non uerear meas nugas doctissimorum hominum
theatro spectandas & legendas obtrudere, ac non poti-
us in obscuro delitescens, honeste tacere præoptẽ, quàm
barbare scribendo omnium risui me turpiter subsannan-
dum exponam. Deinde, quod pleraq; parum scite & ab-
surde transulerim, prorsus à me non intellecta, quorum
alterum extreme ambitionis, alterum audacis inscitie
argumentum esse prædicabunt. His tam malignis utili-
gatoribus, tamq; ingeniosis alienarum uigilarum censo-
ribus, etsi uno uerbo respondere possim, ut, cū tam ocula-
ti sint in alienis censendis & notandis operibus, aut tam
arrogantes in respuendis, aut tam delicati in fastidien-
dis omnibus ijs, quæ ab illis profecta non sunt, suas nobis

his lucubrationes exhiberent, omnibus punctis & numeris absolutas, eaq; industria elaboratas, eo ingenio meditatae, ut in his nihil possit desiderari, aut ut leuiter expensum, & parum scite positum, & somniculose irreptum reprehendi. Quod cum ad graecas (quod aiunt) Kalendas fortasse facturi sint, quid in me semipagano & Bauaro, quod barbarum interpretari solent, illud tam inclementer in crimen uocant, damnantes meam inscitiam, à quo ne se ipsos quidem Romanos & Atticos immunes & alienos esse deprehendunt. His inquam uerbis cum potuissem quam compendiosissime illorum obliquis cauillationibus respondere, ac ridentes uicissim subsannare, qui tam pleni sunt eruditione, ut hac inflati tantum non rumpantur, agam tamen in illorum gratiam hoc in loco uerbosius, meiq; studij, & exercitij rationem reddam uberius, ut mihi & in praesens & in reliquum (si Deus concesserit) aliquid scripturo, aequior sit illorum iniquitas, & benignior illorum malignitas. Quod de exercendo stylo in Oratore suo praecipit Cicero, & post hunc Quintilianus, illud nulla ratione perinde mihi uideor posse consequi, quam uertendis graecis authoribus, maxime ijs qui aliqua copia & orationis elegantia praecellunt, cuiusmodi Lucianus est, dum & latinam & graecam linguam uno quasi compendio eademq; opera perdisco. Iam, cum hoc unum spectem, ut & linguae infantiam emendem, et styli duriciem elimem atq; expoliam,

quis sane mentis hoc meum institutum in reprehensione positurus est? At inquit argutuli, ut stylium sedulo exerceas nemo prohibet, aut tibi uertit uicio, sed istam editionis immature precipitantiam damnamus. Vides enim quàm nos te tuicq; simulibus multo eruditiores nihil scribamus, & longe rectius quàm tu sapimus, imperitiam nostram styli infantia traducere nolentes, quam quàm hoc munus multo etiam bellius quàm tu administrare queamus. Ergo uos doctissimi Platones, & Socrates, et Xenophontes et Pythagore, in hoc tantum taceatis, ut alios loquentes habeatis ludibrio, bella profecto causa uobis induxit silentium, quæ studioso mastygæ ferre omnes in promendis proprijs continet ranis scriphijs taciturniores? Ceterum in calumniandis alienis laboribus Aristophanicis longe reddit loquatores. Quod si nemini quicquàm in lucem edendum est, nisi absolute docto, male faciunt iam multi, qui ne intra mediocritatem quidem eruditionis consistentes mundum ineptis & pestiferis libellis obruunt. Quod si nemini quicquàm inuulgandum est, nisi summe docto, permulti in hac felicissima optimorum ingeniorum fertilitate perperam faciunt libellos edentes, qui nondum summum illud eruditionis fastigium attigerunt. Nondum enim usquam uideo summum illum oratorem, quem aut querit & instituit Cicero, aut Quintilianus fingit & imaginatur.

Et quis

Et quistam audax erit etiam ex doctissimis, qui se summe doctum esse confirmare audebit, ac se scribendo nusquam hallucinatum esse deicere audeat. Ut hoc etatis summa est eruditionis, & cultissimorum ingeniorum copia, ita non alia fuit maiori foede errantium numero foecundior. Vide uero quot errorum labyrinthis implicati sunt summi etiam ingenijs Theologi. Quam errorum salebra haerent alij uiri, & doctissimi, & eloquentissimi, nec editis libellis sua errata pertinaciter propugnare uerentur. Neque uero tantum deliramus nos iuuenes, sed senes quoque multi, & illi doctissimi iam decurso etatis spacio multis ineptijs & erroribus suam canitiem primum contaminant. Dixerit aliquis, ergo tu errata tua aliorum erroribus adducendis subleuabis, & tueberis? Nequaquam, preclare hoc postulo, in tanta tamen foede hallucinantium turba, ne leuius me forte errantem prorsus condemnandum atque reiiciendum esse putes, praecor. Errant alij, & preclari uiri multorum exitio & offusciculo, ego hisce graecis opusculis transferendis permultis studiosis iuuenibus prodesse possim, quibus mea qualiscunque translatio in perdiscendo Luciano aliquantiu adiuuamento esse potest. Quamlibet enim mediocri translatio in graeco authore intelligendo, nonnihil adfert studiosis subsidij. Hoc meum est de alijs

idem conantibus iudicium, quod sincere mentis argumē-
tum est certissimum. Quod autem idem alij de nobis
aut mei similibus non sentiunt, aut iudicant, hoc huius
seculi prorsus deprauati & male morati Fatis imputan-
dum est. Est enim, ut recte inquit Cicero, huius secu-
li labes quædam et macula inuidere uirtuti. Erudita hæc
ætas est, sed ita quoq; in iudicando peruersa, ita in dam-
nandis alijs procax, & propensa, ut ne apud integros
quidem amplius quicquàm sit integrum, apud eruditos
nihil eruditum, apud synceros nihil syncerum, apud
amicos, nihil amicum & fidum, apud graues nihil gra-
uitate dignum, sed omnia quodam infelici & calamito-
so huius temporis Fato ἄνευ νόκου feruntur. Ergo
cum ea sit iam rerum humanarum conditio, ut omnia ca-
lumnijs & obtreccionibus & conuitijs flagellanda pa-
teant, nec sit iam in terris quispiam qui occultos sycophā-
tarum morsus & obliqua iudicia possit effugere, quis sa-
næ mentis cum tot optimis ac doctissimis uiris communē
fortunam recusare uelit. Proinde, in præsens ego desi-
nam, hoc ientaculo uirulentum Sycophantam dimissu-
rus, honore prius honestis auribus habito.

Si tibi quod clamas Sycophanta maligne uidemur.

Scribere non culto barbara uerbo stylo.

Que tu sacrilega nisi stercore turpia lingua

Atq; uocas cassa putidiora mæce.

Cur iuuat ista tuo proscindere stercora morsu?

Cur proprio merdas perdere dente iuuat?

Propterea ne tuo grauis halitus exit ab ore

Stercora quod soleas scrophæ uorare mea?

Hæc nisi caussa subest, ignoro cur tua semper

Sic oleant fœdis guttur & ora modis.

Quæis tu sueuisti cunctos afflare, perinde

Vt nares hominum spurca cloaca solet.

Si mea quod clamas sunt turpia stercora scripta

Hoc epulum comede, si satur esse cupis.

Non dubiam licuit nunc hosti apponere cœnam,

Sit satis illius tanta merenda gula.

Si non contentus perrexerit esse molestus

Ignem culinarem sollicitabo focum,

Prandia cocturus querulis sat digna palatis,

Quæ sint ambrosijs æquiparanda cibis.

At tu cui uideor fari minus ore pudico

Parce precor nostris culta iuuenta iocis.

Non sumus infrenes inhonestis uocibus Osci:

Exornat niueus pectora nostra pudor.

Sed quid tentaculum sibi uult de stercore? talis

Coniue tali mensa paranda fuit.

Si decet in cunctis rebus seruare decorum,

Et res effanda est nomine quæq; suo

Et mihi cum immundis turpi fuit ore loquendum

Cum puris puro nouimus ore loqui.

CLARISSI

MO VIRO, DOMINO MICHAELI MA
STALLER, LEGVM DOCTO
ri &c. Vincentius Obsopæus
Salutem.

HAstenus inuidiæ respondimus, qua iam multo-
rum flagrant animi, ut antidoto quodam quamli-
bet leuiter præmunui, futuros Sycophantarum mor-
sus patientius sufferre queamus. Neq; enim deerunt qui
ista probrose & uiolenter in reprehensionem sint rapta-
ri, quorum malignitatem, ubi semel in apertam offensi-
onem eruperit (ut non semper se celare potest inuidiosi
pectoris irrequieta improbitas) iusta iracundia coërce-
bimus, ac planè uim ui propulsabimus. Nec quenquam
horremus, nec diuim parohmus ulli. Superest ut à nigris
& impuris uuligatoribus ad homines candidos & sym-
ceros nostra conuertatur oratio, inter quos tu Michael
uir clariss. facile primas tenes. Neque enim obscuris ar-
gumentis animi tui candor mihi perspectus est, sed cer-
tis & infallibilibus. Ita enim animatus es, ut nullius la-
borem aut conatum reprehendere soleas, quamcunque
tandem rem quispiam aggrediatur, modo honestam & à
laude non abhorrentem. Neque uero solum quantum
conatus

conatus successus responderit, animaduertendum existimas, aut ubi ingenij imbecillitas rerum difficultate uicta defecerit, sed ipsum conatum in laude ponendum cōtendis, neque non studium, & diligentiam rei arduae exercitio impensam, & adhibitam. Hanc uirtutem ego candorem interpretor, qua te cum primis humanissime & pulcherrime unā cum alijs omnibus uirtutibus exornatū esse animaduerti. Mitto rerum usum, quam prudentiam uocant, ac pulcherrimarum disciplinarum cognitionē. Illud tuum pectus planē niueum, & candidum unice osculor. Atque haud scio, an ulla sit uirtus extra hanc alia, quae perinde hominem reddat amabilem, & quae perinde hominem ciuem deceat, unde uere humani appellationem meremur. Quid enim aliud dici potest humanitas, quā animi candor & sinceritas, qua humaniter quorum uis laborem in aliquam laudem partem admittimus, nihil non quod sano & recto studio inchoatum est boni, consulentes, atq; errata etiam in alio optimam in partem interpretantes. Haec qui non praeditus est, morosa sua malitia nihil non in crimen rapit, quiduis reprehendit, contemnit omnia, ac illi prorsus nihil recte sit, nisi quod ipse fecerit. Ad haec tam perditae elatis ingenijs aliorum industria nunquam satisfit, nec arident aliena talibus, sed tantum sua probant usque adeo, ut pedorem quoque proprium

suauius quàm aliorum preciosa unguenta olere contenti
 dant, & deierare non dubitent. In tantum eiusmodi Syco
 phagis imposuit illa animi execatrix philautia. Quo-
 rum ista? ut intelligas Doctor clariss. quanto magis isto-
 rum hominum impuritatem detestamur, tanto impensi-
 us bonorum sinceritatem amplectimur. Quorum in nu-
 mero & tu mihi iure suspiciendus, & uenerandus es,
 propter eam quam dixi uirtutem, nempe candorem. Ut
 quæ hoc certa aliqua significatiõe propius cognosceres,
 non ueritus sum humanitati tuæ inter alias Luciani luci-
 bratiunculas, quas per hanc hyemem in latinum sermo-
 nem conuersti, & hæc sequentia opuscula offerre mune-
 ri, nihil dubitans, te non tam doni precium, quàm donã-
 tis inspecturum animum. Atq; hoc libentius illud à me
 factum est, quod ex Harmonidæ magistro Timotheo di-
 dicerim, quorum utrorum iudicio nobis standum sit, et
 placendum. Negat enim ille hoc cuiquàm conandum
 esse, ut probetur & placeat omnibus, quod ne Ioui qui-
 dem Deorum omnium ἀντοκράτορ à Paris conces-
 sum esse uidemus, sed summis placuisse utris solidam lau-
 dem esse testatur. Ita mihi quoq; studio est, ut eruditis,
 & ingenuis quamlibet paucis (quos ego magnos et sum-
 mos uiros uoco) hoc est, tui similibus meum probetur
 exercitium, & planè, ut ille inquit, Raris me iuuat au-
 ribus placere. Ceterum, quod nonnullis huius temporis
 τεχνολόγῃς σοφισαῖς ἢ κακολόγῃς ἐπιπιοῖς
 displiceo,

diffliceo; non magnificiendum est, cum et ipsi non nisi sue sa-
rine hominibus, hoc est gloriosis militibus probentur. Qui-
bus mos est ueluti mulis subinde mutuum scabere. Horum qui-
cunq; non fuerint approbati calculo, nihil sapiunt, nihil noue-
runt, sed pro male feriatis habendi sunt, ac planè quod Home-
rus ait σκῆλαι ἀΐασινδ'. Bene uale, uir ornatissime, et nos
ama.

A D E V N D E M D. M I C H A E
lem Mastallerum, Vincentij Obsoraci
Epigramma.

ὄφα σὺ ἡμετέρων τιμὴν τε θ' ὄνομα δωρῶν
εὐείδῃς Μιχαὴλ εὐρυκλέος νομικῶν.
σοὶ δ' ὅς μ' ἐν ἰνῆακας γραφείων κλύτα ἔργα παλαιῶν
καὶ νῦν σὺν ἡροδότῳ πέμψαμεν ἀντίστοχον.
εἴπα καὶ αὐλητὴν τ' ποικιλοτέρην ἀοιδῆς
εἰδὼτα τοὶ πάσης μέλιχον ἁρμονίῳ.
τοῖς ἐπέθκα κάλιον μὲν εὐπῆκρυ βάλανοιο
οἰκοδομὴν (ὣς ἔρ' τέκτονι λαοδάλεω.
ὕδατον δ' ἐξ ἑσάρσ' ἔπειτα βρομίοιο γέλοισ
ὄντα περ εἰς Ἰνδὸν ἡγάγε κιασοκόμης.
ταῦτα δ' ἡ αὐτομάτως ἐπιμείλια σοὶ νῦν ἐπέμψα
τῶν πέμψ' οἷός γ' ἦν αὐτὸν ἀπειρότερον.
ταῦτα γὰρ ἀνθρώπων πάντων φέσιν ὅσιν ἀείσαι
εἰκόντα, αὐλητὰ, σκῆπτρα, λοετρά, σεάται.

ἄλλὰ πᾶντων ἢ μὴ ταῖς ἐννεαμυσοῖς
 δεικνύον θυφύαν πένσοφθ' ἡρόδοτος.
 ὅτινα δ' οἶδα πότε ὥς περὶ μ' ὀμεγδωζον; ἀνακ
 ὄσαι σκηπτοῦχος, καὶ τε δίδωμι ὄσχαρις. (τας
 καὶ τ' ἄλλ' ὅσα βροτῶν τέρπουσιν ἀκήδεα θυμόν
 εἰκόνας, ἀυλιτὰς, θερμὰ λοετρὰ, βίβλους.

LVCIANI HERODOTVS

nel Action, Vincentio Obsopaco
 interprete.

Vtinam uero & alias Herodoti uirtutes mihi imitari con
 cessum fuisset, non omnes dico, quibus ille præditus præ
 celiuit, maior enim uoto hæc res fuerat, uerum unam ex omni
 bus, uidelicet aut orationum elegantissimarū munditiem, aut il
 larum numerosam concinnitatem, aut propriam & naturalem
 lingue Ionice dictionem, aut sententiarum grauitatem & præ
 stantiam, aut quæcunq; alia, quæ & infinita sunt & elegantia
 ille uno quasi fasciculo comprehensa possidet, omnem imitatio
 nis spem excedentia. Cæterum, quæ cum libris à se elucubrat
 fecerit, tum quemadmodam passim in breui temporis spatio
 apud Græcos in notitiam uenerit mihi & tibi & alteri cuiuscunq;
 tandem imitatu haud quaquam fuerit difficile. Cum enim relin
 cta patria soluiisset ex Caria, recto cursu in Græciā delatus est,
 ubi de se ipso eam cogitationem suscepit, quo pacto quàm ce
 lerrime & minimo cum negotio inlaresceret, ac famigerabi
 lis fieret, cum ipse, tum eius quoq; elucubrata uigilia. At enim
 obam.

obambulantem nunc quidem Atheniensibus, nunc autē Corinthijs recitare historiarum monumenta à se cōdita, mox Argiuis aut Lacedæmonijs, partim laboriosum esse existimabat et longum: partim cunctationem et morā non mediocrem in illo fore prospiciebat. Voluit ergo negotium omne in compendium contrahere, neq; ita per tuculationem innotescere, notitiam modice et pedetentim congregans et colligens. Callide uero obseruabat, si uspiam locorū Græcos unā congregatos oēs deprehenderet. Cōmodū itaq; instabant magna olympia, Herodotus autē, hanc solam sibi uenisse occasionem arburatus, cuius maxime erat cupidus, frequētissimis ludis obseruatis, iamq; ex oībus locis collectis græcorum optimatibus progressus in Opisthodomū, non spectatorem sed certatorem se ipse exhibebat, cantillans historias memorie à se proditas, ac præsentium aures orationis suauitate de mulcens, donec et Musarum nominibus eius libri nobilitari et uocari cepti sint, et illis nouem existentibus. Proinde, iam omnes illum nouerant multo profectio magis quàm Olympicorum certaminum uictores. Nec quisquā erat, cui Herodoti nomen inauditum fuerat, quem nonnulli ipsi audiuerant in Olympia, alij uero ex ijs, qui ex ludis regressi fuerant audita et ipsi per ceperunt. Tum uero ubicunque in publico saltem apparuisset, certatim commonstrabatur digitis, Hic ille est Herodotus, qui pugnas Persicas lingua Ionica condidit

atq; conscripsit, qui uictorias nostras uenustissime concelebrauit. Talem ipse laudem historiarum nomine consecutus est, in uno cōuentu ab omni populo totius Græcie commune nactus suffragium, non ab uno per Iouem præcone ebuccinatus est, sed in omnibus quauis uersum ciuitatibus, unde quisq; erat eorum, qui ad ludos publicos confluxerant. Hoc cum animaduertissent postea ad parandam cognitionem uiam esse compendiosissimam et Hippias illius gentis Sophista, et Prodicus Cuius, et Anaximenes Chius, tum Polus Acragantinus, aliq; complures, orationes semper habuerunt, et illi in ludis publicis, unde in breui notitiam sibi parauerunt. Quorsum uero tibi priscos illos percensco, et scriptores, cum et hæc inter uetera cōmode locum habere possint. Etenim perhibent Actionem quoq; pictorem Roxanes et Alexandri depictas in tabula nuptias, in Olympiam pertulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeo ut Proxenedes, quem tunc certaminum iudicem Græci constituerant, artis præstantia delectatus, Actionem generum sibi ascriuerit. Sed quæret aliquis, quod nam tantum adfuerit picturæ miraculum, per quod adductus Proxenedes, Actioni peregrino filiam suam nuptum tradiderit. Est equidem imago in Italia, quam egomet uidi, adeo ut tibi quoq; de ea compertam ueritatem dicere possim. Thalmus est supra modum elegans, et lectus nuptialis uestimenti instratus. Hunc uoxta locata est Roxane uirgo

corpo

corpore & facie venustissima, terram modeste intuens,
Alexandri assistentis presentiam honorifice reuerens.
Ceterum Cupidines quidā ridentes, alter quidem à ter-
go stans digitis redimiculum aufert à capite, ac Roxa-
nen sponso commonstrat. Alter nimium seruuliter à plan-
tis aufert sandalum, ut iam decumberet. Alius Alexan-
dri chlamyde inuolutus, illum ad Roxanen pertrahit,
ualde uiolenter annexus. Sed enim ipse rex coronam
quandam puella porrigit. Adest præterea & Parochus
sponse ductor Hephæstion, ardentem faciem tenens in
manibus, formoso admodum adolescenti innixus, hunc
ego hymæneum esse opinor, neque enim nomen adscri-
ptum fuerat. Ex alia autem parte tabule, alij Cupidines
in armis Alexandri colludebant, duo quidem hastam
illius ferentes, eos imitabantur, qui ferendis oneribus
grauari videntur. Alij duo unum aliquem iacentem su-
per clypeum, penè & ipsum, ut regem trahunt, scuti-
loris inuoluti. Porro unus in thoracem supine iacen-
tem ingressus, insidias tendenti similis esse uidetur, ut
illos ex improviso perterrefaciat, ubi trahendo ad se
peruenissent. Neque uero hæc ludrica sunt aut pue-
rilia, & in quibus exprimendis temere elaborasset Aen-
tion, sed quibus Alexandri ad res bellicas amorem ad-
umbrare uoluit, & quod eadem opera & Roxanes a-
more flagarit, & armorum curam per obliuionem
non abiecerit. Quanquàm uero et aliàs ipsa imagine

nuptiale quiddam reuera ostensum est, nempe Proxeni
 de natam ante Actioni fuisse desponsam, illaq; in mati
 monium ducta abiit, lufis succifua opera Alexandri nu
 ptijs, sub rege fponfa ductore, pro nuptijs colore et pe
 nicillo exprefsis ueras nuptias premium reportans. Pro
 inde Herodotus, regredior enim ad illum, fatis fuperq;
 fufficere Olympiorum ludos exiftimauit, ad faciendam
 fidem Græcis cum fcriptorem effe admiratione non indi
 gnum, qui græcorum gefa illis recitaret, quemadmodū
 ipfe fabulare folitus eft. Ego uero, ac per Iouem Philu
 um uos precor, ne infanire me fufpicimini, neque mea
 me cū illius conferre uelle. Propitium fit mihi utr ille. Ve
 rum hoc mihi cum illo non difimule accidiſſe arbitror.
 Etenim quo tempore primum in Macedoniam fufcepta
 peregre profefione ueni, apud meipſe cogitabam, stren
 nue mihi aduigilandum eſſe, eaq; iam tenebar cupiditate
 omnibus innotefcendi, ac quā plurimis Macedonum
 āgulas meas oftendendi. Porro autem fingulas aduen
 tem ciuitates, interea ingraueſcente etate conſeſcere,
 haud quaquā facile factū apparebat. Sed enim, ſi con
 uentu ueſtro obſeruato, deinde progreſſus in medium
 orationem propalā habuiſſem, ſperabam omnibus ex
 ſententia ſuccedentibus uoti me compotem futurum.
 Vos itaque conueniſtis, ex ſingulis equidem ciuitatibus
 quiq; præſantiſſimi, neq; non ipſa ſumma uniuerſorum
 Macedonum delectiſſima. Exceptū uero ueſtrum con
 uentum

LVCTANI

*uentum ciuitas omnium optima, quia cum nulla ex par-
te Pisa conferenda est, neque ea, quae illic est loci angu-
stia, neque tabernacula aut tuguria & suffocatio. Iam
neque conuentum celebrantes uulgaris sex aut turba
est, magis cupida spectandi Athletas, nempe ualguis He-
rodoti negligens, sed profecto cum rhetorum tum scri-
ptorum atque Sophistarum omnium celeberrimi, adeo
ut parum mihi deesse uideatur, quo minus & mea actio
perinde ut Olympiorum celebris habenda sit. Cete-
rum si me cum Polydamante, aut Glaucō, aut Milone
compositum contemplamini, ualde audax homo uobis
esse uidebor. Sin uero ab illis memoria longe lateq; auo-
cata, in hoc solum intenti fueritis, fortasse non admo-
dum uobis flagellandus esse uidebor, ita ut in tanto sta-
dio & hoc mihi sufficiat.*

LVCIANI

ZEUXIS, VEL ANTIO-

CHVS, VINCE-

tio Obsopoeo in-
terprete.

Habita nuper in confessu uestro oratione, domum
me conferebam. Per multi autem ex ijs, qui orati-
oni interfuerant me accesserunt. Nihil enim prohibere

O P V S C V L A

aprior, quoniam ista uobis meis iam familiaribus expon-
 nam. Itaque accedentes porrecta dextra me cōsalutabant,
 et admiratione prosequentibus similes esse apparebāt.
 Multo autē itinere comitatu suo me deducētes, alius ali-
 unde exclamabat, laudabatq; , donec pudore quoq; me
 suffunderent uerentem, ne longe lateq; à dignitate latus-
 dum, quas in me congerebant relinquerer. Caput autem
 et summa laudationum hæc illis fuit. Et omnes uno ore
 unam eandemq; sententiam præ se ferebant, confirmantes
 orationum mearū compositionem et sententiam per-
 egrinam esse, ac multū in sese complecti nouitatis. Mul-
 to uero satius esse eam loquendi rationem sectari, que
 esset uulgatior, et qua ipsi loquendo uterentur. O noui-
 tatem. O Hercules dictionem inauditam. Homo prom-
 ptus et agilis. Certe nemo dixerit quicquā orationum
 tuarum cogitatione perinde esse nouum. Equidem illi
 id genus uerba permulta faciebant, prout quisq; inter
 audiendum oratione mea affectus aut commotus fue-
 rat. Aut quam alioqui talia mentiendi et assentandi
 aduersus me causam habuissent, hominem peregrinum,
 quem alias contemptui habentes, non magnis faciebant.
 Verumtamen ego, neq; enim tacitum dissimulabo, non
 mediocriter illorum laude discriuiabar. Tandem uero
 illis abeuntibus, cum ad me redissem, mente atque anī-
 mo sic mecum agitauī. Ergo tantum hac gratia et uenia
 fate scripta mea condita sunt, quod ad consuetam di-
 cendi

cendirationem formata non sint, nec iuxta communem
 loquenduriam fluant, uerborum uero elegantium nubis
 in illis admixtum est, ad ueterem sermonis regulam &
 canonem positorum, nulla præterea sententia argute di-
 cta exornata sunt, nulla industria, nulla atticæ lingue no-
 nere perpolita, aut compositionis harmonia, aut arte
 ad amussim elaborata, sed ab his omnibus longe lateq;
 discrepant. Neque enim hæc ipsa à præsentibus laudata
 sunt, sed uerborum nouitas illorum iudicio peregrina &
 athena uisa est. Ego uero stolidus hoc ipso eos, si unquam
 ad me collaudandum subsilirent, potissimum adductum
 mihi putabam. Verissimam enim illud Homeri esse persua-
 sum habebam, nouam quanq; cantilenam audientibus esse
 gratissimam. Non tamen tantum laudis neq; adeo sum-
 mam, nouitati concedi uolebam. Verum hanc non aliter
 atque cumuli loco adijci, & nonnihil sanè ornatus ad
 gloriam asferre. Sed ita, ut quæ uera laude & auditorum
 applausu digna haberentur illa essent. Itaque non modi-
 ce commouebam, penè eò adductus, ut illis fidem haberem
 unum atq; adeo solum inter græcos esse confirmantibus.
 Atque id genus alia. Thesaurus autem iuxta prouerbium
 nobis carbones erant. Ac propemodum ut præstygiator
 quispiam ab illis laudor. Volo itaq; uobis pictoris institu-
 tum denarrare. Zeuxis ille omnium pictorum præstan-
 usimus, popularia & communia illa nequaquam pingere
 solitus est, aut admodum pauca, nempe heros aut

Odyss.
 lib. x

Deos aut bella, semper autem noui aliquid comminasset
 di illi consuetudo fuit. Ceterum inter alia audacie sue e-
 gregia facinora et Hippocentaurum foeminam ipse Zeu-
 xis adumbravit, alentem adhuc uberibus pueros Hippon-
 centauros geminos nimium infantes. Illius picturae exem-
 plum nunc Athenis repositum conseruatur, ad ueram ima-
 ginem accuratissime expressum. Ipsum porro archety-
 pum Sylla Romanorum imperator una cum alijs rebus
 aliquot praetofis in Italiam uasisse ferebatur. Deinde in
 xta Maleam Laconiae promontorium, ut opinor, fracta
 nauis oneraria atq; submersa periisse omnia, atq; ipsam
 etiam picturam. At enim uerae imaginis imago mihi uisa
 est. Ac ipse, quoad eius fieri poterit, eandem oratione uo-
 bis adumbrabo, non per louem, quod pingendi ualde pe-
 ritus sim, sed quod adhuc in recenti mihi hereat memo-
 ria, quippe quam nuper admodum Athenis in pectoris
 cuiusdam aedibus uiderim. Ipsa quoq; admiratio, qua tunc
 artem diligenter contemplando prosequabar, non parum
 nunc mihi adferet adminiculi ad cuncta manifestius decla-
 randa. In cespite nimium florescente et uiridi Centaurum
 ipsa facta est, ea parte qua equam refert, tota humi pa-
 sita, pedes posteriores retro extendit. Qua uero parte
 mulieris gerit imaginem, ea sensim subsurgit, usq; ad cu-
 biti longitudinem. Pedes anteriores ne illi quidem porre-
 ctim extensi sunt, ueluti iacentis in latere, uerum alter
 quidem geniculatim inflexo similis est, ungula retro tra-
 hita incit

Ita incertus existens. Alter autem contra exiit, &
 solum attingit, quemadmodum ferè sunt equi, subsili-
 re molientes. Ceterum infantes, alterum quidem an-
 te se habet in ulnis complexum, quem humano more
 nutrit, muliebrem mammam in os illi inferens. Alter-
 rum vero ex equino lactat ubere, quemadmodum pul-
 li à matribus lactari solent. In superiore parte tabu-
 le uelut è scopula Hippocentaurus quissiam, uideli-
 cet mulieris illius infantes uirique nutricantis, mari-
 tus prominenti capite ridens prospicit, haud quaquàm
 toto adparens corpore, uerum media parte equi, le-
 onis catulum in dextra retinens, quem sustollit in hoc,
 ut pueros re ludicra cum risu periterrefaceret. At re-
 liquæ picturæ partes, propter quas non ubique accu-
 rata artis præstantia nobis idiotis cõparere solebat, nubi-
 losæc tamen summa industria erant elaborate, uideli-
 cet linearum ductibus atque extensionibus rectissimis,
 colorum commixtionibus scientissimis, neque non tem-
 pestiuarum adiectionum circunductionibus. Insuper
 decentibus inumbrationibus, neque neglecta magni-
 tudinis ratione, & mensurarum totius operis equalita-
 te atque harmonia, quæ omnia admirari solent picto-
 res, quibus studium est, ea omnia cognoscendi. Ego
 uero eam in Zeuxide uirtutem & industriam præc-
 tua laude extollebam, quòd in uno eodemque argu-
 mēto habita diuersitatis ratione, artis discrimen egregie

indicari. Virum quidem per omnia adornauit horridum atq; terribilem, ac uehementer agrestem, horrentem capillitio, cute hirtum et hispidum, non per equinam tantum partem illius, sed per alteram quoq; qua humanam refert speciem. Plurimum autem sublimibus illum fecit humeris, uultum ridentis prae se ferentem, prorsus tamē ferum et montanum ac immansuetum. Tali quidem imagine uirum expressum extulit. Porro, foeminam ad eque pulcherrimae imaginem adumbrat, quales cum primis sunt ille Thessale indomite, necdum sessoris patientes. Dimidiam uero mulieris partem, summa forma ut elegantiā, extra ambas auriculas, eas solas informes reliquit, et horridas. Porro autem corporum iunctura atque comixtio, quatenus muliebris pars cum equina coit atq; coniungitur, sensim et non dense subsurgens, atq; ex lento accessu deriuata, spectantium fallit oculos ex altero in alterum perducta. Alter autem ex infantibus, non secus atque pater agrestis est, et iam in aetate tenera aspectu seuus atq; terribilis. Neq; hoc, ut mihi perpendenti uisum est, admiratione singulari carebat, tum quod admodum pueriliter ad leoninum catulum respicerent, interea uterq; dependens ab ubere, colore matrem referentes. Hæc ergo cum singulari artificio Zeuxis expressisset, ipse quidem in eam ueniebat cogitationem, ut putaret ob artis eximiam præstantiam atq; excellentiam omnes in stuporem et admirationem spectantes

stantes se ducturam . Illi autem astutum exclamabant .
 Aut quid aliud facerent, pulcherrimo incidentes specta-
 culo ? Enimvero laudibus certatim extollebat omnes ,
 quemadmodum et nuper me illi, nempe inuentum pere-
 grinum, neque non nouum picturæ consilium ignotum
 prioribus . Vt uero Zeuxis animaduertit, quod argumen-
 ti nouitate tantum illorum detinerentur animi, eosq; ea
 ipsa ab arte perpendenda abduceret, ita, ut neglecta da-
 rent exactam rerum expressarum adigentiam, affatus
 discipulum, Age, inquit, ô Bliccion, inuolutam picturâ
 atq; sublatam domum auferte, etenim illi nos tantum ob-
 iusctam artis materiam collaudant, eorum uero quorû
 elegantia exornata est, quæque arte magistra absoluta
 sunt, nullum illi dignantur habere respectum . Sed uim
 cui operis diligentiam argumenti nouitas . Ad hunc qui-
 dem modum Zeuxis, et fortasse quor par egit commo-
 tius . Caterum Antiocho, cui cognomen erat Soteri, et
 illi non dissimile quoddam accidisse fama est, in ea pugna
 quam ipse aduersus Galatas habuisse dicitur . Si uultis,
 et hanc uobis historiam ordine, ut gesta est, percrensebo .
 Cum non ignoraret et corporis uiribus et audacia Ga-
 latas esse præditos, inusitatamq; illorum multitudinem
 uideret, tum phalangem fortiter coniunctam, à tergo
 uero ensis thoracibus indutos bellantes, præterea in
 profundam semper armatos uiginti quatuor ordinatos,
 in utrunq; autem cornu equitatum, qui uiginti milibus

equitum constabat dispersum esse, porro e medio octo-
 ginta currus falcatos erupturos, ac cum illis bigas bis
 totidem, Hec inquam cum uideret, spem ualde malignā
 animo concipiebat potiunde uictorie, tanquā illis inui-
 ctis existentibus. Siquidem ipse modice instructo exer-
 citu, neq; ampliter neque pro belli dignitate et adpara-
 tu aut magnitudine sanē perquā paucos ducens aduen-
 nerat, ac illos quidem ut plurimum scutatos et nudos.
 Sed enim ex ijs qui nudi erant, plures quā dimidia pars
 exercitus numerabantur. Itaq; iam de petendo foedere,
 ferendisq; pacis conditionibus, et bello conuenientissi-
 me componendo secum agitabat. Atqui Theodatus Rho-
 dius, uir excelsi et generosi animi, instruende aciei non
 imperitus, cum presto esset, regem perturbato animo
 esse non sinebat. Et erant Antiocho undecim in exer-
 citu elephanti. Hos Theodatus iussit interea, quoad ei
 us fieri possit, habere quā occultissime, ne ex acie ap-
 parentes conspicui fierent hostibus. Vbi uero tuba si-
 gnum datum esset, ac iam infestis signis concurrendum,
 et manus conferende forent, ac hostium equitatus im-
 pressionem faceret, et Galatæ aperta phalange currus
 immitterent, tunc unā cum quatuor elephantis utrinq;
 equitibus esse occurrendum docebat. Octo autem reli-
 quos aurigis et curribus esse immittendos. Hoc enim
 facto, inquit, illorum equi perterrebuntur, ac retro fu-
 gientes in ipsos Galatas illapsi impetum facient. Nec
 opinio

opinionem eius rei predictæ euentus frustratus est. Cū enim antea nullum elephantum uidissent cum ipsi Galatæ tum equi illorum, adeo nouo & inopinato elephātorum spectaculo animis consternati sunt, ut longe adhuc à beluis constituti, posteaquā solum rugientes audissent, dentesque candore relucētes uidissent, ueluti ex toto nigro corpore, tum etiam proboscides ad prædam & direptionem faciendam sublatas, prius quā ab arcibus tela extorsissent, uersis retro habenis nullōque seruato ordine aufugerunt. Sed enim pedites aliquantisper alterna cæde semet hastis confodientes, concubabantur ab equitibus in illorum ordinem illapsis. Currus autem subuersi, & illi deinceps denuo in suos non citra sanguinem ferebantur, ac planè iuxta illud Homeri, subuersi currus passim iacere supini. At uero equi posteaquā semel à recta uia auersi declinassent, elephantorum impetui non sustinentes, sessores dorso excutiebant. Currus strepebant proscindentes per locum atque diffecantes acutis falcibus, quoscunque ex amicis comprehendissent. Non pauci uero ut in tali tumultu ciecti prosternebantur. Hos elephantī insequēbātur, pedibus proterentes atq; cōculcantes, simul atq; in altum proijcientes Proboscibus unaq; rapientes ac detubus correptos transfuerberātes. Ad extremū illi summa ope annitētes Antiocho uictoriā pepererūt. Ceterū Galatæ, alij quidē dimicādo occiderūt ingēti clade edita.

alij autem uiui capti in uictoris potestatem peruenierunt,
 exceptis perquam paucis, quotquot praeuenientes fuga
 in montes semet abdiderant. Porro autem Macedones
 quicumque cum Antiocho in praelium descenderant Pa-
 ana cauebant, ac alius aliunde accurrentes regem coro-
 nabant uictorem et clamantes. At ille profusus, ut fer-
 tur, lachrymis: pudore afficimur, inquit, o milites, qui
 ubi salus in hisce undecim stetit beluis, adeo, ut nisi spe-
 ctaculi nouitas hostium animos perculisset, quid nos er-
 ga illos fuissetus? in tropaeum nihil aliud quam elepha-
 tum iussit sculperre. Itaque iam hora est considerandi
 ne et mea perinde censeantur, ut Antiochi adparatus
 bellicus. Etenim omnia alia pugna digna estimanda non
 sunt. Quidam autem elephantes et peregrina terricu-
 lamenta spectantibus metum et trepidationem incutien-
 tia, ac plena praestigij, ea ab omnibus laude extolluntur.
 Porro, quibus ego confidebam, ea non admodum in illo-
 rum sunt sermone. Sed quia mulier centaurum depicta
 est, hoc solum est quod mentis stuporem, et admiratio-
 nem inducit spectantibus, et quemadmodum est nouum
 et monstruosum illis esse uidetur. Cetera uero ne quic-
 quam à Zeuxide facta sunt. At non frustra, etenim
 nos cum fingendi et pingendi artificij rudes non estis,
 singula arte magistra spectantes, expendite, num solum
 ista digna sint, ut theatro spectanda commonstrentur.

Luciani

L V C I A N I .

L V C I A N I

H A R M O N I D E S , V I N C E N T I O O B S O .

pœo interprete.

HArmonides tibicen quodam tempore Timotheum magistrum suum interrogavit, Dic mihi, inquit, o Timothee, quomodo mea arte possim evadere clarus & nobilis? Aut quid faciendum mihi existimas, ex quo in uniuersa Græcie cognitionem venturus sim? Nam alia quidem omni me studio & benevolentia iam edocuiſti, nempe exquisitum tibiæ & accomodum usum. Mox lingulam tenui & modulanti spiritu insufflare, infra autem digitos apte adhibitos crebro sustollere ac deprimere. Deinde ad numeros ingredi, et modos facere concinnos, choroq; congruos. Postremo, conseruare singulorum concentuum proprietates. Quiddam in Phrygio attonitum, in Lydio turbulentum, grauitatem in Dorico, in Ionico suauitatem. Hec, inquam, omnia te magistro didici. At enim quæ maxima sunt, & quorum gratia tibiæ congnoscente desyderio laboraui, nondum uideo, quomodo ab illa mihi paranda sit gloria, & apud multos celebris opinio, utq; in multitudine cum existimatione aliqua clarus & conspicuus obambulem, ac præ

tertium digito comnonstrer. Tum sicubi propa-
 lam apparuero, statim omnium oculi in me conuer-
 tantur, ac me nominatim collaudantes dicant, Hic
 ille est Harmonides tibicen omnium prestantissimus.
 Quemadmodum quo tempore & tu, o Timothee,
 primum ab edibus patrijs e Boeotia profectus, tibi-
 cinem agens Pandionidi, uictoriam in Atace firen-
 te reportabas, ac melodiam tuo cognomine nobilita-
 ras, nemo fuit, qui nomen tuum ignorasset, ac Theba-
 num illum Timotheum. Sed & nunc ubicunque sal-
 tem in publico apparueris, certatim ab omnibus ad
 te curritur, ueluti ad Nocturnam reliquæ auidius stru-
 natim & graculatim conuolitant. Et hæc sunt,
 quorum nomine aulædus fieri optauerim, tum quo-
 rum gratia tantum laborem strennuè exhauscerim.
 Quandoquidem tibia canere per se citra fame &
 existimationis accessionem, haud ualde concupisce-
 rem, si in obscuro mihi delitescendum foret, tametsi
 hac arte ad amissim exornato, non si Marfyæ aut
 Olympo similis euasurus essem delitescens. Siqui-
 dem incelebris & occultæ, quod aiunt, musices nul-
 lus est respectus aut utilitas. Atqui tu, inquit, &
 ista me doce, quomodo mihi me ipso recte utendum
 sit, tum etiam arte. Ac tibi duplici nomine habeo
 gratiam, cum propter tibie peritiam, qua me exco-
 luisi, tum, quod maximū est, propter gloriam, quam
 ex illa

ex illa consecuturus sum. Adhæc autem illi ita respondit Timotheus, Atqui ô Harmonide, rei, inquit, non vulgaris aut mediocris amore & cupiditate ardes, id quod scire potes, nempe laudis & gloriæ, uicq; fama celebris sis ac uulgo notus. Hanc aut quâquàm tibi ad hunc modū in medium multitudinis progresso, artem ostentando, consequi in animo est, multi ac longi laboris opus aggredieris, tamen ne sic quidem uniuerſi te cognoscent. Etenim ubi gentium, aut theatrum, aut stadium ita magnum inueniri potest, in quo omnes Græci tibia canentem te audiant? Ut autem aliquo pacto illis innotescas, ac tui uoti desiderio tandē potiaris, & hoc ego tibi subiiciā. Vt re tu quidē arte tua, et in theatris nōnunquàm, parū tamen tibi curæ sit promiscua uulgi multitudo. Porro compendiaria & facilima ad parandam gloriam uia hæc est. Si collectis Græciæ optimatibus, et paucis illorum, quicunq; dignitate & auctoritate præcellunt ceteros, atque indubitanter uiri magni sunt, & admirandi, & aliorum omnium antesignani, quorum fides in utraque fortuna spectata sit, ijs, inquam, si artis tuæ egregium specimen exhibueris, illiq; laudis suæ testimonio te cohonestauerint, omnibus græcis in puncto temporis te longe, lateq; innotuisse putato, & passim inclaruisse. Et ut

de in quod compendium tantam rem tibi contraxerim. Nam si ij, qui omnibus noti sunt, & quos nemo non admiratur, tibicinem præclarum & celebrem te esse cognoscent, quorsum tibi uulgi iudicio aut opinione opus est, tantum eos sequentis, qui meliores sunt rerum expensores & iudices? Siquidem popularis ista multitudo, serè semper quæ optima sunt ignorat, cum maior illius pars manuarii sint opifices. Ceterum, quemcunq; illi laudibus illustrauerint, qui reliquos uitæ splendore & dignitate antecunt, eundem nequaquam temere laudari planè persuasum habent. Itaque magnorum uirorum induci præconio laudant & illi. Quippe in ipsis quoque certaminibus multi spectatores athletic nonnumquam clare solent applaudere, non raro etiam sibilis illudere, penes tamen septem, aut quinque, aut quocumque tandem fuerint iudicandi, potestas reposita est. His magistri sui consilijs parum obsecutus est Harmonides. Etenim inter tibus, ut fertur, cum primum in musices certamen descendisset, magna contentione insufflans, in ipsam tibiam inspirando exhalauit animam, & incoronatus atque exanimis eadem ratione prima & ultima uice tibia canendi usus in scena corruit, celebrante populo Dionysia. At sanè Timothei tam prudens oratio, non tibicini-

bus

bus, neque solum Harmonidæ mihi dicta esse uide-
 tur, uerum omnibus quicunq; appetentes sunt glo-
 riæ, ingenij aut artis suæ specimen publice exhiben-
 tes, ac multitudinis laudem suppliciter ambientes.
 Quare, quo tempore & ipse non dissimilia de rebus
 meis agitabam animo, quæreremq; quo pacto quàm
 ocysime apud omnes inclarescerem, prudentissimū
 Timothei consilium secutus, considerabam, qui nam
 in Repub. omnium foret præstantissimus, cuiq; plu-
 rimum fidei apud alios foret repositum, tum qui præ
 omnibus alijs esset acceptissimus. Proinde, talis tu
 nobis apparere debebas iusto omnium sermone, ue-
 luti uniuerse uirtutis caput & summa, ac talium re-
 rum gnomon & recta regula. Porro, si mea tibi spe-
 ctanda et excutienda offerrem, tuq; ea prosecutus
 esses laudibus, essent haud dubie ita apparitura.
 Egoq; iam uotis tantopere speratis potitus essem in
 uno calculo omnes assecutus. Aut quem tibi in eli-
 gendo præferens, non iure optimo deliquisse in ha-
 bendo delectu existimarer. Itaq; iuxta prouerbiū
 in uno uiro iocūmus aleam. Sed me hercle non aliter
 factum est, atque si omnibus ubiq; hominibus meam
 in dicendo facultatem ostendissem. Quippe in con-
 fesso est, quod & separatim singulos & collectim
 uniuersos ipse solus morum bonitate atque ingenij

gloria exuperaris. Lacedæmoniorū reges alijs omnibus unicum tantū calculum ferentibus, ipsi soli præ ceteris duos ferre solui sunt. Tu uero & Ephoros præterea & senes, in summa, uniuersos caleulorum multitudine in disciplinis excedis. Quin etiā in præmijs tu candidū & saluti ferè semper suffragantem calculū addere consueuisti, quod non mediocrem in præsentia mihi addit animū, alioqui propter audacis facti magnitudinē iure optimo metuenti. Sed et illud per louem non uulgariter me consolatur, quod mea non prorsus à te sint aliena, qui et ex ea urbe sum oriundus, quam tu per sepe primum quidem priuatis officijs tandem etiam publicis uiuisti perbenigne & liberaliter. Itaq; sicubi & nunc in peiorem mihi partem calculi uergerint in oratione, ac paucior erit meliorum & candidorum numerus, tu adiecto Minervæ suffragio, ex te ipse defectum suppleto, tanq; Familiaris censorem & correctorem te egisse putato. Atqui ne hoc quidem contentus ero, si antehæ multi me admirati sint, si iam per ora uirum clarus ego & celebris uolitem, si orationes meæ audientium laudibus respondeant. Omnia illa uentosa & euania, ut est in prouerbio, sunt somnia, & uerborū umbra. Ceterum ipsa ueritas in præsens certissimis argumentis declarabitur. Ille exactus erit me arion locubra

LVCIANI

eubrationum finis & terminus, nec amplius ambiguitati locus relinquetur, ne tantū quidem, quod uel nullus mentem aliquo dubio distrahat, sed aut optimū iuxta disciplinas aestimandum est, quod tibi adportet gloriam, aut omnium. Sed meliora prostranda & magis ominatiores ad tantum certamen eunti. Videamur uero, o superi, hominū opinione et existimatione non indigni, ac eam quæ nobis ab alijs euentura est laudem confirmate, ut in posterum fidenti animo ad ampliorem perueniamus. Quippe omne stadium minus reformidandum est ei, qui magna Olympia deuicerit.

LVCIANI

HIPPIAS, VEL BAL

NEVM, VINCE

tio Obsopæo in
terprete.

EOs ego uiros sapientes cum primis laude celebrandos esse existimo, quicunq; nō orationes solum magna industria elaboratas, ac singulis de rebus memorie proditas posteris reliquerunt, sed operibus quoq; nō dissimilibus ea quæ oratiōibus ampliter & magnifice polliciti sunt, cōfirmarunt. Quippe

egrotus, cui quidem pectus sapit, non eos accersit
 medicos, qui super arte multa luculente & excellen-
 ter disputare nouerunt, sed qui usu medendi illam
 diu multumq; exercuerunt. Potior autem et maio-
 ris precij habendus est, ut mea fert opinio, musicus,
 qui psallendi & pulsande citharæ peritia exornatus
 est, quàm is, qui tantum rhythmos & concentuum
 harmoniam indicare nouerit. Quorsum enim atti-
 net bellorum atque exercitus duces tibi enumerare
 non iniuria optimos, & præstantissimos hominum
 opinione iudicatos, quod eorum uirtus nedum in in-
 struenda acie & militum animis tempestiua oratione
 accendendis & inflammandis eluxerit, sed quod in
 prelijs quoque fortissime dimicando optime se gesse-
 rint, ac manu nõ secus, quàm lingua prompti memo-
 rabilia facinora ediderint. Cuiusmodi ex uetustis illis
 Agamemnonem & Achillē, ex paulo aut recentiori-
 bus Alexandrū et Pyrrhū fuisse cognouimus. Quo-
 rum uero ista percensui? Nõ quod alia ratione histori-
 am edere statuens, harū rerum mentionē fecerim, sed
 quòd ex mechanicis quoq; eos laude & admiratiōe
 non indignos putem, quicumq; uisendis operibus ali-
 quam ingenij famam sibi parauerunt, eademq; ope-
 ra artis suæ egregia monimenta post se relique-
 runt. Quandoquidem illi, qui solis semet orationi-
 bus exercuerunt, multo iustus Sophistarum quàm sa-
 pientum

plentium adpellationem meruerunt. Talem multo-
rum relatu percepimus fuisse Archimedem, ac So-
stratum illum Cnidium, quorum alter de Ptolemaeo
subiugato uictoriam reportauit, ac Memphim, sine
obsidione fluminis intercepti auersione occupauit,
Alter singulari artificio hostium tremeas absumpsit
incendio. Tales quoq; Milesius ante illos Croeso Ly-
dorum regi pollicitus, exercitum sicco pede se traie-
cturum, sua industria in unius noctis spatio Alys fla-
uij alueum à tergo exercitus deriuatum circūduxit,
tametsi è mœchanicorum numero non fuerit, uerum
alioqui magna intelligentia & singulari ingenij acu-
mine præditus. Etenim, quod de Epeo fertur com-
mentum peructus est, qui non tantum Achuis equi
machinam fabricasse, sed unâ cum grecorum opti-
matibus in eam conscendisse perhibetur. Inter hos
& Hippie huius, quem nostra memoria uixisse con-
stat, meminisse equum puto, uiri dicendi facultate
& studio ita exercitati, ut cum quouis ex priscis illis
& ueteribus optime conferre possit, præterea qui in-
genij acrimonia atq; intelligentia multum præcellue-
rit, quique interpretando multa perspicuitate usus
sit. Ceterum, opera ipsis orationibus longe præstan-
tiora exhibebat, & quæ arte sua pollicui fuerat re
ipsa absoluta reddidit: neq; uero in talibus saltē pro-
missionibus, in quibus illi qui ætate cum præcesserūt

feliciter floruerunt, sed iuxta geometricam quoque
 rationem proposita (quod aiunt) linea triangulana
 recte potuit describere. Atqui aliorum quisque unū
 quiddam ab arte decerptum & singulare opus exer-
 cuit, in quo parata sibi hoīm opinioe aliquis esse iussus
 est. Porro ille primū rebus mechanicis perpolitus,
 ne dimensionum quidem geometricarum rudis fuit,
 nec ab harmonicis & Musicis alienus apparuit. Ac
 unumquodq; ex illis una eademq; opera ita perfecte
 cognitum demonstravit, quasi in eo solo cognoscen-
 do elaborasset. Multi uero temporis res esset eius lau-
 dare industriam circa radiorum, & repercussionum
 ac speculorum expressionē. Præterea quanta in astro-
 nomia cognitione excelluerit, in qua oēs eos qui an-
 nis eū anteuerunt pueros esse ostendū. Sed enim qua
 nuper ipse uidi opera illius industria elaborata, que
 que mihi spectanti stuporem & admirationem incus-
 serunt, ea nūc in præsens referre non grauabor. Est
 enim argumentū commune, & in nostra memoria
 admodū frequens, balnei substructio, solertia autem
 et in cōmuni illo argumento singularis admirationis
 spectatur industria. Locus erat prorsus inæquali de-
 formatus planitie, decliuus et arduus, quem ille occu-
 pans ex utraq; parte magnopere humdē, utrinq; so-
 li altitudine æquauit, firmamentū munissimū omni
 futuro operi subiiciens, fundamentorū positione sub-
 struendū

struendi edificiij certitudinem cōfirmavit, fastigijs uero magnopere praeruptis & praecisis, & ad firmiterem cōiunctionem cōplicitis totū opus cōsolidauit. Ceterum, quae substructa sunt loci magnitudinem mēsurae quantitate non exceſſerunt, sed edificiij proportionibus cōuenientissime atq; decentissime responderunt, lucis ubiq; infuse rationem constanter custodiētia. Portarum altitudo latos ingressus retinens, supina magis quā erecta ad ingredientū cōuenientia informata fuit, ingredientē uero statim domus cōmunis excipit, sufficientem exhibens pedissequis & ministris conuersandi amplitudinē. Porro, ad leuam camerae sunt ad delicias exercēdas substructae. Proinde & ista in balneo decentissime sunt obseruata, amoeni & luce multa illustrati recessus. Deinde, domus illorum quam quidem longe praestantiorē quā ut laacro cōueniat dixeris, pernecessariam tamen ad melioris notae homines et opulentiores suscipiendos. Post hanc utrinq; sufficientes exuentibus ad reponēdum uestitum habitationes. Ac media domus & fastigio excelsissima, et iucundo lumine amoenissima, tres aquae frigidae piscinas in se complectitur, laceno lapide exornata. Sunt etiam in illa statuae geminae ex albo lapide antiqui operis & artificij, altera quidem sanitatis, altera uero Aesculapij. Ingressos autem excipit domus sensim ac gradatim tepeſcens, calon-

re non insuavi occurrente, quæ in longum porrecta,
 ac circum circa orbiculatim extructa est. Post hanc
 ad dextram habitatio est magnopere amœna & ele-
 gans, copiam delicatis & uoluptuosis uictionibus
 exhibens, ex utraque parte habens aditus & ingres-
 sus lapide Phrygio ornatissime decoratos, à pale-
 stra ingredienti suscipiens. Quæ deinde hanc con-
 sequitur habitatio, omnes reliquas pulchritudine ex-
 cedit & elegantia, & ad standum sedendumq; accō-
 modatissima, & ad diutius immorandum minime
 noxia, tū ad uolūtandū utilissima, et ipsa lapide Phry-
 gio ad summum usque fastigium expolita relucens.
 Deinceps uero locus thermis dicatus, lauantes exci-
 pit, nomade lapide extructus. Porro, interior habi-
 tatio omni amœnitate referta & elegantia, plurima
 luce conspicua est, ac instar purpure floribus & ue-
 nustate renuet. Adhæc tria labra thermarum ex-
 hibet. Porro autem tibi iam loto non integrum est
 per easdem habitationes regredi, sed ea quæ ad frigi-
 dam tendit uia per uaporarium lento tepore cale-
 scens regrediendum est. Et hæc omnia copioso lumi-
 ne illustrata, & multo diei intus lucentis splendore
 exornata sunt. Adhæc ipsa fastigia ab ædificio non
 discrepantia, tum latitudines longitudinibus apte
 coherent: in summa, multa ubique relucet summa
 cum elegantia & uenustas, & gratia. Etenim iuxta
 elegantissi

elegantissimi Pindari præceptum, opus exordienti-
 bus facie eleganti & splendida exornandū est. Hoc
 certe cum primis in huius domi substructione cum ip-
 so lumine tum fenestris observatum est. Etenim sapi-
 ens ut reuera fuerat Hippias habitationem frigido la-
 uacro destinata ad boream tendentem instituit, nec
 aëris meridiani expertem. Reliquas autem multum
 feruoris & caliditatis requirentes Notho et Euro ac
 Zephyri flatibus subiectas opposuit. Quid ad hæc
 tibi palastras memorem, & uestes asservantium com-
 munes habitatiunculas, compendiosam citra amba-
 ges uiam quæ ad lauacrum ducit habentes singularis
 uiduitatis capiendæ & incommodi uitandi gratia. Ne-
 que uero quis me suspicetur opus modicum proponē-
 tem oratiōis lenocinijs atq; uerborū ampullis extulisse.
 Siquidem in rebus cōmunijs et publicis noua ele-
 gantie signa atque inditia excogitare, non medio-
 cris aut contemnendæ sapientiæ argumentum ego es-
 se opinor. Quo in numero & hoc opus admirandi
 illius Hippie opera ad unguem elaboratum merito
 habendum est, quodq; nobis ab illo ostensum est, om-
 nes balnei uirtutes complectens, utilitatem, opportu-
 nitatem, perspicuitatem, mensuræ quantitatem in o-
 mnibus apte obseruatam, nec loci neglectam com-
 moditatem, tum tutum lauandi usum exhibens. Præ-
 terea omnibus alijs industrie atq; solertie officijs ab-

solatum, biuiorum & ambituum duplicibus secessibus, multarumq; ianuarum patens egressibus. Quin etiam horarum geminis indicijs idem balneum exornauit, uno per aquam & sonitum, altero per solem. His inquam usis nec debitam & convenientem tam illustri operi reddere gratiam non insipientis solum, sed etiā ingrati, aut potius inuidi mihi usum est. Itaq; ego pro uirili, cum opus ipsum tum architectum & artificem orationis meae laudibus euexi & persolui. Ceterum, si Deus aliquando concesserit & laudandi copiam, non dubium est, & alios permultos in laudum mearum partem mecum uenturos.

L V C I A N I

ALLOCVTIO, VEL BACCHVS,

Vincentio Obsopæo

interprete.

Quo tempore Bacchus aduersus Indos ducere exercitum instituit (nihil enim prohibet ut mea fert opinio fabulam uobis Bacchicam percensere) ferunt usque adeo eum initio ab Indis incolis fuisse contemptui habitū, ut accedentem etiam subsannarent. Magis autem temerariam illius audaciam miseratione prosequendam esse opinabantur, tanquam actutum ab elephantis proculcandi, si acie instructa

instructa illis occurrisset. Siquidem inaudiuerant,
 ut ego existimo, ab exploratoribus absurda & mon-
 strofa de illius exercitu renūciantibus, quemadmodū
 eius phalanx & cohortes ex mulieribus insanis et fu-
 rentibus collectae forent, thyrso redimitis, pelles cer-
 uinas indutis, & hastas quassiam paruas gerentibus
 nulla acie ferri acuminatas, & illas ex thyrso confe-
 ctas: tum scuta quae piā leuia & resonantia si quis sal-
 tem uel leuiter attigisset. Quippe clypeis astimulabāt
 et tympana, esse praeterea in exercitu iuuenes quospi-
 am agrestes et nudos, qui saltarent chordaca, caudas
 habentes & cornua, qualia ferē hœdis recēter natis
 solent succrescere. Ipsum autem ducem illorum in
 curru uehi iunctis pardalibus, imberbem admodum,
 ac ne tantillum quidem per genas herbescente barbi-
 tio pubescentem, cornigerum, racemis coronatum,
 mitra purpurea comam inuolutū, ac aureos cothur-
 nos indutum. Cæterum, secundas ductandi exerci-
 tus partes obire duos alios, unum quidem breuis sta-
 turæ senunculum, corpore perobeso & uentricoso,
 simijs naribus deformē, auribus magnis & arrectis,
 tremulum, scipioni innitentem, pandum asellum
 ut plurimum equitantem, amictum crocoto, & hūc
 uehementer fidū illius in ordināda acie socium. Alte-
 rum uero hominē monstrosū, inferioribus corporis
 partibus hircum referentem, crura crinitū & cor-

nigerum, profunda insuper barba insignem, iracundum, & animo ad furorem propenso praeditum, altera manu ferentem fistulam, dextra uero incuriam baculam, semet attollentem, ac tota castra circum saltantem, quæ muliercule exterrere solent, comas nento diffusas concutere, quoties accesserit, neque non uociferare euohe. Quo nomine, ut mihi cōiecturam facienti, uisum est dominum suum compellunt. Itaq; greges à mulieribus iā discerptos esse, & ones adhuc uiuentes dilaniatas, quippe illas crudiuoras esse planè uidebant. Hæc cum Indi & rex illorum speculatoribus annunciantibus cognouissent, sublati, ut par erat, cachinnis, ridebant, iamq; nequaquã contra exercitum educere, aut instructis ordinibus obuiam procedere illis deliberatum erat. Sed reputabant, si cominus muliercule in eos impressionem ac impetum essent facturæ, illis & uincere turpe esse, & mulieres insipientes neci dare unã cum duceffœminato, ac sene modico & uinoso, adiuncto etiam alio semiuiro milite, nudisq; saltatoribus per omnia ridiculis saginus esse parum memorabile. Postea uero, quàm Bacchus regionem incendijs deuastare, & utris deuictis ciuitates igne absumere, ac syluas incendere annunciatum est, iamq; in breui temporis spacio tota Indorum regio flammis conflagraret (etc nim ignis Baccho iam usq; à fulmine paterna sunt arma) ibi

ma) ibi
phanti

procre
dum im
fati sum
illocatis
gerunt. C
poratoris
tum, si
numpula
uni. Sig
cassatym
am recta
morum
in delius
ope terr
ito factio
tum, q
ter. ind
ter mulo
ma teli
um aut
i delect

ma) ibi tiam citra moram armis induti, coactis elephantibus & infrenatis, & turribus desuper positis aduersus illos mouerunt aciem, etiam diu hostilem exercitum extreme contemnentes, & iracundo animo ferocientes, neq; non elephantis cōminuere atq; proterere properantes ipsis cum castris imberbem illum imperatorem. Postquā uero propinquiore facti sunt, & utraq; acies utriq; esset spectaculo, in di locatis ante exercitum elephantis Phalangem adgerunt. Ceterum, Bacchus ipse in medio strenui imperatoris fungebatur officio, cuius dextrum cornu Silenus, sinistrum Pan regebat. Porro autem Satyri manipulares cōstituti ordinibus instruendis erant intenti. Signum omnibus erat Euoe. Statim uero percussa tympana instrepuerunt, ipsaq; cymbala clasicum cecinerunt. Ac ē satyris quispiam correpto cornu carmen quod Orthium dicitur occinebat. Tum Sileni asellus hianti atq; diducto ricinā martiū quiddam atque terribile derudiit. Ipse uero Menades cum ululato facto in eos impetu incurserunt, succincte draconibus, atque ex summis thyrsis ferrum denudantes. Indi autem & elephantes illorum ilico declinātes nullo seruato ordine in fugam se dederunt, neque intra teli iactum consistere sustinuerunt. Ad postremum autem omni ui capti atq; subacti sunt, & capti abducti ab ijs quos paulo ante contempnim

*subfannauerant, re ipsa experti quàm non oportu-
 rit prima statim fama adductos, peregrinum exerci-
 tum contemnere. Sed quid ad Bacchum ille Baco-
 chus dixerit aliquis? Quia permulti mihi uiden-
 tur (ac per Gratias uos oro, ne me insanire aut pro-
 fus temulentum esse suspicemini, si mea cum Dijs
 immortalibus contulero) idem erga orationum noui-
 tates cum Indis perpeti, quemadmodum & erga
 meas. Existimantes enim, satyrica & ridicula qua-
 dam, nimiumq; comica apud nos audiri, talibus si-
 dem habuere, atque haud scio quam illi de me opi-
 nionem induerunt. Alij ne exordium quidem asse-
 quuntur, quasi parum necesse sit uinosis & lasciujs
 mulierculis, & saltationibus satyricis ad elephan-
 tes descendentes. Alij uero, tanquam alienius rei
 gratia uenissent, thyrsi loco inuento ferro, neque
 sic laudare audent inaudita rei nouitate perterrui.
 At ego fidenti animo illis annuncio, quod si in præ-
 sentia quoque ut antea facere consueuerunt festiui-
 tem spectare sæpe uoluerint, ac ueteres compoto-
 res recordati fuerint conuiuium bacchanalium tunc
 temporis celebratorum, neque Satyros, aut Silenos
 contempserint, sed æquo largius ad satietatem usq;
 ex cratere illo hanserint, & illos bacchico numine
 afflatos indecore insanuiros, neque non per sepe
 nobiscum Euohe dicturos. Itaque illi, liberum enim
 est audire*

est audire, quicquid animo suo gratum fuerit, faciant. At ego posteaquàm adhuc in India peregre uersantur, statim et aliud quiddam earum rerum quæ illic aguntur, quod non ualde à Baccho abhorrebit, neq; à præsentì instituto alienum erit, percensere. Inter Indos quos Machleos uocant, qui leuum Indi fluminis litus, si ad fluxum illius respexeris, incolunt atq; depascunt usque ad oceanum porrecti. Apud hos lucus est in loco sepibus obturato et angusto, circumtectò tamen. Quippe thyrsorum et uinum ubertas ibi prouenientiam locum opacitate sua pulcherrime inumbrat. Eo ipso in lucò tres fontes sunt aque elegantissimæ et lymphidissimæ, Quorum unus Satyris, secundus Pani, tertius Sileno sacer est. Ingre diuntur uero, in lucum Indi quotannis semel diei solèmitate Deum celebrantes, bibuntque de fontibus, non tamen indiscriminatim omnes de omnibus, sed iuxta etatē. Nam iuuenes ex eo qui Satyris sacer est, uiri ex Panico, porro ex Sileni fonte ij qui in mea etate constituti sunt. Itaq; quæ pueris de fonte bibētibus accidit, aut qualia designēt utri iā numine Panos afflati, perlongū esset enumerare. Ceterū qualia senes faciūt ubi iā aqua pota inebriati fuerint, nō alienū esse opinor narrare. Senex simulatq; haustam de fonte aquā biberit, ac eundē iam Silenus ipse inuasit, ilicet

Iliad.

γ

ad prodigiū usq; obmutescit, hominem cui grauescit
 caput aut ebrīū per omnia referens. Post id ex impro-
 uiso uoce clara & loquela graui tum spiritu dulcī-
 pū silentium, ac subito ē mutissimū fit loquacissimū.
 Sed nec obturato ore illum compescueris, quo nūus
 non continuis uerbis diffuat, longasq; orationes con-
 texat. Et profecto quaecunq; dixerit, prudenter &
 ornate dicta sunt, ac iuxta Homericū illum rhetor-
 em hybernis niuib; consimilia differit. Neq; uero,
 sufficienter eos cynis secundū aetatem conferre pos-
 sis, sed uocum densitate cicadas imitantur ac refe-
 runt, ac rotundum quiddam componunt in profun-
 dam usq; uesperam. Inde iam discussa ab illis ebrieta-
 te conticescunt, & ad antiquū morem redeunt. Ce-
 terum, quod inter hæc maxime omnium admirandū
 est, nondum exposui. Quod si senex imperfectam,
 quam inchoauit orationem reliquerit, neq; solis oc-
 casu interueniente & temporis angustia exclusus eā-
 dem ad finem deduxerit, degustata iterum in annum
 subsequētem aqua, deinceps cætera percurrēns ora-
 tioni inchoatæ adiungit, quæ superiori anno dicen-
 tem non in tempore destituerat ebrietas. Istis ego mi-
 ipse scōmatibus Momi instar ludere uolui. Et per lo-
 uem nequaquam amplius affabulationem adducam.
 Iam enim haud dubie uidetis me fabulæ esse per simi-
 lem. Quare, si quibus in rebus delinquentes hallucin-
 nati sumus

nit sumus, in causa fuit ebrietas. Sin prudenter & cordate dicta sunt quæ produximus, constat Silenum nobis fuisse placatum & propitium.

PRVDENTIS

SIMO ATQVE ORNATISS. VI

RO, DOMINO MARTINO

Vicys, Cui Augustano, Vir

centius Osoporus.

Salutem.

Mira uis et Cætie & Adamanti inesse creditur & fertur, Vir prudentiss. huic in attrahendo ad se ferro, illi in uocandis à se nubibus. At bis longè maiorem & efficaciorē uim inesse uirtuti uidemus, qua nedum eorum animos qui in propinquo sibi sunt, ad se attrahit, sed remotorum etiam & ignotorum mentes in sui amorem pellicit. Etenim propter uirtutis testimonium & commendationem sepe numero etiam eos quos nunquam uidimus, amamus. Nihil enim, ut recte scripsit Cicero, uirtute est amabilius, nihil quod magis alliciat homines ad diligendum. Hoc uerum esse certis experimentis in te deprehendi, quem etsi coram oculis nunquam uiderim meis, tamen propter honorificam multorum erudito-

rum prædicationem, qua, & ipse non vulgariter literis imbutus, omnium studiosorum & eruditorum amator atq; Patronus honestissime, atq; amplissime concelebraris, non possum non uehementer amare, ac tuam illam raram & omni præconio dignam uirtutem laudibus in cælum uehere. Vt enim, literarum excellentia reliquas res quamlibet preciosas facile exuperat, ita pauci nunc sunt, qui earundem precium intelligunt. Quo impensius illi laudandi & amandi sunt, apud quos literarum existimatio præclara est, nec sequuntur uulgi iudicium, literas unà cum suis cultoribus hoc tempore extreme fastidientis, neque non rectiora studia omnibus modis auersantis. Quapropter istam animi tui uirtutem & altitudinem merito magnificendam atq; laudandam existimo, quod in tanta turba hominum humaniores Musas illiberaliter contemnentium ipse cum paucis alijs sano iudicio utentibus, et literas ames, earundemq; sectatores quouis modo prouehere non dedignaris. Maestice animo, uir ornatiss. sic itur ad alta sydera. Enim uero quod ad me attinet, nunquã desinam banc mentis tue sublimitatem planè heroicam plenè (quod aiunt) bucis & tibijs deprecicare. Atq; ut eius rei intuitum ali quod sumam bonis aurbus, libuit sequentia hæc Luciani opuscula de electro seu cynis, & Depsadicibus, item de Halcyone seu transformatione, & Luciani cū Hesiodo

Hesiodo dissertationem, sub nominis tui auspicijs edita inuulgare, nihil dubitans quin hac studij in te mei pignora quâlibet tenuia animo grato suscepturus sis, donec munere quopiam ampliori te pro ut dignus es demereri & cohonestare queamus. Recte uale ut prudentiss. D. Urbanum Regium hominem uere regium nec minus piûm et eruditum, meis uerbis honorifice consalutato. Norimbergæ Mense Martio.

LVCIANVS DE ELECTRO

aut Cynis, Vincentio Obsopæo interprete.

Quam super electo poëta cōmenti sunt fabulam, ea & nobis planè persuasis fidem fecit, esse scilicet in ripis Eridani populos, quæ lachrymantes illud destillarent, Phaëtonicem lugentes, easdemq; Phaëtonis sorores fuisse populos. Deinde inuenis casum luctu prosequentes, in arbores fuisse commutatas, atq; etiamnum è lachrymis illarum electrum desluere. Hæc inquam cum poëtas canentes audissem, in spem ueniebam, ut si quando ad Eridani litora delatus essem, unam accedens ex arboribus ac recluso sinu & cortice nonnullas me suscepturum lachrymas, ut ego quoque electrum posiderem. Et sanè non multo ante alterius negocij conficiendi gratia ea in loca iter habens deueni, & erui mihi

commodum traiciendus Eridanus, neq; tamen cum-
 diligenter omnia loca circū circa oculis obissem atq;
 perlustrassem, aut populos uidi, aut electrū conspe-
 xi, sed Phaëtonis nomen ne notum quidem erat inco-
 lis. Exquirente tandem me atq; interrogante, quā-
 do uero ad populos electrū de se præbentes deueni-
 emus, riserunt nautæ, atq; manifestius si quid uellem
 uuebant proloqui. Et ego illis fabulam ordine per-
 censui, Phaëtona fuisse Solis filium, & hunc ubi iā
 adoleuisset, à patre postulasse, aurigandi copiam sibi
 faceret, ut unius diei cursum & ipse conficeret. Ce-
 teram patrem filij precibus annuisse, ac postulata
 præstuisse, hunc autem inter aurigandum e curru de-
 lapsum & deiectum periisse. Porro, illius Sorores
 lugentes eo loco alicubi inquam apud uos, ubi dela-
 psus est apud Eridanum in populos fuisse transforma-
 tas, & iam fratrem lugentes electrū lachrymando
 emittere. Quicunq; inquit, hæc tibi dixit uanum
 eum hominem fuisse adparcet, teq; dolis produxit et
 mendacijs. Nos uero neq; aurigam ullum delapsū
 nouimus, neq; eæ penes nos sunt quas tu iactas popu-
 li. Quod si quid eiusmodi apud nos esset, num pu-
 tas duorum obulorum gratia nos ita laboriose remi-
 gatuos, aut nauigia aduersus fluminis impetum tra-
 ctueros, quibus promptum esset minori negotio &
 sudore dutescere, populorū lachrymas colligentibus?

Hæc

*Hæc cum dixissent, non mediocriter sanè nauarum
 dictis sum pudore affectus. Confusus autem obticui,
 quod reuera puerile quiddam passus fueram, habita
 fide poëtis adeo monstrosa mentientibus, quippe qui
 bus studio est nihil sani dicere aut literis prodere.
 Vnica igitur hac spe nec illa modica turpiter dece-
 pius indolui non secus atq; si c manibus electrum de-
 perdidissem, nimirum, qui iam mecum deliberabam
 quomodo illo petissimū uti uelim. Porro aut illud pla-
 nè pro certo apud illos inuentum iri opinabar, nem-
 pe cygnos complures in fluminis litoribus modulan-
 tes. Ac rursus nautas interrogo, adhuc enim nauē
 gabamus, Atqui cycni, quando tandem propter flu-
 uium consistentes dulcem illum concentum uobis ab-
 soluunt ex utraq; parte litoris? Siquidem & illos A-
 pollinis assessores fuisse perhibent, homines canendi
 peritia & suauitate excultos & celebres, post id in
 aues esse commutatos, eamq; ob rem etiam nunc can-
 tibus & modulis indulgere, necdum Musices esse ob-
 lutos. Illi uero sublato risu, tu quidem, inquiunt, o ho-
 mo nunquā ne hodie finem facies patriam nostram
 & fluuium mendacijs infamandi? Nos equidem sem-
 per remigandi studio operam dantes, ac penē omnē
 à puero ætatem laboribus in Eridano consumentes,
 paucos nonnunquā cygnos conspeximus in flumi-
 nis paludibus, qui incomptam & inamœnam uocem*

Et sonum parum firmum edere solebant, ita ut cor-
 nos aut graculos cum illis collatos, Sirenas esse con-
 firmare possis. Ceterum, dulce quiddam et opta-
 bile, ut tu dicis, ne in somnio quidem canentes unquam
 audiuimus. Itaque demiramur, unde nam ista de nobis
 conficta in hominum opinionem uenerint. In mul-
 tis etiam, alijs facile ac promptum est credentes deci-
 pere, ijs quibus singula quaeque iusto magnificentius
 narrare atque extollere moris est. Quare et ego
 nunc de me ipso in metum uenio, ne et nos qui nup-
 per uenistis, ac nos primum audistis, electra quaepe-
 am aut Cynos apud me inuenturos sperantes, tan-
 dem non multo post abeatis, et eos qui nobis magni-
 fica de me sunt polliciti, subsannetis, multas eiusmodi
 uerborum diuitias in orationibus meis repositas affir-
 mantes. At ego Deos testor, talia me ipsum de ora-
 tionibus meis superbe et magnifice iactantem, neque à
 uobis neque ab alio quoquam unquam auditum esse, neque
 post quenquam ita insolenter agentem auditurum fo-
 re. Neque tamen fieri potuisse nego, ut in alios non
 paucos incidat quospiam Eridanos, quorum oratio-
 nes non electrum solum, sed aurum quoque destillat, qui
 longo intervallo uocis dulcedine cynos superant po-
 eticos. Mea uero dicendi ratio quam simplex sit ac
 nimis fabulosa uidetis, neque ullam habet modula-
 tionem admixtam. Quo circa uidendum est, ne idem
 tibi impru-

tibi imprudenti contingat, maiore de nobis spe animo concepta, quod per sepe solet accidere sub undis aliquid spectantibus. Siquidem existimantes tantæ magnitudinis illa esse, quanta illorum adparent obtutibus, dilatante umbra splendorem, quibus iam subtractis, multoq; minoribus inuentis, discruciatum animo. Iam ergo tibi prædictum sit, ut effusa aqua ac meis reuelatis, nihil magnū expectes te hausturum, ante te ipse ob spem falso conceptam condemnabis.

LVCIANVS

DE DIPSADIBVS, VINCENTIO

Obsopæo interprete.

EA pars Libyæ quæ ad Austrum tendit, arena est profunda, & terra exusta solis ardoribus, deserta ut plurimum, frugibus in totum infœcunda, campestris uniuersa, non gramen, non fœnum, nō plantam ullam nec aquam habens, nisi sicuti in terræ concauitatibus constiterint imbris & pluiarum reliquæ, quæ tamen & ipse dense sunt, & mali odoris, & homini sitibundo minime potabiles. Has igitur ob causas inhabitabilis est. Aut quo pacto tandem inhabitari possit locus ita durus & implacidus, tum etiam aridus, ac frugibus ar-

boribusq; iuxta infœcundus, quiq; tam molestis feruoribus sit subiectus. Cum ipse quoq; calor & aer nimium ardens sit & igneus? Præterea ipsa arena magnopere feruens regionem præsus facit inuiam & inaccessibilem. Soli uero Garamantes ijs locis finitimi, gens leuis atq; frugalis, uitam degentes in tentorijs, uenationibus ut plurimum aluentes, nonnunquam irrumpūt uenantes iuxta solstitium hybernum, sydere maxime pluuioso obseruato, quando uidelicet maior ardoris pars deserbuit, & extincta est, & arena assiduis imbribus madefacta, & aliquo modo peruiareddita est. Venantur autem onagros, & magnos struthiones humi uolantes, cum primis uero simias, aliquando etiam elephantos. Hæc enim animalia sola aduersus sitim perdurant, tum magnopere sufferre possunt immodici & feruentis solis molestias. Sed enim Garamantes posteaquàm comæationem quem secum ingredientiæ importauerant omnem cõsumpserunt, iterum ad suos discedunt postliminio, metuentes ne arena iterum incensa illis intercludat aut difficiliorem reddat reditum. Deinde, quemadmodum in reti comprehensis & sibi ipsis pereundū sit unā cum præda. Siquidem omnis euadendi facultas sublata est, siquando sol subtrahito humore, ex regione celerrime exiccata, feruere inceperit ardentioribus radijs emissis, ueluti ad humiditatem acuminatis. Illa

dis. Illa enim, igni nutrimentum suppeditare solet.
 Et sanè hæc omnia quæ mihi hæcenus dicta sunt fer-
 uor, sitis, solitudo, sterilis soli infœcunditas, minus
 nobis uidebuntur grauiæ, præ hoc quod dicturus sum.
 Et ob hoc ipsum oïbus modis regio ista fugienda est.
 Omnis enim generis is locus serpentes alit perma-
 gnos & uarios, multitudine innumeros, formæ ter-
 ribiles, ueneno præsentissimo inexpugnabiles. Et
 partim in cauernis subterraneis excubâtes, ac in are-
 nâ secessibus degentes: partim uero superne repen-
 tes, nempe Physallos, aspides, uiperas, ceraslas, bu-
 prestes, iacula, amphibænas, dracones, et duplex
 genus scorpionum. Vnum terrestre et pedibus ingre-
 diens permagnū, multis corporū uertebis insigne.
 Alterum aërium & uolatile alis tenuibus, cuiusmo-
 di serè sunt locustis & uestertilionibus. Istiusmodi
 aubus multis circunuolantibus inaccesibilis et infe-
 sta redditur illa Libya. Caterum serpentum omnium
 nocentissimum, quos arena nutrit, dipsas est, serpens
 non admodū magnus, uiperæ similis, uiolento ictu,
 ueneno crasso, dolores ilico inducens intolerabiles.
 Ardores enim immittit inextinguibiles & putredini-
 nes, & totum corpus adurit incendio. Et qui ab illa
 icti fuerint, clamant nō secus atq; illi qui in ignem cō-
 iecti sunt. Quod autem illos omnium uehementissi-
 me affligit & torquet, illud est, nempe cruciatus ser-

O P V S C V L A

peni respondens cognomine . Eius enim morsum
 mox sequitur bibendi sitis inexplebilis , & ultra mo-
 dum sitiunt . Et quod maxime admirandum est , quan-
 to plus biberint , tanto magis potum expetunt , ac
 subinde magis atq; magis potando crescit bibendi de-
 syderium . Neq; illorum sitim extinxeris , tamen si to-
 tum Nilum aut Danubium epotandum praeiteris ,
 uerum irrigandi sedulitate morbum incendis . Quem
 admodum si quis oleo ignem conetur extinguere .
 Eam uero incurabilis morbi causam adferre solent
 medici , uenenum Dipsadis cum crassum esse con-
 suevit , posteaquam poturigatum fuerit , continuo
 mouetur atq; incenditur , atq; etiam humidius ut par-
 est redditur , & per omnia membra diffunditur . Ego
 uero neminem unquam tali affectum morbo aut labo-
 rantem uidi . Et faxint superi , ne unquam mihi con-
 tingat uidere hominem his conflantem cruciatibus .
 Sed ne omnino quidem unquam ingressus sum Libya
 & recte mihi fecisse uideor . Porro autem , epigram-
 ma quoddam audiuit , quod mihi unus e familiari-
 bus pro certo confirmabat , se ipsum legisse supra sta-
 tuam uiri adhuc modum Fato functi . Qui , ut ate-
 bat , in Aegyptum iter faciens , magnam syrtem prae-
 teribat , neq; enim alia eo perueniendi uia patet . Ibi
 in littore obiter ad sepulchrum esse delatum , ac pro-
 pter fluxum ipsum astantem uidisse statuam exhiira-
 tionem

tionem indicantem. Quippe supra illam sculptum¹¹⁹
 esse hominem quendam, qualem ferè pingere solent
 Tantalū in media palude consistentem, ac undas hau-
 rientem non aliter ac si biberet. Bestiolam autem,
 nempe Dipsada illi inherenti, ac pedi eius implica-
 tam. Tum mulieres quaspiā aquam ferētes, eademq;
 opera non paucas illi eandem potandā affundentes.
 Insuper ova quoq; adiecta conspiciuntur, qualia ferè
 struthionum illorum esse perhibentur, quos Garamā-
 tas uenari supra memoravi. Est autem epigramma as-
 scriptum, quod & hic referre nō alienū esse opinor.
 Talia passus erat quoq; Tantalus Aethyope cretus

Qui nullo potuit fonte leuare sitim.

Tale nec ē Danao natas implere puellas

Afiduis undis uas potuisse reor.

Erant adiecta adhuc et alia quatuor carmina de ouis,
 quemadmodum ea tollens à Dipsade percussus sit, sed
 illa memoriter non teneo. Itaq; ova colligunt, caq;
 studiose gentes uicinae indagantur, non edendi tan-
 tum gratia, sed illis euacuatis pro uasis & instrumē-
 tis uiuntur, plurimum uero ex illis pocula prepa-
 rant. Neq; enim figulinā exercere possunt, propter
 terram arenosam. Ceterum magnis & capacibus in-
 uentis, etiam pikeos ex illis conficiunt, semper ex
 ovis singulis geminos. Cuiusque enim pars dimidia
 aptum et sufficientem pileam praestat tegēdo capui.

Ibi ergo iuxta oua dipsades infidiose excubant, tum
 accedentem quempiam, mox ex arena prorepentes
 morsu infelicem feriunt. Ille uero ictus ilico incurra-
 bili morbo affectus tali patitur, quæ paulo ante à me
 relata sunt, subinde bibens, ac uehementius sitiens,
 cum tamen nunquam sedata siti repleti possit. Hec
 per Iouem nō in hoc à me dicta sunt, ut ambitiose cū
 Nicandro contenderem, neq; ut uobis planum face-
 rem, quā non neglectui dederim Libycorum serpen-
 tum nosse naturas. Medicorum enim magis ista laus
 est, quibus hæc necessario comperta esse debent, ut
 in tali casu egentibus opem ferre pro artis suæ pro-
 fessione queant. At ego mihi uideor, & per Phidi-
 am, ne iniquo seratis animo comparisonem ferinam
 existentem, non dissimile quiddam ergo uos pati, cu-
 iusmodi illi patiuntur grauissime, quo morsu dipsa-
 dis percussi sunt. Quo enim crebrius ad uos itare so-
 leo, hoc magis atq; frequentius ad uos eundi me ue-
 xat cupiditas, & planè siti aduror intolerabili, uide-
 orq; mihi tali nunquam expleri posse desiderio, &
 quidem iure optimo. Vbi enim adeo claram & con-
 spicuum aquam possim consequi. Quare ignoscite, si
 & ego ictus animo, hoc morsu iucundissimo & salu-
 berrimo prolece & abundanter me impleo, capite
 scaturienti subiecto fonticulo. Dummodo me non de-
 ficiant unde à uobis influentes, nèue effuso audin-
 endi sit

endi studio hiantem & sitientē deseratis. Nam quod ad meam erga uos sitim attinet, nihil prohibebit subinde bibere. Etenim iuxta sapientis Platonis sententiā, rerum uenustarum nulla est satietas.

L V C I A N I

DISSERTATIO CVM HESIODO,

Vincentio Obsopæo

interprete.

AT poëtam præstantissimum esse te Hesiode, & hoc ipsum à Musis unā cum lauro te accepisse, cum ipse palā in ijs quæ à te edita sunt indicas (sunt enim diuina & admirationis plena orania) tum nos rem ita se habere constanter credimus. Illud tamen non iniuria nos incertat pendentes animi, quæ nam re de te ipso prædicta, quasi propter hoc diuinū illū cantū à deabus acceperis, ut celebrares ac laudibus illustrares præterita & futura prædiceres. Quippe alterum excellenter admodum extulisti, Deorum genealogiam percensendo, ad usq; primos illos, nempe chaos & terram & coelum, & amorem. Præterea autem heroidum matronarumq; uirtutes, tum rei rusticæ instituta, adhuc quæcunq; ad ortum & occasum Vergiliarum & orationis ac mæsis & nau

O P V S C V L A

gandi tempora attinent, breuiter omnia alia pulcherrime exēcutus es. Alterius autem quod & multo in teruallo hominum uitae erat accommodatius & utilius, Deorumq; munificentiae conuenientius, dico aut futurorum praedictionem, ne principium quidem attingisti, uerum eam partem prorsus obliuioni tradidisti silentio inuoluisti, nullo modo tua poësi aut Calchanta aut Telephum, aut Polydum aut Phineas imitatus. Qui etsi uaticinandi peritiam à Musis non sunt consecuti, multa tamen praedixerunt, nec eosdem piguit respondere egentibus. Itaq; harum trium causarum unà te fuisse praepeditum & implicitum ualde uerisimile est. Aut enim mentitus es, quanquam dictu acerbum hoc sit, Musas tibi fuisse pollicitas fore, ut futura queas praedicere. Aut illae quemadmodum pollicebantur futurorum scientiam tibi praestiterunt, tu uero inuidiae morbo adductus, acceptum munus à uirginibus calas, et in sinu seruas conditū, neque illius egentes participes reddere uoluisti. Aut ea de re multa tibi conscripta sunt, sed quae nondum in lucē edidisti, haud scio in quod nam tempus aliud horum usum promendum reseruans. Illud autem nullo modo ausim dicere, quod cum Musae duas res se tibi praestituras promiserint, alterum reddiderint, dimidium autem promissionis negando retractarint. Dico autem rerum futurarum cognitionem, maxime uero ista

Acro ista priores in promittendo partes obtinente.
Itaque hæc ipsa alicui ab alio potius quàm à te perdis-
cenda sunt Hesiodè? Valde enim consentaneum est,
quemadmodum Dei bonorum largiores sunt, sic
et nobis amicis atque discipulis uestris quàm ueris-
sime ijs de rebus certitudinem exponere quæ uobis
notæ sunt, ac omni nos animi hæsitatione liberare.
HESIODVS. Poteram equidem, ò bone, facile
ac promptum responsum, respondere super omnibus
quæ me interrogasti, nimirum nihil eorum quæ mi-
hi carminibus decantata sunt, meum esse, sed Mu-
sarum. Et æquum fuerat, ut ab illis dictorū neque nō
omissorum rationem postulasses. Ego uero super ijs
quæ mihi priuatim explorata sunt et comperta, dico
autem pecora pascendi et regendi, et à stabulis agē-
di, et mulgendi rationem, tum etiam si qua sunt alia
pastorum opera et officia me rectissime tueri possim.
Ceterum ipse Deus sua munera quibuscunq; uolue-
rint, et quantū ea recte tribui posse existimauerint,
præstare cōsueuerunt. Neq; enim opinor, oportere
à poëtis ad nuū usq; leuia quæq; perscrutātes, postu-
lare, ut syllabatim oīa exactissime et dicta et scripta
sint. Et si in cursu poëscos aliquid per imprudentiam
influens poëtæ memoriā fefellerit, illud perpēdere acer-
bum est. Sed nō ignorandū est nos poëtas metrorū et
concinuitatis gratia nōnihil superuacū interferere.

O P V S C V L A

Quedā uero ipsius carminis tenor sepe numero plana & poluta existentia, haud scio quo modo recipiat. At enim, tu maximo quo praediti sumus bono nos uolenter disposui, nempe libertate, ac ea qua in fingendo utimur facultate. Alios equidem ornatus poëseos, quibus passim culta & compta est non perspicis. Palos autem & spinas quaspiam excerpis ac ansas intentanda sycophantiae studiose rimaris. Atqui hoc tibi non soli studio est, neq; me solum insecutaris, sed & alij non pauci eadem in Homero collega meo flagellant & calumniantur, impense tenuia et extreme modice quaequam calumniantes. Porro autem si causa cedentem me oporteat rectissimā in medium asferre defensionem, age o amice, perlege Operum & Dierum opus à me conscriptum. Planè enim comperies, quanta in eo ipso poemate à uaticinio & prophetico Spiritu praedicta sint, successus manifestam te laborum recte atq; tempestiue factorum, ac omisso rum dispendia. Et illud, Demessas in corbe ferres intra horrea fruges. Et te spectabunt mirantes tritica pauci. Ac rursus, quanta bona consequantur rus & agros recte & in tempore colentes. Et hoc sane utilissimum in uita uaticinium esse existimatur.

LV CIA. Enim uero hoc, o admirande Hesiode, nimium pastoraliter à te dictum est, & uere Musarum inspirationem mihi referre uideris, quando ipse uersiculos

ficulos tuos aliter tueri nequeas. Nos autem eiusmodi uaticinationem neq; à te, neq; à Minis expectabamus. Quoniam talia longe certius nostri nouerunt agricolæ, ac nobis de illis quàm optime uaticinarentur, fore, ut si Iupiter largis imbribus terram arigeret, manipuli uberes promeriant: sin solis ardores facta exusserint et arua sitierint, nihil obstare, quo minus et fames illorū sitibūdā siccitatē subsequutura sit. Tū quod æstate media terra aratro subigenda nō sit, propterea quod nulla utilitas arandi laborē exceptura sit effusis temere seminibus. Neq; spicas adhuc uirides esse demetendas, quippe fructum inanem inuenturos esse rusticos. Sed neq; illud ualde eget uaticinio, quod nisi semina inuolueris, & minister rastrium habens terra obducatur illa, auiculas aduolaturas, ac omnem futuræ mæsis spem intercepturas. Etenim talia si quis agricolarum adhortationes & documenta dixerit, haud quaquàm à uero aberrabit. Ceterum à uaticinio mihi longe lateq; esse uidentur, cuius opus est obscura ac nullo modo uspiam apparentia præcognoscere. Exempli gratia, quod Minoi prædictum est, in uase mellis pleno eius filium suffocatum iri. Tum Achiuorū quoq; proceribus Apollinis iracundiæ causam præsignificasse, & anno decimo fore ut illum captiū à Danais excinderetur. Hæc equidem uaticinij officia sunt peculiaria. At si quis & ea quæ tu iactas illi

ascribere uoluerit, & ille me quoq; uatem rectissime
dicere poterit: prædicam enim & uaticinabor uel
sine aqua castalia et lauro et tripode Delphico, quod
si quis hyberno gelu seuiente, & adhuc loue pluente
& grandinante nudus obambulauerit, hunc aliorum
non modicus inuasurus est. Et quod adhuc priorem
uaticinii certitudinē longe exuperat, calores quoq;
hyberna frigora subsequuturos, aliāq; id genus per-
multa, quorum meminisse ualde ridiculum est. Quæ
re eiusmodi & apologias, & uaticinia missa facito-
illud autem quod initio dixisti, fortasse indignum nō
est suscipere, nempe quod nihil eorum quæ ab te di-
cta sunt noueris, sed afflatus quispian diuinus sug-
gestit tibi uersiculos, neq; ille admodū firmus existēs.
Siquidem quedā promissorū non plene perfecta red-
didit, quedam uero inabsoluta prorsus reliquit.

LVCIANI

DIALOGVS, HALCYON,

siue de Transformatione, Vincitio

Obsopeo interprete.

Cherephon.

Cuiusmodi uox aures nostras accessit, o Socra-
tes, eminus à litoribus, & illo promontorio
quā

quàm dulcis ac iucunda auditu. Quod uero animal
cantillans istud dixerim? serè enim muta esse con-
sueuerunt propter undas in ripis degentia. So-
Marina quædam auicula est, ò Cherephon, multum
lægens atq; lachrymans, qua de iam olim hoïes istâ
cõmenti sunt fabulam, fuisse hanc aiunt quondam de
sp̃nsam Aeoli græci filiâ, suum ipsius maritû iuuenē
luctu ac mœrore p̃sequi iugalis amicitiaẽ desyderio,
Ceyca illû Trachiniû Eosphori Astere nati pulchri
patris pulchrum filium. Deinde, diuino quodam cõ-
silio pennatâ factam alitis in morem circumuolare
maria, querentem illum, posteaquàm per omnes
terras oberrando inuenire non potuit. Chere-
Est uero hoc Halcyon quod dicis? nunquã ante hunc
diem illius uox mihi inaudita est, sed profecta ut pere-
grina quæpiam auribus meis alapsa est. Proinde, &
lugubrem & querulû edut sonum bestiola. Quantu-
lam aut̃ illam auiculam esse credibile est ò Socrates.
So. Haud magnam admodû, magnum tamen pro-
pter amorem qua maritû complexa est à superis ho-
norem consecuta est. Quo enim tempore nidulatur
producendi foetus gratia, & homines eos dies festi-
uitate celebrant quos uocant Halcyonios, in media
etiam tempestate ab alijs serenitate differentes. Quo-
rum omnium etiam hodiernus dies maxime unus exi-
stimandus est. Nonne uides quanta in cœlo consistet

*serenitas, & mare ab omnibus undis & fluctibus se-
 date & tranquille stet, stratum & placidum, specu-
 lo, ut ita loquar, nō absimile. Chere. Recte dicis,
 omnino enim adparet hodiernus dies esse Halcyoni-
 us, tum etiam heri talis erat. Sed per Deos age, o So-
 crates, qui nam credibile esse potest, aut quomodo
 priscis hominibus fides habenda est, pro certo con-
 firmantibus ex auibus mulieres unquam factas esse,
 aut contra aues ex mulieribus? Prorsus enim nullo
 modo tale aliquid fieri posse uiuētur. Socra. O
 amice Cherephon, de rebus possibilibus & impossi-
 bilibus uidemur in uniuersum hallucinātes et cæuti-
 entes esse iudices. Quippe rerū causas iuxta huma-
 nā potentiā expendimus, quæ nobis ipsis incognita
 esse solet, atq; incerta & inuisibilis. Inde per multa
 nobis adparent rerū factu facilitū difficilima, & mini-
 me arduorum ardua. Tum quedam propter imperi-
 tiam multa, multa autem propter mentis & intelli-
 gentiæ infantiam. Reuera enim omnis homo puer
 est, maxime uero senex, quoniam omne uite nostræ
 tempus modicum est, & ferē nihil aliud quā pueri-
 tia ad uniuersum æuum comparatum. Quid ergo o
 bone, Deorum ac demoniorum uim atq; potentiam
 ignorantes certi aut explorati hac de re pronunciare
 possint? Vidisti haud dubie Cherephon, die ab hinc
 tertio quanta tempestas seuerit? adeo ut eam animo
 saltem*

Saltem repetens, uehementer inhorrescam. Vidisti præterea horrenda illa fulgura & tonitrua, tum inusitados uentorum impetus atq; turbines? Suspiciatus fuisset quispiam totam terram corruiuram. Patalo uero postea admiranda subito oborta serenitatis immutatio facta est, quæ etiam in hoc usque tempus perdurauit. Vtrum igitur maius existimas atq; operosius ex tantis furentium uentorum procellis et turbinebus talem per uniuersum mundum inducere serenitatem, quàm mulierculæ formam transmutatam in auiculæ speciem traducere? Nam & nostrates pueruli ex luto aut cera formas ducere non imperiti, ex eadem materie in manus sumpta sine negotio multas specierum naturas transformando effingunt. Ceterum Deo magna & incomparabili præstantia præpotenti ad nostras uires comparato, promptū ac facile est omnia talia effecta reddere. Quanto enim totum cælum tibi uidetur teipsum antecellere magnitudine? Haud dubie enim dixeris. Chere. Et cuius hominis intelligentia tanta est, ò Socrates, qui talium rerum aliquid perspicere, aut explicare possit? Neq; enī ista humana uoce explicari possunt. Soc. Proinde, maximas quaspiam hominum uires inter se compositas contemplemur in potentia, & imbecillitate excellentes. Etenim uirilis ætas, ad pueros omnino infantes à natiuitate quinque aut decem annos

nondum egressos immane quantum & quàm admi-
 randum discrimen habet, quod ad robur & imbecilli-
 tatem attinet, in omnibus ferme quæ sunt in uita
 actionibus. Cum in his quæcunque per artes illas ce-
 lebres & uarias, tum quæcunq; corporis & animi
 uiribus perficiuntur. Hæc enim puerilis ætas ut doxi
 imbecillitate mentis & intellectus obstante ne cape-
 re quidem potest. Iam unius maturæ & adultæ æta-
 tis uiri robur, inæstimabile quanto intervallo præcel-
 lat omnium puerorum uires. Siquidem horum mul-
 ta millia unus uir haud difficulter subigeret. Etenim
 pueritia in totum omnium experta est, ac sub initium
 ipso naturæ ductu inualida atq; inutilis homines cō-
 sequitur. Quando ergo homo ut uidetur hominē
 in tantam præcellit, quid putabimus uniuersum cœ-
 lum nostris uiribus collatum adpariturū ijs qui hæc
 contemplantando assequuntur. Itaq; multis persuasum
 atque credibile uidetur, quanto mundi magnitudo
 Socratis aut Chærephontis excellit speciem, tanto
 & ipsum potentia, sapientia, & cogitatione simili-
 ter ante ire, & nostras actiones. Proinde, & tibi
 & mihi alijsq; quàm plurimis nostri ordinis homi-
 nibus, multa facta sunt impossibilia. Quoniam
 & tibi canere canendi imperitis, aut legere, aut
 scribere illiteratis interea impossibilius est, dum im-
 periti fuerint faciendi mulieres ex aubus, aut contra
duces

aves ex mulieribus . Ceterum , ipsa natura propemodum assimilans animantem sine pedibus nec alatam , suppositis pedibus , & adiectis alis pulchraq; & omnigena colorum uarietate exornans , apem solertem & industriam absoluit diuini mellis opificem & constructricem . Ex ouis autem mutis & inanimatis quod auium effingit genera & uolatilium & pedestrium , & animalium extra aquas degentium , ad quæ diuinis quibusdam , ut sermo est artibus magni ætheris abuitur . Proinde , Deorum immortalium uirtutes quæ magnæ sunt , & incomprehensibiles , nos mortales , & modici existentes , neque ut omnes reliquas res paulo maiores & humane rationis captum excedentes , sed ne paruas quidem perspicere possumus , in pluribus hesitantes . Et cum nihil firmiter aut constanter de ijs quæ nobis accidunt passionibus referre possumus , neque de Halcyonibus aut Phelomenis quicquam certi narrare nobis concessum est . Præclarâ uero hanc fabulam , quemadmodum à patribus accepimus & liberis meis o auicula lætationum modulatrix traditurus sum super hymnis tuis . Ac tuâ cum pietatē , tum amorē erga maritum uxoris meis Xanippæ et Myrto magnificis uerbis celebrabo , cum alia multa tum in primis quem à Dijs immortalibus honorem præcipue consecuta sis commemorans . Nunquid & tu Cherephon pari studio eius

modi quiddam mecum facturus es? Chære. Neque
 uero aliter facere conuenit, o Socrates. Et quæ iam
 à te sapientissime disputata sunt, exhortatione dupli
 ci ad æquabilem conuersationem uiros atq; mulieres
 uidentur impellere. Socra. Proinde, consalutata
 Halcyone, tempus est, ut è Phalarico ad urbem nos
 recipiamus. Chære. Istud ergo ipsum in præsens
 faciamus.

CLARISSI

MO VIRO, D. DOMINICO

Sleupner, Verborū Christi ministro apud

Noricos, Vincentus

Obsopœus

Sal.

PRO meo iure mihi licere arbitror Lucianicos dia
 logos mea industria latinitate donatos, huic atq;
 alteri nuncupare. Transferunt enim quodammodo
 id genus libelli dominium, simulatq; ab aliquo in ali
 am linguam fuerint translati. Quare mea mihi do
 nare uideor, eiusmodi libellos meo Marte uersos ami
 cis meis nuncupando. Accipe itaq; & tu, Dominice
 chariss. hunc de saltationibus dialogū, à me muneri,
 tametsi minime oīm te saltatorē esse nō ignorem. Ia
 etat quæq; etas suos eruditos et sua igenia, quo noīe
 & nostrū

176
 & nostrū presens seculum merito se iactare potest,
 in tanta eruditissimorum hominum copia . Sed uide
 quæso cuiusmodi priora secula floruerunt saltatori-
 bus & mimis , & histrionibus , quorum eruditioni,
 & ingenio pauci nunc etiam eminenter docti respo-
 dere possint . Quod si tales id ætatis fuerint saltato-
 res, cuiusmodi uere eruditos ipsos floruisse ingenijs
 existimandū est, nempe poëtas tragicos & comicos,
 qui suas fabulas hisce desaltandas obtulerunt . Habes
 itaq; ex hoc dialogo priscorum hominum, & inge-
 nij, & studij & eruditionis testimonium præclarū
 et memorabile, ex quo quantū à priscorum honestate
 et industria absimus & degenerauerimus, haud diffi-
 culter cognosces . Quid enim nostræ in se habent aut
 ingenij aut honestatis saltationes , nisi ridiculam quā

dam chordaca , & uere chordaca , & com-

plexus meretricios , quibus animi in-

cendūtur ad libidinem . Vale re

cte, & nos tui amantiſsi-

mos, uicissim

ama .

ἐκ τῶν Νομικῶν πόλεως .

L V C I A N I

DIALOGVS, DE SALTATIONI

bus, Vincentio Obsopoeo interprete.

Lucianus.

Posteaquàm tu Craton, iam olim acerba quadam
 accusatione adornata, ac diu multūq; meditata
 in ius uocasti cum saltationes, tum ipsum saltandi ar
 tificium, insuper autem & nos reos fecisti tali gau
 dentes spectaculo, quasi in re friuola & muliebri
 multum ponemus operæ, audi obsecro, quātum à re
 cto aberraris, tum quemadmodum deceptus per
 imprudentiam rem omnium in mortalium uita opti
 mam innocenter accusaris. Et equidem uenia tibi ha
 benda est, si statim sub initium asperæ uitæ temet as
 suescens, & tantum quod durum fuerat, bonum exi
 stimans, rerum ductus imperitia, ista accusatione di
 gna censueris. Cra. Cum uir sies, o optime, et
 maxime disciplinis liberalibus innutritus, necnon in
 Philosophiæ studijs mediocriter uersatus, posthabe
 as autem o Luciane rerum optimarum exercitium,
 & priscorum illorum conuictum, ceterum sedere
 sustineas in theatro omnium posticas sannas excipi
 ens, & hominem effœminatum spectans mollibus
 uestimentis indutum, ac cantilenis lasciuis & turpi
 bus per

bis perstreptentem, tū prisci seculi mulierculas ama-
 torias imitantem, nempe libidinosisimas Phædras et
 Parthenopas & Rhodopas. Et hæc omnia cum pul-
 sationibus & lasciuis et obscœnis carminibus, & pe-
 dum strepitu, hæc inquāres est perquā ridicula, et
 quæ hominē ingenuum, qualem te esse conspicio, mi-
 nime deceat. Quare ego cum certior factus essem
 huic tam turpi te incumbere spectaculo, non tantum
 me tui puduit, sed uehementer etiam scrutatus
 sum animo, si Platonis & Chrysippi & Aristote-
 lis oblitus sederes, non dissimilia cum ijs passus quo-
 rum aures penna leuiter perfricatur. Maxime uero
 alijs innumeris disciplinis existētibz, & spectaculis
 grauibz & serijs, si quis omnino choraules exigat,
 ac cytharædos artificiose canentes requirat. Cum
 primis uero cum grauem aliquam spectando tragœ-
 diam, aut plenam hilaritatis comœdiam, non mino-
 rem uoluptatem capere possis, de quarum palma-
 rio certamina quoque poëtis proponi solent. Mul-
 ta itaque & accurata, o generose, defensione apud
 eruditos tibi opus erit, si nolis per omnia uideri ex-
 cidisse, & e bonorum grege exactus esse. Atqui
 istud mihi optimum factu uidetur, ut his omnibus cō-
 stanti negatione medearis, neq; sub initium fatearis
 aliquid tale te flagitiose deliquisse. In reliquum
 uero caue, ne nobis ignorantibus ex utro quem olim
 egisti, in Liden quampiam aut Baccham amissa

pristina facie transmuteris. Qua in re non tibi so-
 lum, sed & nobis culpa imputanda foret, si non
 Vlysis in morem à Loto degustata abstractum ad cō-
 sueta literarum & Philosophie commercia & studia
 te reduceremus, priusquàm omnino deceptus à Si-
 renibus in theatro excubantibus occuperis. Iam ille
 solis insidiantur auribus, eamq; ob rem hasce nauin-
 gio pratercuntibus cera opus est. Ceterum, tu &
 ab oculis uidere prorsus illarum præstygijs esse suba-
 ctus. Lut. Papæ ô Craton, quàm uero robustū
 in nos canem solutis loris concitasti. Nisi quod ex-
 emplum sumptum à Lotophagis, & comparationē
 tractam à Sirenibus parum scite, atq; adeo ineptissi-
 me mihi induxisse uideris, ad ea que mihi acciderūt.
 Etenim ijs qui lotum degustauerant, ac Sirenas can-
 tillantes audierant, exitio fuit manducationis & au-
 ditionis prolubium. Mihi uero præterquàm quod
 uoluptatem spectando cœpi mirificam & iucundissi-
 mam, etiam finis peruenisse cecidit. Neq; enim in
 obliuionem rerum domesticarum, aut negotiorum
 præsentium incognitionem delapsus sum, sed si mi-
 hi ingenue ueritas fatenda est, longe sapientia excul-
 tior, ac in rebus humanis multo solertior atq; pro-
 uidentior ex theatro regressus sum. Magis autem
 illud Homeri in præsentia adducere perpulchrū esse
 existimo, quod is cui illud uisum sit spectaculum, mal-
 torum

torum gnarus simul oblectatus abiit. Crat. ODI
 immortales, Luciane qualia pateris, quem istorum ne pu
 deat quidem, sed iactanter etiam laudi tibi ducere uidea
 ris. Igitur quod hac in re grauissimum est, nullam spem
 curationis aut remedij nobis ostendisti, qui laudibus es
 ferre audeas tam execranda & turpia. Luc. Age hoc
 mihi responde Craton, istud de saltatione, tum ea quae
 fieri in theatro consueuerunt coram ne tibi uisa sunt, ut
 ea ita crebro probrosis dictis insecteris. Aut an potius
 spectaculi prorsus expers atq; ignarus, nihilosecus ta
 men illud, ut turpe atq; execrandum (ut ais) existimas?
 Quod si enim aliquando ea praesens uidisti, iam nobis
 & tu hac stulta spectandi curiositate paria fecisti. Sin
 non, uide ne parum modesta & nimis temeraria tua ui
 deatur esse insectatio, ea in crimen uocans, de quibus ni
 hil habes comperti. Crat. Ergo hoc mihi adhuc su
 pererat, ut in tam profunda barba & cano capite sede
 rem inter mulierculas, & insanientes illos spectatores,
 applaudens & praconijs ineptissimis acclamans ho
 muntioni cuiuspiam perduto nulla necessitate lachrymas
 profundenti? Luc. Est equidem hoc tibi ignoscendum
 o Craton, illud tamen pro certo exploratum habeo, si
 meis monitis morem gerens tantum tempusculi spectan
 dis saltationibus impertires, quantum uel periculo faci
 endo sufficeret, nihil tibi posthac rebus omnibus fore
 prius aut antiquius, quam ut loco comodo occupato;

seruire queas spectaculis, unde exacte & uidere, & cla-
 re audire possis omnia. Crat. Nunquam ergo forma
 fiam amabilis, siquid tale unquam prudens ac sciens fe-
 cero, semper autem membris hirsutis & barba incom-
 pta atq; horrida, ut me nunc tui ex animo miseret, omni-
 bus modis insanientis. Luc. Vis ergo, o amice, omis-
 sis blasphemijs atq; conuitijs, erectis auribus attente mihi
 dare operam nonnihil super saltatione, eiusq; uirtutibus
 differenti, tamē quemadmodū non solum oblectamento
 sit spectantibus, uerum etiam emolumento, tū quantis de
 rebus hominum animos cōmēde admoneat & erudiat,
 præterea quemadmodū spectantium mentes apte cōpo-
 nat, pulcherrimis exercens spectaculis, ac optimis præ-
 ceptis imbuens: adhæc cōmunem quandā corporis &
 animæ pulchritudinem ostendens? Etenim quæ illi acce-
 dunt à Musica & modulatiōibus, hæc inquam oīa face-
 re, non de decori aut utiuperio, sed illi potius laudi tribu-
 enda sunt. Crat. Quanquā mibi in præsentia otū
 non est, insanientem hominē auscultandi. suū ipsius mor-
 bum laudibus efferentem, attamen si nugis & inanibus
 fabularum commentis me opplere tibi consultum factu
 uisum est, paratus sum in hoc tibi officiose inseruire, &
 aures præbere, uel sine Cera inutilia uerba obaudire uo-
 lens. Quare compressa uoce hanc tibi operam dabo.
 Dic uero quodcunq; animo tuo libitum fuerit, quasi ne-
 mine auscultante. Luc. Euge o Craton, istuc ipsum
 omni

omnium maxime mihi egenti in optatis fuit. Paulo enim
 post ipsa re comperies, num nuge tibi censende sunt,
 quæ in medium producturus sum. Ac principio qui-
 dem illud planissime mihi ignorare uidere, quàm non
 nouitium inuentum sit saltatio, neq; heri aut nuper na-
 tum & inceptū, puta apud maiores nostros aut illorū.
 Sed qui super saltationis ortu, quàm uerissima perscru-
 tati sunt, affirmant illā una cum mundi ac omnium rerū
 generatione natam esse, & cum amore deo illo uetustis-
 simo in lucem prodijisse. Etenim ipsa syderum chorea,
 & errantium cum non errantibus coniunctio, eorun-
 demq; modulata atq; concinna participatio, & illa bel-
 la, tum pulchre instituta harmonia primogenitæ salta-
 tionis argumenta fuisse, & indicia certissima. Ea ue-
 ro temporis progressu subinde incrementis aucta ma-
 ioribus, neque non additiones melioris inuenti sortita
 non modicas, summo nunc absoluta uidetur esse fastigio,
 ac res esse omnifariā uaria, & oībus modis cōcinna &
 congruens, tum bonum multiplicis ornatu & scientiæ.
 Hoc uero saltandi artificio aiunt Rheam potissimum ob-
 lectatam, in Phrygia quidem Corybantas, in Creta au-
 tem Curetas saltare iussisse. Neq; uero modicum cœ-
 pit ex illorum compendium. Quippe circum saltan-
 tes Iouē illi seruauerunt incolumē, ita ut Iupiter nō graua-
 te fateatur & salutis contributæ premia se illis debere,

per illorum saltationem patrios dentes effugiens. Porro autem hæc saltatio ab armatis desaltabatur, gladios ad scuta collidentibus, ac bellicum quiddam & attonitum saltantibus. Mox uero inter Cretenses, ut quisque maxime nobilitate præcellebat, summo studio hanc rem exercentes, præstantissimi saltatores reddebantur, non tantum homines privati & humili loco orti, sed nobiles quoque & regij sanguinis & primates in populo. Homerus quoque Merionem non suggillare, uerum pulcherrimo laudis testimonio ornare uolens, saltatorem nominauit. Itaque in tantum claritudinis & notitiæ ob saltandi peritiam apud omnes uenerat, ut hæc non Græci solum de illo comperta tenerent, sed & Troianis hostibus non ignota forent. Videbant enim, ut mea est opinio, ei ut in bellando agilitatem, & concinnum membrorum motum, quæ ex saltatione in usum conuersa peculiariter possidebat. Versiculi Homeri ad hunc loquuntur modum.

iliad. Te cito Merione, quamuis saltare peritum
π. Strauissem in dura confossum cuspide pugna.

Tametsi eundem non strauerat, ut enim in saltando semet magno studio exercuerat, sic facile, ut opinor, effugiebat iacula in eum contorta atque emissa. Iam quamquam & alios complures ex heroibus enumerare possum, eo ipso saltandi studio diligentissime exercitatos, quique ex hac ipsa re artem fecerint, sufficere tamen suspicor

spicor uno à me producto Neoptolemio, Achillis filio,
 qui usq; adeo hoc præcelluit artificio, ut cum speciem
 quoq; saltandi pulcherrimam sibi adiecisset, pyrrhychij
 nomen ab illo acceperit. Achilles quoq; ipse his de filio
 suo inauditis, maiori gaudio suffusus est, ut ego existimo,
 quàm propter eius formæ præstantiam & membrorum
 robur insuperabile. Atqui interea semper Ilion fuit in-
 expugnabile, donec illius saltatione captum concideret,
 & direptum solo æquaretur. Lacedæmonij quoq;, qui
 Græcorum præstantissimi esse censebantur, cū à Castore
 & Polluce Caryatissare perdidicissent, quæ saltationis
 species à Carijs urbe Laconia ducta erat, omnia cū car-
 minibus facere soliti sunt, adeo ut ad tiliarum quoq; mo-
 dulos & rhythmum & moderatum pedis ingressum præ-
 lium committere illi genti moris fuerit. Ac primū quidē
 conferendarum manuum signū Lacedæmonijs tibia dare
 solitum est. Proinde de oībus quoq; reportant uictoriā,
 musica & modulorum concinnitate illos ducente. Videres
 itaq; illorum Ephæbos nihilo minore cura saltationi, quā
 armis exercendis dare operam. Vbi enim iā summis col-
 lactati sunt digitis, ac mutuis ictibus semet ceciderunt,
 quiescunt parumper, & omne illorum certamen in saltatio-
 nem solutum conuertitur. Quorum in medio tiben lo-
 catus est, tibiam incipiens, ac pedibus instrepens. Cete-
 rum illi per ordinem alter alterum sequentes, omnige-
 nas figuras corporis agilitate exprimunt ad rhythmum

O P V S C V L A

Ingredientes, aliās quidem bellicas, aliās uero saltatori-
 as, quæ Baccho & Veneri gratae sunt. Quinetiam can-
 tus, quem inter saltandum modulantur Veneris & Cu-
 pidinum cognomento nobilitatus est, quasi unā cū Vene-
 re & Cupidinibus cōmuni choreæ saltationi indulge-
 rent. Et altera quidē cantilena, duæ enim canuntur, rati-
 onē quoq; & præcepta saltādi in se cōplectitur. Procul,
 aiunt, ò pueri, promouete pedē, & saltate perfectius. Nō
 disparia faciūt, quibus Hormū saltare cura est. Hormas
 autem genus saltationis est, adolescentibus uirginibusq;
 commune, alternatim ad choream dispositis, ut planē
 hormū, hoc est segmentum referant. Solet autem ado-
 lescens chorū ducere more iuuenili saltans, quo postea
 in adoriendis hostibus usurus sit. Sequebatur hunc pu-
 ella modestia quadam conspicua, quæ femineum sal-
 tum decenter admodum peragebat, ut Hormum ex tem-
 perantia & fortitudine compositum recte dicere possi-
 mus. Ceterum quæ Homerus super Ariadne in clypeo
 memoriæ prodidit, deq; choro, quem illi Dædalus insti-
 tuerat, ea ut iam olim tibi lecta præteribo silentio. Pre-
 terea duos illos saltatores, quos eodem in loco Poeta Ci-
 besteteras uocat chorum ducentes. Rursus quæ in cly-
 peo memorat, in medioq; duos iuuenes agitare choreas
 cernere erat, tanquā rem omnium pulcherrimam sal-
 tationem Vulcanus clypeo addidisset. Etenim Pheacas
 saltatione, ut par erat, uehementer fuisse oblectatos mi-

rum uideri non debet, cum tantis affluerent delitijs, ac in omni rerum abundantia & fortunæ indulgentia uti-
 citarent. Quare Homerus Vlyſſem ex omnibus quæ ui-
 ſenda apud Pheacas conſpexerat, hoc cum primis admi-
 rantem teſtatur, agilesq; pedum motiones ſpectantem.
 Iam in Theſſalia eo uſq; progreſſum eſt ſaltationis exer-
 citium, ut populi præſides & anteſignanos illorū præ-
 ſaltatores uocare non dubitarint. Cui rei etiamnum ſta-
 tuarum inſcriptiones, & tituli ſuo ſuffragantur teſtimo-
 nio, quas ijs, qui in bello optimam nauaſſent operā erexe-
 runt. Prætulit, inquit, præſaltatorem ciuitas. Et ite-
 rum, Elatium poſuit hanc imaginem populus, propterea
 quod pugnam probè deſaltarit. Mitto illud, apud
 ueteres nullas unquàm fuiſſe celebratas feſtiuitates aut
 ceremonias citra ſaltationem, quippe quas ab Orpheo
 & Muſco optimis tunc ſaltatoribus conſtitutas fuiſſe
 ſatis certo conſtat, qui & hoc ut cætera omnia ut bone-
 ſtiſſimum quiddam legibus ſanxiſſe, uidentur initiari
 cum rhythmo & ſaltatiōe. Quod aut̃ hoc ita ſe habeat,
 reticenda erant orgia, propter propbanos nondum ini-
 tiatos. Illud autem omnes audiunt, quod ij, qui linguae
 uitio atq; incontinentia myſteria prodidiſſent, pleriq;
 eos deſaltaſſe diſcitarent. Porro autem in Delo nulla
 ſacra peragebātur, cui ſaltatio nō fuiſſet adhibita, ſed et
 cū illa & muſica cuncta perſoluebantur. Ingreſſi uero
 puerorum chori, tibia & cythara præcinentibus ſalta-

bant, quos subsecuti optimi facto delectu choreis exor-
 piebant. Itaq; & canulenas illiusmodi choris conscri-
 ptas hyporchemata nominare consueuerunt, talibuscq;
 lyra impleta fuerat. Quid uero Græcorum gentes tibi
 cōmemorem, cum Indi quoq; posteaquā mane ē strato
 surrexerint, Solem precibus uenerati fuerint, non quem
 admodum nos deosculata manu perfectam precatio-
 nem esse arbitramur, uerum illi ad orientem conuersi,
 saltatione solem consalutant, sed cum silentio seipso
 conformantes, dei choream imitari atq; effingere con-
 uantur. Et hæc Indorum est precatio, & chori & sacri-
 ficiū. Duabus uero uicibus ad hunc modum Deum pla-
 care solent, nempe mane & uesp̄ri. At enim Aethio-
 pes non alia quā saltandi ratione illatis iā signis bellū
 ingrediuntur, nec quisquā Aethiopiam uel sagutam ex-
 cussam emitteret auulsam à capite (hoc enim uice pho-
 retræ utuntur, radiorū instar tela capiti circūponentes)
 nisi prius saltauerit, & saltatione hosti terrorem incu-
 serit. Consentaneum uero esse opinor, posteaquā
 totam Indiam & Aethiopiam peragraumus, ut in uici-
 nam Aegyptum oratione diuertamus. Etenim uetus illa
 fabula Prothēū Aegyptiū nihil aliud, quā saltatorem fu-
 isse eximū mihi planē confirmare uidetur, hominem ef-
 fingendi imitandiq; peritum, quiq; semet in uariis re-
 rū facies demutare & transformare potuerit, ut modo
 in aquas tenues dilapsus abiret imitando, modo ignis co-
 lectus

leritatem & uehementiam agilitate corporis, mox le-
 nis immanitatem, ac Pardalis impetum, deinde arboris
 motū flexibilem, postremo in summa quicquid collibuisse-
 set, exprimeret. Ceterum, fabula eas Prothet proprie-
 tates ad inusitatorem opinionem detortas, eam eius na-
 turam fuisse commenta est, quasi ea ipsa quoq; fieret que
 cunq; saltandi artificio imutaretur. Qua facultate & eos
 qui hodie saltationibus nauant operam præditos esse ani-
 maduertimus, uideasq; illos eodem tempore diuersissi-
 mis modis immutari, ac planè ipsius Prothet esse emu-
 los. Et si quid coniectura assequendum est, & Empu-
 sam suspicor, quæ & ipsa in uariarum rerum facies semet
 transfundere dicta est, non aliam quàm saltatricem fuisse,
 fabularum inuolucro significare uoluisse homines.
 Adhæc iustum esse opinor, ne Romanorum quidem sal-
 tationem præterire tacitam, quam nobilissimū quicq; illo-
 rum, quos uocant Salios (est autem nomen Sacerdotij)
 Marti Deo bellicosissimo saltant grauiissime & religiosis-
 sime. Neq; uero Bithynica fabule commentum ab Italo-
 rum instituto abhorret admodum, perhibentium Pria-
 pum Deum bellicosum, unū, ut opinor, ex Titanibus,
 aut Ideis dactylis, illud opus factum, rebus militari-
 bus instituendum fuisse, quem Mars à Iunone offerente ac-
 ceptum adhuc puerum, durum porro, & rudem & su-
 pra modum uirilem, non prius armorum peritum reddi-
 dit, quàm perfectum eundem saltatorem effecisset. Quā

obrem & merces illi à Iunone destinata est, ut ab illo
semper decimam partem spoliatorum in bello partorum
reciperet. Vt autem Dionysiaca & Bacchica tibi expe-
diam, opinor te non expectaturum ut audias, cuius to-
ta actio nihil aliud quàm saltationem complectitur. Cum
itaq; tria sint celeberrimarum saltationum genera, Cor-
dacis & Sicinnidis & Emmeliæ, quibus Bacchi mini-
stri Satyri inuentis, à se ipsis cuiq; nomen indiderunt.
Et hac saltandi arte utens Bacchus Tyrrhenos & Indos,
& Lydos deuictos subiugauit, ac gentes adeo bellicosas
ipsis saltem thyrsis desaltauit. Quo circa, ò admirande,
uide ne parum pium aut religiosum sit, in crimen uoca-
re exercitium adeo diuinum & mysticum, & cui colen-
do tanti Di; nauarint operam, quodq; in illorum honorẽ
& cultum toties peragitur, insuper quod tantum oble-
tamentũ simul atq; institutionem adeo utilem exhibere
solet. Illud ego demoror, non ignorans Homeri atq; Hesi-
odi te amatorem esse maximũ, iterum enim ad Poetas me
conferam, qua fronte illis cõtradicere audeas, præ omni-
bus saltationem summe laudantibus. Siquidem Homerus
eum res mortalium longe uicundissimas iuxta ac elegan-
tissimas uno quasi fasce coniunctim efferret, nempe som-
num, amorem, cantum atq; saltationem. Hanc tamen so-
lam præclaro nobilitauit encomio, inculcata eadẽ nomi-
nata, ascribens per Iouem cantui dulcedinem, que
utraq; saltandi artificio adesse uidemus, & dulces modu-
los, &

los, & saltationem inculpata, quam uituperare cogitas. Rursus alia in parte sue poëseos ita inquit.

Iuppiter hunc bellu reddit uirtute potentem.

At leuibz membris alium saltare peritum,

Est quem dulcisona sustollit uoce canendi.

Suauis profecto est uocum modulatio, quæ saltationi ad iuncta est, ac munus quod à Dijs immortalibus præstari potuit longe pulcherrimum. Ac mihi adparet Homerus omnes res mortalium in duo tantum diuississe, nempe in bellum & pacem, ceterū rebus bellicis tantum hæc tanquam præstantissima studia pacis opposuisse. At uero Hesiodus, qui non ab alto percensente hoc auditu percepit. Sed ipse statim sub auroræ exortum Musas saltantes uiderit, in carminis sui initio de illis hoc summum & elegantissimum referre non est ueritus encomium, nimirum eas circa fontem floridum mollibus saltare pedibus, iuxta patris aram agentes tripudiū. At tu, o generose, tantum non cum Dijs ipsis pugnans, saltationem conscindis contumeliosis conuitijs. Cæterum, ipse Socrates uir omnium sapientissimus, si Pythio hoc illum testimonio coonestanti fides habenda est, nō tantum saltationem laudibus extulit, sed illam quoq; discere non erubuit aut grauatus est, plurimum tribuens uenustæ concinnitati & elegantie, tum apto motui, neque non mouentis afformationi. Nec ueritus est iam natu grandior saltationē inter serias habere disciplinas, uidebaturque non parum

huic rei perdiscendæ impensurus opere, quem leuiores
 ac uiliora perdiscere non piguit, sed tubicinarum quoque
 scholas frequentare solebat, neque à meretrice muliere
 Aspasia quiddam audire dedignatus est. Atqui ille et
 tem non ita pridem natam uidit, necdum tanta elegan
 tia et pulchritudinis accessione auctam et elatam. Qui
 si nunc eos quorum opera in summu[m] usque fastigium
 euecta est, spectaret, sat scio illum omnibus reliquis post
 habuis, hisce tantum spectaculis operam daturum, neque
 pueros quicquam perinde atque saltationem docturum.
 Videris autem mihi laudans Comœdiam atque tragœdi
 am, oblitus esse, in utraq[ue] illarum proprium quoddam
 saltationis genus exerceri, ac tragicam quidē esse Emme
 liam, comicam uero esse Cordacā. Nonnunquam usum
 pari et tertiam, nempe Sicinniden. Postea uero quā
 in principio saltationi tragœdiam, et Comœdiam tibi
 cinasque et cytharam anteferre non dubitaris, tanquam
 ista in certamen ueniant, atque per hoc grauiā dicendā
 sint, age uicissim ista singulatim excutiamus. Tibias autē
 et cytharam relinquamus. Etenim et ista saltationis
 partes sunt ducendis choreis subseruientes. Porro autē
 ipsam tragœdiam primum ab habitu contemplemur, cu
 iusmodi sit, quā turpe et minime iucundum spectacu
 lum, homo longitudine deformi, atque incompōsita exor
 natus, altis calceamentis ingrediens, caput larua mina
 ci obductū habens, tum peramplō ore hiantē, quasi spe
 ctatores

flatores esse deuoraturus. Mitto asciuita pectora, & ventres factitios, adiunctam & arte compositam corporis crassitudinem, ne longitudine discors compositio in tenui corpufculo magis reprehendenda ueniat. Deinde indecora histrionis uociferatio, iam se ipsum inclamantis, iam uerberantis, aliquando etiam iambicos uersiculos cantulantis, & quod turpissimum est, grauissimae calamitates modulantis, ac sola uoce semetipsum reprehendendum exhibentis. Quippe alia priscorum poetarum industria inuenta sunt. Et quam diu quis Andromachen agit, aut Hecubam, tolerabilis est contio. Vbi uero ipse Hercules carmine lugubri in scenam ingressus est, sui oblitus, neq; leoninam, neq; clauam, quae praeponitur, ueneratur, adeo ut sanae mentis homo quissiam in re optimo talem actionem solæcismum uitiosum possit reprehendere. Iam quod cum primis quoq; in saltatione damnasti, uiros histriones mulierum mores imitari, hoc equidem commune quoq; est & tragoediae & comediae uitium. Etenim in utraque plures introducuntur mulieres quam uiri. Quinetiam Comœdia partem personarum omnium maxime ridiculam & oblectationis plenam huic tribuit, uidelicet lampadum & tinarum & coquorum personas. Sed enim saltationis habitus, quam decens sit & modestus, quorsum attinet dicere, cum cæcis quoq; ista sint perspicua. Larua ipsa pulcherrima & subiectae fabulae respondens, non imma-

ne hiat, ut ille, sed saltationi per omnia convenit. Habet enim permultos sub illa uociferantes. Olim uero ipsi quoque saltatores caneant, & unâ saltabant. Deinde animaduertentes continuo motu grauari anhelitum, & per hunc turbari cantilenam uisum est factu longe consultius, ut alij saltantibus succinerent. Porro autem argumenta utrisq; communia sunt, neque ulla in re à tragicis distinctum separata sunt saltatoria, quàm quòd multipliciori uarietate exornata sunt illa, maioriq; studio perdiscenda, atque infinitas mutationes habentia. Quod autem saltationum nulla sunt certamina, hanc ego causam esse opinor, quòd certaminum auctoribus res maior & grauior uisa sit esse saltatio, quàm ut de ea exacte pronuciari possit. Ut præteream ciuitatem in Italia Chalcidici generis præstantissimâ, & hanc quemadmodum ornamentum aliquod, certamini quod apud ipsos decertandum præponitur, adiecisse. Iam uero super ijs respondere tibi stat sententia, quæ oratione mihi omissa sunt, quæ non pauca esse uideo, ne quam ignorantie aut imperitiæ opinionem apud te incurram. Neque mihi obscurum est, complures ante nos de saltatione libellos conscripsisse, ac omnem suam in scribendo operam & industriam in hoc posuisse, ut omnia saltationis genera atque species numero comprehenderent, earundemq; nomina perreuerent, tum cuiusmodi unaqueq; illarû, aut quo auctore foret ignepta, quo in
statuo

Rituto magnam multiplicis scientiæ opinionem sibi ad-
 iuncturos existimabant. Ego uero hanc ambitiosam su-
 per hisce rebus contentionem, & ineptum & sere co-
 gnitionis, & mihi ipsi in præsens minime tempestiuam
 & accommodam esse arbitror, eamq; ob rem illa superse-
 deo. Deinde & hoc te cogitare uelim, ac tenere memo-
 ria, quod neq; in præsentia statuerim, omnem saltatio-
 nem à prima stirpe repetitam uelle indagare, neq; hunc
 orationis meæ scopum esse propositum, saltationum no-
 mina numero complecti uelle, præter paucas illas, qua-
 rum initio memini, tanquam generosioribus propositis.
 Verum hoc orationis meæ caput & summa futura est,
 ut eam saltandi rationem quæ nunc constituta in usu uer-
 satur, laudibus illustrem, planumq; faciam, quantum
 cum uoluptatis tui fructus in se complectatur, & quā
 non nuper primum incepta ad tantum uenustatis & ele-
 gantiae culmen & fastigium peruenerit, nec minus de
 se exhibens reuerentiæ. Quippe priores illæ perim-
 de ut radices & saltationis fundamenta fuerunt. E-
 ius autem floridam uenustatem & fructum absolutis-
 simum, qui nunc omnium perfectissime cunctis au-
 gmentis ematuruit, illum nups. in præsens oratione
 nostra explicabimus, posthabita Thermaestræ &
 gruum saltatione, & alijs præsentis parum conuenienti-
 bus. Sed ne Phrygiam quidem illam saltandi speciem
 aptam conuiujs & compotationibus, & quæ tantum

ebrietate duce exerceri solet, hominibus rusticis sepe
 vero ad tibiam muliebriter saltantibus saltus duros &
 laboriosos, & quos etiamnum agrestium studio reli-
 ctos uidemus, præ ignorantia obticui, sed quia à præ-
 senti saltatione omnibus modis aliena est, nec quicquam
 cum illo commune habet. Quandoquidem ipse quoque
 Plato in legibus, nonnullas illius species commendat, nõ
 nullas uero in totum reprobat, diuidens eas iuxta uolun-
 ptatem & utilitatem, exigens ex illis quæ sunt indecen-
 tiores, anteponebat autem & admirans reliquas. Et de
 ipsa quidem saltandi ratione hæc dicta sufficiant. Etenim
 singulis persequendis orationem extendere, absur-
 dum mihi uidetur, & ineptum. Iam uero ea quæ saltatorem
 eximium habere oportet, tum quæ ratione ijs quæ
 perdidit recte uti, quibusque rebus artem possit assequi,
 tibi expediā, ut cognoscas quā non ista ars omnino
 sit comprehensu facilis, & cuiusuis ingenio obuia &
 exposita, sed oim disciplinarū exactissime cognitarū ad
 miniculo excolenda sit, non musices tantū, uerum etiam
 rhythmicæ et geometricæ, cū primis uero philosophiæ
 tuæ naturalis et moralis. Solū uero dialecticā illi tanquā
 superflua & parum accommodam existimatū est. Neque
 uero abhorret à rhetorica, sed & illius est particeps,
 quatenus mores atque affectus demonstrat, quorum iudi-
 candorum cupidi sunt etiam rhetores. Sed nec à graphi-
 ca exclusa est, & plasticæ, uerum harum in membris
 expruncæ

¹³⁶
 Exprimendis cōcinnitatem magnopere inuari uidetur,
 ideo ut ne Phidias quidem intantum, aut Apelles in ea
 uidetur præcellere. Ante omnia uero præsens & singu-
 laris in saltatore requiritur memoria, eiusq; filia Polymi-
 nia, ut omnium rerum callentissime memor sit. Etenim
 tota Calchantem Homericum saltatorem scire necesse
 est, quæ sint, quæ fuerint, quæ mox uentura trahantur.
 Ne quid rerum prorsus ignoret, sed memoriam habeat
 promptam & expeditam. Caput autem argumenti est,
 imitationis atq; demonstrationis scientia, ac rerum men-
 te conceptarum explicatio, neq; non obscurorum per-
 spicua declaratio. Et quod de Pericle literis ac memoriæ
 prodidit Thucydides, eum uirum collaudans, hanc sum-
 mam & clarissimam esse saltatoris laudem, nosse quid de-
 ceat, & id ipsum explicare posse. Explicationem autem
 habitum, perspicuitatem ego dico. Ceterum, ad hanc
 rem potissimum facere uidetur omnis illa rerum prisca-
 rum historia, ut à me prædictum est, cum prompta me-
 moria, tum decenti gesticationi coniuncta demonstra-
 tio. Statim enim à chaos & primæ terræ generatione sa-
 to exordio, cuncta illi ad unguem cognita esse necesse
 est, usq; ad Cleopatæ Aegyptiæ tempora. Hoc enim se-
 culorum interuallo circumscripta est nobis multiplex
 la saltatori paranda cognitio. Media omnia perfectissi-
 me calleat, cœli sectionem, Veneris partus, Titanum pu-
 gnam, Iouis incunabula & natiuitatem, Rheæ fraudem

lentam imposturā, lapidis suppositiōem, Saturni iuven-
la, triū fratrum regna per sortē diuisa. Deinde Gigantū
seditiosam rebellionē, ignem furto Promethei subtrahitū,
Hominū formationem, Promethei supplicium, amoris utri-
usq; robur & uolentiam. Post hæc Deli errationem, &
Latones ex partu dolores, & Pythonis cædem, & Turi
insidias, ac mox quemadmodū medium terræ aquilæ æm-
uolatu inuentum sit. Ad hæc Deucalionem, ac magnam
illud id ætatis naufragium, tum unicam illam arcam hu-
mani generis reliquias conseruantem. Præterea quemad-
modū denuo ex lapidibus homines prognati sunt. Mox
Iachi dilaniationem, & Iunonis dolum, & Semeles con-
flagrationem, & Bacchi utranq; stirpem. Tum quæ-
cunq; de Minerva referuntur in fabulis, quæcunq; de
Vulcano, atq; Erichonio, ac disceptationem illā de At-
tica, & primum in Arcopago iudictum. In summa totā
illū sermonem Atticum fabulosis narrationibus refertissi-
mū. Præcipue tamē memoria teneat Cereris errorē, atq;
inuentā Proserpinam, et Celei hospitalitatē, et Triptole-
mi agriculturā, & uitium plantationē factam ab Icaro,
& Erigones arumnas, præterea quæcunq; de Borea, quæ-
cunq; de Orithyia, & Theseo & Aegeo memoriæ pro-
dita sunt. Adde his Medæ susceptionem, eiusq; denno-
in Persas fugam, ac regis Erichtei filias, & natus Pan-
dionis, tum quæcunq; in Thracia perpeffa est & fecit.
Deinde non ignorandus est illi Acanes, non Phyllis,

non primum captus Helena, tum Castoris atq; Pollucis
 adversus urbem expeditio, neq; non mors Hippolyti, et
 Heraclidarum reditus. Iure enim et ista in fabulis atti-
 cis censebuntur. Et hæc quidem ex rebus gestis Atheni-
 ensium sanè quàm pauca exempli gratia ex multis à me
 prætermisissis percurrit. Deinceps uero memoria quoq; te-
 menda est Megara, et Nisus et Scylla, et crines pur-
 purei, et Minois regis Cretensium discessus, ac erga be-
 ne de se meritam ingratitudo. Quibus postea annexen-
 da sunt cum Cüberone quæcūq; Thebanis ciuibus acta
 sunt, et Labdacidarum ærumna, et Cadmi peregrina-
 tio, et bovis procubitus, et dentes serpentini, et Spa-
 tanorū retributio. Et rursus, Cadmi in serpentem trans-
 mutatio, et ad lyrā præcimentē murorū substructio, et
 murorū instauratoris insania, et uxoris eius nempe Ni-
 obes sibi ac suis exitiosa iactantia, et in luctu silentium,
 tum quæcūq; de Pentheo, quæcūq; de Actæone, quæcūq;
 de Oedipode, quæcūq; de Hercule cum oib; illius cer-
 tamini; literis prodita sunt, eiusq; liberorū per insania-
 am facta internitio. Deinde Cornibus, et ipsa plena
 fabulis, Glaucom et Creonta habens. Et ante illos Bel-
 lerophontē, et Sisyrobēā, Solisq; et Neptuni pugna.
 Post hæc aut Alhamantis furentē insaniam, ac nubis libe-
 rarum in ætete fugam æriam. Inus et Melicerte sus-
 ceptionem. Adhæc neque Pelopidarum facta saltatori
 negligendo sunt, neque Mycene, et quæcūq; in illis

memorabiliter gesta sunt. Et ante illos Inachus & Io, &
 ipsius custos Argus, & Atreus, & Thyestes, & Acro-
 pe, & uellus aureū, & Pelopæ nuptiæ, & Agamem-
 nonis interfectio, & Clytemnestræ supplicium. Iam ad
 huc ante illos septem principum aduersus Thebas expe-
 ditio, & generorum exilium Adrastus susceptio, & ora-
 culum de illis proditum, præterea ducum in bello ceso-
 rum interdicta sepultura, & propter hanc Antigou-
 nes & Meneccei miserabilis interitus. Insuper quæcumq;
 feruntur in Nemea Hypsipyle & Archemorus saltatori
 monimenta cum primis necessaria. At etiam quæ ante il-
 la tempora acciderunt exacte callebit, Danae uirginis
 tem, Persei natiuitatem, certamen quod aduersus Gorgo-
 nas suscepit. Adde illius habitationem & Aethiopicam
 narrationem, Cassiopæam & Andromedam, & Cephe-
 um, quos inter astra annumerant quorq; hominum id
 ætatis credulitas. Quinetiam illi non ignorabit prisca
 facta Aegypti & Danai, & insidias quibus petite sunt
 nuptiæ. Non pauca uero eius generis suppedabit &
 Lacedæmon, uidelicet Hyacinthum & Apollinis riuæ-
 lem Zephyrum, & pueri exitum à disco illatum, ena-
 tumq; ex illius sanguine floscidum, & gementem in eo-
 dem inscriptionem uæ uæ, & Tyndarum à morte redi-
 cem, & Iouis ob hoc ipsum aduersus Aesculapum ex-
 candescentiam. Præterea Paridis apud Mene-laum hospi-
 tium, & Helene raptum post factum propter pognat-
 uditum.

Judicium. Planè enim existimet Spartane historie et
 Iliacam esse adiunctam copiosam profecto et multipli-
 cem. Itaq; iuxta unumquemq; apud Troiam occisorum
 fabula agenda scene preponitur. Consentaneum uero
 est, ut horum subinde memor sit, cum primis uero eorū,
 quæ mox à rapto usq; ad græcorum procerum in patri-
 am reditum peracta sunt. Neq; Aeneæ erroris obliui-
 scatur, neq; Didonis amoris. Inter quæ locum quoq; ha-
 bebunt, quæ de Oreste circumferuntur fabulæ, tum qua-
 lia satis fidenter ausus est in Scythia. Sed nec illa, quæ
 antehac gesta sunt, inepta putabit, Achillis in Scyro cū
 uirginibus conuersationem, Ulyssis insaniam, Philocte-
 tæ à Græcis derelictionem. In summam, totam Ulyssæam
 errationem, et Circen, et Telegonum, et Aeoli in uen-
 tos imperium, aliq; usq; ad procerum supplicia. Ante
 hæc uero quibus Syrophantijs Palemedi perniciem ma-
 chinatus est, et ira Nauplii, et Atacis firentis insania,
 et alterius ad petras naufragium facientis exitium.
 Quinetiam Elis multas occasiones præbebit saltare co-
 panibus, Oenomaum, Myrtilum, Saturnum, Iouem,
 primos olympiorum Athletas. Atqui nec Arcadia fabu-
 larum expers est, Daphnes fugam, Callisthus ferinam ui-
 tam, Centauroxum temulentiam, Panos parentes, Ala-
 phei amorem, et Hyphali peregrinationem exhibens.
 Iam si oratione in Cretā descenderit, per multa inde su-
 met saltatio, Europam, Pasiphaën, Ithacas uirosq; Le-
 o-

Labyrinthum, Ariadnen, Phaedram, Androgetum, Da-
 dalum, Icarum, Glaucom, Polydum uaticinium, Talo,
 aneum Cretæ custodem. At si in Aetoliam diuerteris,
 habet & illic non pauca quæ mutuo sumet saltatio, Ab-
 theam, Meleagrum, Atalantem, Dalum, fluminis cum
 Hercule luctum, Sirenium procreationem, Echinadam
 & post insaniam retributionem, Alcmaeonis habitatio-
 nem. Deinde, Nessum & Deianira Zelotypiam, cui ad-
 plicanda est Herculis in Oeta monte pyra & conflagra-
 tio. Habet etiam Thracia non parum multa saltanti ne-
 cessaria, nempe Orpheum, & illius factam à muliere
 ualis dilaniationem, cuiusq; caput loquens, idemq; un-
 cum lyra natans. Præterea Hænum & Rhodopen, tum
 Lycurgi supplicium. Porro, Thessalia adhuc plura his
 subministrabit, Peliam, Iasonem, Alcestim, classem quin-
 quaginta nauibus congregatâ, Argo, & loquacem eun-
 cinam. Insuper res in Lemno gestas, Aetâ, Medæ som-
 nitum, Apsyrti dilacerationem, tum omnia illa quæ inter
 nauigandû acciderunt. Posthæc aut Protefilam & Lao-
 damiam. Rursus si in Asiam postliminio te contuleris,
 multam ibi inuenies fabularû copiam. Statim enim tibi
 occurret Samus, mox Polycratis calamitas, atq; filie ei-
 us usq; ad Persas erratio. Quinellâ his adhuc antiquio-
 ra, nimirû Tantalum loquax incôtinetia, tum Deorû apud
 eundem conuiuû, & Pelopis carnea depastio, cuiusq; ele-
 phantinus humerus. In Italia uero Eridanus et Phaëton,
 & populi

Et populi lugentes sorores et electrum lachrymantes.
 Sciet eiusmodi quoque Hesperidas, et custodem aurei fru-
 ctus Draconem, et Atlantis laborem, et Gerionem, tum
 bouum ex Erythra abactionem. Neque ignorabit omnes
 fabulosas formarum transformationes, quaecumque in ar-
 bores aut animantes, aut aves transmutatae sunt, et quot
 quot ex mulieribus uiri facti sunt. Dico autem Ceneas et
 uatem Tiresiam. Super haec in Phenicia Myrrham, et lu-
 ctum illum Aegyptium qui geminus est. Et haec habebit co-
 gnita, et adhuc recentiora, quaecumque post Macedonium
 imperium ausus est Antipater, et Seleucus ob amore Stro-
 mices. Aegyptiorum quae magis erunt arcana cognoscet
 quidem, ea autem saltando representabit significantium. Epa-
 pbium dico et Osirin, praeterea Deorum in animalia trans-
 mutationes. Ante omnia uero ea quae circa amores illorum
 uariis et mirifice contigerunt, quaeque de Ioue ipso serun-
 tur fabulae, tum in quascumque facies semet transfigura-
 rit. Omnem uero inferorum tragediam tanquam digitos
 unguesque suos tenebit, tam suppliciorum genera, et quae
 cuiusque causa extiterit. Et Peruboi et Thesei indiuiul-
 sam usque ad inferos amicitiam. Ut autem, uno quasi
 fasce summam perstringam omnia, nihil quod ab
 Homero et Hesiodo, tum ab reliquis poetis eximjis
 et excellentibus maxime tragicis ductum est, ignora-
 bit. Haec admodum pauca ex multis, aut potius ex in-
 numeris istam syluam, rerumque saltationi necessarium.

saltem capita aliquot pertensui. Reliqua vero cū Poetis
 cum ipsis saltatoribus demonstrāda relinqui, ac tibi quoq;
 iuxta dictorum similitudinem indaganda. Quae omnia
 in numero parata saltatori reponenda sunt, ut cū tem-
 pus exegerit, nullo negotio possit expromere. Quoniam
 vero imitatrix est saltatio, motibusq; & gesticulatiōe ea
 quae cantatur semet expressurā pollicetur, summopere il-
 li necessariū est, quod & rhetores faciliare cōsueuerūt,
 ut perspicuitatē exerceat, ut unūquodq; quod ab illa de-
 monstratū fuerit, ita clare, ita perspicue ob oculos positi-
 tum representetur, ut nullius enarratoris egeat opera.
 Sed quod Pythico oraculo proditum est, oportet saltan-
 tionis spectatorem & mutum saltatorem intelligere,
 & nihil loquentem audire. Id quod Demetrio Cynico
 quoq; accidisse fama est. Quandoquidē & ipse nō secus
 atq; tu in iudicium vocare solebat Orhesticen, dicens ti-
 bi & fistularum & strepituum superuacuum quoda-
 dam esse saltatōrē, quippe qui argumento consiciende
 fabulae parum afferret, motum modo insulsum & uanū
 adhiberet, ab omni ratione atq; intelligentia sciunctū.
 Ceterum homines, qui hac in re prestigijs illuderentur,
 uestitu serico, personatuq; apte acōmodato, tibiaq; et la-
 sciis cantilenis, & canentū modulata cōcinnitate qui-
 bus exornaretur, nequaquam saltatoris esse officiū. Saltator
 ergo Neronis tempestate eximius & celebris, nec, ut se-
 rebatur, imprudens, sed si quis etiam alius, historiae-
 rum

rum memoria & mouendi eleganti artificio præcellens plurimum, præcatus est Demetrium sapientissimis, ut mihi uideretur, precibus, ut eum saltantem spectare uelit, deinde si uideretur reprehenderet, ac saltationem acerbissime accusatam exhiberet atque exploderet. Pollicebatur adhuc se nullis tibijs & cantilenis adhibitis saltaturum, quemadmodum & fecit. Etenim strepitibus & tibijs et oboro imposito silentio, ipse per se saltauit Veneris & Martis adulterium, Solem furtiui cōcubitus proditorem, Vulcanum moechantibus infidias machinantem, ac uinulis utrosque & Martem & Venerem illaqueantem, Deos spectaculo assistentes, Venerem suffuso rubore pudæfactam, subuerentem & meticulosius Martem supplinantem. Præterea quasque alias hæc fabula partes cōplectitur. Adeo ut Demetrius ipsa artificiosa saltatione iam exhilaratus maxima laude saltatorem extulerit. Exclamabat enim uoce quàm potuit acutissima in hæc uerba prorumpens, Audio ò homo cuiusmodi facias, neque enim tantum uideo, sed mihi uidere ipsis loqui manibum. Quoniam uero circa Neronis tempora nostra uersatur oratio, animus est uiri barbari super eodem saltatore tibi referre testimonium, quo laudem præclarissimam saltandi artificio attributam esse cognoscas. Quippe è barbaris quidem homo regius è Ponto cū ex negotio ad Neronem Romanum uenisset, unaque cum alijs hunc spectasset saltatorem, adeo saltantem perspicue, ut quancū-

nibil eorum quæ canebantur audire poterat (Erat enim
 lingua semigræcus quispiam) omnia tamen callide intel-
 ligeret. Iam uero cum iterum ad suos regressurus esset
 barbarus, eumq; Nero benignus atq; amantius inuola-
 ret, & si quid uellet postulare, liberaliter iuberet, seq;
 prompte daturum polliceretur. Da mihi, inquit, hunc
 saltatorem, & ut hoc munere plurimum exultarabis.
 Percontante uero Nerone, cui rei domitiae utilis ubi
 futurus est? Sunt mihi, inquit, uicini barbari lingua di-
 spares, ad illos intelligendos interpretum parare copi-
 am haud mihi promptum & facile est. Itaque, si alicui-
 us egens ero, ille innuens singula quæq; mihi interpre-
 tabitur. Tanta consecuta erat agilis saltationis imita-
 tio, cum clara & manifesta apparuisset. Ceterum, ex-
 ercitiū iuxta quod hamorandum est, & saltationis sco-
 pus est representatio, ut dixi, eadem opera & rhetori-
 bus exercenda, maxime uero ijs qui declamationibus, quæ
 uocant, uacant. At hæc quoq; in saltatoribus præcipue lau-
 di datur, ut personis in scenā introductis, saltator per om-
 nia gestu respondeat, neque ea quæ dicuntur ab introdu-
 ctis optimatibus, aut tyrannicidis, aut mendacis, aut a-
 gricolis discrepent, sed in uno quoq; illorum demonstre-
 tur proprietas & excellentia. Volo itaq; & alterius ti-
 bi barbari orationem ea ipsa de re percensere. Etenim
 cum quinque personas uidisset saltatori adparatas, tot
 enim partibus seu actibus constabat fabula, unum
 uidens

videns saltatorem querebat, qui nam reliqui essent futuri, qui alias personas saltando representarent. Postea uero quàm certior factus est, ut illum omnia saltatione sua representaturum, Refelxisti nos, inquit, ô optime, quod cum corpus unum tibi sit, animas plures habeas. Et hæc quidem barbarus. Non iniuria uero et Itali, saltatorem Pantomimi nomine cohonestarunt, ab ipso penè facto ad hoc introducti. Nec inelegans habenda est illa poetica cohortatio, ô fili, Polypimenem obtinens in omnibus uersare urbibus, saltatori equidem peruenecessaria, quem rebus adhaerentem oportet semetipsum quibusq; factis applicare. Precipue uero mores et affectus se demonstraturam et simulaturam pollicetur saltatio, nunc quidem amantem, deinde irascentem introducens. Mox alium insanientem, aliū animo perturbatum, ac oīa talia ualde concinne et modeste. Et quod omnium maxime mirandum est, una eademq; die nunc quidem Athamanta fidentem, nunc Ino metuentem exprimit. Et aliās ipse ille Atreus est, aliās Thyestes, post pusillum Aegistius, deinde Acrope. Et oīa hæc unius hominis artificiose refert industria. Alia quidē spectacula et discipline unam quampiam rem ostendunt, aut enim tibia est, aut cithara, aut uocis modulatio, aut fabula tragica, aut plausibilis aliqua comœdia. Ceterū saltator hæc oīa simul cōprehensa in se cōplectitur, et est uarium quendam et mixtū ex oībus illis uidere apparatus.

tibiam, fistulam, pedum strepitum, clangorem cym-
 bali, representatoria vocem concinnam, canentium cō-
 centum consonum & unanimum. Præterea alia quidem
 alterutrum in homine partis sunt opera, alia enim sunt
 mentis, alia corporis. Ceterum, in saltatione ista mixta
 sunt. Etenim mentis demonstrationem corporeis exerci-
 tij actione ipsis rebus quæ sunt inesse videmus. Maxi-
 mi vero omnium ducenda est rerum quæ geruntur sapi-
 tia, & quod nihil citra rationem committitur. Quo cir-
 ca Leſbonax Mytilenæus plane uir honestus ac bonus sal-
 tatores Chriſtophos, id est, manu sapientes nominare
 solum est, ibatq; frequenter ad illorum spectacula, quasi
 melior à theatro subinde esset reuersurus. Timocrates
 autem eius præceptor, uiso quondam semel non de indu-
 stria assistens saltatore suis rebus indulgente, Quali me,
 inquit, spectaculo priuauit uerecundia, quam è Philoso-
 phia hauseram. Quod si uera sunt quæ de anima Plato
 nem differuisse constat, tres eius partes pulcherrime o-
 stendit saltator, uim irascendi, quoties iratum exprimit,
 desiderandi, quoties amantem representat, ratiocinan-
 di, quando singulos affectus quasi frenis quibusdā coër-
 titor explicat. Et hoc in omnes saltationis partes, quem
 admodum tactus inter sensus corporeos disseminatum
 est. Porro autem cum pulchritudinis tãtam rationem
 habere soleat, atq; inter saltandum decentis & concin-
 næ formositatis, quid aliud quàm Aristotelis pulchritu-
 dinem

diem confirmare uidetur, eandem collaudantis, atq;
 inter bona tertio loco constituentis. Audiuero alium
 super saltantium personarum silentio longe iuuenilius
 differentem, quod eo Pythagorica disciplina dogma sub
 obscure significari uideatur. Præterea cum aliæ uitæ
 actiones, illæ quidem oblectationem, aliæ uero utilita-
 tem exercētibz suppedient, soli saltationi utraq; hæc
 nexta adesse uidemus, ac utilitatem longe præstantiorem,
 quatenus cum uoluptate illa exhibetur. Quanto enim
 hoc spectatu iucundius, quam uidere pugnis decertan-
 tes iuuenes, ac sanguine diffuentes, aliosq; luctantes in
 paluere, quos non raro saltatio & longe tutius simul
 atq; decentius & maiori cum uoluptate demonstrat.
 Quocirca apti decentesq; in saltando motus, ac corpora
 inuersiones & circumductiones, insuper saltus & re-
 supinationes quibus utitur, alijs equidem se penumero
 fuisse oblectamento spectantibus, ipsis autem hæc eadē
 exercitijs saluberrima. Etenim illud ego gymnasijs
 pulcherrimum & maxime omnium conducibile haud
 dubie dixerō, quod corpus emolliant, & membra fle-
 xibilia nexta ac leuiora efficiant, & ad omnem muta-
 tionem promptiora instituant, neq; mediocri robore
 corpora solidius confirmant. Qui ergo saltatiores erit
 non omnium elegantissima, quæ & mentem acuat, &
 corpus exerceat, spectantes oblectet, multas res præ-
 se fer homines doceat, tabijs, cymbalis, numero so carmina

O P T I C V L A

num concentu animum quantam ad oculos & aures at-
tinet ex aequo demulcens. Itaq; si perfectam uocum mo-
dulationem requiris, ubi alibi inuenies aut chorum ple-
morem aut concinniozem? Quod si tibi aut fistule so-
no dulcissimo caperis, sufficiens in saltatione quoq; fru-
endi tibi parata est copia. Mitto dicere quod moribus
quoque emendatis multo euades melior, crebro hysce-
u'ens spectaculis, quoties uideris theatrum abominari
& odio prosequi malefacta, contra lachrymis deslere
innocenter affectos iniuria. In summa totam spectanti-
um uitam emendari. Quod autem precipua in saltato-
ribus laude extollendum est, illud iam dicturus sum,
membrorum robur atq; molliu' recte exercere, utrunq;
iuxta mihi admirandū uidetur, ut si quis in eodem argu-
mento tam robur herculeum, mox Veneris tenerā & de-
licatam ostentaret molliem. Iam uero oratione tibi ostē-
surus sum, qualem & corpore, & animo optimus sal-
tatore esse oporteat. Et sanē mentis dotes iam magna
ex parte executus sum. Quippe memoria præcellere,
ac precipua ingenij indole clarum, adhuc solerti &
acuta intelligentia præditum esse, illum oportere mo-
& qui potissimum temporis rationem habere possit.
præterea autem ut poematum ingeniosus censor sit,
tum cantuum atque carminum præstantissimorum peri-
tus expensor, uitiose uero factorum reprehensor argu-
tus. Ceterum corporis modum iuxta Polycliti con-
pici

nem adumbrabo, ut neq; impense altus sit, neque præter
 modum crassus, neq; brevis. nimium aut humilis, neq;
 natura depressus Nanus aut Pomilio, sed moderate sta-
 turæ per omnia. Neque carnosus admodum & obesus,
 absurdam enim est, neque rursus corpore impense te-
 nus, hoc enim aridi cadaueris præ se fert imaginem.
 Memorabo uero tibi populi cuiusdam ad huiusmodi no-
 tanda non inertis exclamationes. Antiochia ciues habet
 ingeniosissimos, quibus studio est saltationem omnibus
 alijs anteponeere exercitijs, adeoq; dictorum & factio-
 rum obseruantes sunt, ut nihil omnino earum rerum illo-
 rum subterfugere possit iudicium. Ergo cum corpuscu-
 lo admodum modiculo saltator in scenam ingressus sal-
 taret, Hectorem, uno ore omnes exclamauerunt. Astia-
 naften uidemus, ubi autem Hectorem mansisse dicimus.
 Rursus alio tempore quopiam præter modum longo Ca-
 paneâ saltare conante, idemq; Thebanorum muros ad-
 iecturus esset. Transcende, inquit, muros, nihil tibi
 bi scalis opus est. Quinetiam impendio corpulen-
 tum & obesum saltatorem false subsannarunt, qui cum
 ingentem saltum facere aduteretur, Theatrum nobis,
 inquit, suffulciendum fuerat. Contra, nimium en-
 rido & tenui tanquam male habenui, bene ualere
 certatim precati sunt. Horum profectio non com-
 mendantis gratia mentionem adduxi, sed ut cognos-

res multas quoque gentes magno studio saltandi coluisse
 artificium, adeo ut et uita et uirtutes in illo potuerint
 sagaciter deprehendere. Sit ergo saltator corpore per
 omnia mobili et soluto simul atque firmo, ut et flexibili
 stulantis tempore, et firmiter consistere si opus sit, possit.
 Quod autem saltatio à manuum gestulatione in certam
 minibus proponi soluta aliena non sit, sed particeps sit
 et Mercurij et Pollucis et Herculis editarium in certam
 uine uirtutem, deprehendere poteris haud obscure, sin
 gularum imitationum periculum faciendo. Herodoto au
 thori gratissimo ea quae oculis adparent certiora uiden
 tur quam quae percipiuntur auribus. Saltationi et oculo
 rum et aurium iudicium presto est. Usque adeo uero mo
 net saltatio, ut quidam misere et perditae puellam quondam
 doperiens in theatrum ingressus, conspectis quorum
 causa amor esset malis, mentis sanitatem receperit, et
 nuncupatis uotis theatro egreditur fronte iam serena
 et hilarior, quasi pharimacum quoddam priorum malo
 rum obliuionem inducens, et iuxta Poëtam dolorem
 et acerbitem omnem abstergens hausisset. Quod autem
 ista populo fuerint familiaria, ac quisque spectantium ea
 quae inter saltandum demonstrantur callide cognoscat,
 argumento sunt spectatorum profuse non raro lachry
 me, quoties casus aliquis acerbus et miserabilis produ
 ctus fuerit. Bacchica saltatio in iouia precipue, et Pon
 to tanto certe studio celebris, quam et satyricam uocat,
 usque

usq; adeo hominibus ea detentis uoluptati esse consueta
 nit, ut statutis temporibus ceterarū rerum obliti omni
 um, perpetuos dies desideant, spectantes Titanas et Co
 rybantas, et Satyros & bubulcos. Saltabantq; id genus
 saltationes nobilissimi quiq; ex singulis ciuitatibus pri
 mores atq; principes, non reuerentie gratia, sed potius
 ob hoc ipsum magnos sese ferebant, magis quā ob ge
 neris claritudinem, & obsequia, & dignitates, quæ de
 bebantur nobilibus. Postea uero quā uirtutes saltato
 ris percurrī, audi iam nunc deinceps & saltatorum ut
 tia. Sed enim quæ corpus plerunq; comitantur iam ostē
 di, mentis autem uitia ad hunc ferē modum, ut opinor,
 obseruabis. Permulta enim illorum propter inscitiam
 (fieri enim non potest, ut omnes sapiētia exornati sint)
 turpibus inter saltandum solocisimis delinquant. Illi qui
 dum citra rationem mouentur, ac nihil, ut aiunt, ad
 rhordā. Alia quippe pes, alia rhythmus loquitur. Cete
 rum alij quidem saltādo à rhythmo non discrepant, res
 autem parum apte & tempestiue saltationi accommo
 dant, quorum ego permulta uidens me mimi. Quidam
 enim Iouis parentes saltans, neq; non Saturnum deuo
 rantem liberos, Thyestæ calamitates adsaltabat. Rursus
 alius Scyriam percussam fulmine representaturus, Glau
 cen illi assimilabat, tempore longe posteriorem. Atqui
 nequaquam eiusmodi saltatorum gratia, saltationem re
 spiciendam esse censeo, neq; ipsam odio prosequendum.

exercitium, sed illi potius, ut sunt, imperiti habendi sunt. Laudandos autem eos qui legitime ac iuxta rhythmum satis artificiose cuncta obeunt. In summa, oportet saltatorem omnibus numeris esse absolutissimum, ut tantum quod agit sit concinnum, sit apte accommodatum, ac intra mensuram cohibitum, sibi ipsi non diuersum, à sycophantæ morsu alienum, reprehensioni minime obnoxium, & quo nihil desiderari possit. Est præterea summopere necessarium, ut saltator optimis cogitationibus temperanter instructus sit, acuto ingenij acumine docilis, mente ad deliberandum profunda, summa uero in illo requiritur humanitas. Statim enim solidam à spectatoribus laudem consequitur, quoties quisque uidentium sua ipsius acta illo representante cognouerit. Magis uero uelut in speculo, in saltatore se ipse conspexerit, tum qualia passus sit, quæque quomdam saltitare illi studio fuerint. Neque enim tunc præ uoluptate homines se cohibere queunt, sed certatim ad effundendas laudes prouant, quisque sue ipsius animæ simulachra conspiciens, ac senet ipsum cognoscens. Planè enim Delphicum illud uerbum, Nosce te ipsum, ex eiusmodi reportant spectaculo. Atque è theatro discedunt, posteaquàm quæ expetenda, quæque fugienda sint, perdidicerint, & eorum quæ prius ignorabant, periti euaserint. Accidit uero quemadmodum in orationibus, sic pari quoque ratione in saltationibus ea

tribus, ea quæ multis uitio datur Cacozeleia, hoc est, ma-
 la affectatio, imitationis modum transgrediendibus, ac
 pro ut quàm par fuerat actione excedentibus. Etsi ma-
 gnum quiddam demonstrandum est, illud præter modum
 demonstrantibus, rursus si quid molle ac tenerum repræ-
 sentandum est, illud plus satis effœmiantibus. Porro
 actiones graues atque uiriles ad immanitatem usque feri-
 tiam euehentibus. Quod ego quondam saltatorem fan-
 ticentem uidens memoria tenzo, antea quidem mirum nec
 non celebrem saltandi artificem, cætera sanè prudente,
 nec hominum opinione indignum. Verum haud scio
 quo casu tunc in ita deformem representationem immo-
 derata affectatione delapsus sit. Quippe, cū illi Ajax de-
 saltandus esset, mox furens post uictoriam, tantū à saltan-
 tionis decoro excidit, ut nullo modo Aiaceis furētis insani-
 am representare, sed ipse oīm iudicio planè furere atque
 debacchari uideretur. Vnius enim ferreis calceamētis in-
 strepentū, uestimentū uiolenter discidit, alterius ē Min-
 sicorum numero correptam tibiam, Vlyssis iuxta stantis,
 ob potitam armorū uictoriam gestientis capiti illudens in-
 cussit. Et nisi tyara obsluisset, & plage uiolentiam exce-
 pissent, infelix ille Vlysses periisset, ad uerberantis salto-
 ris pedes prolapsus. Atqui uniuerſa spectantiū corona
 simili morbo uesaniæ correpta unā cū Aiace pariter in-
 ſaniebat, & exilientes uociferabātur, ac uestes à se proij-
 ciebant. Itaq; uulgi, neq; nō idiote, decori non admodū

obseruantes, neq; quod bene, neq; quod secus sit discernere queunt, hæc oia ad summam doloris exprimendi affectationem pertinere arbitrabantur. Ciuiliores uero, tam etsi rem probe callebant, ac non parum ob factum paupere suffunderentur, neq; tamen illud reprehendebant silentio. Ipsa porro laude saltatoris amentiam honeste cõtegebant, planè perspicientes hæc nõ Aiakis, sed saltatoris uesania esse perpetrata. Neq; uero generosus ille hisce contentus quiete egit, sed aliud quiddam multo magis admisit ridiculũ. Progressus enim in mediũ senatorũ, inter duos consules cõsedit medius, admodũ metuentes, ne unũ ex illis correptum flagellis quemadmodũ arietem cederet. Quam audaciã partim ex illis admirabantur, partim ridebant. Nonnulli uero suspicabantur, ne ex immodica insanie affectatione uero furoris morbo implicatus esset. Et sanè perhibebant illũ, postquã à tantæ uesane temulentia sobrius esset factus, in tantũ ob hæc que turpiter admiserat affectum esse poenitentia, ut præ nimia mentis moestitia egrotus decuberet, reuera ita propter immodice affectatã insaniam perturbatus. Atqui ne ipse quidẽ hoc occulte aut dissimulanter habuit, sed satis manifeste declarauit. Siquidẽ postulãtibus uterũ equalibus, ut Aiacem in illorũ gratiam desaltaret, adhibito representatore, inquit ad theatrũ, satis superq; esse semel insinuasse. Maxime uero oim eius animũ discruciauit emulius. Cũ enim idem Ajax illi ex cõposito desaltadum esset,

adco

adeo modeste & temperanter eius representauit infan-
 am, ut magnā inde laudem reportaret, saltationis fines
 nusquam egressus, neq; representando furenter in quen-
 quā debacchatus. Hæc tibi o amice, pauca sanè ex perq̃
 multis decerpta ostendi saltationis studia atq; exercitia,
 ne prorsus indigne aut dolenter patiaris, si ista libenter
 & magna cū uoluptate spectare soleam. Cæterū, si ani-
 mus est, te mecū eiusmodi participem esse spectaculi, sat
 scio illius illecebris te captum iri, insuper etiā tripudia
 turum. Itaq; nihil opus est, ut illud Circes dictum tibi oc-
 cinam, obstupui quod te nil pharmaca nostra bibentem
 demulxere. Haud dubie enim demulceberis, & per lon-
 uem neq; asini caput, neq; porci cor habebis, uerū mens
 tibi firmior erit & cultior. Tu uero præ uoluptate quam
 spectando mirificam capies, nō multum Ciceoni potādo
 tribues. Nā quod Homerus de Mercurij uirga aurea as-
 firmat, quod illius admimiculo quorū oculos uoluerit in
 somnū soluat, rursus alios dormientes excitet, hoc planè
 efficit saltatio, & oculos demulcens, & excubare faci-
 ens, & mentem ad singula humana uite acta accurati-
 us discutienda excitans. Cra. Atqui iam tuis me Luci-
 ane dictis persuasisti, iamq; mihi patent & aures & ocu-
 li. Et uideo amice ut memoria teneas, ut si quando post
 hac in theatrum ueris, & me tecū unā pariter specta-
 tū abducas, ne tu solus inde nobis sapiētior regrediaris.

Odys.

π.

Odys.

ε.

CLARISS

VIRO, GEORGIO PVECHER A

Vualckerſaich, Equiti Germano, Illuſtreſſ.

Boiorum principis Ludouici &c.

à conſilijs, Vincentius

Obſopœus Sa

lutem.

QUod nondum ullo literario Xenio lo iam dudum
etatem tibi promiſſo, Georgi generoſiſſ. necam
apud te fidem liberarim, non tam rerum mearum
angustia & ingenij paupertas, quàm animi tui man-
ſuetiſſimi ſacilitas in cauſſa fuit. Neq; enī uerebar, ne ſi
des mea, quam multis nominibus tibi obſtrinxerā, apud
te ueniret in crimen aut dubium, quamuis mendax debi-
tor ad tempus non reſpondiſſem. Præterea in tanta tenui-
tate nihil uidebam mihi relictum muneris, quo te oppi-
paz potuiſſem munerari. Et erat omnino aliquid mitte-
dum expectatione tua dignū. Ea quanquàm etiam nunc
in præſentia urgear inopia, nec habeam quod tibi hone-
ſte offerre poſſim, malui tamen potius aliquid uel cū exi-
ſtimationis mee iactura mittere, quàm nihil, ne ſubinde
tibi uidear tantum ore muſificus, cæterum re nullus.
Muto itaq; ad te cum formoſum, tam gregium forma-
rum ſpectatorem formoſiſſima mulieris, à formoſiſſimis

magis

L V C I A N I O

magistris formosissime expressam imaginem, sed non à
perinde formoso transcriptam, ut uideas ad cuius arche
typi regulam formosa & pudica mulier exploranda sit.
Fecit uero Christus uerus ille hymeneus, quoniam ma-
iorum imaginibus antea es clarissimus, ut quàm primum
stabili connubio talis tibi contingat lepidissima cōiugis
imago formosissima, cuiusmodi hic omnibus & corpo-
ris & animi dotibus Lucianus depinxit, quæ domum tu-
am multis et illis uivis imaginibus impleat atq; illustret,
ne tantum pictis & matris plena & illustrata sit. Vt mi-
hi liceat Vergilianum illud de te ita immutatum pronun-
ciare, Formosa uxor coniuux formosior ipse. Bene na-
le Georgi nobiliam decus, & me principi tuo etiam atq;
etiam commenda. Ex Norimberga &c.

L V C I A N I D I A L O G V S I M A G I N E S, V I N C E N T I O O B S O

pæo interprete.

Lucianus.

AT profecto tali quopiam illi absumpti sunt exitio
quibus Gorgonis facies conspecta est, quali ego
panloante penè interiissem o Polystrate, uisa sum
ma forma muliere. Et quod in ea fertur fabula, parū abe-
rat quo minus ego saxum ex hoīe factus sim, spectaculi
admiratione rigore attractio. Po. O Hercules, misitatu
quoddā et nouū de is spectaculū, nimisq; uolentū, si La-

tiano quoq; stuporem induxerit muliercula. Hoc equi-
dem formosis conspectis iuuenibus facile tibi solet acci-
dere, ita ut quispiam citius totū sypilum loco dimoueret
suo, quā te à formosis queat abstrahere: qui nō solum
bianti ore illis assistere cōsueuisti, sed lachrymas quoq;
non raro profundere tibi moris est, quēadmodum illam
perhibent Tantalī filiam. Veruntamen responde mibi,
quē illa tandem est Medusa saxifica, & unde generis or-
tum ducit, ut & nos illam uideamus. Neq; enim, ut mea
est opinio, nobis inuidebis spectaculū, neq; Zelotypie
morbo laborabis, si & nos illa conspecta rigore cōcrene-
rimus. Luc. Atqui hoc planē tibi compertū esse oportet,
quod si ex sola specula illā intuitus fueris, mutū illico
ac ipsis statim immobilē te faciet. Et fortasse quod di-
xi leue est prae hoc quod dicturus sum. Vulnere quoq;
non admodum tempestiuo te consauciabit, si coram ipse
illam intueberis. At si illa conuersis oculis temet inspe-
xerit, quē facultas tibi relinquetur te ab illa auellendi?
Adducet te alligatum quocunq; collibuerit, quemadmo-
dum lapidem heracleum ferrum ad se attrahere per-
hibent. Po. Desine uero o Luciane, prodigiosam
quandam & monstrificam effingere pulchritudinem.
Sed hoc mibi expedi, quē nam illa fuerit mulier. Luc.
An tu me oratione eius formam immodice attollere exi-
stimas, qui uereor, ne eam tibi iam uisam ingenij cul-
pa atq; infirmitate nimis ieiune laudari. Tanto tibi
eius

suus facies oratione mea amplior uidebitur atq; excellen-
 tior. Caterum, quæ nam sit, mihi non promptum est di-
 cere. Magnus circa illam cernebatur cultus & adpara-
 tus splendidus. Eunuchorum numeroso satellitio stipata,
 multis præterea alijs & illis teneris puellis comitata in-
 cedebat. In summa, omnia erant ampliora quàm quæ
 priuata fortune mediocritas sustentare possit. Po.
 Ergo ne nomen quidem inaudisti tu, quæ nam uocare-
 tur? Luc. Ne nomen quidem teneo, nisi hoc solum
 illam esse oriundam ex Ionia. Siquidem spectatorum quis-
 piam, conuersis in proximum oculis quando prætere-
 bat, Tales, inquit, Smyrneæ sunt pulchritudines. Nihil
 autem mirandū est, si Ionicis urbibus pulcherrima, mu-
 lierem produxerit pulcherrimam. Visus uero est et ille
 mihi Smyrneus esse, qui ista dixerat, adeo insolenter
 de illa iactabat. Po. Proinde, hoc reuera ut lapis se-
 cisti, qui neq; illam consecutus es, neq; Smyrneum illum
 quæ fuerit interrogaris. Atqui saltem speciem, quoad
 eius fieri potest, oratione mihi adumbrato, si queam for-
 tasse ista ratione illam cognoscere. Luc. Vide quan-
 tam rem à me exigas? Neq; enim tanta præsto est sacul-
 tas orationibus, præcipue uero meis adeo admirandam
 imaginem in lucem producendi, ad quam deliniandam
 nec Apelles, aut Zeuxis, aut Parrasius sufficerent, aut
 si quis fuit uspiam Phidias aut Alcámenes. Ego uero ara-
 tis imbecillitate nō mediocriter desum, de formabo archē.

typum. Po. Age tamen, effare obsecro, quali fuerit uultu prædita? Neque enim, periculosa erit audacia, si familiari tuo ostenderis imaginem, quibus incrementis adumbrata fuerit. Luc. At enim longe tu tuus ipse mihi facturus uideor, si quos priscorum illorum artificum ad præsens opus absoluendum asciuerō; ut mulieris formam mihi depingam. Po. Quorsum ista dicis? Aut quo nam pacto illi tibi asciti uenient, qui tot retro seculis fato functi sunt? Luc. Perfacile, dummodo te mihi non pigeat ad quesita respondere. Po. Roga quaecunq; fert animus. Luc. Numquam ne Polystrate ad Cnidos peregre profectus es? Po. Immo, maxime. Luc. Proinde ante omnia Venerem quoque illorum uidisti? Po. Sanè per Iouem Praxtelis monumentum pulcherrimum. Luc. Sed nunquid etiam fabulam memorantibus de illa incollis maudisti, quomodo unus aliquis eius imaginis infans amore correptus fuerit, tum quemadmodum latenter in templo derelictus noctu cum imagine quantum fieri potuit, rem habuerit? Sed hæc alio tempore inquirito, quippe hæc ut ais tibi planè uisa est. Age uero hoc mihi responde, nunquid etiam illam Athenis quæ in hortis est, uidelicet Alcamenis conspexisti? Po. Sanè omnium inertiſſimus ò Luciane, merito censendus essem, si pulcherrimum Alcamenis figmentum negligenter contempſiſſem. Luc. Illud quidem Polystrate te non inter

te non interrogabo, num sepe in arcem conscenderis, ac
Calamidis Sofondram spectaris. Po. Et hanc uidi
sepenumero. Luc. Iam & ista abunde sufficiunt.
At ex operibus Phidie, quod nam maxime collaudasti?
Po. Quod nam aliud, quam illam Lemniam, quam
hoc quoque titulo nobilitare non dubitauit Phidias? Im-
super illam quoque Amazonem, que haste innuitur.
Luc. Pulcherrima sunt ista, o amice, itaque alijs non
amplius egebis artificibus. Age uero iam ex omni-
bus quoad eius fieri poterit, unicam imaginem compo-
sitam tibi ostensurus sum, ab unaquaque precipuum
specimen habentem. Po. Et quo pacto hoc fieri po-
test? Luc. Haud difficili o Polystrate, si nunc in prae-
sens traditis orationi imaginibus illi pernascerimus exor-
nandi copiam, tum componendi & coaptandi faculta-
tem quantum fieri poterit luculentissime, eadem opera
temperaturum obseruanti, & iucundam uarietatem.
Po. Recte dicis, proinde assumptis illis demonstrat.
Perlibenter uero uidere gestio, qui nam illis usura sit,
aut quomodo ex ijs omnibus unam compositam, nec ul-
la in parte discrepantem absolutura sit. Luc. Atqui
iam tibi uidendi facultas praestabit nascentem imagi-
nem ita componens. Veneris e Cnido adducta, si
tantum caput sumpserit, reliquis nudi corporis parti-
bus opus non habebit. Porro, quod ad comam & uul-
tam attinet, ac decentem superciliorum ambitum.

illi habendum concedes, quemadmodum à Praxitele ab-
 soluta est. Quinetiam oculorum mobilem agilitatem,
 amabili hilaritate & gratia temperatam retinebit, sicut
 tusum est Praxiteli. Ceterum, ubera & quaecumq; uul-
 tus sunt partes, priores ab Alcamenis Venere quae in
 hortis sua est mutuo accipiet. Adhuc manus teretes,
 earundemq; concinnam iuncturam, digitorumq; tenel-
 lorum ductum non difficilem, in extremis in orbicula-
 tam exilitatem desinentiū, ab ea quae in hortis est & illa
 utenda recipiet. At uero totius faciei descriptionem &
 lineamēta genarumq; teneram mollitiem, & nasum in-
 tra rectum modum cohibitum praestabit Lemnia & Phi-
 dias. Idem quoque dabit oris cōformem compositionem,
 cervicem uero lacteam sumet ab Amazone. Porro au-
 tem Sosandra et Calamis eandem ornabunt uerecundia.
 Risu praeterea tenui fallente intuētis oculos animi orisq;
 hilaritatem ostendet, qualis & illius esse solet. Vestitus
 frugalem munditiem à Sosandra concessam habebit, pra-
 ter quā quod illa nudo & aperto erit capite. Aetatis
 autem mensuram, quantacumq; illi fuerit, uoxta Cnido-
 rum Venerem metienda est. Etenim & hanc Praxitelē
 diligenter emensum esse uideo. Et quid tibi uidetur Poly-
 strate, erit ne imago satis ornata & elegans, & maxi-
 me posteaquā exactissime absoluta fuerit? Po. Ad-
 huc o generosissime, nonnulla formositatis pars in exco-
 lendi imagine tibi intermissa est, adeo omnes exornandi
 rationes

rationes in unum contulisti. Luc. illud enim uero amice quod dixisti maximum est, nisi tuo iudicio minimum momenti ad summam formæ præstantiam colores addere posse uideantur, & cuius in quaq; corporis parte maxime ratio habenda est, decorum. Ut exacte, ut perfecte nigra sint, quæcūq; nigra, et alba, quæcūq; alba esse conuenit, utq; apto decetiq; rubore florescāt oīa. Ac iam de his periclitamur cum adhuc quod maximū est, desyderamus. Vnde ergo eius rei copiam nobis parabimus, aut accersemus uidelicet pictores, cum primis uero illos, quos hoc artificio præ ceteris lōge præcelluisse cognouimus, ut colores nobis apte cōmixtos temperet, eosdēq; pro decoro luculante & artificiose accommodent. Sanè uero accersatur Polygnotus, & Euphranor ille, atq; etiam Apelles, Actione unā comitante. Illi diuiso inter se opere Euphranor comam pinget, qualem lunonis depinxit. At Polygnotus superciliorum decoram distantiam, & maxillarum decentem rubedinem, cuiusmodi Cassandram apud Delphos fecit in conuenticulis, exprimat. Amictum uero ille quoq; præparet, quam poterit tenuissime elaboratum, ut quæcūq; par est corpori decenter applicet, multa uero uentis diffundenda relinquat. Porro, reliquum corpus ipse Apelles absoluat, secundum pacatæ simulacrum, ita tamen, ne nimium addat albedinis, sed planè temperanter rubescat. Labia autem non sint alia, atq; Roxane, Actioni addidit. Quin potius præstantissi

mum inter omnes pictores Homerum, Buphratore &
 Apelle posthabito, in partem operis suscipimus. Signa-
 dem cuiusmodi ille colorem Menelai adiecit femoribus,
 ebori purpureo ostro infecto assimilatis, tali uniuersum
 corpus colore niteat. Ceterum, ille ipse pingat & ocu-
 los, bouinis, hoc est, pulchris & nitentibus oculis pra-
 ditam exprimens, in partem laboris ueniat illi opem fe-
 rens, & poeta ille Thebanus ut uenustate sua exornet
 palpebras. Homerus quoque illam resus amantem & stu-
 diosam faciat, & candidis humeris, atq; lacertis deco-
 ram, & roseos habentem digitos. In summa, totam
 aurea Veneris formositati longe infcius illā cōparēt, quā
 Brisei filiam. Hæc inquam sictores atq; pictores & poë-
 tæ elaborabunt. Quod autem per omnia amabili qua-
 dam elegancia niteat, hoc Gratia erit officium, aut po-
 tius omnium quotquot uspiam sunt Gratia atque Cupi-
 dines eorum ducentes. Quis talem imitatione assequi
 possit imaginem? Po. Diuinum quoddam opus pro-
 ducis o Luciane, & profecto ab ipso Ioue demissum celi-
 tus, & cuiusmodi apud superos absolutum esse credibi-
 le est. Quid autem rei ipsam facientem uidisti? Enc.
 Codicillos habebat in manibus, duabus partibus compli-
 catos, uidebaturq; alteram iam perlegisse, alteram ue-
 ro etiam dum legendo perlustrare. Porro autem inter
 progrediendum nescio quæ uerba cum quadam ex pedis
 sequis faciebat, neque enim tam clare ut exaudiri posset
 loqueba

loquebatur. Verum tamen tenuiter videndo, o Polystrate
 videntes ostendebat, Dij boni quàm albos, quàm medio-
 cres, quàm apte inter se cōstitutos. Sicubi segmentum
 aut monile uidisti pulcherrimum nitidissimis & equali
 magnitudine pollentibus margaritis confectum, tam con-
 cinna decentiq; serie erant enati. Plurimum uero deco-
 ris & ornatus illis accedebat, ex labijs perpulchre ru-
 bentibus. Elucebant itaq; ipsi Homericō ebore recenter
 secto similes. Neque uero alij alios deformi latitudine ex-
 cedeabant, aut alij ceteris alius eminebant, aut praece-
 dendo extabant, cuiusmodi in multis est cernere, sed
 erat una omnibus equalitas, idemq; color, & magnitu-
 do eadem, eadem serie connexis. In summa magna ad-
 mirationis spectaculum de se praebebat, omnem huma-
 nae formositatis uenustatem exuperans. Po. Quie-
 sce parumper. Iam enim planè intelligo, quam tu mulie-
 rem dicas, his omnibus quae dixisti, atq; adeo ex ipsa pa-
 tria coniecturam facienti mihi cognita est, tum quod Eu-
 buchos quoq; illam comitatos esse confirmasti, & per lo-
 uem etiā milites. Regis uxorem o beate illā uidelicet mul-
 tis nominibus memorabilem, tu memoras. Luc. Et quid
 illi nomen est? Po. Planè & illud nimis dulce & deli-
 catum o Luciane, & omnibus modis amabile. Etenim co-
 gnominis est formosae illi Abradata coniugi. Haud dubie
 enī nouisti saepenumero audire Xenophāte modestā quā-
 piam et formosam admodū mulierē collaudante. Luc.

Sane per Iouem quasi illam oculis coram intuerer, ita
 animo affectus sum, quotiescunq; enim Xenophontis
 locum perlego, ac tantum non illam loquentem audio,
 dum quae facta sint, commemorat. Et quemadmodum
 mariū armis induat, tum qualis erat eundem in pugna
 emandans. Po. Atqui tu o optime illam tanquam ful-
 gur praeterciorens saltem semel conspexisti, uiderisq; sa-
 cilia & prompta illa, nimirum corpus & formam illa
 strere laudibus. Ceterum dotes animi quibus praedita
 est, intuentium oculis non sunt obuia. Neq; compertum
 habes, quanto praecellat ista pulchritudine, qua mens illi
 in exornata est, quaeq; corporis forma longe praestantior,
 deabusq; conformior esse solet. At ego, qui & familiari-
 tate illi iunctus sum, & sepe in colloquium ueni, nime-
 rum conterraneus illi existens, plane earum rerum cer-
 tus sum. Quippe, quod nec tibi obscurum esse opinor,
 mihi moris est morum suauitatem, humanitatem, animi
 magnitudinem, modestiam, & pudicitiam formositati
 antepondere. Digna enim sunt, quae modis omnibus cor-
 poris dotibus anteferantur. Quoniam plane absurdum
 foret atq; factu ridiculum, si quis uestitus cultum atque
 mundiciem praecorpore admiraretur. Porro autem ea
 mihi demum omnibus numeris absoluta pulchritudo esse
 uidetur, quoties in idem concurrunt anima exulta uir-
 tutibus, & corpus amabili forma exornatum. Omnino
 enim non paucas tibi commonstrare possum, corpores
 equidem

equidem & formæ elegantia uisendas & scitulas & nitidas, ceterum formæ præstantiam morum foeditate deturpantes. Adeo ut id quod solum in tam specioso corpore laudandum fuerat, serè emoriatur atque flaccescat, reprehensioni & turpitudini obnoxium, ac planè præter dignitatem heræ tam prauæ uitiosæ nimirum animæ conuersans. Et sanè tales templis Aegyptijs iudicio meo uidentur esse persimiles. Illic enim ipsum quidè delubrum forinsecus pulcherrimum est simul atq; maximū, sumptuosus lapidibus extructū atq; compositum, ceterū si intus Deū requisieris, aut simiam inuenies, aut ciconiā, aut heræ eum, aut selem. Eius generis mulieres non parum multas passim est cernere. Proinde corporis nitor & uenustas non sufficit, nisi ueris & iustis ornamentis decorata & exculta sit. Non autem dico, ut uestimentis purpureis & aureis, aut gemmeis monilibus exornata sit, sed ijs quæ prædixi, nempe morum elegantia, uirtute, temperantia, æquitate, humanitate, ac alijs quocumq; tandem sine comprehenduntur. Luc. Proinde ò Polystrate sermonē sermone pensabis ipsa mensura (quod auit) aut etiam cumulatius, potes enim, ac quandam animi imaginem adumbratam nobis ostendes, ne tātum ex dimidio illam admiremur. Po. Duram & difficilem mihi inuigis prouinciam ò amice, neq; enim perinde facile atq; promptum est, ea quæ obscura sunt oratione reterege, quàm id quod manifestum est omnibus lan-

de extollere. Videor uero & ipse ad hanc imaginem ex
 primendam multorum egens esse opera, non fictorum
 saltem & pictorum, sed philosophorum etiam, ut ad illo
 rum canonem, & regulam hoc simulacrum recte absol
 uatur, & in lucem ad antiquam plasticen formatum produ
 catur. Sed ad rem accingamur. Sit ergo primum sandi
 facultate praedita ac dulci uoce instructa, ut orationem
 melle dulciorem de illius fluxisse uerius quam de senis il
 lius Pylis cōsonatoris lingua Homerus dixisse uideatur.
 Omnis autem uerborum & loquela tonus, cuiusmodi de
 licatissimus esse solet, neq; nimium graui & aspero tinni
 tu insonet, quasi ad uirilem uocem informatus sit, neque
 rursus nimium tenui, quasi impense effœminatus aut ferme
 fractus sit, sed qualis esse solet puri nondum pubescen
 tis, dulcis & blandus, comiter & mansuete in auditum
 semet inferens, ut etiam illa loqui desinente uerba audita
 iucundo murmure tinniant, ac quaedam dulcissima uo
 cis reliquæ aliquantisper perdurent, auresq; blando su
 furro circumsonent. Tum quandam Echo alterna uocis
 imitatione auditum prorogantem imitetur, mellitissima
 quædã uerborum uestigia neq; nõ persuasionis plenissima
 in animo audientium relinquens. Ceterum, quando uoce illa
 tinnula canere adorta fuerit, præcipue uero ad citharã,
 tum uero tempus est ex æquo tacendi & halcyonibus et
 cicadis et canoris oloribus, aliena enim à Musis hæc sunt
 omnia, si ad hanc collata fuerint. Et si Pandionis na

tam dixeris, rudis & inepta est, quanquā uocem mul-
tisonam edere soleat. Orpheus autē & Amphion à qui-
bus maxime motos auditorum animos esse cōstat, quiq;
syluas & saxa sequentia cantus dulcedine ad se pertraxe-
runt, illi, ut ego opinor, si hanc audissent, posthabu-
is citharis, astutissent auscultantes cum silentio. Quippe, om-
nes harmoniæ rationes accuratissime obseruare, ut ne
quid rhythmus deliret, sed tempestiua decentiq; eleua-
tione atque depreſsione modulari ac emensurare concen-
tum, præterea uoce per omnia respondere citharæ, utq;
plectrum à lingua non discrepet, aptiq; digitorū tactus,
& agilis membrorum flexibilitas, unde nam hæc suppe-
tissent huic Thraci, ac illi in Citherone boues pascenti?
Itaque Luciane, si quando illam cantantem audieris, non
amplius illatam à Gorgonibus monstrificam ullam immu-
tationem pateris, lapis factus ex homine, sed Sirenium
modulantium uirtutē qualis nam sit, cognosces. Ita enim
sat scio adductus demulceberis, ut patriæ ac familiarū
tibi obreptura sit obliuio. Atque etiam auribus cera ob-
structis, per ceram quoque oppositam penetrabit iu-
cundissime uocis modulatio, tantam cantando uolupta-
tem audientibus exhibet. Terpsichores aut Melpome-
nes aut Calliopes uocem dixeris, infinita & omnifari-
am aurium animorumq; demulcimenta in se comple-
tentem. Vt uno uerbo dicam, optarim cum pri-
mis talem mihi & tam concinnam modulandi rationem

auditam, cuiusmodi par est per talia labia & dentes illos emissam erumpere. Visa uero est & tibi hæc eadem quam dico, itaq; & auditam esse existima. Sed enim exacta & perfecta lingue eloquentia, ac uocis ionice puritas, tum illa in familiari colloquio extemporalis dicendi facultas atq; suauitas, quæ Gratijs Atticis ubiq; cōspersa est & condita, ne admiranda quidem est. Habet enim hoc à maioribus quasi hereditario iure patrum. Neque alia ratione conueniebat illā in hac peregrinatione Atheniensium esse participem. Atqui ne illud quidem admiratione mihi prosequendum uidetur, poëticiis lectionibus illam uoluptuose oblectari & gaudere, eandemq; multo tam tempore studiose in illis uersari, quando unā cum Homero eiusdem urbis ciuis sit & incola. Vnam equidē Luciane illius iucundæ & amœnæ uocis ac modulationis imaginem expressam esse uides, si quis tenuiter admodum exprimere studuerit. Iam uero & alias non oscitanter consydera. Neq; enim unam saltem sicut tu ex multis compositam consilium est absolueri, nam hoc esset perexile & ieiunum, tum more graphico absolutum, ex tot formis tamq; multiplicibus speciebus hinc inde collectam unam corporis pulchritudinem componere sibi ipsi discrepantem. Sed omnibus animi uirtutibus una imago depingatur imitata formam archetypi. Luc. Diem festum & epulas publicas omnisariam instructas mihi annuncias, o Polystrate. Videris itaq; multo cumula-

tus mens

etius mensuram mihi remitti. Proinde perge admetien-
do, nulla enim nunc res est qua perinde mihi possis gra-
tificari. Po. Ego, quoniam omnium honestarum libe-
raliumq; disciplinarum cognitio necessaria esse putatur,
maxime uero earum quæ usu ac meditatione cōstant, age
et illam iam constituemus, multifariam quandam, ac
multiplici uenustate conspicuam, ne qua in parte fingen-
di artificio te inferiores adpareamus. Et sane ita pinga-
tur, ut omnia bona cōprehensim possideat, quibuscunq;
Helicon affatim atq; abundanter affluit. Nequaquam ue-
ro ut Clio aut Polymnia, aut etiam ut Calliope, utq; o-
mnes alie, quarum unaquæq; unius tantum rei perita
excellenter præcellit, uerum nostra omnium ex æquo gna-
ra et prudens sit. Præterea nec minus Mercurij atque
Apollinis dotibus prædita sit. Quæcunq; enim poëta
lepidissimis celebrata uersiculis in lucem dederunt, quæ-
cunq; à scriptoribus classicis literis ac memoriæ prodita
sunt, quæcunq; philosophi extulerunt laudibus hæc si-
mul omnibus imago præclarissime exornata sit. Neq;
uero tantum penicillo obiter colorata, sed pigmentis pe-
nitius imbuta, et ad satietatem usq; tincta sit. Et ignos-
cendum est, si nullam huius picture archetypum queam
ostendere. Neq; enim uspiam in ueteribus de eiusmodi
absoluta disciplinarum cognitione facta extat mentio.
Veruntamen si uidetur et hæc sacra superis dedicetur,
neq; enim, ut mea fert ratio, uspiam culpari potest. Luc.

Elegantissima profecto, ô Polystrate, ac omnibus cum
 numeris tum lineis absoluta. Po. iam deinceps post
 hanc ipsius quoq; sapientie & intelligentie imago de-
 pingenda est. Opus autem nobis erit ad hanc absolue-
 dam exemplis quàmplurimis, præcipue uero multis ue-
 teribus, ac uno quidem illo & Ionico. Ceterum picto-
 res & illius artifices erunt Aeschines familiaris Socra-
 tis, atq; ipse etiam Socrates, imitandi dexteritate omnes
 longo intervallo post se relinquētes, qui aliqua cum gra-
 tia & uenere unquam pinxerunt aliquid. Aspasiam por-
 rō illam Milesiam qua cum & olympius ipse maxime ad-
 mirandus conuersatus est, exemplum intelligentie non
 malum, præponentes, quanta rerum peritia, quanto in
 officijs ciuilibus acumine, quanta deniq; industria atq;
 solertia perpolita fuerit, hoc omne ad nostrā hanc imagi-
 nem translātū accurata amussi applicabimus. Præterq;
 quod illa modica in tabula depicta fuerat, hæc uero Co-
 lossæa pollet magnitudine. Luc. Quorsum ista dicis?
 Po. Quoniā ego Luciane, nequaquā equaliter magnas ima-
 gines esse opinor, similes existentes. Nequaquā enim si-
 milis est uetus Atheniensium Resp. ac præsens Romano-
 rum potētia. Itaq; etsi similitudine illa respondeat, hæc
 tamē potior est magnitudine, ueluti in latissimā depicta
 tabulam. Deinde, & tertium exemplū si lubet produca-
 mus, nimirū illam Theano, ac uersificatricē Lesbīā unā
 cum Diotima. Theano quidē animi magnitudinem ad pi-
 cturam con-

*Ætiam conferentē, Sappho autē institutę uitę iucunditatē
 adferet. Porro Diotimę nō tantū ut illam laudauit Socra
 tes, similis erit, uerū illi oībus ingenij ornatissimę dotibue
 comparata respondebit. Itaq; ꝓ hanc Lucianę, imaginē
 dedicatā suspende. Luc. Per louē Polystrate nimīū ad
 mirādā. Sed enim tu o amice, alias quoq; benignitatis ac
 humanitatis imagines perge depingere, quę morū man
 suetudinē, tum placidā erga egentes comitatē consueuit
 ostendere. Po. Proinde ꝓ illa Theani cōparetur, illi
 nempe Antenoris coniugi, neq; non Arctę ꝓ filię eius
 Nausicę. Pręterea si qua alia in fortune indulgentis
 affluentia animi modestiā obtinuit. Deinceps uero post
 hanc modestię imago depingatur, ac ostensę erga cōuer
 santē benedictię, ut iuxta illam Icarī filiā maxime mo
 destā ꝓ pudicā sit, quemadmodū ab Homero adumbrata
 est. Talē enim Penelopes effinxit imaginē, atq; etiā per
 louem propter nos affinitatē, etiā Abradata coniugis,
 cuius paulo ante mentionē fecimus. Luc. Omnibus pro
 fecto modis ꝓ hanc pręclare absoluiſti imaginē o Poly
 strate, iamq; sermē exprimendarū imaginū finem attigi
 sti. Nullas enī animi ac laudū partes prętermisisti. Po.
 Nondum oēs, summū enim et maxime laudis caput omis
 sum est. Dico uero cū in tantā rerū magnitudinē euecta
 sit, ut neq; factu ob blandiētis fortune prosperitatē intu
 mescat, neq; ultra humane sortis mensurā effratur tem
 re, fortune confidens. Sed seruata equabilitate animi,*

se ipsam cobibeat, nihil procacius aut insolētius, quā alijs foret molestiae, animo concipiens, sed ut erga accedentes populariter affecta sit, ac dextris copulatis eosdem benigne atq; amanter suscipiat. Tanto enim his quibus cū sermonem conferunt, sunt acceptiores, quanto aliorum fortuna euectae nihil superbi, fastidij aut contemptus tragicici praese ferunt. Veluti omnes illi qui sua potentia non in hoc utuntur, ut procaciter contemnunt alios, sed potius ut benigne aliorum subleuent inopiam, illi soli acceptis à fortuna bonis maxime digni habendi sunt, ac soli illi inuidentiae malum possunt effugere. Nemo enim facile ei fortunato inuidebit, quem prosperis rebus affluentibus moderato utentem animo conspexerit, neq; iuxta Aen Homericam illam super hominum capita incedentem, ac inferiorem calcantem. Quod plerumq; euenire solet ijs qui humili atq; abiecto sunt animo, fortunae aridentis procacitate intemperanter effratis. Posteaquā à fortuna nil tale sperantes ex improviso sublimes in curru quendam uolatilem euecti sunt, intra fortunae mediocritatem consistere nequeunt, neq; deorsum elatos torquent oculos, sed semper nituntur in arduum. Quare non raro ueluti Icarus liquefacta illis quā celerrime cera, ac alis defluentibus perpraeceps in marinos fluctus deuoluntur, spectatoribus risum exhibentes. Quotquot autem instar Dedaali alarum utuntur remigio, neque ad modum in sublime elati uolant, certe quod alae ex cera illis con-

iliad.

7.

illis conglutinatae sunt, rerum autem abundantiam ad humane vite societatem subleuandam expromunt, neque non contenti sunt saltem ab undis paulo altiores inferri. adeo ut crebro etiam alas uolando humefactant, nec solis aestui et seruatoribus easdem liquefaciendas exhibent, illi tuto iuxta ac moderate uolatu utuntur. Quem cursum quispiam et in hac maximis efferre laudibus iure optimo posuit. Quocirca dignissimum etiam ab omnibus fructum percipit, optantibus ut haec alae quam diutissime illi permaneant, bonis subinde affatim affluentibus. Luc. Sic quidem fiat, o Polystrate, neque enim corporis uenustate solum conspicua est, ut Helenam admiranda forma fuisse constat, sed animo quoque lepido amabili talibus expolita dotibus spectantes ad se allicit. Digna uero magno illo rege, mansueto existente et affabili habenda est, ut hac quoque praecipua felicitatis parte cum alijs bonis innumeris quibuscunq; amplissime instructus est, fruatur. Vt sub illius imperio ea quoque forma et uirtute mulier trata sit, et quae cum illo conuersans arctissimo desiderio eum complectatur. Quippe haud quaquam mediocri felicitas mulier existimanda est, de qua aliquis Homericum illud commodissime dicere possit, quod cum circa Venere de formositatis palmario contendere possit, ingeniosis autem operibus Minervam equiparare. Neque facile quispiam ex omni mulierum numero aliquam illi comparabit, neque corporis neque ingenij gloria, ut idem

ad Homerum, neq; item mente & artificiosis operibus.
 Po. Vera sunt quae dicis o Luciane. Quare si consultum
 factu tibi uidetur, cōmixtis tam unum imaginibus, & ea
 quam tu corporis effinxisti, & ijs quibus ego mentis in-
 genijq; dotes adumbraui, unam ex omnibus composuī,
 collecto libello oībus cōtemplādā, admirādāq; exhibe-
 amus, et ijs qui hoc aetatis degūt apud superos, tum etiā
 illis qui paulo post futuri sunt. Itaq; longe, ut mea fert
 opinio, haec erit stabiliior & diuturnior, quā uia fuit
 aut Apellis imago, aut Parrasij, aut Polygnoti. Eaque
 ipsa multo plus gratiae spectantibus exhibuit, quatenus
 non ex ligno aut cera aut coloribus formata, sed solertia
 atque industria à Musis ad hoc ascitis expressa est, quae
 haud dubie imago omnium accuratissime absoluta futu-
 ra est, & corporis elegantiam, & uirtutes animi iuxta
 contemplandas ostendens.

L V C I A N I

APOLOGIA PRO IMAGINIBVS,

Vincentio Obsopoeo interprete.

Polystratus.

EGo Luciane, inquit mulier, aliās quidem magnā tu-
 am erga me beneuolentiā euidenter perspexi, tum
 etiam honorē ex libello edito per te mihi habitū non ob-
 scure animaduerti. Neq; enim ita effuse quispiam me lau-
 daret.

daret, nisi beneuolētia adductus talia scriberet. At ut ne
 sciis nō sis, quo ego sum animata animo, sic de me planē
 persuasum habe. Neq; aliās quidem hominibus ad assen-
 tandū eruditis gaudere soleo, sed qui sunt eiusmodi, sub
 doli prestygiatores mihi esse uidentur, ac minime natu-
 ra liberi. Ceterū, in laudibus quoties quispiā prater mo-
 dum me extulerit, molestis ac immoderatis amplificatio-
 nibus attollēs atq; exaggerans omnia, pudore quodā affi-
 cior, nec parū abest, quo minus nō ferē semper aures ob-
 struere solē. Eaq; res subsannatione magis et risu quā
 laude mihi digna uidetur. Eatenus enim laudes tolerabi-
 les atq; ferendae sunt, quatenus ille qui laudatur sibi con-
 sciū est ab his quae dicuntur se non discrepare, sed parē
 esse encomio. Quodcunq; super hoc additū fuerit alienū
 est, et apertae assentationis suspitione non carebit. Atqui
 ego permultos noui, inquit, quibus uoluptati est, si quis
 eos laudibus cohonestans, etiam ea orationi adiecerit, à
 quibus longe lateq; alieni sunt. Veluti si quis confectae
 etatis uetulos ob iuuenilium annorū uigorē felices pro-
 nunciauerit. Aut illis qui infirmi sunt corpore, Nerei aut
 Pbaonis adiungat pulchritudinē. Siquidem arbitrantur
 immodicis laudum testimonijs suas formas immutatum
 iri, et senem denuo repubescere, qua in opinione Pe-
 liam quoque fuisse non sum ignara. Hoc uero longe se-
 cius se habet, nam laus res esset quantiuis praecijs, si illa
 quoq; re perinde frui possemus ex eiusmodi dementien-

te superiectione. Tam uere tale quiddam mihi pati uide-
 tur, inquit, ita falso laudati, ac si quis cuiuspiam turpi san-
 ctie atque deformi, laruam admodum uenustam afferens
 apponat. Porro ille ob pulchritudinem sibi uehementer
 placeret, presertim cum hæc ab illo auferri possit, &
 ab occurrente comminui. Vnde maiori quoq; risu sub-
 sannandus foret, nativæ faciei deformitate detecta, quā
 ascituta forma occultauerat. Aut per Iouem, si quis pu-
 silla statura existens indutis cothurnis super magnitudi-
 ne contendat cum ijs qui toto cubito ex equo illi collati
 eum excederent. Mentionem faciebat & huiusmodi cu-
 iuspiam, Aiebat mulierem quandam ex matronis prima-
 rijs, aliàs quidem pulchram & lepidam, corpore autē
 pusillam, & cui multū de iustæ staturæ mensura deesset,
 à quodam poëta carminibus celebratam, cum ob alias
 quidem uirtutes quàm plurimas, tum quod forma esset
 scitula, & corpore magno & prægrandi. Cuius statu-
 ram & longitudinis rectitudinem assentator ille popu-
 lo conferre non dubitabat. Ceterum, illam laudum ille-
 cebris uehementer letatam esse, quasi mendaci carminis
 assentatiuncula aliquid exiguu corpusculi modulo acces-
 sisset, manumq; gestiendo concussisse. Porro autem poë-
 tam hoc illi crebrius occinisse, cum uideret mulierē lau-
 dibus uehementer delectari. Donec quisspiam ex præsen-
 tibus admoto ad aurem eius capite dixisset illi, Desine o
 amice, ne mulierem etiam exurgere facias. Non dissimi-
 le quiddam

le quiddam huic, multo tamen magis ridiculum affirmabat fecisse Seleuci uxorem Stratonicen, quæ poetis oblato talento certamē proposuit, quicunq; maiori arte atq; ingenio eius comam laudibus illustrasset. Atqui caput habebat turpi deformatum caluitio, cui ne pauci quidem capilli incrant. Sed enim cum deformiter calua esset, omnibus exploratū habentibus, ex diuturno morbo egrotanti capillos defluxisse, nihilosecus tamen audiebat à poetis execrandis illis assentatoribus hyacinthinos illius crines dicentibus, & molles quospiam capillorum globos nectentibus, ac apijs nusquam existentem caesariem comparantibus. Itaq; hæc omnia deridebat, unde adulandi materia assentatoribus suppetit. Addebat præterea illud non in laudibus tantum usuuenire solere, sed in picturis quoq; easdem assentandi & decipiendi occasiones homines studiose querere. Gaudent enim, inquit, mortales pictoribus, cum primis uero illis, à quibus paulo formosiores depicti sunt. Esse autem nonnullos, qui eiusmodi artificibus iniungerent etiam, ut aut aliquid deformitatis aut magnitudinis naso detraherent, aut oculorum nigritiem atriores depingerent, aut aliud quiddam quod suæ formæ adiectum concupiuerint. Deinde fraudulenter imponunt alienas imagines coronantibus, quæ nullo modo illis respondent similitudine. Hæc atq; eiusmodi dicere solebat, alia quidem in libello tuo collaudās, hoc unum autem minime sufferens, quod illam deabus

Iunoni atq; Veneri comparaueris . Longe enim ista me,
 ait, aut potius omnem humanam naturam excedunt . Ce-
 terum , ego ne illud quidem unquam in uotis habui, ut
 priscis heroidibus, nimirum Penelope & Arete & The-
 ani meam formam conferret, tantum absit ut Deabus o-
 mnium maximis & praestantissimis comparari postula-
 rim . Etenim uehementer, inquit, res diuinas horreo
 atq; superstitioso animo reuereor . Itaq; periculū est, ne
 ut Castiopea eam laudem cupide ac desyderanter affe-
 ctasse uidear . Atqui Nereidibus haec tantum formae pre-
 stantia opponzatur . Iunonem & Venerem religiose co-
 luit . Quocirca Laciāne, ista te facta recantatione iussit
 transscribere, aut ipsas Deas testatura est haec ipsa se in-
 uita per te scripta esse . Te autem scire uoluit, quod libel-
 lo non mediocriter disructetur ita propalā obambulan-
 te, ut nunc is à te informatus est, nō nimium pce neq; fas-
 tū admodum Deorū cultum perdocens . Existimabat ne-
 ro ab omnibus se usum iri non uulgari peccato obnoxio-
 am, si sustineret Veneri Cnidae aut Hortensi se dici simi-
 lem . Quare te eorum quae libelli tui in extremis à te de
 illa prolata sunt, iussit ut submonefacerem, quibus cum
 animi moderationem omnis fastus nesciam testatus es,
 quippe quae super humanā mensuram semet nō efferreret,
 sed terrae uicina seruata mediocritate uolaret . His ille di-
 ctis, nunc sui oblitus super ipsum coelum mulcerem ex-
 tollit, Deabus illam assemblās . Postulat uero à te ne semet
 Alcarn

Alexandro incogitationem esse putes, qui, architecto quo
 piam pollicente se Atho totum transformaturum, &
 ad eius simulachrum adcommodaturum, ut totius mon-
 tis uastissima moles regis effigiem obtineret, duas in ma-
 nibus urbes habentem, tam prodigiosis pollicitationibus
 non accessit animo opus architecti uiribus manus esse
 opinatus, hominis temerariam audaciam comperuit,
 non admodum credibiliter Colossorum magnitudinem
 effigendo assequentem. Iussit itaque ut suo loco Atho
 intactum relinqueret, neq; montem ita magnum ad tam
 parui corpusculi similitudinē immuueret. Laudabat au-
 tem Alexandrum animi magnitudinis, dicens, illum sibi
 hoc facto maiorem statuam quā Atho erexisse in homi-
 num animis, apud quos eius rei memoria nunquam esset
 intermoriutura. Neq; enī parui aut abiecti erat animi, ho-
 norē adeo amplum atq; inusitatū contemnere. Quin se
 quoq; tuū figmentū laudare aiebat, neq; non imaginū in-
 dustriam admirari, ceterum, similitudine nō agnoscere.
 Quippe nequaquā dignā esse tantis ac talibus, & minime
 harū esse affinē, sed ne aliā quidem mulierē ullam ad eas
 posse aspirare. Itaq; libenter tuos admirandos honores ei
 habitos tibi remittit, teq; orat, ut natiuo ac pprio archo-
 typo suam faciem adumbres, utq; humano more illam
 laudibus illustres, neque pedis modum excedat calcem,
 ne os quoque mihi, inquit, forte illi occurrenti obduxet.
 Illud quoq; ut tibi exponerē, mihi in mandatis dedit. Au-
 dio, inquit, multis cōfirmatibus, num aut uerū sit, uobis

uiris explorare compertum, neq; uictoribus Olympici
 maiores corpore statuas erigi concessum esse, sed cura
 esse Hellanodicis, ut ne unus quidem ueritatem excede
 temere, atque exactissime statua expendatur ad athleta
 certamen & corporis quantitatem. Quocirca tibi mi
 dum est, inquit, ne inde mentiendi causam sumamus in
 mensura, ac deinde Hellanodice uestram subuertant ima
 ginem. Hæc profecto ab ipsa dicta sunt. Cæterum in
 Luciane eam cogitationem suscipe, ut diligenter consi
 deres, quo pacto libellum mutatum aliter exornes, eaq;
 auferas, ne impietate adductus in Deos flagitiose pecces,
 ueluti ipsa omnium grauissime ista tulit, ac planè inter le
 gendum inhorrescebat animo, ac Deas ut sibi essent pro
 picie suppliciter precabatur. Et sanè ignoscendum est,
 si muliebri quiddam passa est. Atqui si ueritas non diffi
 denda est, ego mihi ipse tale quiddam dixisse uisus sum.
 Quippe, initio audiens delictum non animaduerti, ocu
 los in scripta defixos habens. Postea uero quàm illa mi
 hi fecit indicium, incipio & ipse sentire de illis non dissi
 milia. Ac propemodum consimile quiddam passus sum,
 quod in ijs quæ intuemur sæpenumero nobis euenit.
 Contemplantes enim quippiam in propinquo sub ipsis
 oculis constitutum, nequaquam accurate peruidere pos
 sumus. At si iusto intervallo disiuncti illud intuemur, o
 mnia liquidius comparent obtutui, & quo bene & quo
 secus se habuerint. Iam hanc hominem existentem, iuno
 ut cono

non inferre ac. Veneri, quid aliud est, quam præfati
obscure tantarum Dearum existimationem. Siquidē
in eiusmodi cōparationibus non tam quod modicum est
oblatione crescit & maius fit, quàm quod maius est in
venitur, dum ad id quod uilius fuerat pertrahitur. Ex-
empli gratia, si duo pariter incederent, alter quidē cor-
pore prægrandi, alter uero per ætatem admodum exi-
guo pene humi repens, tandem si æquandi essent, ne alia-
ter alterum longitudine excederet, illud nunquàm breui-
ore quātumuis semet extendēte fiet, etiamsi summis pedū
bus ipse semet arrexerit. At si eadem ipsis longitudinis
obtinēda est equalitas, maior ille demittat caput necesse
est, ac se humiliore ostendat oportet. Non secus in eius-
modi accidit imaginibus, neq; enim perinde tantis incre-
mentis hominis uirtus augetur Deo comparati, quàm
Dei magnitudo imminuitur, ad id qđ uilius est inæquali-
ter deriuata. Atq; si quis terrestrium imperitus adcoe-
lestia oratione temere raperetur, minorem ille suspiciam
dicāssam præstaret hominibus, hoc à se impietatis im-
pulsu factū esse. Sed enim tibi nulla fuit necessitas, tot
mulierū speciosissimarum pulchritudinibus extantibus,
hanc tam audacter cum Venere atq; Iunone comparan-
di. Itaq; uide Luciane, quo pacto hac tam graui inuidia
te & illam exoneret. Neq; enim ualde hoc moribus tuis
familiare est, qui ne alias quidem ad laudandum facilis
ac propensus esse consueuisti. At nunc nescio, quo Fato

impulsus tam subito mores mutaris tuos, omnem laudem
mediocritatem excedendo. Et qui hactenus laudem et
parcissimus, nunc in eisdem effundendis omnium ad pares
intemperantissimus. Sed ne hoc quidem dedecori tibi so
re putato, si orationem iam editam adhibita lena retra
ctes. Quandoquidem hoc Phidiam quoque fecisse perbi
bent, quo tempore apud Heleos Iouem iam absoluerat. Ste
tisse enim illum post ianuam, ubi primum opus in lucem
productum hominibus uisendum ostendisset, subauscul
tasseque quid quisque spectantium laudaret aut repre
benderet. Ceterum, hic quidem nasum reprehende
bat, quasi plus equo crassiorē, alius uero faciem tanquā
oblongā, tertius aliud quiddā pictori uertebat uitio. De
inde, digressis spectatoribus, rursus Phidiā semet conclu
dentē correxisse, atque ad multorum opinionem et iudiciū
imaginem emendasse. Neque enim mediocre aut contemni
dum esse existimabat populi tam numerosi consiliū, sed
hoc sibi persuaserat necessario fore, ut multi semper plus
quā unus peruiderent, tametsi ipse semet Phidiā esse non
ignorabat. Hæc tibi ab illa uenio adferēs, quæ et ipse nō
possum non probare, ac tibi suadere ut facias, qui et sis
gulari familiaritate et beneuolentia tibi coniunctus sui
Luc. Hactenus quidē ignorauit Polystrate, te tantū esse
rhetorē. Itaque orationem ita prolixam, accusationē ita ut
bosam aduersus libellū meum effudisti, ut nullam parā
de apologiæ spem mihi feceris reliquā. Verū enim uero
in hoc

in hoc forensis iudicii rationem & morem egressi estis, cum primis uero tu, quod lucubrationem meam indicta causa condemnaueris, non assistente illi Patrono. Facillimum aut ut opinor, illud est iuxta Parcemiam, solis currentem uincere. Itaque nihil mirandum est, si nos comprehensi simus, neque aqua nobis effusa, neque respondendi facultate concessa. Quin potius illud omnium est absurdissimum, si nos & accusatoris & iudicis officio iuxta functi estis. Vtrum ergo uis, ut rebus iam senatusconsulto decretis contentus quiescam, an potius iuxta Imereum poetam, Palinodiam quandam conscribam? Aut dabitis mihi prouocandi copiam ad aliud iudicium? Posane per Iouem, dummodo habeas quod probabiliter & iuste ad obiecta respondere possis. Neque aduersariis presidentibus, ut tu ais, sed amicis cognoscentibus causam perorabis tuam. Ego uero una tecum iudicium perpetere quoque paratus sum. Luc. At hoc me non mediocriter coturbat Polystrate, quod illa non presente causa mihi dicenda sit. Etenim hoc longe fuerat prestabilius. Nunc uero mihi iusso uelim nolim necessarium est defensionem aggredi. At si pollicitus fueris te tale mihi fore apud illam internuncium, qualem illius apud me egisti, audebo iactare alca. Po. Enimvero illius rei gratia bonum habet animum Luciane, quod me non malum habiturus sis in defendendo responsorem aut interpretem, si quam paucissimis dicere conatus fueris, quo facilius memoria comple-

Et singula. Luc. Atqui admodum mihi opus fuerat
 oratione longissima, ad tam uehementem & acerbam
 accusationem resiliendam. In tuam tamen gratiam quan-
 tum poterō defensionem decurtabo. Itaq; illi hæc à me
 annunciauda curabis. Po. Nullo modo Luciane, sed
 tanquam illa præsentem orationem habebis. Deinde ego
 te apud illam imitabor. Luc. Proinde quando ita ti-
 bi uidetur Polystrate, illa præsto est, eaq; prædixit uide-
 licet, quæcunq; tu ab illa mihi annuisti. Nobis autem
 secunda oratio exordienda est. Et sanè non uerebor hoc
 tibi palàm facere, quod mihi accidit. Nescio quam mihi
 trepidatione incusseris, ut planè meticuloso sim animo.
 Et quemadmodum uides, iam totus sudo & horreo, ac
 tantum non illam uidere uideor, ipsaq; res magnam mihi
 iniecit perturbationem. Attamen incipiam, neq; enim
 illa iam præsentem mihi patet locus effugij. Po. Verū
 per louem magnam uultu præ se fert beneuolentiam. Vi-
 den' ut leta sit atq; alacris, & mansueta animo, quare
 sumpta audacia animo præsentem orationem aggredere.
 Luc. Ego te foeminarum præstantissima mirifice, ut ais,
 & præter modum laudatam, non uideo quo tanto præ-
 conio tuas uirtutes extulerim, quanto te ipsa nobilitaris
 encomio, cum Deorum cultum ita in magnis ponere so-
 leas. Hoc enim ferme omnibus quæ à me dicta sunt ma-
 ius est atq; excellentius. Et præcor, ut benigne mihi des
 ueniam, quod neq; hac ascripta imagine te honestatum,
 que oba

que obstante ignorantia nunquam mihi in mentem uenit. Neque enim aliam ante hanc depinxissem ciuium, non ut hæc adiuncta aliquo modo reliquas excelleret, sed mihi multo minus dixisse uideor, quam rei dignitas exigebat. Igitur considera, quantum à me solide laudis testimonium prætermisissum sit, quanta significatio ad faciendum indicium uitæ optimæ et mentis probatissimæ neglecta. Nam quibuscumque moris est Deorum immortalium numina non negligenter colere, illi quoque in humanis actionibus optimi censendi sunt. Itaque, si omnis oratio retexta de integro mihi exornanda foret, et imago emendanda, nihil esset quod perperam adinire auderem, illud uero essem additurus, tanquam totius corporis caput atque fastigium. Magnas ergo me tibi gratias debere hoc nomine non diffitebor. Siquidem ego cum animi tui moderationem laudassem, et quod nihil procacitatis aut insolentiae aut fastus tanta tibi conciliasset rerum magnitudo, his tu in oratione mea reprehensis, ueram laudationem compleuisti. Quippe tales laudationes non aude arripere, sed hisce auditis rubore affici, easque maiores esse testari quam ut tuæ mediocritati conueniant, moderati et popularis animi est indicium. At tu quanto impensius hoc erga laudes affecta es animo, tanto te digniorem esse ostendis, quæ immodicis laudibus certatim celebreris. Ac pene tibi res iuxta Diogenis cecidit sententiam. Qui interrogante quopiam, quo pacto quis

O P V S C V L A

gloriam potissimum consequi posset, si gloriam, inquit, contempserit. Dicerem, nimirum et ipse interrogante me quopiam, qui nam laude digni essent maxime, quotquot laudari grate ferunt. At hec aliena sunt et presenti instituto parum respondentia. Ceterum, de quomibi respondendi cura incumbit, illud est, quod Veneri Cnidiæ atque ei quæ in hortis est, adhæc lunoni et Minervæ formam tuam effingens comparaverim. Hæc inquam tibi omnem modum excedere, et ultra pedem usa sunt. Ad hæc iam mea delabatur oratio. Et sanè vetus verbum est poetarum atque pictores esse liberos. Ego vero laudantes maiori libertate dignos esse censeo, tametsi humi aut gressum incedant, quemadmodum nos, nec ulla versiculorum inferantur magniloquentia. Est enim laus res quedam libera, cuius licentia nullis mensuræ aut magnitudinis aut brevitatis legibus astricta est. Sed in hoc solo præ omnibus elaborat, ut admirandum ut omnium amore dignum declaret eum quem laudaverit. At ego hac via non incedam, ne imprudens ductu imperitiæ hoc tibi facere videar. Illud autem puto tibi non obscurum esse, cuiusmodi nobis esse laudatoriarum orationum occasiones, quemadmodum oporteat laudantem uti ad demonstrandum comparationibus, imaginibus atque similitudinibus. Et ferme summa in hoc sita est recte aliquid adumbrandi et effingendi, quod ita optime iudicari potest. Non, si quis quiddam cum similibus composuerit, neque si cum eo quod minus est
illud

illud cōparauerit, sed si id quod effertur, laudibus quā
 poterit effusissime ad excellentioris archetypum extu-
 lerit. Exempli gratia, si quis canem laudaturus, eum
 dem dixerit uulpe maiorem esse, aut felle, nunquid ille
 laudandi rationem tibi callere uidebitur? non utiq; dixe-
 ris. Sed neque, quanquā lupo illum equalem esse di-
 xerit, admodum laudauit magnifice. Sed ubi tandem ue-
 ra laus absoluitur? si canis leoni similis esse perhibetur
 & magnitudine & membrorum robore. Veluti Orio-
 nis canem laudans poëta Leonidam illum esse affirma-
 uit. Et hæc perfecta laus canis est. Rursus sicut Milonē
 Crotgniantem, aut Glaucum illum ex Carysto, aut Po-
 lydamātem laudare foret animus, ac tandē unumquēq;
 illorum muliere robustiorem fuisse perhiberet, nonne-
 ture optimo ob laudis uicordem stultitiā deridendus es-
 set, quem si unius uiri fortitudinē excessisse dixisset, neq;
 tamen hoc ad cumulatam laudem suffecisset. At quibus
 laudibus ille eminentis ingenij poëta Glaucum extulit,
 neq; Pollucem robustissimum cum eo ex aduerso manus
 ansurum conferere, neq; ferreum & animosum Alcime-
 ne filium, uides cuiusmodi illum Dijs cōparauit? Quin
 potius ipsis imaginibus illum quā uerissime expressit.
 Et neq; Glaucus ipse indignanter tulit Deis inter athen-
 tas primarijs collatus celebrari, neque illi ulti sunt aut
 Glaucū aut poëtam, quasi impie & contumeliose in De-
 os circa laudes agentem, sed utriq; in magna fuerūt glo-

vit, et apud grecos honore et gratia floruerunt, alter
 quidem ob præcipuū inusitati roboris specimen, nempe
 Glaucus, poeta uero cum propter alia, tum in primis
 propter doctissimi carminis editionem. Itaq; ne mirandū
 tibi ueniat, si et ego assimilare uolens, quod laudanti
 pernecessarium est, exemplo altiori usus sim, oratione il-
 lud subiiciente. Postea uero quā et in assentationis mē-
 tionem incidisti, cōfirmans te homines assentatione gra-
 tiam et blandientes habere odio, laudo te, eundem nec
 aliter fieri conueniebat. Sed enim ego tibi et laudantis
 opus et adulatoris dementientem superiectionem discer-
 nere et definire uolo. Itaq; assentator quæcunq; sui com-
 pendij gratia laudat, nulla ueritatis ratione habita, ea o-
 mnia immodicis laudibus extollenda esse existimat. Im-
 pudenter autem mentiendo plura addit de suo, adeo ut
 non uereatur Thersiten quoq; forma turpissimum ipso
 Achille pulchriorem esse ostendere. Ac Nestorē inter o-
 mnes eos quotquot ad ilium pugnaturi uenerant natū es-
 se minimū. Persanctē quoq; dixeret Croesi filium acu-
 tiori auditu esse præditū Melampodē. Præterea Iphimæa
 acutius cernere quā Lynceæ, dummodo spes aliqua eū
 sequendi lucri ob mendacium adpareat. Porro autem
 laudator, nequaquā mentitur, aut addere solet aliquid
 quod in totum in laudato non compareat. Sed ea quibus
 natura præditus est bonis, tametsi non admodum ma-
 gna sint, extollit, ac maiora cumulationeq; esse ostē-
 dit. Nec

dit. Nec dubitaret dicere, equum laudare uolens, natu-
 ra leuem (ut ea scimus esse animantia) ex cursu ualen-
 tem ille per intacte segetis uel summa uolaret Gramina,
 nec teneras cursu lesisset aristas. Rursus non formidaret
 dicere uelocipedum cursus equorum. Præterea si domus
 elegans et sumptuosissime exornata illi laudibus illustrā-
 da foret, nihil hesitabundus diceret. Talis et intus erat
 magni Iouis aula suprema. Ad hunc uersiculum assenta-
 tor etiam subulci scrophipasci sordidissimo tugurio accō-
 modare auderet, si qua modo muneris à Sybota recipi-
 endi spes reluceret. Veluti Cynethus ille Demetrii Poli-
 archæ assentator, cum iam omnes assentandi rationes
 ex uia sua parasitatione consumptas cerneret, laudare
 solitus est Demetrium, quem frequens iussis molestissime
 defestabat, quod dulciter atq; modulate iussiendo sona-
 ret. Non solum autem hoc discrimine uterq; ab altero
 internasci potest, quod ij qui ad assentationē eruditi sunt
 non uideantur ad gratiam laudatorum inuerecunde men-
 tiri. Laudatores uero corporis animiq; dotes plus iusto
 extollere, sed et in hoc non mediocri interuallo inter se
 discrepant, quod assentatores ubicunq; poterint, immo-
 dicis utuntur Hyperbolis. Porro autem encomiastæ in
 hisce utendis moderationem magistrā sequuntur, ac in
 tra certos fines se cohibent. Hæc sanè per pauca ex infi-
 nitis adduxi adulatoris et ueri laudatoris signa atq; di-
 scrimina, ne omnes quotquot aliorum concinnandis stu-

dent preconijis innocenter in suspensionem à te repulsi,
 sed diligenter discernas, atque utrumq; proprio pede ac
 modulo metiaris. Age itaq; si uidetur, & ea que à me
 dicta sunt ad utriusq; canonem expende, ut cognoscas
 num rectius huic an illi sim conferendus. Siquidem ego
 si inamabilis atq; odiose formæ cascām quandam Cni-
 dio simulachro cōparassem, merito prestygiatoris uita-
 perationem apud te incurrerem, ipsoq; Cynætho adu-
 lantior esse iustissime existimarer. Sin uero, eam quan-
 omnes eiusmodi esse non ignoramus, non erit mihi uelhe-
 menter uitio uertenda ista audactia. At dices fortasse, et
 potius iam dixisti, quod ad pulchritudinem laudandam
 attinet, tibi concessum sit. Sed enim conueniebat laudem
 nulli inuidiæ obnoxiam facere, neq; Deabus immortalibus
 hominem me existentem comparare. Ego uero, cō-
 enim adducor, ut uerum reticere non possim, te o præ-
 stans animi mulier, nequaquam Deabus comparem, sed
 eximiorum artificum monumentis atq; operibus ex lapi-
 de aut ære aut ebore confectis. Iam ea que hominum ela-
 borantur industria, hominibus assimilare, impium esse
 non arbitror. Nisi forte tu Minervam esse suspicata sis,
 simulachrum illud, cuius auctor atque opifex extitit Phi-
 dias, aut hoc cœlestem Venerem, quod in Cnido non ita
 pridem penicillo & coloribus adumbratum fabricauit
 Praxiteles. At uide, ne absurdum sit, talem de Dea-
 bus opinionem animo concipere, quorum ueras imagi-
 nes nulla

res nulla, ut ego arbitror, humana industria aut imitatio
 potest assequi. Quod si etiam maxime illis te assemin-
 lasssem, non meum hoc erat inuentum. Neque ego pri-
 mus hanc laudandi viam inueni aut aperui, sed Poëse sa-
 ne multi & eximij, cum primis uero Homerus concia-
 uis tuus, quem etiam nunc ab inferis excitabo, ut suo me-
 tueatur patrocínio: neque periculum est, ne & ipse una
 mecum capiatur. Itaq; ipsum interrogabo, aut potius te
 illius loco, etenim crebra lectione monumenta ab illo
 multis uigilijs elaborata, percurris, qđ praeclare facis,
 quid tibi illud uidetur, ubi de captiua Briseide sic loquitur Iliad.
 tur, quod aureae Veneri similis Patroclum occisum de- T.
 fleuerit. Deinde paulo post, quasi parum esset illam
 Veneri formositatis elegantia parem esse, addit, ita inqui-
 ens, Sic itaque est mulier lachrymans effata Deabus
 consimilis. Hec ergo quoties dixerit, num propterea il-
 lum odio prosequeris, ac librum è manibus proijcis,
 aut potius illi eam in laudando libertatem permittis?
 Atqui, etsi tu illi eandem non permiseris, tamen tanta se-
 culorum series atque uetustas illi concessit. Neque unquā
 inuentus est, qui hoc in eo malitiose reprehenderit, neq;
 illi qui eum imaginē flagellare ausus est, neq; qui uersis u-
 los nothos atq; supposititios censoria uirgula aut obeli-
 scis notare aggressus est. Iam, si illi permissam est mulie-
 rem barbarā insuper et plorantē aureae Veneri compara-
 re, ego ut pulchritudinē taceam, propterea quod non suf-

Iliad.

B

fers eorum laudari, non comparem Deorum imaginibus mulierem letam & hilarem, & cum plurimum ridentem suauissime? Quod homines cum Dijs cōmune habent. In Agamemnone uero laudando, uide quantum Deorum exstimationi parserit, & quā undiq; ad cōsimilitudinem imagines sumptas à Dijs exprompserit, quē & oculis & capite Ioui similē esse perhibet. Porro Marti cinctura, pectore autem Neptuno, diadens hominē penē membratim ad tantorum Deorum imagines collatum. Et rursus hunc homicide Marti similem esse ait, ac alium alio Deo conferens. Deiformem Phryga illum Priami filium quoties esse ostendit. Sæpenumero Deo similem Pelidam pronunciat. At rursus ad muliebria exempla regrediar, haud dubie enim illum alicubi dicentem audisti. Hæc pulchræ est similis Veneri simul atq; Dianæ. Non solum autem ipsos homines Dijs componit, uerum Euphorbi quoq; comam aſimilauit Gratijs, & hanc sanguine madentem & puluere deturpatam. In summa, earum rerum tanta est apud Homerum copia, ut nulla sit pars poëseos, quæ non diuinis comparationibus exornata sit. Itaq; aut hæc uelut perperam scripta expungantur, aut mihi similia audendi libertas non intercludatur. Tantis uero est in similitudinibus & comparationibus adducendis licentia, ut Homerus etiam Deas ipsas non dubitarit laudare ab inferioribus. Nam Iunonis oculos hominis comparauit. Alius autem quæpiam Veneris palpebras

Palpebras composuit uiolis . Nam auroram rhododacty-
 lum quis ignorat, uel ex ijs qui minimū opere in euoluē-
 do Homero ponunt . Atqui quod ad formam attinet, planē
 tēperanter & moderate mihi factū uidetur, si quis Deo
 similis esse perhibetur . Verum, quo numero illi compre-
 hendēdi sunt, qui Deorū compellationes imitati sunt, ac
 Dionysij, et Hephaestiones, & Neptuni, & Mercuriales
 nominati sunt . Fuit quaedam Latone Euagorae Cyprio-
 rum regis uxor, nec tamen Dea indignata est, quamuis
 illam in lapidē, quemadmodū Nioben potuisset, conuer-
 tere . Ut silentio prāteream Aegyptios, qui tamen si ex
 omnibus gentibus Deos habeant infelicitissimos, diuinis
 tamen nominibus ad satietatem usq; utuntur . Penē itaq;
 plurima pars ē coelo illis pertracta est . Quare nihil est
 quod ob laudem hanc ulla animi consternatione pertur-
 bata sies, ultionem aut supplicium à superis metuens . Nā
 si quid in eo libello aduersus Deos peccatum est, tu extra
 noxiam es, nisi putes & in auditione culpam quandam
 esse . De me uero Deorum ultio sumptura est suppliciū,
 posteaquā ante me Homerum & alios poētas irati sum-
 peri uli fuerint . At nondum philosophorum omnium
 principem punierunt, qui hominem Dei simulachrum
 esse testatus est . Multa adhuc ad te dicenda supersunt,
 attamen huius Polystrati gratia dicēdi finē factā, ut dicta
 nostra facilius memoria repetita tibi referre possit . Po-
 Hand scio Luciane, num hoc mihi amplius promptum

factus sit, tam enim uerbosè ista proloquutus es, ac ultra effusæ aquæ spaciū. Attamen quoquo modo meminisse conabor. Et quemadmodum uides, iam ista ad illam deferre studeo obstructis auribus, ne qua pars elapsa orationis ferriem mihi confundet, ac ego deinde à spectatoribus ex plosus roncibus et sibilis illudar. Luc. Istud sanè tibi curæ erit Polystrate, ut quàm optime respondeas. Cæterum, ego quoniam semel tibi fabulam de saltandam tradidi, in præsens quidem excedam è medio. Proclamatis autem indicam calculis, iterum præsto ero, usum quem nam finem hoc certamen habiturum sit.

ORNATISSI

MO, IVRIS VTRIVSQUE
DOCTORI, CHRISTOPHO

ro Gugelio, Vincentius Oba

sopæus Sa

lutem.

Permulti sunt hoc tempore, Christophore omnibus modis ornatiſſi. qui imminentem literarum ruinam conqueruntur, quod timeant, ne incrudita et inculta Barbaries apud Germanos iterum pristinam recuperet tyrannidem, uidentes eas literas quibus ad humanitatem informantur pueri, apud omnes homines in tanto esse cōtempn.

Scempen. Iam illorum querela, quanquā nihil habeat in-
equitatis, sed merito censetur equissima, multo tamen iu-
stius mihi facere uiderentur literarum interitum conque-
rentes, si studiosorum sortem deplorarent, qui spretas li-
teras hoc misero & fatali seculo secuti sunt. Quid enim
incommoditatis accipiunt literæ, quæ, quamlibet etiam
apud nostrates neglectæ & contemptæ fuerint, apud
alios tamen apud quos nate sunt, suam dignitatē & gra-
tiam obtinent, neq; non existimationem & cultum &
auctoritatem conseruant. Præterea quæ omnibus modis
sprete à barbaris, non tamen sitiunt, non esuriunt, non
algent, non sudant, non exulant, non ridentur, non
erumnose peregrinantur, in summa non egent ulla labo-
rantes inopia. Contra secus se habet studiosorum condi-
tio, qui elegatiores Musas id ætatis potissimū sibi coles-
das proposuerunt, quas cum hac spe non estimandis la-
boribus, uigilijs, fame, siti, algore, aestu, breuiter,
infinitis miserijs sectati sint in hoc, ut aliquem dignum
tantis sudoribus fructum perciperent, non aliud tamen
reportant quàm egestatis & miserie premium: adeo ut
nihil aliud prioribus miserijs quas perdiscendis literis ex-
hauserant, quàm miseriam quæ sisse uideantur. Non de
omnibus dico (sunt enim qui ad aliquā ingenij gloriā per-
uenerūt, quibus nō desunt sui Meccenates) neq; de his qui
lucrosas artes secuti sunt, ut est medicina & iuris prudē-
tia, sed de mei similibus illis (dabūt. n. fortasse inter media

erit eruditos nobis locum maleuoli (quorum numerus
 sus grex est, qui literis humanioribus per omnem etate
 seruiunt . Quorum artibus statim initio res angu-
 sta domi sedulo obstitit, Quorum studia multa inquam
 munificentia et liberalitas prouehere dignata est, Qui
 literas per summam inopiam semper sectati sunt, nec eis
 prout decebat quiete et tranquille operam nauare po-
 tuerunt, nec eo proficisci, ubi bonorum preceptorum
 fuisset copia, nimirum reclamante indigentia, et tamen
 illas nulla egestate, nulla diuitia et rerum acerbitate ob-
 steriti, si non summa cum laude et celebri industrie
 stimulo, diligentia tamen et sedulitate magna colue-
 runt . Hos inquam ego miseros dico et sentio, et horum
 sortem potius deplorandam esse censeo, quam literarum
 interitum conquerendum . Neque enim mirandum est, si
 apud Germanos male tractantur literae, ubi peregrinae
 sunt, sed studiosorum conditio dolenda uenit, quibus, cum
 nihil subsidij domi relictum sit, et iam meliorem etatem
 partem in sectandis literis contruenerunt, quam longe ma-
 lius alicui manuariae artificio perdiscendo locassent, ut
 in studiis humanioribus quicquam spei aut praesidij repo-
 situm est . Quid enim nobis hoc tempore aut opis aut
 spei possunt afferre infelices literae, quibus tanquam ba-
 rum barbarum, quae iam totum orbem sectis, factionibus,
 caede et sanguine compleuerunt, authoribus et prin-
 cipes et Episcopi uota infensi sunt . Nam ex his omni-
 bus

hæresim & errorem fluxisse arbitrantur. Sed harum
 precium qui possit uulguis internoscere, quod iam ex li-
 bellis qui uernacula lingua quouidie conscribuntur, se o-
 mnia abunde intelligere & sapere posse sperat, putatq;
 omnes alias linguarum & disciplinarum cognitiones es-
 se superuacuas. Iam quotusquisque è uulgo paupertate
 nostra nõ offenditur & deterretur, quo minus suos li-
 beros literis imbuendos curet, cui lucrum potius ex mer-
 catura aut alia re questuosa sectandum uidetur, quàm
 in fecunda literarum studia excolenda. Debemus uero
 istam calamitatẽ literariã nonnullis importunis cõtione
 toribus nostris, qui cū nunq̃ satis petulanter religiosorũ
 ordinẽ insectari potuerāt, in tantũ odiũ literas pertraxe-
 runt. Vulgi enim animi illorũ maledicentia aduersus reli-
 giosos exulcerati, non tantũ quicquid uspiam fuit mona-
 chorũ aut sacerdotũ & Episcoporũ detestari cœperunt,
 sed omne illud quicquid uspiã ad religiosos pertinere aut
 aliqua similitudine illis respondere uidebatur odio prose-
 cuti sunt, ut sunt omnes literarũ studiosi, atq; adeo ipsæ
 quoq; literæ. Inde scholæ collabi, & gymnasia studioso-
 rum infrequentia frigere ceperunt, donec ad istam cla-
 dem res literaria deducta est. Hanc ergo quoties animo
 mecũ repeto, repeto aut̃ ferè quotidie, toties de relinquẽ-
 dis & repudiandis literis mecum consilium in eo, neque
 non sortem meam commiseror & indoleo, et meam amẽ-
 tiam indignanti animo condemno, qui non paternas ar-

O P V S C V L A

res potius, quam iuuenis multo tempore sectari ceperam;
 persecutus sum, ac potius ollas & focum & fiamosam ca-
 linam, sed plenam, sed copioso com meatu abundantem
 sed pinguem, quid multis moror? omnibus instructam
 lauiijs & refectam cupedijs coluerim, quam Masas illas
 egenas, miseras, nudas, macras, steriles & famelicas.
 Sed non credebam tunc quod ex tanta copia in tantam
 famem et inopiam memet imprudenter essem precipita-
 turus, uel praedecente patre non eandem τολυσίαν
 & τολυσίαν literas mihi fore administraturas, quā
 tam haecenus mihi focus suppeditasset. Sed nunc quid
 mihi faciendum suades, Christophore chariss. nam ego
 omnis consilij ut rei regens & expers sum, regrediar ne
 à desertis literis ad olīm nō prudenter deserta culinaria
 studia? Atqui uereor ne ad eluenda uasa, & ollas atq; pa-
 tellas defricandas à magistro meo compellar, si id fecero,
 quod mihi tanto natu inter condiscipulos erit dedecori.
 Neq; ad instruenda obsonia & cupedias concinnandas
 rudis admittor. Sunt enim nostrae quoq; disciplinae cer-
 ta quaedam tempora, & artis atq; honorum gradus, ad
 quos non statim admittitur quilibet, quanquam grandis
 uatu existat, nisi in minoribus culinae officijs aliquandū
 uersatus & detritus fuerit, ac cibis quibusdam uilioribus
 coquendis gustandi palatum sibi multo usu parauerit,
 & condiendi rationem aliquantisper didicerit. Ceterū,
 mihi prima illa τῶν ὀλιγωτέρων progymnasmata ma-
gnacx

parte exciderunt, ita ut de integro mihi exordienda forent rudimenta culinaria. An uero potius colam & persequar cepta literarū studia, et inemet spe fortune securioris erigam & consoler, fore ut aliquando mihi contingat felix otium, quod porro colendis Musis multa quiete & tranquillitate uitae impertire queam? Facio id equidem sedulo, & me subinde consolor cum multa doctissimorum authorum lectione, tum argumentis quibusdam propositis, ut animum à querelis auocem, repugnans quantum possum dolori incerentis animi, sed curae subinde recursant pectus remordentes, & omnem leuationem consolatoriam sua importunitate mihi subuertunt funditus, quamlibet crebro hosce necum cantillem uersiculos.

Mente quid mœsta miser Obsopæe

Luctibus temet crucians acerbis

Dura deploras inopis subinde

Tempora uitæ?

Nulla lugendo mala fors lenatur,

Sed dolor saltem lachrymis nouatur:

Cruda ceu tantum nimio grauantur

Vulnera tactu.

Ergo quid luctu uiuat inquieto

Pectoris sensus onerare muti?

Ferre fortunam simul ac dolenti

Corde negatam?

O P V S C V L A

Colligat mentem lachrymis remotis,

Et tibi quantum tulerit bonorum

Cerne paupertas uacuo molestis

Pectore curis.

Non opes magnas dedit, at salubre

Viribus corpus tribuit paratis:

Ingeni dotes neq; respuendas

Præstitit illa.

Non dedit stirpem generis uetusti,

At tibi castum genus & pudicum

Et pios certe dedit ex honesta

Stirpe parentes.

Illæ non ædes tribuit superbas,

At casam paruam dedit incolendam

Quam tegit passim utridi coactum

Ce spite culmen.

Iusta paupertas bene sub quietis

Incolit tectis humiles penates:

Urbium luccus simul ac malarum

Nescia fraudum.

Non fori lites terit, aut tumultus

Martios horret, pelagi procellas

Nescit, & nunquam metuit malignos

Nuda latrones.

Mobilem fortis uolucris fauorem

Illæ nequaquam sequitur, sed intra

Spem

*Spem bonam casto placidos adorat
Pectore Divos.*

*Tanta congestis opibus negata
Est quies, curæ comitantur aurum,
Dum vires rerum metuit caducas
Sortis iniquæ.*

*Diuitum impensis operosa magnis
Sæpe uesane quatiunt procellæ
Tecta, quæ demum misera dederunt
Clade ruinam.*

*Cerne quot poenæ crucient avaros,
Qui metus uexent animos habentum
Quanta cunctorum teneat nefanda
Vota Cupido.*

*Cerne quod Diti subeunda semper
Sunt mari & terra pariter pericla:
Quot graues casus misero ferendi,
Quotq; labores.*

*At nec extructis opibus timoris
Ille securus fruitur, sed acri
Angitur cura locuples egeno
Fœdus tro.*

*Incubat nummis uigilans, nec unquam
Dulciter clausis oculis quiescit
Fessa reclinans placido soluta
Lumina somno.*

OPUSCULA

Conterit uitam miseram parandis
Sedulo numis, neq; dulci quicquam
Sentiens unum sitit in profundis

Tantalus undis.

Mortuus saltem beat hic nepotes
Gratias cuius modicas referre
Assolent, tardam cuius dolentes

Funeris horam.

Hec tibi semper ueterum libelli
Quos teris gratos neq; non latinos
Suggerunt, ergo quid opes dolebis

Stulte negatase

Diues est nemo nisi cuius ardens
Iam sibi rerum posuit Cupido
Et modum et finem satiata quo con-

Tenta quiescat.

Eiusmodi argumētis ego me quotidie recreo atq; exerceo
ne totū me dedā aegritudini, sed parū proficio, recusat
enim, ut dixi, curæ agminatim, animū mihi et oēm ran-
nē confundētes. Auget hasce poēta ille græcus uersiculis
suis multo elegātiōribus, quas mihi e' iā inuito insusurata

ὦ χυρσέ, δέξιωμα κάλλιστον βροτῶσιν
ὥς οὔτε μήτης ἡδονὰς ταιῶσ' ἔχει
δὺ παῖδες ἐν δόμοισιν, οὐ φίλον πατὴρ,
διασσύ, χ' οἷσέ δ' ὤμασιν, κικτῆμενοι.
ἔι δ' ἡ κόπρις τοιούτην ὀφθαλμοῖς ὄρεται

Ὁυδ' αὐτὸν ἐρεωτάς μιν οἷος αὐτὸν ἔχειν.

Et ille, Nil habet infelix paupertas durius in se, quàm quod ridiculos homines facit. Et si qui sunt alij qui me legentem uarie solent adficere. Ex quibus omnibus paupertas mihi non secus quàm illi amanti iuueni onus uidetur esse & misrum & graue, quo maxime grauantur hac tempestate omnes quicunq; literarum studiosi sunt. Iam ut tam odioso oneri, quo ferendo iam plus satis defessus sum, humeros meos subtraham, consilio peropus est. Ceterùm de deserendis literis & amplectenda iterum eoquinaria, cōsiliū quod prīmo proposueram repudiabo, melliores enim mihi sunt literæ & gratiores quam uis ieiunæ, quàm ut eas possim deferere. Et culmaria est operosior, quàm ut hominē pigrum possit ferre. Ad quā igitur artem te cōferes, queris, aut quo factores tuas laetiores facere decreuisti? Num ἑαλασποτόμῳ artē decreuisti persequi, neq; enim hac alia est ad quæstū cōpendiosior? Apage, sectabor literas, ut antea, sed his aliā artem subsidiariā adiungā, cuius perdiscendæ author mihi Lucianus extitit, sed ad quā potissimū nūc me impellit et inuitat per sua uia hoīm. Quæ tandē illa est, inquis? Parasitica. Ergo tā turpi & sordido quæstui uacabis? Non me hercle istuc dices Christophore charis. si Luciani sententiā de Parasitica perspexeris & didiceris, uerū hanc & philosophia & rhetorica longe præstantiorē iudicabis. Quinq; uero Lucianus tibi uideri possit in argumētis

ἀδελφὲ καὶ τὸ ἄλλο ἐκτείνου τοῦ ἰνγενίου χάριν ἡσυχάζου,
 quod ueteres Sophistas facere solitas esse scribit Gellius,
 ut ostenderet nihil esse tam incredibile, quod non dicen-
 do fiat probabile, & nihil esse tam horridum, tam incu-
 tum, quod non splendescat oratione & tanquam excola-
 tur, teste Cicerone, satis tamen me persuasit parasiticam
 artem esse non inhonestam & incommodam, si quis ea
 recte uti nouerit. Ad hanc itaq; animum adplicare stat
 sententia, et quamuis Lucianus, huius artis usum hoc in di-
 alogo non doceat, sed tantum probet artem esse parasiti-
 cam, contentus tamen ero interim Terentiani Gnaton-
 nis in hac exercenda esse discipulus, ut quicquid dixerint
 homines laudem, & si quid negarint negem, & illis ul-
 tro arrideam. Deniq; ut egomet mihi imperem omnia
 assentari, quando hic questus nunc est longe uberrimus.
 Donec etiam multo usu abstrusiora huius artis mysteria
 cognoscā. Nemo iam ueritatis amplius est patiens, quia
 acerba auditu est. Deponam itaq; omnem illam priorem
 cui assueueram libertatem, ac præter Genium meum o-
 mnibus Euge illud dulcisonum occinam, et illud dicti pul-
 chre. Præterea facete, lepide, laute, nunquam uidi me-
 lius. Breuiter, ut homo erit, ita morem geram, ita me ad
 eius mores adtemperabo. Cæterum, ne tu subitam mo-
 rum mutationem mihi uertas uitio, cum Luciani dialo-
 gum, quem de Parasitica scriptum reliquit, iam à me la-
 tinum factum, & sub nominis tui ornatissimi auspicijs
 editum

editum, ad te transmittito, tantum in hoc, ut uideas, quàm prudenti consilio nunc demum mores mutandos censuerim. Si temporis seruiendum est, quod sapientissimus Cicero non semel adprobare uidetur, etiam uita mutanda est, & illud quod alioqui uituperaturus eras, laudandū. Age itaq; experiar quid possim blande dicendo, & gnaethonice assentando. Faxit uero sancta saturitas, ut mihi pulchre cedat parasitatio. Adieciimus parasito & aliū Luciani dialogum superiori anno à nobis uersum & editum, nempe Hermotimum, sed nunc à plerisq; erratis & mendis inter uertendum et excudendum non animaduersis purgatum & expolitum. Hunc quanquàm prius tibi dedicauerimus, tamen nunc quoq; adfero, ut nouū, ut planè è coquorum numero me esse intelligeres, quibus hunc morem esse non ignoras, pridianas carniū reliquias nouo subinde obductas & emendatas iure uel sorbitio, hospitibus pro recenter elixis obtrudere. De sordidis coquis loquor, cuiusmodi passim sunt in urbibus publice quæstui seruientes, non de his qui in culinis uersantur principum aut aliorum procerum, ubi id genus exercēdis sordibus locus nō relinquatur. Verum, ut ob istū morem coqui non eijciuntur oppido, quod famelico uulgo illorum opera seruiat (neq; ieiunus stomachus temere contemnit uulgaria) age & hunc dialogum, tametsi nauseam tibi ut bis recocta crambe mouere possit, tamē pro lectione uulgi (si quis tamen hæc quoque si quis ca

ptus ampre leget) unà cum reliquis iam nouiter à me elu-
cubratis uerum inuulgatum suscipe. Et si propter ar-
gumenti elegantiam prima lectione nonnihil tuo artifi-
iudicio, spero eundem iam diligentius exornatum etiam
denuo artissimum. κατὰ τὸν σόφον πλάτωνα,
κόρος οὐκ εἰς τῶν καλῶν. Vale feliciter Christopho-
re ornatissime, et nos quod facis ama. Ex Norimberga
Mense Marcio. Anno à Christo nato. M. D. XXVIII.

LVCIANI

DIALOGVS, DE PARASITO,
uel quod ars sit Parasitica, Vin-
centio Obsoporo inter
prete.

Quid tandem in caussa est Simo, quod cum alijs ho-
mines, siue serui sint, siue ingenui, quisq; artem
quandam calleat, qua cum sibi ipsi tamen alijs
sunt utiles. Tu uero quantū ego perspicio, nulli rei aut
negotio intentus es, unde aut tu aliquem fructum capo-
res, aut alteri benigne impertiēdo adiumento esse possis.
Para. Quid hæc tua sibi uult interrogatio o Tycheiade,
nondū enim capio, proinde planius ac manifestius me in-
terrogato. Ty. Est ne aliqua ars, cuius tu sciens ex-
peritus es, uidelicet Musica? Para. Non per louem.
Ty. Quid autē, medicina? Para. Ne illum quidem.
Ty. Atqui

Ty. Atqui geometrie? **Para.** Nequaquam. **Ty.** Quid aut rhetorice? Nā à philosophiæ studio usq; adeo abborres, quantum ipsius utij contagium à philosophia alienum est. **Para.** Atq; etiā si fieri potest, adde quidam amplius. Proinde ne animū inducas hoc te mihi ignorantia exprobrare. Fateor enim me ignavū esse, atq; etiā tua opinione longe peiorem. **Ty.** Sanè, sed hasce forsasse artes propter illarum magnitudinem atq; difficultatem non perdidicisti. At ex popularibus illis quam tandē tenes, num architectonicam aut sutrinā? Neq; enim ea est rerum tuarum conditio, ut non talis alicuius artis egeas adminiculo. **Para.** Recte dicis o Tychiade, neque enim illā illarū calleo. **Ty.** Quam igitur aliā? **Para.** Quam? Profecto, ut mea est opinio, generosam, quam et te si pernoueris laudaturum planè existimo. Eandem uero opere atq; re ipsa perpulchre obire posse me dico, tametsi illam oratione explicare mihi non perinde promptum sit. **Ty.** Quam tandē dicis? **Para.** Nondū mihi uideor super illa orationes satis studiosè exercuisse. Quod aut unius alicuius artis nō rudis sim, hoc planè iā nosse potes. Quare nihil est quod hoc nomine mihi sies infensor. Quamcunq; aut teneam, alio tempore audies. **Ty.** Verū ego oīs moræ impatiēs sum. **Para.** Fortasse si audires, inopinata tibi ars mea uideretur. **Ty.** Atqui propter hoc ipsum tāto impēsius scire laboro. **Pa.** Alio tēpore tibi exponetur o Tychiade. **Ty.** Nequaquā, sed iam

quancunq; tandem pernoſti exponito, niſi adeo te pu-
deat. Para. Paraſiticam Ty. Et quis ita ueſani
atq; dementis eſt animi, ò Simo, qui hanc artem eſſe præ-
dicet. Para. Ego. Si uero ob hoc ipſum, quod aliam
artem non teneam, tibi inſanire uideor, huius ipſius cauſæ
ſam mihi putato fuiſſe inſaniam, meq; iam durius incre-
pandi finem facito. Aiunt enim hanc Deam cum alijs
difficilem eſſe habentibus, tum quod delinquentes erra-
torum excuſare ſoleat, quaſi horum omnium magiſtram
atque authorem culpam uniuerſam in ſe transferentem.
Ty. Ergo Simo Paraſitica ars eſt? Para. Sanè ars,
atq; ego illius author & inuentor ſum. Ty. Proinde
tu Paraſitus eſ? Para. Tu quidem Tychiade pro-
bro me afficis. Ty. Atqui non erubeſcis, te ipſe Para-
ſitum compellando. Para. Sanè uero, puderet enim
me, niſi dicerem. Ty. Atq; per Iouem, ſi tibi noto-
res eſſe uelimus erga alios te ignorantes, quod tibi no-
men eſſe teſtabimur? num Paraſitum te eſſe affirmabi-
mus? Para. Hoc nomine compellantes longe magis
me oblectabimini, quàm ſi Phidiam ſtatuariam me eſſe
dixeritis. Quippe mea arte non minus gaudeo, quàm
ipſe Phidias Ioue à ſe fabricato gauſus eſt. Ty. Atqui
hoc mihi attentius conſyderanti, res perridicula perſpe-
cta eſt. Para. Que nam. Ty. Externe ſcriben-
tes ad te in epistoſis, hunc tibi adijciemus titulum Simo-
ni Paraſito. Para. Atqui impenſius mihi gratificabe-
ris, quàm

ris, quā si hoc titulo nobis scripseris, Dioni philosopho.
 Ty. Quantum tu quidem hac compellatione gaudere
 soleas, mihi parum curae est. Sed & aliud quiddam absur-
 di considerandum uenit. Para. Quod nam? Ty.
 Num & haec in aliarum artium numero nobis recensenda
 sit, aut interrogante quopiam cuiusmodi ars sit, re-
 spondeamus, ueluti de grammatica aut rhetorica inter-
 rogati solemus, Parasitica. Para. Ego uero Tychi-
 ade longe iustius hanc quā profiteor quā ullam aliam
 artem dicendam esse contendo. Quod si tibi iucundum
 est audire, ut opinor fore, sententiam meam explicare
 non grauabor, quanquā ad hoc non admodum, ut an-
 te dixi preparatus aut instructus sum. Ty. Tamei si
 sint exigua, ueritate tamē praecellent. Para. Age, sub-
 initum artem ipsam, quo finitionis genere describatur,
 ad calculos expendendam reuocemus. Ad hunc enim
 modum speciatim & alijs artibus pensitandis assequemur,
 num & hanc recte teneamus. Ty. Quid er-
 go ars est, ut compertum habeas? Para. Ars est, ut
 ego memoria teneo, quodam sapiente uiro audito, prae-
 ceptionum exercitarum comprehensio, ad unum exitū
 uitae utilem pertinentium. Ty. Recte sanē illius au-
 diti uerba commemorasti. Para. Iam si horum omnium
 particeps est Parasitica, consentaneum est & hanc ni-
 hil aliud quā artem habendam esse. Ty. Ita profecto
 ars habenda est, siquidē haec ita se habuerint. Para.

Dionis
 des li.
 2. hanc
 finitio-
 nem Ci-
 ceroni
 adscri-
 bit.

Agelam singulatim ad omnes artis species Parasiticam accommodantes, num oratio illi consonet, considerabimus. Sed non quemadmodum olla uiuosa dum pulsantur, uelut ligna resonent. Oportet itaque et hanc quemadmodum omnes artes præceptionum inuentionem in se complecti. Principio enim præuidere atque discernere qui aptus et admodum sit cum alere, atque ita facto parasitadi exordio, baud quaquam cognosceret. Aut dicemus argentarios seu numularios artem quendam habere, qua norint adulterina nomismata à probis sagaciter deprehendere. Hunc autem citra artis admimiculū discernere posse adulteros homines et probos, præsertim cum ueluti nomismata hominum mores cuiusmodi sint non statim pateant. Eadem hæc et sapiens reprehendit Euripides dicens.

In Me
dea.

At quo malus noscendus est mortalibus
Innatus est nullo character corpori.

- Et quo multo maior et præclarius Parasiti ars esse ostēditur, qui res ita obscuras et abditas magis quam uaticinandi peritia perspicit et cognoscit. Nosse uero sermones proferre accommodos, eaque facere, per quæ in familiaritate adiungitur, quibus semet quā beneuolētissimū suo alumno esse ostensurus sit, nunquid non singularis intelligentiæ atque inuentionis uehementissimæ tibi documentū esse uidetur? Ty. Admodū. Para. Porro autem in ipsis cōiunctis, ut abeat per oia plus habens, eosque exuperans quicquam artem sua negligentia sibi non parauerunt, an hoc citra rationem

rationem & singularem sapientiã Parasitum facere pos-
 se arbitraris? Ty. Nequaquã. Para. Quid aut?
 posse obsoniorũ ciborumq; uirtutes & uitia, num turru-
 dis et indocti cuiuspiã curiositatẽ esse existimas? præs-
 erim Platone generosissimo ita dicẽte, Qui cõuiuas epu-
 lis accepturus est, nec rei coquinarie scientiam habuerit
 eum in adornãdo cõuiuitio pertenuẽ est iudicium. Quod
 autem Parasitica non cognitionem solam sed exercitatã
 quoq; sibi uendicet, nede perdisces facillime. Quoniam
 aliarum artium cognitiones & dies & noctes & men-
 ses & annos sæpenumero in exercitate permanent, non
 tamen artes ipse apud possidentes depercunt. At uero Pa-
 rasitici cognitiones, nisi quotidie in usu sint atq; exercitio,
 perdunt non artẽ solã, ut opinor, sed ipsum quicq; artifi-
 cem. Parasitica uero utilitatẽ ad unũ aliquem uitæ exun-
 tendentẽ, aereor ne insania sit perquirere. Ego uero quã
 edere & bibere in uita mortaliũ nihil inuenio utilius aut
 præstantius, et extra quod uita nõ potest subsistere. Ty.
 Maxime. Para. Atqui ne eiusmodi quidẽ res est Para-
 sitica, cuiusmodi est pulchritudo aut fortitudo, ut ars nul-
 la esse uideatur, sed quedam uis atque potentia. Ty.
 Vera dicis. Para. Verum, neq; arte caret. Quod
 enim arte caret, nullo modo possidenti est conducibile.
 Age enim, si tibi ipse nauim in mari commississes flu-
 tibus atque procellis ingruentibus, gubernandi impe-

rito, num euasurus es incolumis? Ty Minime gentium. Para. Quid tandem obstat, an quod arte carereas, cuius ope te ipse seruare potuisses? Ty. Sane uero. Para. Proinde arte seruamur, imperitia uero non item? Ty. Admodum. Para. Ergo Parasiticam artem esse constat. Ty. Artem profectio, quantum adparet. Para. Atqui gubernatores quidē præclaros, & aurigas eximios de curru non raro delapsos esse comperi. Ac nonnullos illorum luxatos atq; delumbatos, porro nonnullos prorsus extinctos. Ceterū Parasiti naufragium, nullus est qui possit producere. Proinde, si neq; ab arte remota est Parasitica, neq; facultas est aliqua, comprehensio autem præceptionum exercitarum, eandem artem esse hodie nobis fatendum est. Ty. Quantum quidem ex hoc coniecturam facio. Sed in hoc tibi uigilandum esse intelligis, ut finem aliquem generosum Parasitice nobis attribuas. Para. Recte sanē dicis, uidetur autem hac finitione potissimū explicari posse. Parasitica ars est ciborum atq; potuum, & sermonum, qui horum cōquirendorum gratia dicendi sunt, cuius finis est uoluptas. Ty. Videre mihi tuam artem præclare definisse. Illud tamen etiam atq; etiam considera, ne aduersus philosophos aliquos de fine tibi orietur pugna atq; contentio. Para. Atqui abunde sufficit hunc esse finem & felicitatis & Parasitice, neq; aliter adparet. Siquidem Homerus ille sapiens, Parasiti uitam
admirans

Admirans, tanquā solā beatam atq; foelicem, ita inquit.

Haud ego finem ullum meliorem ultra arbitror esse

Quā si mente omnis populus letetur ouanti

Laeta autem mensae sunt pane cibisq; replete,

Atq; pocyllator dulces ē cratere falernian

Bandens distribuatur per pocula parua bibendum.

Itā quasi paruum cumulate haec admiraretur, sententiam suam longe pleniorē, apertiorēq; hisce uerbis facit, per festiue subiiciens. Hic finis nobis pulcherrimus esse uidetur. Haud aliud ex ijs, quae dicit beatum ac felix quā parasitari existimans. Sed enim haec uerba non cui libet ē uulgo attribuit, uerum omnium sapientissimō. Et sane si Vlysi fuisset in animo Stoicos secuto laudare finem uirtutem, potuisset illud dicere, quādo Philocteten ex Lemno adduxit, quādo Troiam subuertit, quādo Græcos fugam adornantes compescuit atq; detinuit, quādo Troiam ingressus est, se ipse indecoris uulneribus flagellatum adficiens, ac sordido et planē stoico indumento amictus. At tunc huius pulcherrimi finis nusquā commemorauit. Ceterū ne tunc quidem, cū in Epicureorū uita constitutus apud uenustissimam Canipso uersaretur, illiq; liceret in otio uoluptuose et molli ueruerē, ac in omnibus delitijs Atlantidis lectum cōsistere, neq; non rebus, quas animi libido ferebat indulgere, illius pulcherrimi finis memor est, sed cū apud Epicurum parasitum ageret. Vocabantur autem tunc teni

poris parasiti Datymones. Quomodo enim dicit? Di-
 gnum enim est, ut iterum atq; iterum suauissimorū uer-
 siculorum recordemur, neq; enim ad facietatem audi-
 ri possunt, nisi sepius repetantur, Datymones sedent
 ex ordine, et iuxta mense adfint epulis et carne re-
 plete. Porro Epicurus nimum impudenter hunc finem
 detractum parasitice, ad felicitatem suā detorsit. Quod
 autem hæc res non absit à furto, quodq; Epicuro uolu-
 ptas nihil curæ sit, sed parasito, ita potes colligere. Ego
 uoluptatem existimo primum tranquillam statum corpo-
 ris. Deinde neq; mentem ulla perturbatione aut molesta
 cura onerari. Horum utrūq; parasitus assequitur, Epicu-
 rus autem ne alterutrum quidem sit particeps. Etenim
 cum curiose satis de habitu terræ, de insuitis mundi,
 de magnitudine solis, atq; distantijs, de primis elemen-
 tis, atq; etiam de Dijs siue sint siue non sint, deq; ipso fi-
 ne peruestigans, nunquam non digladiari solet, semper
 cum aliquibus contentiose disputans, non humanis solis,
 sed ne mundanis quidem uexationibus atteritur atq; ex-
 sumitur. At parasitus horum omnium securus, omnia
 bene se habere existimans, credensq; hæc meliori loco
 non esse posse quàm sint, cum multa securitate et animi
 tranquillitate, nullo istiusmodi nigrorum scrupulo illa
 cessante negotiū, edat suauissime, et dormit supinus, per
 rectis, et manibus et pedibus, quemadmodum Ulysses
 rate ad patriam nauigans. At qui non propter illa tantū
 auid

nulla in re Epicurus uoluptatis potitur, sed etiam pro
 pter hæc. Quippe Epicurus ille, quicumq; tandem fuerit
 ille sapiens, aut habet quod edat aut non. Si non, ille qui
 dem uoluptuose uiuet minime, immo ne uiuet quidem,
 Sin autē habuerit, habebit aut à seipso aut ab alio. Itaq;
 si ab alio quod edat habuerit, parasitus est & ille, &
 non is quem se superbe uenditat. Sin à seipso, uoluptuos
 se non uiuet. Ty. Quomodo uero non uoluptuose?
 Para. Si etiam suppetet illi apud se ipsum uictus co
 pia, multa o Tychiade eiusmodi uitam consequi neces
 se est. Vide uero qualia, oportet enim eum, qui uolupta
 te duce molliter & delicate uicturus est, omnibus inci
 dentibus cupiditatibus abunde indulgere. Aut quid tu
 ais? Ty. Et mihi idem uidetur. Para. Proinde
 ei qui re familiari amplius instructus est, fortasse unde
 libidinem suam expleat, non egre suppetet. At qui esti
 ne atq; tenuit munitus erit opibus, illi harum rerum
 potituri nulla superit copia. Itaq; si pauper fuerit Epi
 curus, sapiens esse non potest, neq; unquam uoluptatis
 finem sibi propositum consequetur. Sed ne diues quidem
 copiose pecunie dominus, cui per facultates suas cupi
 ditatibus prolixè suppetitare atq; inseruire promptum
 est, prefixum uoluptatis finem nanciscetur. Quid ita
 tandem? Propterea quod necesse sit eum, qui sumptum
 de suo fecerit, in multas atq; adeo odiosas illabi molesti
 as. Iam enim illi cum coorixandum erit, quod parum

opipare atq; apperate edulia adornauerit. Aut si citha-
 ræam coci negligentiam dissimulanter habuerit, tum ser-
 culis incōditis, & minime delicatis uescitur, ac per hoc
 sperata uoluptate priuatur. Aut iam illi cum domus præ-
 fectorem familiarem indiligenter accuranti delitigan-
 dum est. An uero hæc ita se non habent? Ty. Perlo-
 uem idem quoq; mihi uidetur. Para. Hæc ergo oia
 ut Epicuro accidant necesse est, itaq; nunquàm uolupta-
 tis sine miser ille potietur. At uero parasito neq; cocus
 est ullus, cui propter incuriam irasceret, neq; ager,
 neq; uillicus, neq; argentum, quorum nomine famuli ex-
 cusationem perferens doleret, & tamen omnia habet,
 ut edat & bibat soli illi nulla re existente, qua ut Epicu-
 rus perturbaretur. Iam quod ars sit parasitica, & ex his
 iam dictis, atq; alijs satis superq; ostensum est. Reliquū
 est, ut planum faciam, quàm sit etiam omnium optima,
 & hoc quidem non simpliciter, sed primum declarabo,
 quàm cōmuniter oēs alias artes sua antetere soleat præ-
 stantia. Deinde quàm etiam priuatim præcellat ceteris.
 Communiter ad hunc modum præstat alijs. Etenim uni-
 uersiusq; artis studium discenti adducere laborem, tri-
 morem, ac uerbera necesse est, quæ qui non deprecetur
 nullus unquàm inuentus est. Hanc uero artem cuius ego
 professor sum, solam ut uidetur licet sine labore perdis-
 scere. Quis enim unquàm à conuiuio flens digressus est,
 ueluti quospiam uidemus puerulos à præceptoribus di-
 scedere?

scedere? Quis proficiscens ad conuiuium unquam tristis
 atq; seuerus conspectus est, quemadmodum illi qui lu-
 dos literarios frequentare solent? Atqui parasitus sua
 sponte, atq; adeo uolens ad coenam uadit, artis consequē
 de omnium cupidissimus. Ceteri uero qui alijs arti-
 bus perdiscendis nauant operam, easdem prosequun-
 tur odio, ita ut nonnulli aufugientes artes suas summa de-
 testatione repudiant. Et cur non hoc quoq; consideran-
 dum tibi uenit, quod eos, qui in alijs artibus fecissent ali-
 quod opere precium parentes his potissimum honora-
 re solēt, quibus parasitum quotidie cohonestant. Elegā-
 tes, ita me Dij ament, inquit, puer pinxit literas, date
 illi quod edat. Malignas literarum notas descripsit, nihil
 date illi. Adeo res & honore pensanda & supplicio pu-
 nienda esse uidetur. Quinetiam cum ceteris artibus ita
 comparatum est, ut primū hoc posterius habeant, post-
 quā iam multo sudore paratæ sunt dulcem & expeti-
 tum uoluptatis fructum subministrant suis cultoribus,
 ad quam rem multa est uia, nec minus aspera. Ceterum
 sola ex omnibus parasitica statim initio inter discendū
 arte sua fruitur, ac simulatq; incepta fuerit, quantotius
 est in questu. Præterea reliquæ artes non saltem aliquæ
 sed omnes simul tantum uictus conquirendi gratia in-
 uenitæ sunt. At parasito astutum parata est alimentor-
 um felix copia, simulatq; artem exorsus fuerit. An ue-
 ro non animaduertis agricolam agros colere non colen-

di gratia, & fabrum fabricare non fabricandi gratia.
 At parasitus nihil sectatur aliud, sed hoc ipsum quod illi
 us negotium est, & cuius gratia ei negotio intentus est.
 At hæc cui obscura sint, neminem esse arbitror, quod ij,
 qui reliquarum artium exercendo tractant commercia,
 per omne tempus afflictis laboribus vivunt erumina-
 se atq; infelicitex, ac vix unum atq; alterum decem sistum
 per mensem agunt. Propterea quod civitates aliàs quon-
 dem per annum, aliàs per mensem indicta solennitate di-
 es festos agere soleant, & tunc animo remissione letari
 dicuntur. At parasitus ferè singulos semper triginta die-
 es agit in otio. Omnes enim dies illi videntur sacri deo-
 rum numinibus. Præterea quibus consilium aut animus
 est reliquis uti artibus cū aliqua laude & existimatione,
 illi tenui frugalique victu & potu utantur necesse est, tan-
 quàm qui morbis decumbunt impliciti. Nam qui victu
 paulo copiosiore, potuq; largiore semet inuitat & oble-
 stat, ille studio minime est accommodus. Accedit his quod
 reliquæ artes sine instrumentis, magistro suo nihil fru-
 ctus asserre possunt. Neq; enim citra tibiā tibiā canere,
 neq; citra lyram psallere, neq; absq; equo equitare
 quisquam potest. Porro hæc usq; adeo bona est, adeoque
 non onerosa artifici, ut omnibus etiam instrumentis ca-
 renti tamen victum large suppeditet, eaq; commodissimè
 uti possit. Et sicut videmus, alias artes perdiscentes ma-
 gistris mercedem persolvimus, hanc autē discētes præ-

miū accipimus. Præterea aliarum artū omnium sunt doctores quidam & professores, ceterum qui parasiticam tradat aut doceat, nullus est. Sed quemadmodū Poësis iuxta Socratem, & ipsa quidem fato quodam accidit. Quinetiam illud apud animum tuum expendito, quod alias artes aut iter facientes aut nauigantes exercere nequeamus, hac uero nil licet & in itinere & inter nauigandum. Ty. Admodum profecto. Para. Atqui o Tychiade, reliquæ artes omnes huius opem mihi desyderare uidentur, hæc uero nullius alterius egens est ad miniculo. Ty. Quid autem? nonne qui alienas res accipiunt, tibi iniuste agere uidentur? Para. Et qui non? Ty. Quomodo ergo parasitus aliena accipiens solus extra iniusti noxiam habendus est? Para. Huius quæstionis causam tibi non possum reddere. Verum aliarum artium principia plerūq; sunt uilia atq; simplicia, parasitice autem principium admodum generosum & illustre est. Et enim omnibus modis iactatum ac tritum illud amicitie nomen, nō inueneris aliud quā parasitice esse auspiciū. Ty. Quomodo dicis. Para. Quoniam nemo inimicum aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidē familiarem ad coenam uocat. Sed necessarium est, ut ante cum illo amicitiam contraxerit, quā cum libationis & mense participem fecerit, atq; ad huius artis mysteria admiserit. Audiui ego sæpenumero dicentes quospiam, cuiusmodi ille amicus

est, qui neq; edit neq; bibit unquam nobiscum, quasi ei
 qui unum cibum capiat atq; conibat solum fidum amicum
 esse existiment. Quod autem ars sit omnium præstantis-
 sima, inde facillime poteris cognoscere. Etenim artes re-
 liquas non tantum grauius laborantes, & sudore per-
 fluentes, sed per louem sedentes aut stantes exercent,
 quasi artibus seruliter mancipati sint. At parasitus uela-
 ti addicto mancipio sua arte utitur, ueluti rex accumbens
 otiosus ab anima illa autem quorsum recensere atimet,
 certissima felicitatis parasitica documenta, quod solum
 iuxta sapientem Homerum, neq; ullam prælatam infer-
 rit manibus, neq; terram uersat aratro, sed citra aratio-
 nem, eutraq; gementem omnia parasitando consequitur.
 Præterea rhetori aut mathematico, aut fabro, erario mi-
 hi ob stare uideo, quo minus artem suam non exerceat,
 etiam si improbus fuerit aut morio. Porro autem parasi-
 tum agere nemo potest, qui aut stultus fuerit aut impro-
 bis moribus. Ty. Pape, cuiusmodi rem ostendisti es-
 se parasiticam. Itaq; & me iam ea inuasit libido, ut para-
 situs esse cupiam pro eo, qui nunc in præsens sum.
 Para. Itaq; quemadmodum omnibus alijs artibus poti-
 or sit parasitica communiter, abunde mihi demonstra-
 tum esse opinor. Age nunc deinceps, quomodo priua-
 tim quoq; excellat singulas considerabimus. Ut autem
 hanc cum mechanicis aut manuarijs artibus conferam,
 ineptum mihi esse uidetur, aut potius eius qui huiusce ar-
 tis dignitas

p̄is dignitatem indignis modis subuerteret. Sed illud po-
 tius, quomodo maximas atq; pulcherimas sua prestan-
 tia exuperet, demonstrandum est. Est autem in confesso
 apud omnes rhetoricam atq; philosophiam ceteris lon-
 ge celebriores haberi, quas pleriq; propter generosita-
 tem atq; cognitionem omnium anteponunt. Proinde
 posteaquam ostendero, & his longe potiozem esse para-
 siticam, satis constabit eandem quoq; ceteris artibus
 uniuersis longe lateq; prestare, ueluti Nausicaa corpo-
 ris uenustate atq; proceritate omnes precellebat famu-
 las. Equidem communiter utraq; excellenter anteit,
 & rhetoricam & philosophiam. Primum quantum at-
 tinet ad artis substantiam. Illa enim subsistit, hæc uero
 minime. Neq; enim de rhetorica eadem omnium est sen-
 tentia, neq; eandem idem omnes esse sentimus. Sed non
 nullis ars esse uidetur, nonnullis ab arte sciuncta. Pleriq;
 etiam prauitatem quandam artis seu imposturam esse exi-
 stimant, alij aliud. Haud alia est hominum de philosophia
 disputantium opinio. Aliter enim Epicuro res philoso-
 phicæ habere uidetur, aliter Stoicis, aliter Academicis,
 secus quoq; Peripateticis. Et quid multis opus est? omni-
 no alius aliam rem philosophiam esse contendit & cō-
 muniscitur. Et ad hunc usq; diem neq; illi suam obtinent
 sententiam, neq; ars illorum una esse uidetur. Ex quibus
 omnibus hanc mihi coniecturam facere licet, quod sta-
 tim sub inuicem illam artem esse negem, cuius nulla est

Odyf.
 2.

Quin-
 tili. li.
 2. cap.
 16.

*substantia. Quoniam cur tandem arithmetica una
 esse uideamus, quàm quod bis duo & apud nos & apud
 Persas sint quatuor, nec discrepant hæc neq; apud Gre-
 cos, neq; apud Barbaros. At Philosophiæ uariæ atq;
 multiplices esse uideamus, prætereaneq; fines, neq; prin-
 cipia illarum concordare. Ty. Vera dicis. Etenim
 unam philosophiam esse assueuerant affirmant, ipsi in
 ro multarum sunt authores. Para. Atqui in reliquis
 artibus quanquàm nonnihil discreparet, quispiam uero
 progressus illud ignoscendum esse contenderet, propter
 reæ quod alioqui perfectæ essent, earumq; cognitiones
 non forent ambiguae aut mutabiles, certe ille repudiandus
 non esset. At philosophiam quis tanquàm necessariam
 sustineret unam & simplicem non existentem, ac ferè
 ubiq; ipsam secum discrepantem, longe magis quàm in-
 strumenta, quæ sunt diuersissima. Siquidem non est una
 philosophandi scientia, aut ratio, postquàm innumeras
 esse conspicio. Multi autem esse nō possunt, quandoquæ
 de philosophiâ una est. Nō disparia de rhetoriâ quoq;
 substantia quispiam dicere possit. Nam de una re propo-
 sita omnes non idem sentire & dicere, sed super præce-
 ptionibus diuersis pugnare sententijs, documentum est
 certissimum, ne principium quidem illius artis esse pro-
 babile, cuius non est una cognitio. Etenim quære quid
 potissimum ex illis æstimanda sit rhetorica, ac nondum
 saltem unam esse, omnem eius quod queritur tollit essen-
 tiam*

tiam. Porro autem ipsa Parasitica non perinde se habet
 sed & inter Græcos et inter Barbaros sui nunquam dissi-
 milis est, sed una atq; eadē Parasitandi ratio ubiq;. Neq;
 quispiam dixerit aliter hos, aliter illos exercere Parasiti-
 ticam. Neq; sunt inter Parasitos ut uides discrepantium
 sectarum auctores, cuiusmodi sunt aut Stoici aut Epicu-
 rei, dogmata habentes pugnantis, sed una omnibus apud
 oēs est professio, operumq; & finis concordantia. Itaq;
 ut mihi uidetur, periculum est, ne ex his omnibus iam
 à me adductis Parasitica quoq; sit singularis et præcipua
 quedam sapientia. Ty. Videre mihi ista sufficienter
 disseruisse. Quod autem & in alijs philosophia tua pro-
 fessione Parasitica deterior existimāda sit, quomodo pla-
 num facies? Para. Ergo illud mihi sub initium dictu
 pernecessarium est, nullam parasitum unquam philoso-
 phiam amasse. At parasitica desyderio permultos arsis-
 se philosophos testantur historia, quo desyderio etiam
 nunc tenentur. Ty. Et quos nam memorare potes
 philosophos, qui Parasitica operam dederint? Para.
 Eos quidem ò Tychiade, quos neq; tu ignoras, sed data
 opera me quoq; ignorare ciuilitur simulas, ueritus ne ea
 ex re dedecus illis potius quàm honorem cōsiliem. Ty.
 Nō per Iouem hoc mihi in mentem uenerat, ò Simo, at-
 tamen uehementer animi pendeo, quos nam ei rei unquā
 seruientes possis producere. Para. O generose, equi-
 dem tu mihi rudis & imperitus esse uidere eorum, qui

philosophorū uitas memorie proditas ad posterōs trans-
miserunt, omnino enim eosdem quos dico legere potui-
ses. Ty. Atqui per Herculem iam mirabiliter audire
gestio, qui tandem illi sint. Para. Ego tibi eosdem
demonstrabo, & nominatim perstringam, & quidem mi-
nime malos aut infimæ conditionis philosophos, sed ut
ego opinor, ferè ex oībus præstantissimos, & de quibus
hoc uel suspicari indignum facinus esse putasses. Enim-
uero Aeschines ille Socraticus, longis illis & lepidis di-
alogis summo sermonis nitore atq; munditia conscriptis,
semel uenit in Siciliam eosdem unà secū ferens, ut si quo
modo fieri posset eorum opera Dionysio Tyranno inno-
tesceret. Tandem uero lecto Multiade, uisus est sibi non
mediocrem adiunxisse & laudem et opinionem, reliquū
tempus permansit in Sicilia, parasitans Dionysio, Socra-
ticis disceptationibus longum ualere iussis. Quid autē
nōne & Aristippus ille Cyreneus unus ex præstantibus
& eximys philosophis tibi esse uidetur? Ty. Maxi-
me. Para. Et ille per id ætatis Syracusis uersatus est
parasitando apud Dionysium, itaq; ex omni Parasitorū
numero ille in maximo præcio habitus fuit apud illam.
Erat enī præter ceteros ad hāc artē singulari præditi
industria. Quare & coquos quotidie ad illū misitare so-
litus est Dionysius, quo adparatius tanto magistro artem
perdiscerent culinariam. Ille sanè uidetur etiam arte pro
dignitate excoluisse. Quinetiam Plato uester generosus
simus, &

firmus, & ipse non aliam ob causam in Sicilia profectus
 est, ac sanè pauculos aliquot dies parasitatus, statim ab
 incepta parasitatione propter artis imperitiam elapsus
 est. Rursus autem, Athenas regressus, cum varijs senect
 studijs exercuisset & adornasset, deinceps secunda vice
 in Siciliam nauigando contendit, ubi iterum pauculos
 aliquot dies coenatus ob parasitandi imperitiam Diony-
 sio excidit. Et hæc quæ Platoni in Sicilia parum scite pa-
 rasitanti accidit aduersitas, persimilis mihi esse videtur
 Nitie. Ty. Et quis ea Simo de Platone tibi dixit? Para-
 Equidem & alij complures. Porro autem Aristoxenus,
 Musicus uir clarus atq; memorabilis, & ipse Nelei pa-
 rasitus fuit. Quod uero Euripides apud Archelæum pa-
 rasitum egerit usq; ad extremum uitæ diem, Anaxarchus
 autem apud Alexandrum, planè tibi compertum est. Neq;
 Aristotelet parasiticam intactam reliquit, sed eandem ut
 reliquas artes omnes exorsus est. Philosophos quemad-
 modum parasitice operam dederint, ostendi. Parasitum
 uero nemo unquam potest producere, qui philosophan-
 di captus sit desyderio. Et sanè si foelicitas putanda est,
 neq; fame discrucuari, neq; siti urgeri, neq; algore torque-
 ri, hæc nemini alteri quàm parasito suppetunt. Itaq; phi-
 losophorum non parum multos quispiam inuenerit et al-
 gentes grauer et esurientes, Parasitum uero nequaquã.
 Aut alioqui Parasitus habendus nõ esset, sed infelix quis-
 piam, aut mendicium circunforaneus, aut etiam Philoso-

pho finalis. Ty. Hæc equidem tibi satis superq; di-
 putata sunt. At philosophia atq; rhetorica etiã reliquis
 potiore[m] esse Parasiticam quomodo comprobabis?
 Para. Sunt in uita humana tempora, o optime, alia qui-
 dem pacis ut opinor, alia uero belli. Iam in his omnibus
 modis necessarium est, artes cuiusmodi sunt manifestas fi-
 eri, sed & illi necessum est ut se aperiant, qui artibus sunt
 induti. Primum autem si uatibi uidetur tempus belli sub-
 ducta ratione excutiamus, & qui nam ingruente bello
 omnium maxime tum sibiipsis priuatim tam Reipub.
 sunt utiles. Ty. Quam non mediocre uirorum cer-
 tamen annũcias. Et ego iam dudum apud me ipse rideo
 cogitabundo animo mecum considerans, cuiusmodi fu-
 turus sit philosophus cum Parasito comparatus. Pa-
 ra. Ne uero nimia capiaris admiratione, nèue hanc re-
 cauillo aut subsannatione dignam existimes, age hoc to-
 tum expressis typis oculis nostris subiiciemus. Annun-
 ciatum est ex improviso hostes in regionem irruptionem
 fecisse, per necessarium autem est collecta manu illis exi-
 re obuiam, neq; enim per socordiam commutandum est
 ut impune ab actis pecoribus agros nostros deuastet atq;
 depopulentur. At dux belli denunciat ut ad delectum
 faciendum iuuenes confluant, alij uero discedant. Sint
 autem inter hos nonnulli & philosophi & rhetores &
 Parasiti. Itaq; initio abiectis uestimentis exuiuntur nos.
 Quippe qui armis induendi sunt, ante se denudent ne-
 cesse est.

esse est. Proinde intentis oculis spectata, o generose,
 nunquam ex ordine, habitoq; delectu probato
 corpora. Itaq; illos propter uictus indigentiam haud du-
 bie asinus es tenues atq; pallidos, et planè corpore hor-
 rido, quasi iam confecta sint uulneribus. Qui ergo non
 summe foret ridiculum affirmare eiusmodi uiros perfer-
 re posse certamen aut pugnam statariam, aut impressio-
 nem, aut puluerem atq; uulnera, qui curatione aliqua re-
 feruendi sunt. At iam contra ab illis regressus Parasitum
 quo corpore adpareat contemplare. Nunquid non ille
 membris præditus est planè gladiatorijs, ac colore uiuo
 atq; incundo, neq; nigro neq; rursus per albo. Hoc enim
 muliebri esset, illud seruale. Deinde animosus quoque,
 terribile quiddam obtuens, uultu minaci et rubicundo,
 quod Parasitorum est proprium. Neq; enim consultum
 factu uidetur hominem meticulosum aut femineis oculis
 præditum in aciem producere. Nunquid non igitur isti
 usmodi sit elegans, et uiuens armatus, elegans etiam si
 bonaste in prælio ceciderit? Sed quorsam istis collationi-
 bus iudicatur, cum illorum exempla nobis in promptu pa-
 rata sint? ut enim simpliciter quæ sentio eloquar, priorū
 rhetorum atq; philosophorum partim extra murum in-
 bellum progredi nunquàm ausi sunt. Quod si quis etiam
 necessario coactus militatum egressus est, illum ego de-
 fecta acie turpiter aufugisse dico. Ty. Quàm admi-
 randa omnia, et quàm nihil exiguum aut mediocre pol-

licerit. Para. Nihilofecus tamē orationem semel ex-
 orsus expediam. Equidem ex rhetorum numero Socras
 tes, ne semel quidem in bellum egressus est, at ne in fo-
 ro quidem iudiciali unquam orationem habiturum ascen-
 dit propter animi pusillitatem. Opinar uto, et ob hoc
 ipsum illi uocem defuisse: Præterea nōne Demades et
 Aeschines et Philocrates timore statim consternati bel-
 lum Philippo indicente, urbem atq; seipsos hosti tradi-
 derunt, neq; non pertinaciter perseuerarunt Athenis et
 illius res atq; negotia semper administrantes. Adeo, ut si
 quis etiam alius Atheniensium eandem sequeretur bellū
 dirationem, protinus in illorum amicitiam ascisceretur.
 At uero Hyperides et Demosthenes et Lycurgus, qui
 paulo uidebantur ceteris animosiores, tamen si in contio-
 nibus subinde tumultuarentur, ac Philippum contumeli-
 osis dictis proscinderent, quod nam memorabile facinus
 in eo bello quod aduersus illum gesserē Athenienses, edi-
 derunt? Equidem Hyperides et Lycurgus, nunquam
 egressi sunt; sed neque uel modicum exerto a portis con-
 pite ausi sunt prospicere. Verum intra murum clausi se
 debant, iam apud se ipsi obsidionē perferentes, sententia
 lus atq; senatus consulta componentes. Sed enim antesi-
 gnanus illorū atq; coryphæus nempe Demosthenes, cui
 ista pro cōtionibus ciuium auribus subinde occinere mo-
 ris erat, Philippus Macedonam exitum, à quo ne mani-
 cipium quidem aliquis emere sustineret, ausus uenire
 in Bocoti

In Boeotiam priusquam uterq; exercitus commixtus ad
 manus deueniret, abiecto clypeo aufugit magna cum
 ignominia atq; dedecore. An & haec antea neminem
 commemorantem audisti, quæ nedum Atheniensibus
 pro certo comperta sunt, sed & Scythis & Thraëibus,
 unde illud piaculum profectum fuerat. Ty. Ista equi-
 dem mihi comperte nota sunt. At illi quidem fuerunt
 rhetores, quibus studio fuit concionari, & causas per-
 orare, non uirtutem armis exercere. Quid autem de phi-
 losophis habes quod dicas. Neq; enim hos quemadmo-
 dum illos accusare potes ignauie. Para. Illi equidē Ty-
 chiade, qui quotidianis dissertationibus multa de fortitu-
 dine disputare consueuerunt, uirtutis nomen nunquam
 non in ore habentes, multo quàm rhetores apparent su-
 gationes, ignauiores, atq; etiā effeminatores. Ad hunc
 uero modum rem considera. Principio quidem nemo est
 isquam, qui pro certo affirmare possit ullum philoso-
 phum in bello oppetiisse. Aut potius in uniuersam nun-
 quam meruere stipendia: aut si meruerunt, omnes audi-
 ta tuba aufugerunt. Equidem Antisthenes & Diogenes
 & Crates, & Zeno, & Plato, & Aeschines, & Aristot-
 eles, & illa uniuersa Philosophorum turba, nunquam
 uiderunt aciem. Solus autem sapiens ex illorum numero
 Socrates sumpta fiducia in bellum quod ciuitati fuit ad-
 uersus Lacedæmonios exire ausus, fuga inde saluti con-
 sulus, ex Parnethe in Tauri palestram diuertit. Existi

mabat enim sibi longe fore tutius atq; cūtilius sedenti cū
puerulis studiose exornari, ac unā sermonem sociātes so
phisticis captiunculis illaqueare, quā cum viro Sparta
no manus conferere. Ty. Ego uero ista iam olim, o
generose memorata accepti ab alijs, quibus per Iouem ut
quaquā uoluntas erat hęc illis illudendi gratia exprom
brare sicut tibi. Itaq; parum gratiæ arti tūc conciliare
uidere, tantōs uiros falsis contumelijs afficiendo. At si ui
detur age iam ac mihi cuiusmodi uir parasitum in bello
sit expedi. Et nū quid omnino ex ueteribus illis quispiā
parasitus fuisse credendus est. Para. Atqui o amice
neminem usque adeo Homericę Poēscos rudem atq; im
peritum esse existimo, neq; si prorsus à literis alienus
aut idiota fuerit, qui nesciat apud illum, ex heroibus om
nium præstantissimos parasitos esse. Siquidem Ne
stor ille, à cuius lingua perinde ut mel fluebat oratio,
regis parasitus fuit. Sed neq; Achillem, quemadmodum
uidebatur eratq; corporis forma atq; uiribus excellen
tissimus & iustissimus, neq; Diomedem, neq; Aiacem
Agememno tantis laudibus extulit, & admiratus est,
quanto laudis testimonio ornauit Nestorem. Neq; enim
decem Aiaces sibi dari exoptat, neq; decem Achilles.
Quippe iam olim Troiam funditus excisam cœpisset, si
eiusmodi decem alios milites cuiusmodi parasitus ille fue
rat, quanquā iam confectus senio, habuisset. Quin et
iam Idomeneæ Iouis filium eadem ratione Agememno o

Iliad.
B.

his parasitū fuisse cōfirmat. Ty. Hæc equidem & ipse non ignoro. Nondū tamen mihi intelligere uideor, quo modo illi duo heroës Agamemnonis parasitū fuerint.

Para. Perlege ò generose, uersiculos illos, quibus ipse Agamemnō Idomeneæ alloquitur. Ty. Quos nā dicis?

Iliad.

Para. Semper tibi plenior uni stare solet cyathus, uelut & mihi, quando bibendi est mens ut potes. Inde quod dixit semper pleniorē astare cyathū, nō ita accipiendū est quasi semper poculū uino plenum Idomeneo & pugnantī & dormienti sit propositū, sed quod illi per oēm uitā soli cū rege cœnandi facultas cōcessa fuerit, sed nō perinde ut alijs militibus certis quibusdā diebus ad mensam uocatis. Etenim Aiace quod singulari certamine cōgressus cū Hectore optime se gesserat procures ad Agamēnonē diuinū cenatū abduxisse cōmemorat, tanq̃ propter uirtutē in pugna editā honoratū, admodū sera cœna apud regem apparata. At uero Idomeneus atq; Nestor serē quoti die cū rege cœnitabant, ut idē author testatur. Porro Nestor regum parasitus mihi fuisse uidetur multa arte industrius. Neq; apud Agamemnonem primum hanc parasitandi artem exorsus est, sed multis retro temporibus apud Ceneæ atq; Exadiū. Visus uero est neq; parasitandi finem ante fecisse, quàm Agamemno diem sauum obiit. Ty. Equidem ille præclarus & insignis fuit parasitus. At si quos alios id genus heroas parasitos fuisse nosti, hoc mihi nominatim explicare ne pigeat.

Iliad.

2

Iliad. 23

Para. Quid igitur, ò Tychiade, nōne et Patroclus Achillis parasitus tibi fuisse uidetur, praesertim cum nullo aliorū græcorum fuerit deterior aut ignauior, neq; animi neq; corporis dotibus tametsi iuuenis existens? Mihi equidem nulla in re ipso Achille uidetur fuisse inferior, ex eius operibus coniecturā facienti. Etenim Hectorem perruptis portarum obicibus, ac intra munitionem iuxta naues pugnantem, fortissime repulit. Et Proteilai nauim iam incensam, et ardentē extinxit. Quanquā in ea essent non ignauissimi, uerum Telamone nati et Ajax et Teucer, alter hasta strenuus, alter arcu uolens. Multos praeterea ex Barbaris neci dedit, inter quos et Sarpedonem Iouis filium Achillis parasitus peremit. Prostratus uero occubuit nequaquā ut alij, sed ipsum quidem Hectorem uita spoliauit Achilles, et Achillem Paris, unus unum. Porro autem parasitum et Apollo et duo uiri occiderunt. Ac iam moriens eas uoces edidit, non quales generosissimus Hector ille, Achillem suppliciter precatus, ut cadauer eius suis sepeliendū redderet, sed quales par est, parasitum expirantem emittere.

22 Cuiusmodi tandem? Si mihi uiginti duro in certamine tales Ante occurrissent cūctos ego cuspide caesos strauissem leto. Ty. At de his quidem abunde satis multa uerba fecisti. Ceterum Patroclum non amicum, sed Achilles parasitum fuisse, quo pacto testatum facies? Para. Ipsum, ò Tychiade Patroclum quod parasitus fuerit, di-

centem tibi exhibebo. Ty. Admiranda dicite. Para.
Audi igitur hosce uersiculos.

Ulad. 1

Ne mea Pelida condi patiare seorsim

..

Ossa, sed amborum sint uno testa sepulchro,

..

Sicut & ante domi nutriti uiximus una.

..

Et rursus eodem in loco.

Nam me susceptum Peleus studiosus alebat,

..

Nomine, meq; tuum noto Theraponta uocauit.

..

Hoc est parasitū esse uoluit. Etenim si Patroclū Achil-
lis amicū dicere uoluisset, haud illū theraponta nomina-
set. Erat enim Patroclus liberalior, quā ut Achillis ser-
uus dici sustinuisset. Quos igitur dicit esse therapontas,
qui neq; serui sunt, neq; amici, nempe parasitos. Quo no-
mine & Merionem Idomenei theraponta cōpellat. Atq;
ita tunc parasitos dictos esse planē coniectura auguror.
Quin etiā hoc consydera, quam ob rem Idomeneia Iouis
filium non dignatus sit Marti æqualem dicere, uerū Me-
rionem eius parasitum? Nonne uero & Aristides uir po-
pularis existens & pauper, ut inquit Thucydides, para-
situs fuit Armodij? nonne & amator? Sunt enim para-
siti suorum alumnorum peramantes. Huius itaq; parasi-
ti opera Atheniensium Reipub. tyrannide oppressæ, li-
bertas iterum recuperata est. Et nunc in foro stat æneus
inter reliqua ciuitatis monimenta spectabilis. Illi equi-
dem cum tanta uirtute claruerint, tamen parasitos agen-
bant. Tu uero, quo nam animatum animo parasitum in

Uliad. bello esse putas? Nonne sub initium talis curato probe
 corpore sumpto ientaculo prodit in atriem, quemadmo-
 dum et Vlysse fas esse contendit? Quippe cui statim
 sub auroræ exortum pugnandum erit, ille prius cibum
 sumat necesse est. Et quo tempore alij milites, præ
 metu, hic quidem galeam diligenter adornat, ille thoracem
 curiose induit, alius aliud quiddam malum belli sus-
 picans trepidat, parasitus uultu prorsus hilaro et ex
 porrecto indulget epulis, ac mox postquam in atriem
 progressus est, inter primos fortissime dimicat. Cetero-
 rum qui alii parasitum tum in ordine subsequitur, quem
 ille non secus atq; Ajax Teucrum clypeo defendit. Cu-
 pit enim impensius suum seruare alumnus parasitus,
 quam seipsum tueri incolumem. Quod si etiam in bello
 cæsus parasitus occubuerit, neq; imperatorem, neq; mili-
 tū quemquam pudore afficit, tantū existens cadauer, qua-
 li corporis dignitate quondam in symposijs accumbere
 solitus est. Adeo ut indignū sit facinus philosophi cada-
 uer huic appositū conspici, aridū et sordidum, prolixo
 barbitio informe, hominē prorsus miserādū, et qui ante
 initū præliū mortuus sit, imbellis atq; inualidus. Quis
 uero eam ciuitatē non extreme contemneret, cuius tam mi-
 serandos atq; infelices cerneret satellites? Quis nō eam
 urbem cū robustis tū animosis auxiliatoribus egere exis-
 timet, qui adeo pallidos et comatos hominūtiōes inter
 militum cadauera dispersos intuitus fuerit, eosq; qui in
 excubijs

excrubijs stationes agitant, nullius in bello esse precij?
Tales equidem sunt in rebus bellicis parasiti cum phi-
losophis atq; rhetoribus comparati. Caterum in pa-
ce tantum præcellit philosophiam parasitica, quantum
ipsa pax bello præstat. Ac primum si uidetur pacis
loca atq; studia contemplemur. Ty. Nondum te
neo, quid hæc tua sibi uelit oratio, consideremus tamen.
Pa. Igitur forum, & iudicia, & palestras, & gymna-
sia, tum uenationes & symposia ego ciuitatis loca, atq;
loca tranquillo urbis statu esse dixerim? Ty. Et recte
senē. Pa. Quod aut parasitus in forum causas actu-
rus non prodit, quodq; in iudicijs nulli clienulorum uo-
catus patronus præsto est, hanc ego subesse causam opi-
nor, quod isti loci magis sycophantis & rabulis illis fo-
rensibus pateant atq; conueniant, quodq; nihil modera-
ti in illis fieri soleat. Palestras uero atq; gymnasia una
cum symposijs parasitus frequentat sedulo, quibus
solus ille ornamento est, atq; decori. Quoniam quis
nam philosophorum aut rhetorum exutus uestimentis
in palestra digne componendus esset cū parafiti corpo-
re? Aut quis illorum conspectus in gymnasio non po-
tius probro atq; dedecore locum afficeret? Atqui ne in
deserto quidem illorum quispiam irruentis alicuius be-
lue impetum sustineret. At parasitus earundem uim
atq; ferotiam fidenter expectat, ac sine negotio com-
pescit, quippe qui easdem in conuiujs contemnere

didicerit. Sed neq; ceruus, neq; fus, setis inhorrescens pa-
 rasitam conterret, sed sue aduersus illum dentes acueni-
 te, parasitus aduersus suum contrahit terribilis. Cae-
 rum lepulos magis infectatur, quam ullus canis ne-
 maticus. Porro autem in conuiuio, quis cum parasi-
 to certamen susciperet, aut iocos ciente aut comedente?
 Et quis magis conuiuorum tristitiam discuit? an ille
 cantillans ridicula, & ludens dictarijs: an homo poti-
 us nihil ridens, in sordida tritaq; lacerna accumbens,
 terram tristis intuens, quasi ad luctum non ad sympo-
 sium uocatus uenisset. Ac mihi profecto tale quiddam
 in symposio uidetur esse philosophus, quod Canis in
 balneo. Sed age istis posthabitis, ad istam parasiti uitam
 nos conferamus excutientes atq; comparantes illum. Pri-
 mum igitur quis est qui non uidet parasitum nunquam non
 contemtorē esse glorie, quippe cui nihil curae est quā de
 se opinionē homines obtineant. At uero ipsos rhetores
 atq; philosophos non saltem illorū aliquos, sed in uniuersum
 oēs fastu atq; gloria transuersos agi quāpiā inuene-
 rit, ac non tantū glorie deditos, sed quod adhuc turpius
 est, argenti sitientissimos. Sed enim parasitus, hoc erga
 pecuniam affectus est animo, quo non aliquis negligen-
 tiore erga lapillos passim proiectos in lūtre animatus
 est. Ac nihil illi inter aurum & ignem uidetur esse di-
 seriminis. Rhetores autem, & quod absurdus est, etiam
 illi, qui philosophiae professione se uendunt, tam auide

argento inbiant, quasi hac ratione maxime sibi numo
 conciliarent. Et opinionem et auctoritatē philosophi.
 De rhetoribus quid multa attinet dicere, cum ille corru-
 ptus largitionibus causam orare soleat, alius dicendi ar-
 tem proficiens à discipulis mercedem exigit. Tertium à
 rege similiter premium flagitat, non ob aliud nisi quod
 cum illo conversationem societ, nec pudore suffunditur.
 Est præterea alius qui iam etate confectus, non ob aliud
 peregre proficiscitur, quam ut lucrum faciat aut stipen-
 ditio mereat, non aliter atque Indus quispiam aut Scythæ
 captivus. Neque eundem pudet nominis, quod merces sit
 illud quod accipit. Non solum uero his utriusque eos inueni-
 es obnoxios, sed sunt adhuc alij degeneris animi affe-
 ctus, quibus sunt plenissimi, nempe moleste perturbatio-
 nes, iracundia, inuidia, ac omnis generis concupiscen-
 tiæ. Parasitus autem his omnibus uacans affectibus, neque
 irascitur propter animi tolerantiam, tum etiam quod illi
 nemo sit cui irascatur. Atque etiam si quando uictus men-
 tis impotentia indignatur, nihil tamen mali aut iniuriæ
 iracundiæ impulsu designat perperam, Quin potius ri-
 sum omnibus eius excarescentia excutit, ac oblectamē-
 to est conuersantibus. Minime uero, omnium perturba-
 tur tristitia, aut ulla mentis molestia discrutatur. Etenim
 tam præsens illi parasitica suppeditat aduersus omnes
 molestias remedium, ut nulla etiam causa existat, quam
 ob rem afficiatur tristitia. Neque enim illi sunt opes, neque

domus, neq; famulus ullus, non uxor, non liberi, quibus
 pereuntibus habentem discruciat animo omnino neces-
 se est, si horum iacturam fecerit. Atqui neq; glorie ul-
 us est appetens, neque opulentiam, sed nec formosum
 quenquam desiderat. Ty. Veruntamen, o Simo,
 plane consentaneum est illum ob uictus indigentiam per-
 turbari animo. Para. Ignoras, o Tychiade statim ini-
 tio hunc non esse parasitum, quicumq; laborat uictus in-
 opia. Neque enim fortis inopia fortitudinis fortis perhi-
 bendus est, neq; sapiens sapientie penuria sapiens pun-
 iandus, alioqui parasitus esse non possit. Nos enim de eo
 quire ipsa parasitum agit, loquimur, non de eo qui solū
 parasiti nomen falso obtinet. Iam si fortis non alia ratio-
 ne quā presente fortitudine fortis, et sapiens presen-
 te sapientia sapiens habendus est, sequitur, neque para-
 situm nisi parasitandi facultas suppetat parasitum esse
 posse. Quare nisi hoc illi suppediatum fuerit ab alio,
 nequaquā parasitus existimandus est. Ty. Proinde
 Parasitus nunq̃ alimēti laborabit inopia? Para. Ita qui-
 dem adparet. Itaq; neq; huius neq; alterius cuiuspiā rei
 gratia discruciat animo. Verum omnes ad unum phi-
 losophi pariter atq; rhetores maximo semper in metuo
 sunt. Illorum igitur plurimos plerunq; ligno armatos in
 publicum prodire uidemus. Quod proculdubio non fa-
 cerent nisi armatos metuerent. Quid? quod etiam uannae
 probe oppressulatas concludunt, metuentes, ne quis no-
 tu

flu domum ingressus, illis perniciem machinetur. At parasitus edicule suae ianuam quidem claudit, sed plane incuriōse et temere, ne uidelicet uenti uolentia irruens aperiat. Ceterum noctu orto tumultu, non magis animo timore concutitur, quā si nullus extitisset. Præterea per sola loca iter faciens, nullo accinctus gladio ambulat, nihil enim prorsus uspiam gentium metuit. At ego sæpenumero uidi philosophos nullius periculi ne suspicione quidē existente arcus adparantes. Semper enim baculis armati incedunt, atq; etiam si quando in balneas lotum abeunt, aut uocati ad prandium. Nullus uero est, qui Parasitum aut adulterij, aut uolentie, aut rapine, aut alterius cuiuspiam delicti insimulare possit. Quoniam qui talibus uitijis esset contaminatus, iam non amplius parasitus foret perhibendus, sed se ipse grauissima iniurie exponeret. Itaque adulterium flagitiose committens, unā cum perpetrato delicto, etiam flagitij nomen incurrit. Quemadmodum autem qui improbus fuerit non bonus sed malus habendus est, sic quoq; parasitus si quid turpiter in se admiserit. Illud enim ipsum quod fuerat abiecit, assumit autem id quod deliquit per flagitium. Ceterū eius generis praua facinora permulta extant à philosophis et rhetoribus turpissime perpetrata, quæ non nobis tantū cōperta sunt, utpote quæ nostro tēpore saltē designata forent, sed libris editis relictā monumenta

habemus eorum facinorum, quorum illi authores extiterunt. Extat apologia Socratis, extat Aeschinis atque Hyperide; neq; non Demosthenis. Ac ferme plurimorum rhetorum atq; philosophorum defensiones etiam hodie leguntur. At nulla extat parasiti apologia, nec ullus est qui pro uero affirmare possit, ubi parasito iniuriarum scriptam esse dicam. Ty. At per louem parasitus meliori quàm rhetores atq; philosophi uiuendi conditione fruitur, Fato tamen deteriore absimitur. Para. Equidem longe diuersum est quod dicis, nam & Fato multo feliciore functus è uiuis migrat Parasitus. Quippe comperte exploratū habemus philosophos serè omnes, aut illorum maximam partem malo extinctos esse exilio. Nonnullos condemnatione iudicij in maximis flagitijs manifeste deprehensos sumpto ueneno, alios toto corpore exustos, plerosq; urinandi difficultate absumptos, alios ex fuga retractos atq; occisos. At quis tandè tali quopiam exilio Parasitū sublatū esse referre potest, sed mors felicissima serè illi cōtingit edenti atq; bibenti. Quod si quis etiam uiolenta morte defungi uidetur, mortuus auo lasse creditur. Ty. Hæc equidè satis superq; tibi pro parasito contra philosophos decertata sunt. Superest ut & illud explices, num honesta & utilis sit hæc alenti possessio. Siquidem opulentiores mihi uidetur parasitos alere tanquam officiosi & beneuole gratificantes illorum tenuitati, quod ego ei qui alitur dedecus esse existimo.

Para.

Para. Quàm simpliciter fatuum te esse constat, o Ty
chiade, si hoc nequeas intelligere hominem diuitem, eti
am si Gygis opulentiam possideret, solum edentem esse
pauperem. Atq; ille progrediens in publicum non com
mitante parasito mendicus est. Et quemadmodum miles
sine armis habetur despectior, & uestis sine purpura ui
lior, & equus sine phaleris leuior: sic etiam diues egre
gie, & amplius nummatus longe adparet sine parasiti
satellito humilior atque contemptior. Atqui parasitus
quoq; non parum ornamento est diuiti, diues parasito
non uem. Alioquin neq; probum est, ut tu ais, huic pa
rasitari, ut prestantiori deteriorem. Quod autem opu
lento utile sit parasitum alere, præter quàm quod orna
mentum non uidgare illi adiungu, etiam securitatē mul
tam parasiti præsentia & comitatus diuui suppediat.
Neque enim quispiam temere pugna adonetur diuitem,
qui hunc illius lateri assistentem conspexerit, sed neque
metuendum est eum ueneno periturum, qui parasitum
coniuiam habuerit. Quis enim auderet insidijs petere
quempiam, hoc præmandante atq; præbiente? Itaque
diues non tantum à parasito ornatur, sed eius quoq; ope
ra à maximis periculis tutus conseruatur. Ita enim pa
rasitus propter charitatis officium, qua diuitem ex ani
mo cōplectitur, omnibus seniet abiectat periculis. Neq;
tantum concedit solum cibum sumere, sed unà quoque
edens exoptat oppetere. Ty. Omnia mihi, o Sime

O P V S C V L A

satis diserte differuisse uideris, nec quicquam quod artē
 tuam commendandam pertinet pratermisisti. Neq; ut tū
 docuisti ad hanc rem inexercitatus accessisti, sed planē om-
 nīū instructissimus atq; exercitatus. Quod reliquū
 est scire gestio, an parasiti cōpellatio nō turpis & dede-
 corosa habenda sit. Para. Vide qd' resposum à me exi-
 gas, si sufficienter super his uerba tibi fecisse uideor. Re-
 spōde uero mihi uicissim ad questionē si recte factū exi-
 stimas. Age σὶ πυπρίσκει illi quo uocarunt nomine? Ty.
 Alimenti uocabulo. Para. Quid autem σῖτης & ου,
 nomne alere? Ty. Sanē uero. Para. Est ergo in
 confesso neq; aliud esse parasitari. Ty. At illud ipsum
 Simio est, quod turpe esse adparet. Para. Age iterum
 mihi respōde, qd' tibi discriminis esse uidetur, aut utrisq;
 propositis, utrum electurus esses, num nauigare an ad-
 nauigare? Ty. Ego quidem eligerem adnauigare.
 Para. Quid autem, currere an adcurrere? Ty. Ad-
 currere. Para. Quid autē, equitare an adequitare?
 Ty. Adequitare. Para. Quid autem, iaculari an ad-
 iaculari? Ty. Adiaculari. Para. Proinde non alia
 quoque ratione pro edere parasitari sat scio quoque eli-
 geres. Ty. Velim nolim sententiae tuae refragari
 non possum. Ac te quidem in posterum ueluti pueri &
 sub auroram & à prandio accedam, arti tuae perdiscen-
 de operam daturus. Tu uero eandem docebis citra in-
 uidiā ingenue, quoniam primus tibi ero discipulus.

Perhibent

Perhibent autem & matres primam prolem adanare impensius.

L V C I A N I

DIALOGVS, HERMOTIMVS

ſeu de Sectis, Vin. Obſopoco in

terprete. Lucianus.

Quantum cum ex codice, tum properandi studio coniecturam facere licet, Hermotime, ad præptorem gradū maturū ſimilis eſſe uideris. Voluntas uero ſedula agitatione inter progrediendū aliquid in animo, cum ipſa labia cōmouere ſoleas ſenſim & tacite ſubmurmurando. Quinetiā ipſam manum iam in hāc iam in alterā partem tranſfers, quaſi orationem, aliquā apud te digerās. Queſtionem aut aut alioqui ex obliquis illis captiunculis quiddam componis, aut etiam diſceptationem ſophiſticā cōmimſceris. Ita, ut neq; per uiam incedens otium agere ſuſtineas, uerum ſemper in negotio ſeruens & ſedulus nunquā non quidpiam ſerie rei conficis, adeo, ut uimeris quoq; laborem ad diſciplinā exercitium referre ſoleas. Her. Sanè per Iouem Luciane, tale quiddā eſt quod dicis. Cōmodū enim beſterna diſputationis cōuerſationē, quæq; ille ad nos diſſeru erat ſingula recogitādo inter eundū in memoriā reuocabā. Acquū uero eſſe opinor, ne quod tēpus uacūū laboris temere et

negligenter praeceamus, praesertim cum nobis obscen-
rum non sit uerissimum esse quod medicus dixit Hipoc-
rates., nimirum hanc uitam angustis circumscriptam
esse terminis, ipsam uero artem infinita prolixitatis. Sed
enim hoc ipsum ille de arte Medica protulit, quae quidē
res multo minore labore perdiscitur. Ceterum philoso-
phia multo tempore haud ita comprehensu facilis est,
nisi quis summa uigilantia inconniueret & perpetuo
oculos habuerit in eam coniectos. Atqui neq; de paruis
rebus aut ludicris in periculum uenimus, aut enim opor-
tet miseram & erummosam in promiscua prouatorū mul-
titudine etatem agere, aut philosophiae studijs excultū,
uitam felicem degere. Luc. Enimuero ipsa praemia
quae dixisti, o Hermotime, admirationis plena sunt, &
quantuis praecij existimanda. Porro opinor illa ipsa fer-
mē te contigisse, neq; ita procul à te esse seposita, si quo
modo fas est coniecturam facere ex temporis longitudi-
ne, quod in philosophiae studijs perdiscendis contrinisti.
Insuper etiam ex labore, quem mihi non mediocrem iam
olim impendisse uisus es. Quippe, si recte commemini,
hic fermē annus est uigesimus, ex quo te nihil aliud rei
facere conspexi, quàm praecceptores frequentantem, et
quàm plurimum libris prono & obstupe capite intentū.
Adhaec dissertationum philosophicarum commentarios
describentem, semper diuinis curis & cogitationibus
pallidum, & exueto corpore prorsus aridum, adeo ut
sonni

fonti quoque parcissimus mihi usus sis, ea tua est in studiis inuigiliis frequentia & sedulitas. Hæc itaque cum mecum memoria repeterem, breui fore spero, ut exoptatam felicitatem apprehendas, atque adeo nisi nobis ignaris imposueris, iamdudum cum illa conuersatus es. Her. Vnde nam hanc animo spem concipis, o Luciane, qui ad uitam prolato iam primum capite prospicere incipio. Ipsa porro uirtus, si quid Hesiodo credimus, ualde procul sita est, ad quam pertingendam, ut uia est longa, ita non minus ardua & aspera, non parum sudoris & laboris uictoribus exhibens. Luc. Ergo nondum satis tibi sudatum est, neque satis confectum uineris? Her. Mihi quidem non uidetur, nihil enim præpedimento mihi esse uiderem, quo minus non per omnia felix essem, si unquam mihi concessam fuisset in summo fastigio consistere, nunc uero Luciane tantum adhuc incipio. Luc. Atqui principium ille ipse Hesiodus dimidium totius esse dixit. Itaque si iuxta medium te ingressum esse dixerimus, fortasse non multum à uero aberrabimus. Her. Nullo modo, ne hoc quidem dixeris, quantumuis multum nobis confectum sit. Luc. Proinde ubi tandem in itinere te constitutum esse recte dixerimus? Her. In ipso montis radice consistentem o Luciane, modo porro ire conantem. Est uero omnino uia lubrica & aspera, ac plane est opus est, qui manu protensa ascendentem subleuet. Luc. Nūquid igitur præceptor tuus ad hoc tibi satis ido

mens est, quemadmodum Iupiter Homericum, cathedra
 quadam aurea ex summo demissa, suas ipsius orationes,
 opinor, quibus te uidelicet subductum, cum ad se, tum
 ad Virtutem subleuare queat, praesertim cū ipse multo
 ante ascēderit. Her. Hoc ipsum profecto Luciane quod
 dixisti, à præceptore sedulo factū est. Etenim quantum
 ad illius operam attinet, iam olim subductus sum, & cū
 illis conuersationem habui, quantum uero ad me attinet,
 nondum ascendi. Luc. Atqui bonum animum habe
 re oportet, optima spe mente concepta, ad itineris fin
 em & felicitatem in summo propositam conspicien
 tem, maxime uero illo animosis inclamationibus cohor
 tante & inclamante. Veruntamē ualde scire possum, que
 nā spes ab illo tibi ostensa sit, superato iā cacumine? An
 mox futurū coniectandum sit, te in summo fore post my
 steria, aut oīno post Panathineā. Her. Paruigū est
 quod dicis, Luciane. Luc. An post quinquennū iā sub
 sequens? Her. Et hoc quidem modicū est cum ad Virtu
 tem exercendam, tū ad felicitatis possessionem consequē
 dā. Luc. Proinde ad summū post decennū. Nisi extre
 me pigri & lenti haberi ueluis, cū neq; tanto tempore
 ad uirtutis fastigiū ascēdere queatis, quāto unus aliquis
 ter à columnis Herculeis ad Indos usq; haud difficulter
 ire atq; redire possit, & si non recta aut citra intermissio
 nem perpetua profectioe iter faceret, uerū apud popu
 los iacentes in medio paulisper cōmoratus oberraret. Et
 quo

quo nā modo tandē credibile est, petrā, supra quā uobis
 Virtus habitare creditur, altiorē decliuoremq; esse illa
 Aorna Indica, quæ paucis in diebus ab Alexandro sum-
 ma ui euersa est funditus. Her. Dissimule proorsus est qđ
 misers o Luciane, neq; enim eadē res est quam tu confin-
 gis, quæ tā in exiguo temporis spatio cōfici aut capi que-
 at, nō si infiniti Alexandri ad unum oēs suas uires cōiun-
 xerint. Quoniā multi qui conscendere moliebantur, sue-
 runt, iam uero nō parum multi ualde fortī ascendunt an-
 tmo, et proficiunt partim quidē non nimium, partim ue-
 ro altius. Ceterum, ubi medium uineris iam attigerint,
 multis perplexi difficultatibus, protinus omnia fastidi-
 unt, et reuertuntur grauit̃r anhelantes, multoq; sudo-
 re persuentes, uineris laboribus absterriti. Quicūq; a-
 tem omnibus nauiter superatis incommodis et discrimi-
 nibus in finem usq; animose perdurauerint, illi tandem
 ad fastigiū usq; conscendunt, et ex illo felices facti, ui-
 tam quandam admirandā per reliquam etatem exigunt,
 alios quidem mortaliū non secus atq; formicas ē sublimi
 contemplantes. Luc. Papæ o Hermotime, quan-
 tudos homuntiones nos esse ostendis, qui neq; Pyg-
 meis quidem ipsis nos conferre dignaris, sed in totum
 humi repētes, in cauernis terræ degere confingis,
 non iniuria alta, et quæ sursum sunt sapis. Nos uerō
 infimæ plebeculæ extrema sex, et quotquot per humū
 repētes sumus, post Deos etiam nos supplicibus uotis

deueneramur in alto constitutos, animamq; properandi addentes conscendentibus. Her. Viam saltem ascendendi facultas unquam nobis daretur, uerū multū adhuc uiae conficiendae superest. Luc. At tu nondū exposuisti, quanto temporis spatio opus sit, ut in cōplexu uirtutis interquiescas. Her. Neq; ipse admodum hoc ipsum exacte calleo, ò Luciane, opinor tamen nō minus uiginti annis peropus esse, quibus exactis, oīno me in sūmo fastigio futurum esse confido. Luc. ò Hercules, per longū est quod dicis. Her. Siquidē de maximis rebus nobis labor est propositus. Luc. fortasse illud uerū esse nō ualde negauerim. Quod aut uiginti annos adhuc iūcturus sis, quo nā modo praeceptor tuus certū te reddidit, nedum sapiens existens, uerū etiam satidico spiritu praeditus, aut unus ex illis, qui Chaldaica disciplina sunt imbuti? Aium itaq; & hēc sciri posse, neq; enim uerisimile est, adeoq; iniquū esset, ut tu uitae tuae incertus, nū unquam in humanis agens uirtutē amplecturus sis, tantos labores temere susciperes, tot perpeßis diu, noctuq; difficultatibus, praecipue uero cū prorsus ignores, nun in propinquo summutatis te consistentem imminens Parca pede correptum, atq; ab omni spe potiunde uirtutis deiectum deorsum detractura sit. Her. Apege ista, quippe nefas & irreligiosum est talia loqui ò Luciane. Atqui abunde sat est, si unicam tantum diecidam sapiens factus, felicitate illa perfruar. Luc. Ergo pro tantis

exempla

exantlatis laboribus unius dieculæ spaciū tibi satis esse videtur? Her. Mihi equidem brevissimum etiam tempusculum satis est. Luc. Ceterum illam superne contingendam felicitatem, cuiusmodi nam sit, cuius gratia dignum existimas nihil non perferendum esse, unde nam habes perspectam & cognitam, neq; enim ipse unquā in uirtutis usq; cacumen ascendisti? Her. At ego præceptori differenti fidem habere soleo, cui hæc ad unguem explorata esse dubium non est, cum præ oībus sit in summo uirtutis fastigio excelsissimus. Luc. Dic uero per Deos, qualia nam illic esse, aut cuiusmodi tandem felicitatem gnaviter ascendentes manere adfirmabat? Nanquid confertis diuitias? an dignitatem & gloriam? aut uoluptates quaspiam non æstimandas? Her. Bona uerba o amice, neq; enim hæc quicquā faciunt ad uitam uirtuti uacantem. Luc. Quæ igitur sunt illa bona, si ne hæc quidem hi, qui ad exercitiū finem deueniunt habituri sunt? Her. Sapientiam, animi magnitudinem, ipsiusq; honesti & iusti pretium, præterea autem omnium rerum exactam & absolutam cognitionem, certo & constanter persuasum nihil sapientem desideraturum. Porro diuitias, dignitates, uoluptates, & cetera quæcunq; sunt corporis, hæc inquam, in uniuersum infra relinquit. Quibus exutis & abiectis, oī cuncta difficultate, in summitatem emergit, nō secus atq; Heroulem in Oeta monte combustū, ad Deos migrasse tradūt,

Et ipsum Deum factum. Etenim ille cum à se abieciſſet,
 quicquid à matre humani atq; mortalis contractū acce-
 perat, ſeruata pura et incorrupta diuinitate, probè pri-
 us extructæ pyre incēdio purgatus, in cœlū ſubuolaſſe
 creditur. Ad hunc modū illi quoq; philoſophiæ opera et
 adminiculo tanquam igni quodā perpurgati, oībus illis
 recis, et à ſe amputatis, quæ uulgi animis digna prætia
 et admiratiōe uidentur, parū recto et ſano utentis iudi-
 tio, conſcenſo cacumine felicē et beatam degunt uitā, di-
 uitiarū, dignitatum et uoluptatū ne memores quidē am-
 plius. E ſublimi deridentes eos potius, à quibus hæc alti-
 cius momenti eſſe ducuntur. Luc. Ita ſanò per Herculē
 Oeteū Hermaſime, eſt quedā animi excellētia, magnitudi-
 nēq; et felicitas, quæ penes ipſos eſt. Cæterū hoc mihi
 quaſo ediſſere, an nūquā eſt ſaſtigio illo Virtutis ubi ne-
 lint regrediātur poſtliminio, rebus quas à tergo relique-
 runt uſuri? An oīno neceſſariū eſt ſemel delatos in uerti-
 cem, ibidem perpetuam uitam agere, cum ipſa Virtute
 ſuauiſſe conuerſantes, medio ungue oſtenſis diuitijs, ho-
 noribus et uoluptatibus. Her. Non ſolum hoc il-
 lis liberū eſſe ſcias o Luciane, ſed quencunq; Virtute con-
 ſummatum conſpexeris, eundem neq; iracundiæ, neq; ti-
 mori, neq; ullis concupiſcentijs turpiter deditū eſſe aut
 ſeruire putato. Non, ſi rebus inſigniter dubijs iactetur,
 aut triſtitia affectus fuerit, ullum animo dolorem concipi-
 pit. Luc. Sed enim ſi ſas foret, me nihil reueritum

Verū

Veritatem proloqui: uerū satius esse opinor optabiliorē
 & iucundiora asserre in mediū, neq; religiosum esse ac-
 curatiorē indagine ea perquirere, quæ sūt à sapiētibus.
 Her. Nequaquā, immō quicquid habes audacter di-
 cito. Luc. Vide mī amice, quā omnibus modis ad
 discendum pigre, & cunctanter affectus sim. Her.
 Atqui nihil est ō generose, quod apud me solum dicere
 reformides. Luc. Enimvero alia omnia, quæ dixisti
 Hermotime, haud difficulter persuasui, ita se habere cre-
 didi, nimirū sapientes esse philosophos, & magno an-
 imo præditos, neq; non æqui seruantes. Et me hercule nō
 mediocrem tua oratione persensi dulcedinem. At ubi eorū
 dem affirmabas, & diuitiarum contemptores, atq; etiā
 dignitatis & uoluptatum negligentes esse, neq; moueri
 trucidia, neq; tristitia conturbari, non potui (soli enim
 solas) non uehementer addubitare, cum in mentem ea
 mihi uenirent, quæ non multo ante uidebam fieri. Atq;
 cum si placet, producam quendam? & si hoc non parū
 tibi esse uidetur, etiam nullo edito nomine? Her. Nū-
 quam facias, uerū nominatim perstringe eundem, qui-
 cumq; tandem fuerit. Luc. Ille ipse præceptor tuus, ur-
 sum aliās quidem uenerandus, tum ætate penē conse-
 fla. Her. Quod igitur se indignum admisit sceleris?
 Luc. Hospitem illum Heracleotem, qui multo iā
 tempore in ijsdem philosophiæ studijs discipulus eius fu-
 it, flauicomum & contentiosum illum nouisti? Her.

Non quem dico, Dioni, ni fallor, illi nomen est. Luc.
 Illum ipsum dico, proinde cum fortasse non reddidisset
 illi mercedem in tempore, ad prætorem paulo ante ven-
 puit miserum, pallio eius collo iniecto uociferans & ex
 eandescens admodum. Et nisi è familiaribus quidam è
 manibus furiosi adolescentem eripuissent, qui forte for-
 tuna ei rei interfuerant, periculum erat, ne nares misero
 mordicus auulsiisset senex, adeo impotenter debacchaba-
 tur incensus iracundia. Her. Semper quidem & alii
 ac durus & implacabilis esse consuevit, siquis non in
 tempore pactam mercedem Luciane numeret, nunquam
 tamen aduersus illos non paucos, quibus usure pen-
 dende gratia mutuo dedit utendam pecuniam, quic-
 quam tale designauit, siquidem ad præscriptum tempus
 presentaria pecunia semper reddunt scœnora. Luc.
 Quid sunt ne o beate, qui illi pendant scœnora? An dum
 etiam illi à philosophia diligentissime perpurgato ean-
 rum rerum faciendarum cura est, quibus in Oeta relictis
 nihil opus habet? Her. Equidem hæc sui gratia, ut tu
 fortasse falso suspicaris, nō facit, sed sunt illi infantes pue-
 ri, quorum, ne olim pressa inopia grauitè egeant, eu-
 ram habere cogitur. Luc. Atqui conueniebat o Her-
 motime, ut & illos ad uirtutem subduceret, quo commu-
 ni cum illo felicitate posthabitis diuitijs unà frueren-
 tur. Her. Non est mihi sanè hisce de rebus tecū dispu-
 tandi otium Luciane, accelero enim ut ipsum iam audiam,
 ne per

ne per oem etatē in obscuro mihi delitescendū sit. Luc. Bono animo esto ò bone, quippe hodie à philosophicis commentationibus uacatio promulgata est. Itaq; quod reliquum est itineris, tecum unā conficiam. Her. Quomodo dicis? Luc. In præsentia quidem ipsius tibi non dabitur uidendi aut audiendi copia, si qua fides inscriptioni habenda est. Siquidem tabella quæpiam præforibus suspēsa literis maiusculis in hunc loquebatur modum. Hodie philosophicis dissertationibus non uacabimus. Porro tuum præceptorem apud Eucraten, filia sue natalitia celebrantem, hesternæ nocte coenitasse dicebat. Multa præterea in symposio super rebus philosophicis commentatum esse, adhæc aduersus Euthydemū peripateticum nonnihil exasperatum esse, suscepta cum eo ipso his de rebus contentione, pro quibus nunquā non cum Stoicis digladiari solent Peripatetici. Præ nimia uero uosificatione, etiam capitis dolorem & uehementem quidem contraxisse, & in multam usq; noctem sudasse, producta in longum disputatione. Quinetiam iusto largius, ut arbitror, poculis semet inuitauerat, cū hi qui aderant frequentius, ut par est, præbidentes eundem philotesijs prouocassent. Insuper in ipsa cœna immodestiori crapula quam seni conuenerat, semetipsum oneravit, adeo ut domum reuersus multa eucmere cogeretur. Solas uero carnum portiunculas quas puero à tergo assistenti in conuiuio adseruandas dederat, numerat

tas recepit, ne quē intronitteret magnopere interminās.
 Hæc itaq; è Mida famulo eius audiui, discipulis quibusdā
 commemorante, qui & ipsi cum illorum essent non pan-
 ci, domum regressi sunt. Her. Vter uero illorum Lu-
 ciane obtinuit uictoriam, præceptor meus an Euthyde-
 mus? Nunquid etiam tale quippiam Midam commemo-
 rantem inaudisti? Luc. Initio quidem Hermotime,
 aiebat illos penè per oīa fuisse pares, ipsum uero finē ui-
 ctoriae tandē penes uos fuisse, ita ut senex longe fuerit in
 pugna superior. Euthydemū porro incruentū haud qua-
 quam abisse, nempe qui permagnum in capite inflectum
 uulnus haberet. Cum enim immodice esset arrogans &
 contentiosus, nec persuaderi uolebat, neq; seni se præbe-
 ret facile redarguendum atq; conuincendū, præceptor
 tuus ille uir optimus eidem iuxta accumbenti inusitata
 magnitudine et pondere scyphum Nestoreū, quem forte
 tenebat in manibus, fortiter incutiendo in caput illisit,
 atq; hac quidem ratione uictoriae palmā superato aduer-
 sario obtinuit. Her. Maeste animo præceptor, atqui
 haud sanè alio modo æquum erat agere cum his qui recu-
 sant cedere melioribus. Luc. Probabilia quidem ad-
 modum sunt quæ dicis Hermotime, Quorsum enim atti-
 nebat, ut Euthydemus hominem senem exasperaret, ali-
 enum ab iracundia, animoq; longe præstantiorem, scy-
 phum in super tam grandem & grauem tenentē in mani-
 bus. Sed enim otium iam agimus, quid obstat, quo minime
 mihi

Iliad.
 λ. Vi
 de Ne-
 storei
 poculi
 descri-
 ptionē

mihi tuo familiari exponis, quo nam modo sub inisū phē
 losophari inoeperis, ut et ipse si fieri possit, cōmunem uo
 bis cū profectiōē suscipiam, nunc primū factō ad candā
 exordio? Neq; enim temere me excludetis à cōmuni uti
 nere hominē familiarē. Her. Si modo hæc res tibi cor
 di esset Luciane, breui uidebis quantū excellas omnes cæ
 teros, pueros sat scio opimaberis omnes alios præ te, tan
 tum ipse ingenio & intelligentia præpollebis. Luc.
 Mihi uero abunde satis esset, si post uiginti annos iam ex
 actos, talis euaderem, qualis tu nunc es. Her. Profe
 ctio & ego ipse cum in tua essem ætate, tunc primū ad
 philosophiā animū appuli, iam sermē annos quadragin
 ta natus, à quibus te non multum abesse arbitror. Luc.
 Rem ipsam putasti Hermotime, tot enī annos iā habeo.
 Quare si eam iam cōprehensam tenes, age & me addu
 cito, haud enim postulo. Et primū quidē, hoc mihi respō
 de, est ne philosophiæ candidatis relicta & concessa cō
 tradicendi libertas, si quod parū recte dictum illis uide
 bīur, aut nō hæc libera est natu uunioribus? Her. haud
 admodū, tibi tamen si quid uolueris, interea et querendi
 et cōtradicendi facultatem liberā facio, ita enim facilius
 perdisces singula. Luc. Euge sanē per Mercuriū, o Her
 motime, dic mihi, est ne unica uia ad philosophiam addu
 cens uidelicet Stoicorū uestrorū. Nisi enī falsa audierim,
 etiam alios cōplures esse certū est. Her. Et ualde qui
 dem multi sunt, uidelicet Peripatetici & Epicurei, &
 qui Platonis titulo philosophiam profitentur. Sunt item

compliures quoq; Diogenis & Antisthenis affectu, tum
etiam ipsius Pythagoræ imitatores, & alij his quoq; lon-
ge numerosiores. Luc. Vera sunt hæc, omnino enim
illorum magnus est numerus. Vtrum autem Hermotimæ,
eadem omnes uno ore dicant, an diuersa? Her. Di-
uersissima. Luc. Prorsum tamen unum alicubi esse
uerum, in quo consentiant omnes credibile est: ita, ut
non omnia pugnent quæ ab illis pro uero affirmantur.
Her. admodum. Luc. Proinde age o amice, hoc mi-
hi expedi, cui nam fidem habuisti tu sub initium quando
ibas philosophiæ operam daturus, cum multas uideres
ianuas tibi apertas et patentes, omnibus alijs progredien-
do deuitalis, in Stoicorum potissimum diuenteris, tanq̃
hæc sola uera fuerit, ac illa quæ compendiosam ad uirtu-
tem uiam ingredientibus exhiberet, alijs omnibus in ob-
liqua & deuia ducentibus? Quibus nam argumentis,
aut coniecturis hæc tum potuisti deprehendere? ac mihi
non eum qui nunc es in animo concipe siue sensapien-
tem, siue absolutæ sapientiæ Hermotimum, qui nunc præ
multis millibus optima discernere & iudicare possit. Sed
ita responde ac quispiam homo idiota, qualem tunc age-
bas, aut ego nunc possim. Her. Quid sibi hæc tua
uerba uelint Luciane haud intelligo. Luc. Atqui non
admodum obliquum est quod percontabar, cum multi sint
philosophiæ principes, uidelicet Plato, Aristoteles, An-
tisthenes, præterea maiores nostri Chrysippus et Zenon
alijq;

alijs; complures quotquot tandem sunt, cui nam inquam credidisti, posthabitis & omisis alijs, ut ea ex omnibus desumens, quæ quidem à te selecta sunt, sustineas iuxta illa philosophiæ studijs incumbere? Nunquid etiam te ut Cherephontem, Apollo Delphicus, ad Stoicorum placita delegavit, ubi prædixisset oraculo illos ex omnibus longe esse optimos? Siquidem illi mos erat, alium ad aliam philosophiæ rationem & formam cohortandi, quippe cui probe perspectum erat, ut opinor, quæ cuiq; potissimum congrueret. Her. Nihil tale est ò Luciane neq; de his unquam Deum consului. Luc. Quid? an indignam aestimabas hanc rem diuina consultatione, aut ipse sufficiens tibi uidebare, qui quod optimum erat & præstantissimum, per te ipsum possis eligere, non consulto Deo monitore. Her. Ita mihi quidem uidebar. Luc. Quin igitur & nos istuc ipsum doces, quo nam modo statim ab initio queamus noscere, quæ optima sit & uerissima philosophandi ratio, et quam quispiam, prætermisis alijs rectissime eligeret. Her. Ego haud quam istuc dicere grauabor, cū multos uiderem ad eandem certatim uiam affectantes, facile aestimabam Stoicam philosophandi rationem cæteris esse præstantiorem. Luc. Quorum igitur numerosior erat turba, Epicureorum, an Platoniorum, an Peripateticorum? Proinde illos numerasti ueluti inferendis colligendisq; suffragijs usuueneri solet. Her. Atqui non numeravi, sed coniecturis

reprehendi. Luc. Vt quid igitur me tanto opere cupientem non doces, sed uana spe lätas, ac decipis, affirmäs de tantis rebus coniectura et multitudine fretum iudicasse. Her. Non solum hoc quidem ö Luciane, sed omnes quoq; ceteros mortales se penumero affirmantes audiunt. Epicureos quidem esse corruptos delitijs, uoluptatibusq; extreme amantes. Peripateticos autem ad rem attentiones, parandis cumulandisq; diuitijs inseruire, & quosdä ex illis immodice contentiosos. Porro Platonicos arrogätes, & nimio fastu turgidos, gloriaq; cupiētissimos. Ceterum de Stoicis multorum semper idem fuit testimonium, uidelicet qđ uiriles essent, masculo animo præditi, & nihil illos fegeret. Et quod eam uiam ingressus, solus rex, solus diues, solus sapiens, breuiter in uniuersum nihil non esset. Luc. Videlicet ista tibi de illis dixerunt alij. Neque enim uerissimile est hæc illis de se ipsis prædicantibus, suaq; superbe collaudantibus te credidisse. Her. Non, uerum hæc ab alijs prædicata audiui. Luc. Facile tamen conijcio hæc diuersæ sectæ et opinionis affirmasse neminem. Quare an illi quos tu te audiuisse prædicas, è numero philosophantium fuerint, nescio. Her. Ne ij quidem. Luc. Proinde homines idiotas hæc dixisse credibile est. Her. Et ualde quidem. Luc. Vide obsecro, ut iterum me deceptū ab omni spe deiicere soleas: neq; ueram sermonem exponis, sed existimas te cum Margito quopiam insulso & stupido

stupido uerba facere, ut planè persuasum haberem, Her-
 morinum uirum singulari præditum, cum ingenio tum
 industria, annos nunc natum quadraginta, hominibus
 tamè idiotis de sapiëntie studio, deq; uiris philosophiæ cā
 didatis credidisse, illorumq; inductum testimonio et præ
 dicatione rectiore uia philosophantium electionē fecisse,
 neq; enim ista tibi prædicanti facile crediderim. Her-
 At ne hoc quidem te fugiat Luciane, me non solum cre-
 didisse alijs, uerum mihi quoq; ipsi. Etenim conspicien-
 bam illos honeste & ornatè incedentes, splendido & de-
 center amictos, nunq non certis commentationibus cogi-
 tabundo animo intentos, aspectu tetricos & terribiles,
 demissa barba, & longa coma uenerandos, nihil molle
 aut parum uirile, aut citra delectū aliquid admittentes,
 quod quidem alijs stuporem induceret, aut planè uidere-
 tur impudens & Cynicum: sed in media & regia uia cō-
 stitutos, quæ quidem ab omnibus affirmabatur esse opti-
 ma. Luc. Nunquid igitur & hæc illa, quæ paulo an-
 te præceptorem facientem me uidisse testabar, ipsos desi-
 gnantes uidisti? uidelicet scœnori & usuræ seruiètes, ama-
 rulenter & contentiose mercedem à discipulis exigen-
 tes, in conuiujs aut colloquijs immodeste & perimaci-
 ter digladiâtes, aliq; quæcunq; indecore plerumq; pec-
 care consueuerant. Aut fortasse harum rerū nullam curā
 habendā esse existimas, modo uestitus sit probè mundus
 et nitide cōpositus, et barba p̄funda, proluxaq; in capite

caesaris? Quare in posterum, ut uideo, hic nobis cer-
tus erit canon & regula recto philosophantes exacte co-
gnoscendi, quem uidelicet proponit Hermotimus, oport-
etq; omnino ex habitu mundiore, grauioreq; incessu
& capillo prolixiore optimorum cognitionem sianere.
Itaq; cui haec deesse uiderimus, neq; ille tetricus fuerit,
aut perpetuis intentus cogitationibus obambulauerit, re-
probandus & nihili aestimandus est. Sed uideo Hermoti-
me, ne & haec illudendi gratia ad me dixeris, pericu-
lum faciendo, num deceptum me esse sentiam. Her.
Quorsum istud dicis. Luc. Quod haec, o bone, re-
ctius statuarum sit cognitio atq; indagatio, quam tu ab
habitu sumendam esse dixisti. Omnino enim ille habitu
ferè sunt elegantiore & amictu ornatiore, quas aut Phi-
dias quispiam, aut Alcumenes, aut Myron ad pulcher-
rum absolute formae archetypum expresse-erit. Quod
si etiam maxime inde conjectura capienda est in illis de-
gnoscentis, quid ille aget, qui uisu captus philosophiae
perdiscendae desyderio tenetur? Qui enim fieri pòt, ut in
habendo delectu non tota uia aberret, cum neq; habitus
neque incessus perspicendi facultatem habeat. Her.
Ego nero, o Luciane, non ad cecos uerba facio, neq; il-
lorum mihi quicquam curae est. Luc. At qui conueni-
ebat, o bone, ut tantarum rerum, adeoq; omnibus ne-
cessariarum cognitu, communis quaedam esset cognitio.
Sed eni quando ita tibi uidetur à philosophiae cōmercio,
caci exclu

eact ex clasi maneat, posteaquam orbi sint oculis, tã
 etsi cum primis operæ pretium mihi uidebatur, illos præ
 omnibus alijs philosophiæ studio incumbere, ne accen
 ptam amissi usus calamitatem ferrent immoderatus. Cæ
 terum illi qui probè uident, etiamsi fuerint perspicacissi
 ma oculorum acie præditi, quo nam pacto ea quæ in ani
 mo tecta sunt peruidere possunt, ab illa externa uestitus
 munditie? Nisi enim me fallat animus, tale quiddam est
 quod dicturus sum, nimirum te parandæ & colligendæ
 sapientiæ, cupidine, cum istiusmodi uiris cõuersari, utq;
 ea in illes aucta cumulatiùs euadas melior. Her. Eo
 maxime quidem. Luc. Qui igitur tibi promptũ fuit
 illi, atq; adeo factu possibile, ut ab ijs ipsis, quas dixisti
 cognitionibus, philosophantem aut secus perspiceress?
 Neq; enim ista perinde solent propalam esse conspicua,
 sed sunt abstrusa ualde, atq; adeo in obscuro reposita,
 quem multis uix orationibus & congressibus, postremũ
 æro operibus consimilibus licet animaduertere. Qua
 lita enim Momus in Vulcano reprehenderit, opinor ali
 quando inaudiuisse te: quod si me fallit opinio, audi iam
 nunc, sic enim habet fabula, nimirũ Minervam, Neptu
 num, & Vulcanum contentione inter se suscepisse, de
 artificij principatu & præstantia, atq; ipsum quidem
 Neptunum taurum effinxisse, Minervam uero domum
 excogitasse, porro Vulcanus hominem composuit, fabri
 cauitq;. Cæterum, ubi iam ad Momum uentum esset, quæ

certaminis arbitrum & expensorem elegerant, & illa singulorum opera diligentissime inspexisset, in alijs quidem, quae reprehenderit superuacaneum fortasse foret referre. Illud tamen in hominis opifilio potissimum calumniatus est, atq; ipsum quidem Architectum Vulcanum non mediocriter percussit, quod artifex non in pectore ostiole quaedam addidisset, quibus apertis & reclusis, perspicuum fieret omnibus, quid ille uelit, aut in animo strueret & cogitaret, num mentiretur, an uerum diceret. Atq; ille quidem uelut cacuciens sic de hominibus statuit. Tu uero nobis ipso etiam Lynceo es perspicacior, qui, sicut uidetur, per pectus ipsum, quae intus sunt ceruicis, suntq; tibi aperta omnia, adeo ut non solum certo teneas, quid quisq; uelit aut cogitet, uerum etiam uter sit melior aut deterior. Her. Tu quidem Luciane ludos ex me facis, ego uero Apollinis ductu & auspicio delectum habui, neq; prorsus electionem moror, atq; haec quidem satis Hermotimo. Lucia. Attamen ne sic quidem mihi dignaris exponere, o amice, sed me in ima uulgi sece uersantem superbe contemnis. Her. Nihil fortasse illorum tibi placebit, quae dixerō. Luc. Nequaquam, o bone, uerum nihil eorum uis dicere, quod me delectaturum esset. Et quia tu me calas de industria, nobis inuidens, ne forte tibi pares euadamus, si philosophiae indagandae studio operam nauaremus, periculum faciam, si quo modo fieri possit, ut per

*ne exactam iudicandi rationem, minimeq; fallibilem
 defectus habendi uiam inueniam. Quocirca tu si non
 fueris erectis auribus attento fac sis animo. HER-
 MOT Prorsus istuc uolo, o Luciane, fortassis quida-
 dam scitu dignum dicturus es. LVCIA. At uide,
 ne naso me suspendas, si illud omnino rustica & ine-
 pte proposuero. Ita enim factu opus esse uideo, postea
 quam tu qui harum rerum es multo peritior, illud ma-
 nifestius & disertius explicare grauaris. Itaq; Virtutem
 urbis instar esseingas uolo, quæ ciues habeat honestis-
 sime & integerrime Rempub. administrantes, quemad-
 modum tuus quoq; præceptor, qui istuc aliquando per-
 uenit, idem hoc affirmare non dubitat: præterea sum-
 ma sapientia uiros exornatos, magno infractoq; ani-
 mo præditos, iustitiæ seruantissimos, modestia admi-
 randos, parum infra Decorum conditionem consisten-
 tes. Cuiusmodi multa apud nos designantur, rapi-
 na, uolentia, iniuria, habendi cupidine, eorum flagi-
 tiorum, ne tantillum quidem quenquam audere in ea ur-
 be conspiceres. Sed pacati & concordēs Reipublicæ
 munia simul obeunt & administrant. Nec iniuria, eæ
 enim quæ alijs in urbibus seditionum, & factiosarum
 contentionum concitandarum occasionem suppeditant,
 quarumq; gratia alter alterum clandestinis petit insidi-
 is, eæ, inquam, omnia e medio illorum sublata et remota
 sunt. Neq; enim aut aurum, aut uoluptates, aut bonor-*

res habet in pretio, tanquam alicuius momenti ista apud illos habenda sunt, uerum iam olim hæc in uersum tanquam parum necessaria existimantes, ad bene gerendam Rempub. urbe eiecerunt. Itaq; tranquillam quandam & omnibus modis felicem degunt uitam, bonis legibus, æqualitate, libertate, & omnibus deniq; bonis instituta. Her. Quid igitur, o Luciane, an non tibi uidetur æquissimum esse, ut omnes certatim eius urbis ciues fieri desiderent, ita ut uimeris tam laboriosi molestiam pro nihilo reputent, neq; temporis longinquitate uicti animum despondeant, certo & constanter persuasum habentes, se omni euicta difficultate in ciuitum numerum relatuiri, eiusq; politię se participes futuros. Luc. Sane per louem, o Hermotime omnibus omnes neruos in hoc intendendos esse arbitror, cetera uero negligenda, ne patrię tenaciter nobis inherētis magna cura habenda est. Neq; ualde moueri decet, aut frangi animo parentum, aut liberorum nos detinendum complorationibus. Sed & illi parti opera ad eandem profectiōem nobiscū suscipiendam cohortandi sunt. Quod si aut sequi nos recusauerint, aut per etatem nō potuerint, illis relictis & posthabitis, rectā ad urbem omnium felicissimam animo se tendendum erit, relictis etiam uestimentis, si eisdem amicti detineremur, illic haud dubie conuestiendi. Neq; enim periculum est, ne quis te eo nudo corpore delatū exclusurus sit. Iam enim & illas uirtutes multas caritatis re-

uexendum differentem audiui, qui nam illic se res haberent, meq; magnopere cohortabatur ille, ut me ei ad urbem eunti comitem adiungerem, siquidem pollicebatur itineris ducem se fore, et quod me ciuitate donare uellet, unumq; ex tribulibus facere eius adscriptum sodalitus, adeo ut nulla non ex parte bene & feliciter agerem. Cæterum ego id ætatis recte monenti non obtemperabam, stultitia & rudibus annis dehortantibus, nondum enim egressus eram annū quintum & decimum, fortassis si secutus fuisset, iam in suburbio aut præ portis consisterem. Porro ciuitate, si recte cōmemini, cū alia multa, tū hæc quoq; prædicare solebat, quemadmodū oēs eius urbis incolæ essent aduenæ & peregrini, nec ullus esset indigena? Quin etiā illud addebat, nō parum multos in eadem Repub. uersari barbaros, & seruilis conditionis hoies infirmes, modicos pauperes, breuiter neminē nō eius Rei pub. fore participem, quē penes modo uoluntas esset, extendendi. Quandoquidē illis morem ciuitate donandi aduenas affirmabat nō sumi, aut ab externa cultus & uestitus elegantia, aut à corporis proceritate & formositate, neq; à generis splendore aut claris maioribus, sed ea pro nihilo æstimari apud illos. Oportere tamen eos, qui ciuitatis ius indipisci uelint, intelligentia instructos esse, rerūq; honestarum tangi cupidine, labore non frangi, nullis uoluptatū illecebris capi, neq; effœminari, aut emollescere rebus dubijs & difficilibus inter eundem ingru-

entibus. Quisquis itaq; hac prestiterit, exposuitq; ubi primum urbem attigerit, ac tutum in ciuium communionem assumitur, quicumq; tandem fuerit parem experturus honorem. Porro peior, an melior, an nobilis, an ingenerosus, an seruus, an liber, aut an prorsus infime sortis & conditionis homo sit, in ea ciuitate, ne nominantur quidem. Her. Hinc perspicere potes Luciane, quod non temere, aut pro rebus ficulneis, tantos sudores perferam, cum adeo felicitis & exoptate Reipublicis fieri concupiscam. Her. Et ego quidem harum rerum cōmuni tecum cupiditate teneor, atq; haud scio, an quicquam sit, quod perinde prae his mihi uotis expectandum putem. Iam si in propinquo urbs sita foret, & omnium prospectui exposita, iam olim ut scis, nulla animi ambiguitate praepeditus, eam fuisset ingressus, inq; ea multū iam temporis uersando contriuissem. Posteaquam uero, quemadmodum uos perhibetis, nimirum tu & Hesiodus ille rapsodus, ualde procul hinc remota est, operae pretium mihi esse uidetur, ut & uiam ipsam, qua recta nos ad urbem ducat, inuestigemus, nec minus opere & studij in duce quam optimo deligendo ponamus. An non ita quoq; tibi faciendam uidetur Hermotimē. Her. Et qui nam alia ratione eo quis perueniret? Luc. Nonne uides igitur immensam multitudinem promittentium & affirmantium se uiae peritos esse. Multi enim ad hoc parati circumstant, quorum nemo non se indige-

indigenam esse persanctē deierat. Ceterum non esse unam tantum uiam, illud apparet liquido, sed innumeras & ualde diuersas, nec quicquam habentes, in quo inter se conueniant. Nam hæc quidem ad occidentalem plagam uergit, illa ad solem exorientem, mox altera ad Septentrionem uiatorem ducit, altera uero recta ad meridiem. Rursus, hæc quidem per florida prata, & molles plantas sub umbra amœna & delectabilis, nihil habens asperitatis aut difficultatis. Altera autem petricosa, & omnibus modis aspera, multum exhibens uiatoribus, cum sitis, tum ardoris, tum etiam laboris & molestiæ. Et tamen omnes illæ cum multe sint, ad eandem urbem, quæ una est, tendere perhibentur, tametsi sint inter se diuersissimæ. Inde incredibilis animum meum habet perplexitas & hesitantiæ, etenim in quancunq; forte fortuna incidero, uirum quempiam circa ingressum diuerticuli consistentem offendo, antiqua Virtute & fide admirandum, statim in introitu accedenti manus porrigentem, uehementerq; cohortantē, ut ipsius uia ingrediar, usq; adeo certatim unusquisq; illorū se compendiose uia gnarū esse lætat identidē. Alios uero tota uia aberrasse, neq; unquā eō peruenisse, neq; aliorū insequentiū duces esse posse. Tandem ubi proximū accessero, audio & illum de uia sua magnifice pollicentē, aliosq; malitiose utuperantem. Ad eū quoq; modū facitis, qui huc uicinus est, & sic deinceps omnes reliqui.

Hinc itaq; uarum multitudo et diuersitas non mediocriter me conturbant, animūq; meum incertum diuerse distrahunt, maxime uero duces ipsi præter modum uociferantes, dum quisq; sua immodicis laudibus deprædicat. Neq; enim calleo in quam declinans, aut quem potissimum ex ducibus secutus, urbem accedere queam.

Her. At ego te Luciane, ab omni hesitatione liberabo. Etenim haud facile, si ijs qui ante nos idem iuineris confecerunt, fidem habueris, aberrabis. Luc. Quibus tu habendum fidem dicis? aut quem ex ducibus sequuti sunt, aut per quam uiam ingressi sunt? Iterum enim nobis sub alia forma eadem apparet animi perplexitas, à rebus ad homines translatis.

Her. Quo nam modo istuc dicis? Luc. Quoniam quidem qui in Platonis uiam digressus est, et illo duce se in uiam dedit, illam haud dubie laudaturus est. Rursus qui Epicurū ducem sibi sequendum eligit, Epicuri, ita omnino alius aliam cōmendabit. Tu uero uestrā omnibus alijs præferes. Aut non ita futurum esse Hermotime credendam est?

Her. Et cur non. Luc. Proinde, ab ancipiti animi perplexitate me non liberas, cum etiam nū ignorem ex maioribus, cui nam potissimum fides adhibenda sit. Vnde enim unumquēq; illorum, et ipsum et ducem eius ius tantum uie fecisse periculum, ac illam laudare affirmantem, hanc solam esse que perducet ad urbem. Ego autem nū uerū dicat, scire non possum.

Quod

Quod enim ad finem aliquem delatus sit, & civitatem
 quandam cōspexerit, fortasse illi haud difficulter conces-
 serim. Ceterum num illam uiderit, quam oportebat, in
 cuius Repub. ego & tu uersari concupiscimus, in Co-
 rinthum Delati, ille autem Babylonem profectus Co-
 rinthum se uidisse putarit, quod quidem etiamnum mi-
 hi incertum est. Neq; enim ille qui aliquam civitatem ui-
 dit, statim & Corinthum uidit, siquidem non sola Co-
 rinthus est ciuitas. Quod autem omnium maxime me fa-
 cit animi incertum & ambiguum, illud est, quod sciam
 necessario unam atq; adeo ueram esse uiam, siquidē nec
 plures quā una Corinthus est, alie autē quoquo gen-
 tium magis uiatorem quā in Corinthum perducunt.
 Nisi quis usq; adeo delirus esset & mente captus, ut pu-
 taret, & eam quæ ad Indos tendit, & in Corinthum
 recto tramite perducere. Her. Quonam pacto hoc
 fieri posset o Luciane? cum alia, aliō tendat. Luc. Pro-
 inde, o bone Hermotime, non mediocri opus est consilio
 in eligendis, cum uijs, tum ducibus. Neq; illud uulgo
 iactati prouerbij commutendum est, ut quocunq; nos
 pedes duxerint, eo inconsulto abeamus, quomodo ita
 haud dubie præcepti pro Corinthis ad Babylonios,
 aut Bactras abiremus. Atqui ne hoc quidem ualde mihi
 consultum factu uidetur, ut fortune tantam rem commit-
 tamus, tanquam optimam fortasse adprehendentes, si-
 cura omnem uiarum exactam peruestigationem, in unā

aliquam quancunq; tandē temere irrueremus. Nihil enī
 obstat, quo minus & hoc fieri possit, et fortasse iam olim
 in tāta tēporis longinquitate factū est. Haud quāq; uero
 equū esse opinor, ut tam incōsideranter de rebus adeo
 magnis spem abijciamus, aut ita in angustū coactam cō
 stringamus, uirgultea scapda, (quod aiunt) Aegeum aut
 Ionium transmutare uolentes. Neq; enim recte aut pro
 babiliter fortunam incusaremus, si sagitando & iaculan
 do non prorsus affectuta sit ueram illam uiam, unam nūi
 ram inter tot infinitas, falsas & erroneas existentem.
 Quod nec Homericō quidem sagitario concessum fuit.
 qui cum debuisset columbam arcu fixam deicere, linea
 uincula rupit, opinor autem fuisse Teucrum. Sed enim
 hoc multo magis rationi consentaneum est, spem habere
 multa uulnerandi, & iaculo petendi, quam omnino
 illud unum ex omnibus. Quoniam periculum non mo
 dio cre est, si pro recta & compendiosa uia, in unam
 erraticis & deuijs imprudentes incidēremus, speran
 tes fortunam meliorem pro nobis electuram esse: opi
 nor autem in tali re cōparatione utendum & demonstrā
 dum esse. Neque enim promptum & facile est reuoc
 are cursum, saluumq; & incolumem retrō euadere,
 si quis soluta navi mari se semel commiserit: uerum ne
 cessarium est, in pelago fluctuum arbitrio iactari &
 circumferri, nausentem ut plurimum, & uicta per
 culsum, capiteq; manib; fluctibus grauatū. Arguunt
 uero

vero fuerat, sub initium priusquam uela uentis permis-
 sisset, conscensa specula explorare si mare esset nau-
 gabile, & secundus flaret uentus, Corinthum nau-
 gare uolentibus. Et per Iouem quidem gubernator
 quissiam optimus summo cum iudicio illi diligendus fu-
 erat, praeterea nauis satis forma conqurenda, quae tan-
 tis fluctibus & cursui par esse potuisset. Her. Est
 quidem Luciane, quod dicis non improbandum. Ven-
 rum enim uero hoc satis certo scio, quod si etiam per
 circulum omnes ad unum accesseris, non tamen alios
 inuenies, neque duces meliores, neque gubernatores
 maiori peritia praeditos quam Stoicos. Atque si ani-
 mus tibi est aliquando Corinthum perueniendi, illos
 sequendos esse putabis, per Chrysippi & Zenonis
 uestigio incedendo, alioqui frustra hanc uiam tenta-
 bis. Luc. An non sentis o Hermotime, commu-
 ne quiddam te docuisse, haud dubie enim hoc ipsum
 dixerit, & quisque qui communem cum Platone uiam
 ingreditur, & qui Epicurum ducem sequitur: insu-
 per & alij, me uidelicet Corinthum nunquam uentura-
 ram, nisi cum illorum aliquo timeri metuet accingam,
 ita ut necessarium mihi esse uideam, aut omnibus sine
 discrimine credere, quod absurdissimum est, aut omni-
 bus uocata diffidere, quod quidem multo tutissimum
 esse opinor, donec uera pollicentem inuenierimus.

Age uero, si quemadmodum nunc ignarus sum, etiam
 num certum nō habens, qui nam ex omnium philosophan-
 tium ordine et numero uerum diceret, uestra secta me
 addicerem, habita tibi fide uro amico et familiari, et a
 men Stoica saltem philosophie perito, tantumq; unicā
 illam uiam ingresso. Postea uero Deorum aliquis ab infe-
 ris in uitam reuocaret Platonem et Aristotelem, preter-
 rea etiam alios omnis generis philosophos. Illi autem cir-
 cumsistentes interrogarent, et per louem quoq; in uitā
 pertractum contumelie accusarent, dicentes, Quid ue-
 ro passus es optime Luciane, aut a quo persuasus Chry-
 sippam et Zenonem nobis qui multo ante fuerimus pro-
 posueris, homines heri et paulo ante natos, cum nos
 neq; sermonis participes feceris, neq; prorsus que loqua-
 mur tentaris. Quod si hæc ab illis dicerentur, quid nam
 illis responderem? An satis mihi fore existimas, si dixe-
 ro me ab Hermotimo uro familiari ita persuasum esse?
 Atqui dicerent sat scio, nos uero Luciane, quis ille sit Her-
 motimus iuxta cum imperitis ignoramus, sed neque ille
 nos nouit. Quare equum non fuit omnibus in totum re-
 pudiatis nos in dicta causa condemnare, fidem dantem
 uro unicam tantum in philosophia uiam, sed neq; illam
 fortasse exacte satis perspectam habenti. Sed enim legū
 conditores o Luciane, ad hunc modum non imperant fa-
 ciendum iudicibus, nimirum ut altero tantum audito,
 alteri facultas pro se loquendi ea que ex usu suo esse in-
 tellexerit

tellexerit non concedatur : Verum utrunq; iuxta audien-
 tium esse præscribunt , quo facilius diuersis sermonibus
 inter se examinas et perpensis , quæ uera ; quæ falsa
 sint inuenire queant . Quod nisi sic factitalum fuerit ,
 permittit lex adpellandi libertatem , ut in aliud iudicium
 ea transferantur , quæ illos loqui par est . Aut si quis plura
 fortasse illorum me interrogaret , Dic mihi inquitens o La-
 ciane , si quis Aethiops , qui nunquam alios homines con-
 spexisset , quales nos sumus , propterea quod nunquam
 peregre extra patriam profectus sit , in quadam corona
 et conuentu Aethiopum pertinaciter affirmaret , dice-
 retq; , nusquam gentium homines albos aut flauos repe-
 riri , neq; ullius alterius coloris quam nigros , nunquid
 alijs fidem suis dictis faceret ? Diceret autem ad illam quis-
 piam ex senioribus Aethiopibus , Tu uero unde hæc co-
 gnita et explorata affirmas audacissime , neq; enim unquam
 a nobis suscepta ad exteros populos profectioe peregre
 natus es , neque per louem qualia apud exteras nation-
 es sint unquam peruestigasti , aut præsens oculorum te-
 stimonio didicisti . An uero hunc senem non recte et gra-
 uiter sentire predicarem ? Aut quid tu consilij in medi-
 adfers Hermotime ? Her . Imo uero tuæ sententiæ as-
 sentior , iustissime enim mihi uidetur eius temeritas ita
 posse compesci . Lac . Et quidem mihi o Hermotime .
 Ceterum quod posthac dicturus sum , quomodo tibi me
 cum conueniat , scire non possum . Mihi quidem et illud

iam valde persuasum est. Her. Quale nam illud est
 Luc. Nempe ut ille probabili inductione inferret. disti-
 nus, ergo absurde propositus est nobis quispiā Luciane,
 qui saltem Stoicorum placita calluerit, quemadmodum
 amicus ille tuus Hermotimus. Cum autem nunquā pere-
 gre profectus, neq; ad Platonis Academiā se contulerit,
 neq; apud Epicurum diuerterit, neq; omnino cum alio
 quoq; familiaritātē contraxerit. Itaq; si dixerit, nihil ita
 pulchrum, aut ita verum inueniri apud omnes reliquos,
 qualia Stoicorum sunt, & que ab illis asseruntur, an non
 iure optimo temerarius & audax tibi uideri debeat, de
 omnibus definiendi & pronunciandi auctoritatem sibi
 sumens, maxime uero cum tantū unius secte peritus sit,
 neq; unquā ex Aethiopia, uel alterum pedē protulerit.
 Quid uero existimas illi respondendum esse? Num ueris-
 simum illud nos uidelicet Stoicis addictos illorum philoso-
 phiam perdiscere, iuxta quam dignū putemus philoso-
 phari. Neq; tamē nobis obscura sunt ea que dicuntur ab
 alijs. Siquidem præceptor noster & illa inter differendū
 proponit, refellēs subuertensq; illa satis argute. Nū uero
 existimas hoc responso audito, taciturnos esse Platonicos
 & Epicureos, tum etiam alios? An non in risum soluti
 iure optimo ad me dicerent, qualia nā fasit familiaris tu-
 us Hermotimus o Luciane? qui dignatur aduersarijs de re-
 bus nostris fidē habere, prorsus existimans, eiusmodi esse
 omnia, nostratia, qualia ipsi falso consingunt et dicunt,
 quorum

Quorum aut ipsi imperii sunt, aut ipsam ueritatem de industria celantes obfuscant improbi. Aut igitur si uiderit aliquem ex athletic exercentem se priusquam in harenam descenderit, calcurantem in arena, aut pugnis inanem quampiam plagam inferentem, quasi caderet aduersarium, illi ideo statim proclamabit prefectus certaminis esse inuincibilem? Aut non potius existimabit per facile et tutum esse, ita pueriliter et iuueniliter Thrafonem gloriarum plenum agere, nullo aduersario illi repugnante: ipsam autem uictoriam tunc primum decernendam esse, quando aduersarium fortiter deuietum prostrauerit, et superior certando euaserit, altero lassitudine confecto, alioqui uero nequaquam. Proinde, neque Hannonius ab his quibus preceptores sui aduersum nos absentes, in umbra dimicant atque digladiantur, illos uictores esse putet, aut ea quae à nobis asseruntur, tam sine negotio posse refelli, aut subuerti. Quoniam illud persimile esset puerorum adiculis, quos illi ut infirmos parare solent, ita protinus subuertunt ac diruunt. Aut per louem etiam his, qui exercitio sagutandi sunt occupati, qui stipulis quibuspiam colligatis, et super contum fixis, nec ita procul positis emisso telo iaculantur: ac si quando forte fortuna collimantes scopum tangerint stipulasque praefixas iaculo penetrauerint, ilico exclamant, quasi re magna peracta, si telum per fardamenta euolarit. Ceterum nequaquam ad hunc modum

Perfæ facere consueverunt, sed neq; Scythæ quotquot illorum arcu, et arte iaculandi præcellunt: uerum initio ipsi equis insidentes, obequitando emittunt iaculum. Deinde etiam ea ipsa faciunt mobilia, ad quæ arcu collimant, nõ stabilia aut sagittam expectantia donec incidere, sed cum plurimum fugientia, nempe feras, et maxime uolucres ferunt. Quod si nonnunquam scopus quoq; feriendus est, emissi teli firmitate et impetu, ligni transuersim obiectum aut scutum bouinis corijs confectum præponentes, transfigunt: at tunc quidem bonam spem habent fore, ut eorum tela etiam per arma ubi usus artis penetrent. Quapropter ò Luciane, dic nostris uerbis Hermodotus, præceptores eius sarmentorum seu stipularum fasciculos, propositos telis petere: deinde ambitiose gloriari homines armatos se deuicisse: insuper aduersus imagines nostras depictas pugilum more depugnare quibus etiam, ut par est, superatis nos prostratos esse extollunt. Atqui unusquisq; nostrum ad illos dicere possimilis, quod ab Achille dictum est de Hectore, ille meam haud quaquam galeam, cristasq; comantes afficere audebit. Hæc quidem uno ore dicturi sunt omnes, singule tibi autem alius alia. Plato haud dubie tibi uidetur aliquid narraturus, eorum quæ facta comperit in Sicilia, quorum non pauca habet comperta. Siquidem perhibet Geloni Syracusiorum tyranno os fuisse putridam, infestamq; graucolentis, id quod per multum temporis illi latuit.

hūit, cum nemo auderet ob hoc ipsum reprehendere illam præpotentem Tyrannide, donec illi mulier peregrina adducta, rem ut se haberet, sumpta audacia exposuisset. Quare ille inflammatus iracundia, uxorem suam acceffit, grauiter cum ea exposcūlans, quod illi non palam fecisset foetidi oris graueolentiam, cum eius uicioſe animæ probè fuisset conſcia. Illa uero orauit ſibi habendā eſſe ueniam, propterea quod nunquā antea ullum alium utrum ſit experta, neq; cum quoquā tam prope cōgreſſa, ita ut pro certo putarit in uniuersum omnes uiros, non aliam animam ore exhalare. Itaq; Hermotimus quia cum ſolis Stoicis cōmertium habuit, proculdubio diccret Plato, non iniuria neſcius eſt, qualia nam aliorum ſint ora. Non diſimilia fortasſe & Chryſippus diceret, & his etiam multo plura, ſi illo indemnato & indiſta cauſa relictō, ad Platonis Academiam à quodam eius aſſecla perſuaſus me reciperem. Iam, ut tandem pauciſſimis uerbis totius rei ſummam complectar, ita ſtatuo, dū quidem in incerto fuerit, quæ nam uera ſit ſecta philoſophandi, nullam eſſe eligendam, propterea quod non caſſeat contumelia, ſi hac electa, aliam neglexerit. Herper ſocietatem domeſticam Luciane age, Platonem quidem & Ariſtotelem, quin etiam Epicurum, & alios miſſos faciamus. Neq; enim ex dignitate mea eſt, ut aduerſus illos ego conſucter. Cæterum nos duo, ego inquam & tu, accurate diſcutiamus, num res philoſophica tale

quiddam sit, cuiusmodi ego esse affirmo. Aethiops autem, aut Gelonis uxoreculam, quorsam nam opes erat, ex Syracusis usque ad nostrum colloquium accersere? Luc. Sanè illos quidem missos faciamus, quandoquidem tibi ad nostram disceptationem, parum utiles et superuacanei uisunt. Tu uero dic modo, appares enim similis quiddam ad mirandi dicturo. Her. Mihi equidem prorsus uidetur Luciane, oibus modis fieri posse, eum, qui tantummodo Stoicorum dogmata perdidicerit, ex illis ad unguem cognitis uerum nosse, tametsi aliorum decretis posthabitis neque quam singula perdiscendo excusserit. Considera uero, tecum ad hunc modum ratione inuta, si quis hoc tantum ad te dixerit duabus dyadibus numerum quaternarium abasolui. Ergo tibi iam circueundum est, et uirum exquirendum ab alijs omnibus, quotquot arithmetice non sunt rudes, ne forte quispiam inter illos sit qui dicat, bis duobus quinque aut septem constitui? An non ilico tibi planum sit eum utrum uera dicere? Luc. Illico quidem, o Hermotime. Her. Qui igitur tibi fieri posse non uidetur eum, qui solum in Stoicorum scholam inciderit ueritatem dicentium, illorumque sermonibus plane persuasum, aliarum non amplius egere ductu et aspicijs, cum certus iam factus sit, nunquam fore, ut quatuor quinque fiant, non si infiniti Platones, aut Pythagorae diuersum affirmauerint. Luc. Nihil aduersum, quod attinet, dicis, o Hermotime, cum ea que omnibus innotuissent sunt.

*sunt certa & persuasa, rebus dubijs & incertis asimu-
lare nō dubites, longe lateq; inter sese dissidentia. Quid
autem respondes? esse ne aliquem quo cum tu sermo-
nem sociaris contendentem duas dyadas coniunctas, aut
septenarium aut undecennarium numerum constituere?*
Her. Haudquaquam ego, nisi fortasse per insaniam
deliraret, negans ex his non nisi quatuor excrefcere.

Luc. Quid autem incidisti ne aliquando (& per
Gratias uerum dici uolo) in Stoicum aliquem, & Epi-
curum, de rerum principijs, & bonorum fine inter se
non dissidentes? Her. Nunquam. Luc. Proin-
de etiam atq; etiam uide, ne tuis falsis & euavidis ra-
tionibus me fraudulentè decipias, maxime uero ami-
cum tuum existentem. Cum enim nos subinde quera-
mus, qui nam in philosophiæ studijs uera loquantur, tu
nihil cunctatus hoc præoccupatū Stoicis attribuisti, di-
cens, illos esse, qui bis duo quatuor esse statuerint, quod
quidē obscurum est, num ita se res habeat, fortasse enim
dicerent, Epicurei, aut Platonici, uestram hanc esse com-
positionem, nos autem quinq; , aut septem illa esse dici-
mus, An non uidentur hoc ipsum tibi egregie præstare,
cū uobis hoc solum quod honestum est bonū esse putan-
tibus, Epicurei uoluptatē summū bonū esse statuunt. Et
cū uos perimacissime cōtendatis oīa esse corporea, Pla-
to tamē eius opiniōis est, ut censeat in rerū natura, non
nihil quoq; esse incorporeum. Et quod primo loco dixi,

nimum auide illud quod in dubio uersatur tanquam in-
 nime dubitanter proprium illud Stoicis habendum tradi-
 disti. iam cum alij hoc sibi uendicent, dicantq; illud esse,
 sanè ibi tum summo iudicio opus esse opinor. Porro au-
 tem si apud omnes in confessio esset, solos Stoicos uere
 autumare, bis duo esse quatuor, alijs mea quidem senten-
 tia conticescendum est. Quamdiu uero ea de re inter
 ipsos contentiose digladiantes anceps est controuersia,
 omnes ex æquo audiendi sunt, aut compertū habere uidet-
 ri nos ad gratiam ferre iuditiū. Her. Non uidere mihi
 Luciane intellexisse quid dicere uoluerm. Luc. Ergo
 crassius & manifestius explicandū tibi erit aliud quippiā
 dicturo, tantū uide ne tale aliquid dehinc adducas. Her.
 Scies actutū cuiusmodi sit quod dico. Ponamus enim du-
 os aliquos in Aesculapij, aut Dionysij sanum ingressos,
 deinde phialam quandam e rebus sacris esse sublatam,
 atq; deperditam, haud dubie iam summopere necessari-
 um est, ut ambos inuestigatione habita perscrutemur,
 uter nam illorum phialam in sinu abditam habeat.

Luc. Maxime. Her. Omnino autem alterum habe-
 re necesse est. Luc. Et cur non, siquidem deperditū
 est. Her. Proinde, si apud priorem amissam phialam
 inueneris, alterū nequaquam exeundum esse putas, iam
 enim palam est illam non habere. Luc. Sanè palam
 est. Her. Et si in prioris sinu reperta non fuerit, alter-
 ram habere sanè consentaneum est, neq; hic longa pēt-
 scruta

scrutatione opus est. Luc. Certe enim habet.

Her. Ergo nos quoq; si apud Stoicos phialam iam inuentam habemus, alios perscrutandos esse superuacuum & indignum existimamus, habentes quod dudum tantopere querebamus, aut quam ob rem inani labore nos ipsos amplius defatigaremus? Luc. Nullius profecto gratia, si reperia phiala penes uos fuerit, illaq; incerta pro certo compertum habetis, illud ipsum esse, quod erat deperditum, aut planè uobis cognitum est donarium. iam uero ò amice, non saltem duo sunt, qui templum ingrediuntur, ut necessarium sit alterum habere rem facta subtractam, uerum profecto illorum magna est copia. Deinde non minus obscurum est, quid illud tandem sit, quod deperditum est, num phiala quæpiam, nū scyphus, num corona. Quotquot enim sacerdotes sunt, subinde alius aliud esse affirmat, quippe qui neq; de ipsa materia unanimitè consentiunt, uerum hi ex ære, alij ex argento factum, partim autem aureum, partim uero argenteum illud esse dictitant. Itaq; planè operepretium esse uides, detractis uestimentis omnes in templum ingressos exui, si animus est rem amissam inuenire. Quamquàm enim apud primum aurea phiala tibi reperia fuerit, nihilosecus tamen & cæteri pari opera sunt exeundi. Her. Quam ob rem uero ò Luciane. Luc. Propterea quod incertum sit, num phiala illud ipsum sit, quod erat amissum. Tamen si

uero & hoc uno ore omnes confessi fuerant, band tam
 men omnes auream fuisse Phialam confirmabunt. Por
 ro autem ut maxime inter omnes constet auream Phia
 lam esse amissam, tamen ne sic quidem alios perseru
 tandi finem facies, neq; enim tibi constabit, num Dei
 sit illa ipsa, aut non reputas infinitas esse Phialas aure
 as. Her. Sane cenfeo. Luc. Igitur omnibus mo
 dis necessarium est perscrutantem omnes accedere, &
 illis quæ apud quenquam inuenerit in medium deposti
 tis, conijcere, quid nam ex eisdem diuinum donarium
 potissimum sit existimandum. Etenim quod omnium
 maxime dubio inuoluit animum, illud est, quod unus
 quisq; exutorum aliquid apud se habeat, hic scyphum,
 ille phialam, alius coronam, & hic quidem ex ferro
 fabricatam, alter autem auream, tertius argenteam.
 Nondum uero clarum est & perspicuum, num hæc
 sit res sacra quod habetur. Quare magnam tibi impo
 sitam esse uides necessitatem dubitandi, quem nam ex
 tanto numero sacrilegij insimules. Vbi uero omnibus
 essent paria & similia, iuxta foret incertum cognitu,
 qui nam diuina donaria sustulisset, sunt enim harum re
 rum possessiones etiam priuata. Ceterum ignorantie cau
 sam unam esse arbitror, quod nullo titulo inscripta sit
 deperdita phiala. Ponamus enim amissam esse Phia
 lam, quæ si Dei nomine, aut eius qui illam templo dica
 tam consecrauit, foret insignita titulo, minori in perseru
 tando

ando labore defatigaremur, & ea quæ inscriptionum
 la notata foret reperta, finem faceremus alios exeundi
 & perturbandi. Opimor autem Hermotime, iam te se-
 penumero gymniciis certaminibus interfuisse. Her-
 mot. Et recte quidem opinaris, iam enim persepe
 interfui. Luc. Nunquid igitur etiam aliquando iux-
 ta Athlothetas consedisti? Hermot. Per louem
 nuper in Olympijs leuum latus iudicum sedendo clau-
 debam, Euandrida Elei filio inter ciues suos specta-
 culum mihi præoccupante. Cupiebam enim singu-
 la propius inspecta cognoscere, quæ fierent circa iudi-
 ces. Luc. Proinde, etiam illud exploratum habes,
 qua sortiendi ratione uti soleant, cui nam cum quoq;
 luctandum, aut Pancratio decertandum sit. Her. Pla-
 nè perspectum habeo. Luc. Longe itaq; promptius
 & melius tu expedies, qui ista propius & curiosius sis
 contemplatus. Her. Apud priscos quidē præsidente
 in certaminibus Hercule, laurea folia. Luc. Ne mi-
 bi queso priscorum instituta percenscas Hermotime,
 sed quæ ipse coram conspexisti cedo. Hermot. Ini-
 tio quidem urna argentea Deo sacra in medium pro-
 ponitur, in eam parue quedam sortes coniiciuntur,
 fabacea fermè magnitudine literis inscriptæ. Inscribun-
 tur autem duæ utraq; uidelicet litera α, deinde in alte-
 ras duas scribitur β, mox in alias γ, ac demceps iux-
 ta eandem rationem inscribuntur, & reliquæ pro nu-

mero athletarū, si plures fuerint, ita ut semper binæ sor-
 tes iisdē sint insignitæ literis. Accedit deinde quisq; ex
 athletis susceptis votis Ioui supplicans, immittitq; in ur-
 nam manu, unam ex sortibus extrahit, & post illum
 alius. Quibus singulis assistens flagellifer protensa
 manu obstat, ne legantur literæ, quæ à singulis extra-
 ctæ sunt. Ceterum ubi iam singuli singulas sortes ha-
 buerint, tum demum Alytarches, ut ego opinor, aut
 unus ex iudicibus, neq; enim amplius memoria teneo,
 circumeundo contemplatur, & explorat sortes in circu-
 lo consistentium. Atq; ita eum quidem, qui & habuerit,
 cum altero sortem & inscriptam habente, aut luctu, aut
 Pancratio decertaturum committit. Deinde pari ratio-
 ne etiam cum qui ꝑ habet extractum cum altero eius-
 dem literæ, qui tenor committendi seruatur, etiam in
 alijs consimilium literarū sortes habentibus. Et hæc est
 ratio componendorū athletarū numero illorū equali seu
 pari existente, nimirū si octo aut quattuor, aut duodecim
 illorū fuerint. Quod si dispares accesserint, quinq; uideli-
 cet, aut septem seu nouem, tum litera quæpiam supernu-
 cua sorti inscripta, una cū alijs in urnam mittitur, non
 habens literam sibi respondentem. Quicumq; ergo il-
 lam extrahendo consecutus fuerit, alijs ad ultimum usq;
 presidet, expectans donec alij finitis certaminibus de-
 certauerint, neq; enim habet literam suæ oppositam.
 Etq; illa non mediocris athlete felicitas, quippe qui
 adhuc

ad huc viribus integer, cū defessis congressurus sit. Luc. Iam quidem paulisper interquiesce, etenī illud est, cuius egebam maxime, ergo illorum iam nouē sunt, omnesq; immissa in iarnam, manu sortem extraxerūt, tu uero age iam circumeundo (prospectatore enim certaminis iudicis officium tibi deferam) contemplare literas. Haud quāq; enim credo prius te cogniturum, quis ex illis praeses dicendus sit, quam ad omnes ueneris, & illos inter se composueris. Her. Quorsum uero ista dicis Luciane. Luc. Horsum uidelicet, quod nullo modo fieri posse uideatur, ut ilico reperiat^r litera illa declarans praesidem, fortasse enim inuenire potes literam, incertus tamen eris, num illa sit, neq; enim ulla exceptione praedictum est κ , aut μ , aut ι , fore eam literam, quae praesidem sit constitutura. Atqui ubi in α incideris, alius α habens tibi querendus est, quo inuento, illos inter se ad cōgrediehūm componis. Deinceps in β prolapsus alterum β ubi sit stude^s inuestigare, quod inuento aduersum est. Ac ita quidem agis cum ceteris omnibus donec ille tibi relictus fuerit, qui solitariam habuerit literam, nullam aduersarium indicantem. Her. Quid autem si ad illum forte fortuna prima, aut secunda uice delatus fueris, quid tum faciendum tibi uidetur? Luc. Nihil equidem, ueram tu graecorum iudex, scire possim quid facturus sis, an actutum eundem pro praeside sis proclamaturus, aut potius pules omnes in circulo necessario ac

et dandos, & inspiciendos esse, num uspiam consimilis
 penes aliquem relicta esset litera, ita ut nisi omnium for-
 tes utrim tibi inspectae fuerint, nunquam cognosces
 praesidem. Her. Atqui per facile scire possum Lucie-
 ne, nouem illorum existentibus. Etenim si ϵ , primo aut
 secundo loco inuenero, planè certus sum eum fore prae-
 sidem, qui eo sortem inscriptam habuerit. Luc.
 Quo nam pacto o Hermotime? Her. Ad hunc qui-
 dem modum, illorum enim duo α habere certum est, cō-
 similiter etiam alij duo β , sibi uendicant. Iam cum ad-
 huc quatuor sint reliqui, duos illorum γ , alteros δ ,
 extraxisse, dubium non est. Et iam quatuor literae in
 octo athletas distributae & absumptae sunt. Pro certo igitur
 constat tantummodo superesse ϵ , quod qui extraxe-
 rit, praeses haud dubie constituuitur. Luc. Vtrum
 igitur Hermotime, collaudem ne ego te ob singularem
 ingenij tui industriam, an placet, ut ea refellam, quibus-
 cunque tandem probabiliter contradici posse reor?
 Her. Ita per Iouem: uehementer enim animus peto-
 deo, etiam atque etiam cogitans, quid nam his ratione
 probabili possis contradicere. Luc. Equidē tu, quem
 admodum literae pinguntur ex ordine dixisti, uelut pri-
 mo loco α ponitur, secundo β , ac deinceps aliae secun-
 dum illarum seriem, usq; ad unam illam in qua termina-
 tur athletarum numerus. Et sanè facile assentior tibi uia
 fieri in Olympicis certaminibus. Quid aut si nō serualo
 literas

Literarum ordine quinq; ex omnibus indiscriminatim eligemus, uidelicet ipsum χ , deinde σ , mox ζ , postremo κ , & θ . Quatuor itaq; literæ octo sortibus inscribentur, ipsum autem ζ super nonam solum, quo praeses nobis indicabitur. Quid ergo iam facies statim sub initium literula ζ , inuenta? Quomodo uero cognosces praesidem existentem cum qui illam habuerit, nisi omnes accedens, nihil huius simile inueneris? Neq; enim tibi integrum erit, quemadmodum nunc ex illarum ordine cognoscendi praesidis coniecturam facere. Her. Rem arduam ex me interrogas, ad quam ut tibi respondeam, mihi promptum non est. Luc. Age si placet hoc ipsum alia ratione considerandum tibi proponam. Quid si nullis literarū figuris, sed signis quibusdam & characteribus sortes connotarentur, cuiusmodi permulta literarum loco depingūt Aegyptij, puta homines caninis, aut leoninis capitibus. Aut illa quidem, si uidetur, missa faciamus, cum sint peregrina & exotica, & à nostro instituto prorsus aliena. Age uero simplicia illa & uniformia sortibus inscribamus, quæadmodū fieri potest a simulantibus, nimirū binis sortibus hoies, deinde binos equos aliteris binis, mox duos gallos, postremo duos canes. Porro nonne tanq̃ præstantissimæ leonis imago insculpta sit. Proinde, si mox inuito in sortē leoninā ferentem imaginē incideris, quibus nam cōiecturis persuasus, dices eā esse quæ praeses designatur, nisi oēs accurate circumspicendo

perluſtraueris, num quis etiam alius præter hunc adſit
 habens ſortem leoniſeram. Her. Nihil habeo. Lucia-
 no, quod tibi ad hæc reſpondeam. Non iniuria, neque
 enim uideo, quid poſſit apte reſpondi, adeo, ut ſi animum
 induxerimus, aut eum inuenire, penes quem ſacra ſit
 phiala, aut quæ inter athletas præſidis loco habendus ſit,
 aut cuius ductu & auſpicio feliciffime in Corinthum ur-
 bem illam florentiſſimam peruenire queamus, omnes ne-
 ceſſario accedendos eſſe putem, ſummaq; diligentia de-
 tractis uestimentis, omnibus tentatis ſolertiſſime exqui-
 rendos, etenim uix etiam ſic ueritatem indagantes per-
 ueſtigabimus. Quod ſi quis mihi unquam futurus eſſet
 conſiliarus fide dignus ſuper rebus philoſophicis, con-
 tendens omnino operam eſſe nauandam philoſophie ſtu-
 dijs, ille demum ſolus erit, quem eorum quæ dicuntur ab
 omnibus, ad unguem peritum eſſe cognouero. Reliquos
 autem omnes ut inutiles, & nulla re dignos contemniam
 nihil fidei illis habiturus, donec etiã unus fuerint nescij,
 quæ fortaffe ex illis eſſe poſſit omnium optima. Neq; enĩ
 ſiquis adducto homine formoſo dicat, hunc ex omnibus
 hominem eſſe formoſiſſimum, ſtatim ille ſuis uerbis mi-
 hi fidem facturus eſt, ut credam eum uera loqui, niſi cer-
 tum habuero, omnes hoĩes illi uiſos eſſe: fieri enim fortas-
 ſe poteſt, ut hic homo non ſit contemnendæ elegantie:
 qđ aut ſummæ ſit inter omnes formæ & uenustatis, ſcire
 haud quaquam poſſum, nondum uiſis omnibus. Nos
 porro

porro non formoso tantum egemus, sed formosissimo; quem nisi inuenerimus, parum sudatum, & nihil actum esse putabo. Non enim contenti erimus, in qualemcūq; tandem amabilis & honeste formae hominem incidemus; uerum summam illam, qua maior esse non potest, formae elegantiam peruestigamus, quam necessario unā esse negare non potes. Her. Vera sunt haec. Luc. Quando ergo aliquem mihi produces, totius in philosophia itineris peritum, quemq; ea non fugiant, quae cum à Pythagora, tum à Platone, praeterea quae ab Aristotele, Chrysippo & Epicuro, alijsq; omnibus dicuntur & affirmantur. Deniq; , qui una uia ex omnibus electa experimento edoctus pro certo compertum habeat, eam solam esse uiam quae recta ducat uiatores ad felicitatem tanto perquisitam. Etenim, si talem quempiam querendo consecuti essemus, desineremus nos molestis onerare negotijs. Her. haudquaquam Luciane eiusmodi uir inuentu facilis est. Luc. Quid igitur facimus Her motime, neque enim animus abiiciendus est, propterea qd' eiusmodi dictis inopia in praesentia laboramus. Ergo illud aggrediamur, quod facta mihi uidetur multo consultissimum & tutissimum, ut quisq; ab initio exorsus, omnes sectas percurrat, eaq; accurata & diligenti indagine consultando examinet, quae dicta sunt ab omnibus. Her. Quantum quidem tua uerba intelligo, ita facto opus esse uidetur, nisi quod illud quod non multo

ante à te dictum est, cum his mihi pugnare uidetur, uide licet arduum & graue esse, cum qui uni uie iam sese tradiderat expansis denuo uelis recurrere. Quomodo enim fieri potest, ut is qui in priori iam occupatus detinetur, reliquas omnes percurrat. Luc. Illud equidem paucis tibi expediam, nimirum Thesei institutum imutabimur, filoq; à tragica illa Ariadne accepto, nullam non Labyrinthū ingrediemur nec dubito quin sine negotio tantum ductu fili ita nobis licebit regredi. Her. At unde tandem nobis illa Ariadne comparebit, aut unde filium parabimus? Luc. Bonum habe animum o amice, iam enim uideor mihi reperisse, cuius ductum sequenti haud dubie egrediemur. Her. Quod nam igitur illud est? Luc. Certe meum non est quod dicturus sum, sed cuiusdam ex sapientibus uiri summi, nempe illud, sobrius esto, & memento diffidendum esse. Etenim, si minime leuiter & facile persuasi, quibusuis auditis fidem habuerimus, sed more iudicium, alijs quoque sandi copiam concesserimus, fortasse haud difficulter horum Labyrinthorū inextricabiles errores effugiemus. Her. Bene sanè dicis, illud quoque nobis faciendum intelligo. Luc. Videlicet, ceterum ad quem illorum omnium primum nos conferemus? aut non permagni illud interesse putas? Ab eo tandem qui cunq; sit incipiamus, nempe à Pythagora, quandoqui
dem

dem ita cefit. Quantum uero temporis ftatuemus omnibus Pythagorice philofophie, placitis perdiscendis fuffecturum? Volo autem annos, in quibus fubinitium Pythagorice fectæ candidatis confilefcendum eft, excipi. Opinoꝛ omnino cum illis quinque fatis fore triginta, aut ad minimum omnibus modis uiginti peropus eft. Her. Ponamus ita efſe, deinceps uero totidem alij Platoni concedendi ſunt, ac mox nihilo pauciores Ariſtoteli. Luc. Non pauciores proſectio. Her. Chryſippo autem quot impendendi ſint, non eſt quod multis te interrogem. Iam enim certus, antea ex te audiui quadraginta uix fuffecturos efſe. Luc. Ita ſane. Deinde Epicuro & alijs. Quod autem non nimium illis tribuere uidear, hinc perdiſces facillime, apud animum tuum conſyderando, quot nam ſint octogenarij ſum Stoici tum Epicurei, atque etiam Platonici ingenue fatentes, nondum cuncta ſue ſectæ ſibi efſe explorata & cognita, ita ut in diſciplinarum cognitione, nihil in ipsis deſyderari queat. Quod ſi alij in hoc tergiuerſari uidentur, non tamen, ut opinor, hoc negabit Chryſippus & Ariſtoteles & Plato. Potiſſimum autem præcunctis Socrates, illis certo non poſtponendus, qui omnium teſtimonio profeſſus eſt, ſe non tantum omnia, ſed in uniuerſum nihil noſſe, aut hoc tamen ſe ſcire, quod neſciret. Computemus igitur ſubducta ratione

ab initio, viginti Pythagoræ attributi sunt, deinde totidem alij Platoni, mox nihilo pauciores alijs cōcessimus. Quot ergo in summa isti sunt anni simul comprehensi, si decem saltem in philosophiæ disciplinarum sectas constituerimus. Her. Plures quàm ducenti o Luciane. Luc. Ergo si tibi consultum factu videtur, quarta pars annorum auferatur, saltem quindecim studiis nostris satisfacere putantes, aut omnino partem dimidiam. Her. Tu quidem multo melius hac de re quid faciendum sit, statuet. Ego hoc probè perspicio, perquàm paucos ad hunc modū omnes sectas percursuros, tametsi statim ab incunte pueritia philosophiæ studium exorsi fuerint. Luc. Quid autem faciendum suades Hermotime, cum ita se res habeat? An subuertenda & refellenda ea existimas, quæ iam ante haud dubitanter confessi sumus, neminem uidelicet unquàm electurum, id quod ex multis omnium est præstantissimum, nisi omnium facto periculo singula degustauerit. Adeo, ut qui magistra experientia delectum non habuerit, ei oraculo magis aut responso Veritatem inuestigandam esse. An non istiusmodi inter nos dicta sunt? Her. Sanè. Luc. Proinde summopere necessarium esse uideo, tantum temporis nos ætatem agere, si unquam omnibus pertentatis recte eligere consilium est, iamq; acto delectu philosophiæ insumere, quæ percepta & cognita felicem uitam uivere queamus. Prius uero quàm ita fecerimus, in tenebris, quod

quod aiunt, saltaremus, in quaecunq; inciderimus illis
 pede impingimus. Et quodcunq; primum in manus
 nobis uenerit, illud quod querimus esse existimabimus,
 propter ueritatis ignorantiam. Quod si etiam maxime
 bona fortuna ad illud delati fuerimus, constanter tamen
 nunquam sciemus, num id sit quod tantopere à nobis
 questum est. Sunt enim non parum multa his ipsis si-
 milia, singulis affirmantibus hoc ipsum esse multo omni-
 um uerissimum. Her. Haud scio, ò Luciane, quam mi-
 hi uideare argumenta persuasionis bonarumq; rationū
 plena inter disputandum producere, uerum enim uero
 non mediocriter me perturbas ista differendo, nimiumq;
 argute & anxie disquirendo, quod ad rem parum atti-
 net. Fortasse autem uideor etiam inauspicato hodie pe-
 dem domo extulisse, cum egressus tibi obuiam uenerim,
 qui me prope spei portum consistentem, inuitabilem
 animi desperationem iniecisti ueritatis inuentionem im-
 possibilem esse ostendens, tantum uidelicet temporis re-
 quirentem. Luc. Cur ergo hoc ipsum, ò amice, non
 multo iustius num patre tuo Menecrate, & matre tua
 quodcunq; tandem illi nomen fuerit, neq; enim teneo, ex-
 postulas? aut potius cum natura omnium nostrum pa-
 rente, quod te quoq; non ut Tibonium annosum & lon-
 geum constituerit, sed praesinito destinarit homini ui-
 tam etiam longissimam centum annorum numerum nō
 excedentem. Ceterum, ego tecum considerando repper-

vi, quod è disputatione nostra potissimum potuit elisti.
 Her. Nequaquam, uerum tu semper quidem conuicias
 por es, atq; haud scio quidnam factum sit, ut tu extremo
 odio habeas philosophiam, eosq; qui sapientiae studia
 sunt additi salibus & disterijs delusos naso suspendas.
 Luc. Cuiusmodi nam res sit Veritas o Hermotime, uos
 longe melius & promptius, qui sapientia ornati estis, ex
 pedietis, nimirum tu & preceptor tuus. Ego saltem hoc
 me planè scire arbitror, hanc non nimium auditu iucun
 dam, & dulcem esse mortalibus, quoniam longe lateq;
 mendatio est inferior & uulior. Est enim hoc apud homi
 nes multo in speciem formosius & praecellentius, atq;
 hoc nomine quoq; auditu iucundius & dulcius. Illa uero
 quia nihil in se habet insinceritatis aut adulterini, cuius
 sibi esset conscia, magna cum libertate differit inter ho
 mines, eamq; ob rem plerisq; intolerabilem adfert mala
 suam. Quemadmodum & tu nunc indignaris, nec mea
 dicta fers humaniter, quibus tecum super hisce rebus
 Veritatem erui, tibiq; planè indicium feci, cuiusmodi ea
 sint, quorum utriq; iuxta immodico & amore & desyn
 derio teneamur, quam prorsus illa nactu non sint facilia.
 Veluti si statuam aliquam non informem insando amore
 ut peiores, eaq; te posse potiri, in animum induceres, su
 spicans esse hominem. Ego uero intus, aut lapideum,
 aut arcum esse simulachrum pro mea in te beneuolen
 tia tibi significarem, rerum quarum potuundarum nulla
 esset

esset relicta copia, te amore capi, ac tu unicum tunc et
 inuolentem me tibi censeret, quia nolim te decipi ab
 surda et monstrosa, nec spei consentanea sperantem.
 Her. Eo igitur hæc tibi dicta sunt Luciane, quasi putes
 nullam operam philosophiæ studijs nobis nauandam esse,
 sed oportere nos socordie et inertie addictos priuatam
 uitam in terris agere. Luc. Et quando aut ubi ista me
 decentem audiui? Ego quidem non eo quasi non sit
 philosophandum ista dico, uerum quandoquidem omnino
 philosophiæ studendum est, me aut ad illam sine non par
 te, quarum nullum non perhibetur cõpendiosissimum esse ad
 Virtutem diuerticulum, tametsi etiamnum in incerto sit, quæ
 ex illis uera sit, diligenter et exquisitam diuisionem faci
 endam esse existimo. Qui enim fieri posse speret, multis
 nobis propositis, ex illis eligere quod optimum est, nisi
 quis omnia faciendi periculi gratia accesserit. Deinde,
 num longa adhuc supersit peregrinatio, aut an finis iam
 instare uisus sit. Caterum quid tibi uidetur? iam enim
 de integro te interrogabo, num eum qui subinuium tibi
 occurrerit, sequeris? cumque illo communibus philoso
 phiæ disciplinis inuigilabis, atque ille te certum faciet?
 Her. Quid uero tibi amplius respondeam? qui neque
 quenquam recte discernere posse, nisi phœnicis antio
 uxerit, omnesque per orbem periculum faciendo ac
 cesserit. Neque dignum ducis fidem habere illis, qui
 iam olim harum rerum sunt expertissimi, neque multis illis.

ista collaudantibus, suoq; testimonio comprobantibus.
 Luc. Quos tu mihi multos illos narras, num qui harū
 rerum sunt probe gnari, et iidem iam omnium facta inda-
 gine periti. Quod si quispiam talis esset, mihi quidē vel
 unus sufficeret, neq; multis opus habere. Porro si inpe-
 ritos dixeris, nūquā illorū multitudine adduci potero ad
 credendū, donec de oībus nullius ignari definiēdi faculta-
 tē sibi parauerint. Her. Proinde, tu solus Veritatem per-
 spexisti, ceteri uero quotquot philosophantur, in unum
 sum oēs uerordes sunt, et sine iudicio. Luc. Tu quidē
 Hermotime, falso me mendatij coarguis, cū dicere non
 uerearis, quod me ipse ceteris oībus antepōnam, aut o-
 mino in numero eruditorum haberi contendam, pa-
 rūq; memor esse uidere eorū, quae per me antedicta sunt.
 Necq; quidem me pra alijs Veritatem dinoscere conten-
 tiose nociferor, uerū ingenuē fateor, me cum alijs omni-
 bus iuxta iguorum esse. Her. Atqui Luciane, quod ais
 omnes accedendos esse, eorūq; experimentū sumendum
 quae dicuntur ab alijs, neq; aliam rationē meliorum eli-
 gendorū superesse, fortasse non ualde improbarim. Cate-
 riam, cuiq; experientiae tot annos impendi oportere, per
 quā ridiculum mihi uidetur, quasi uero non et e pa-
 cis cuncta perdisci queant. Mihi equidem ista perpen-
 denti, haud quaquam graue, aut operosum hoc uidetur,
 quodq; multo exercitio eget minime. Siquidē aiunt quē-
 dam ex statuarijs, opinor aut. fuisse Phidiam, tantum ab-
 angue

ungue leonis cōspecto estimasse, in quantā magnitudinē
 totus leo exurgeret, si iuxta unguis rationem fuisset scul-
 ptus atq; formatus. Neq; mihi dubium est, quin & tu, si
 quis tantum hominis manū tibi commonstraret, reliquo
 corpore obuclato, nihil cunctatus actutum scies homi-
 nem esse, quod absconditum est, & si totum corpus non
 uideris. Ita quoq; rerū capita, de quibus multus est mul-
 torum sermo, sine negotio in exiguo etiam puncto diei
 perdisces. Accurata autem, & exacta harum rerum co-
 gnitio, cui consequendæ longa perquisitione opus est,
 nullo modo ad electionem melioris requiritur, uerū eti-
 am ab illis quæ dixi, iudicium facere licebit. Luc. Pa-
 pe, quā firma sunt & sortia quæ dixisti Hermotime,
 contendens ex partibus totū cognosci posse. Quanquā
 ego me tuæ sententiæ diuersum audire memini, ut qui to-
 tum cognouerit, etiā partem perspectam habeat. Porro
 qui partem saltem, is non statim etiam totū habet cogni-
 tum. Iam tu hoc mihi quoq; responde, quomodo Phidi-
 as, quondā leonis ungue cōspecto, cognoscere potuit le-
 oninum esse unguem, nisi ante alias totū leonem uidis-
 set? An uero tu hominis manu saltem uisa dicere posses
 hominis esse, cū antea hominē neq; uidisses, neq; cogno-
 uisses unquam? Cur aut taces? Nunquid uis, ut ego pro te
 respondeam, ad questionem tibi propositam, uidelicet,
 quod nullo modo posses? adeo ut periculum sit, ne Phi-
 dias insectare abeat, leone ne quisquam incepto & ex-

sculpto. Nihil enim ista ad Bacchum, quæ à te proponuntur, faciunt. Aut quomodo hæc inter se sunt similia? Neque enim tibi et Phidias alia cognoscendarum partium causa fuit, quam prior totius cognitio, hominis dico et leonis. Ceterum in philosophia, nempe quam tradunt Stoici, quoniam pacto ex aliqua parte cognita, etiam reliqua cognoscas? Aut quomodo illa ut honesta et pulchra demonstrabis? Neque enim totum nouisti, cuius illa sunt partes. Quod autem dicis, totius philosophiæ capita, auditu facile posse comprehendere, etiam immodica dici portuncula, nimirum quæ rerum sint principia, qui fines, quæ opinionem de Diis habeant philosophi, præterea quid animam esse sentiant. Et quod nonnulli omnia corporea esse affirmant, rursum alij etiam pleraque incorporea esse contendunt. Tum quod pars illorum uoluptatem, pars autem nesciam quod honestum, summum bonum, felicitatemque esse statuant, atque id genus sexcenta alia. Hæc, inquam, auditu facile discerni et definiri posse, nihilque in his excutendis et statuendis esse opera, nosse autem eum qui uerum dicat, uide ne unius saltem dicula particulam requirat, sed multorum potius dierum opus et labor sit. Aut quid animi illis fuisse putas, qui de his ipsis rebus, aliquot librorum centurias et Chyliades conscribere non grauati sunt, nimirum non ob aliam causam, quam ut persuasum facerent omnibus uera esse, ut mea fert opinio, pauca illa et modica, quæ tibi uidentur. scilicet, nulloque labore com-

de comprehensibilia. Iam uero omnino uale tibi opor-
 tere esse opinor ad meliorum electionem faciendam, nisi, ut
 dixi, exercitij impigro studio illud consecutus fueris, ubi
 in deligendo accurate uniuersa discutias, & unum
 quęq; totum ad unguem exploratum cognoueris. Haud
 enim ualde negauerim hoc pacto philosophiam in com-
 pendium contrahi posse, neq; habituram multas uaria-
 rum rerum comprehensiones, neq; ullam moram aut
 cunctationem, si constitutum uatem omnium rerum ca-
 pita perconsentem audieris, & inter audiendum ad sin-
 gula maculatis hostijs sacra feceris. Hoc enim pacto infi-
 nitis laboribus Deus te subleuabit, postea quā ex obla-
 tis extis tibi commonstrauerit, quę nam potissimum ti-
 bi eligenda sint. Quod si autem uolueris, & aliud mul-
 to minoris negotij compendium eligendi tibi subijciam,
 quod secutus, neq; uictimę tibi offerendę sunt, neq;
 illius ex sacerdotibus magna mercede conducendis tibi
 asciscendus est, uerum coniectis in urnam literulis, cu-
 iusq; philosophorum nomina habentibus, tunc puerum
 aliquem impuberem florescente etatula, ad urnam ac-
 cedentem extrahere eam literam, quęcunq; primum
 illi sub manum uenerit, ac tandem inspecta literula du-
 cē cognoscēs, quę tibi in philosophia sequēdū existimo.
 Hec. Ista quidem Luciane scurrili dicacitate à te, & non
 ex animo, dicta sunt. Tu uero responde mihi, nunquam
 ne ipse uiniū commercatus es? Luc. Et persape quidē.

Her. Nunquid ergo per orbem circuire soles, quotquot in urbe sunt caupones, degustans, licitans, atq; expensdens uina? Luc. Nequaquã. Her. Optimor enim illud, cui subimitũ bono & digno incideris, auferendũ tibi esse Luc. Ita per louem. Her. Proinde à modica illa & tenui degustatiuncula, pronunciare iam potes de toto uino cuiusmodi sit. Luc. Haud dubie possum.

Her. Porro si diceres, assistens cauponibus, posteaquam uini sestarium coemere statuerim, agite o amici date queso unusquisq; uestrũ totum dolum mihi ebibendum, ut oĩbus exhaustis certũ habeam, qui nam uestrum generosiora uina uenalia habeat, & unde mihi uinum sit commercandum. Quod si hæc inquã diceres, an non iure optimo pro insano ab illis deridendus esses? atq; si illos acriter instando perturbandi finem non faceres, fortasse etiam aqua ab illis perfundere. Luc. Sanẽ optimor & profecto meritis meis dignissima paterer. Her. Nõ secus se quoq; habent res philosophica, quid enim necessariũ est totum uas exhaustire potando, cũ etiam à modica illa degustatiuncula nobis promptum sit nosse, quale sit futurũ. Luc. Quã lubricus es, o Hermotime, quanq; tergiuersando laberis è manibus, uerũ profecto tua tergiuersione parum promouisti, cum enim sperares te effugisse, in easdẽ plagas incidisti. Her. Quorsum ista dicis? Luc. Quoniam rei per se plane & indubitate omnibus certe & cognite, nempe uino, longe dista

ge dissimilima assimilando comparas, et ea quidem de quibus nemo non incertus animi ambigit in obscuro consistentibus. Ita ut ego me Hercule dicere nequeam, quatenus tibi uinum & philosophia similia uideantur. Nisi fortasse in hoc solo, quod & philosophi in questu habeant disciplinas uenum expositas, quemadmodum cauones uinum, quas quidem commiscentes dolose & fraudulenter adulterant, & maligna mensura diuendunt. Ad hunc uero modum, quod dicis considerabimus. Ais autem uinum in uase exceptum, totum esse sui simile, & profecto nihil absurdi in hoc à te dictum est. Atqui si quis etiam degustauerit illud hausto saltē modico statim compertum habet, quale totum sit dolium, & hoc in confesso est apud omnes, nec est quod quicquā tibi in his eōtradicā: uide uero etiā posthac, philosophia eiusq; alumnū, nempe praeceptor tuus, num eadē quotidianis pralectionibus ad nos differat, iisdemq; de rebus nunquam non uerba facere consuevit, an non subinde alio tempore alia uobis solet praepone? Esse enim non parum multa philosophiae abstrusa mysteria, iam olim amice nemi ni obscurum est. An non uero tu etiamnum, ut par est, instar Ulyssis apud illum perduras circumeundo & oberando, si semper sonat eadem, per eadem, at fortasse satis est si semel quippiā inaudieris. Her. Et cur non Luc. Qui nam igitur fieri potuit, ut tu primo gustu statim nosceres uniuersa? Neq; enim semper eandem can-

illam nobis solet occidere, sed subinde noua nouis dis-
 ferendo agglomerat. Non o amice, ut unum quod sem-
 per idem est, adeo ut nisi totum uas strenue exhauseris,
 nequicquam inebriatus obambulabis. Plene enim in sin-
 do mihi uisus est Deus philosophie adyta, abstrusisse sub
 ipsam fecem usq; . Itaq; totum dolium postremo exhau-
 rias necesse est, si unquam consilium tibi fuit nectare-
 am illam potionem inueniendi, quam aridis faucibus iam
 olim audissime sitire mihi uisus es. Porro autem eam per-
 suasionem tibi persuasisti, ut putes tale quippiam esse
 philosophiam, ut si saltem leuiter illa primoribus, quod
 amant, labijs degustaueris, statim fore, ut omnibus sapi-
 entie numeris euadas absolutissimus. Quemadmodum
 perhibent de diuinatrice illa in Delphis, que simulatq;
 sacra fluentia degustauerit, actutum afflata numine ac-
 sedentibus respondet oracula. Atqui non ita se habet
 philosophie studium. Itaque te, quem ultra medium iam
 dolij ebibisse constat, adhuc incipere perhibeas. Qua-
 re uide, ne rectius huic philosophia comparari queat.
 Dolium enim & cauponem, adhuc tibi sinemus, nihil
 autem insit uini, sed potius, omnium frugum confusum
 quoddam seminarium, in summo quidem triticum, cui
 subsint fabae, quibus deinde subiectum sit bordeum,
 mox lentes, quinto cicera, postremo alia quaequam di-
 uersorum seminum species & genera. Iam si institutor
 accederes, seminum mercatorum gratia, illeq; a summo
 truci

L V C I A N I

tritici aliquot grana inspicienda in manum tibi traderet
 posses ne igitur conspectis granis dicere, cicer esse mun-
 dum, & lentes probe purgatas, fabas autem inanes.
 Her. Nullo modo. Luc. Proinde, neq; philosophi-
 am ab uno aliquo eorum quæ quis dixerit uniuersam per-
 nosces, cuiusmodi tota sit. Neque enim una aliqua res
 est, quale est uinum, cui quidem tu illam, tametsi ual-
 de inequali comparatione contulisti, contendens simi-
 lem esse totam primo gustui. Quod autem diuersum
 quiddam uisum est, curiosa perscrutatione non eget.
 Etenim, si quis uinum acetosum, aut alioqui malum en-
 merit, duorum obidorum iacturam facit. Porro autem
 in media plebe uersari, sicut & tu dixisti statim initio
 non mediocriter malum est. Alioqui qui totum uas epota-
 re uoluerit, ut uini festarium coemat, damno cauponem
 afficiet, tam inciviliter & insolenter degustando. Nihil
 autem tale philosophia patitur, uerum tametsi nimis mul-
 ta biberis, uas tamen non imminuitur, neque ullam id-
 cluram facit cauponam exercens. In idem enim loci
 fluit exhaustum negotium laborq; iuxta prouerbum,
 & contra fit atque in Danaidum dolio, illud enim quic-
 quid infusum fuerit, non continet, sed protinus hac atq;
 illac perfluit. Hinc uero etiam si multa abstuleris,
 multo tamen plura relinquuntur. Ceterum aliud quid-
 dam non dissimile de philosophiæ gustu tibi proponam,
 tu uero caue putes, in philosophia contumeliam ista

me dicere, si dixerō illam similem esse exitiali & per-
nitioso pharmaco, cuiusmodi est cicuta, aut aconitum,
aut aliud tale quippiam. Neq; enim illa tametsi sint leta-
lia & mortifera, statim mortem inferunt, si quis modico
quopiam de illis ablato, summo ungue degustauerit: ue-
rum si non tantum, quantum ad cōsciscendam mortem
necessarium est, & quā ratione fieri oporteat, et cum
quibus sumendum sit certe non moreris. Tu autem con-
tendis ad totius cognitionem parandam minimū quodq;
sufficere. Her. Sint sanē ista Luciane, quemadmo-
dum ipse uolueris, quorsum igitur centum annos nobis
uiuendum autumas, et tantorum negotiorum molem su-
stinendam, quasi uero alioqui nobis philosophari non so-
ret integrum. Luc. Non profecto Hermotime, neq;
hoc tibi graue & arduū auditu uideatur. Etenim si sub
initium uera dixisti, uitam uidelicet breuem esse, artem
uero longam, nunc nescio quī fiat, ut tu grauit̃ succen-
sere soleas, nisi, priusquā sol diurni cursus pensum ab-
soluerit, nobis Chrysippus, aut Plato, aut Pythagoras
euadas. Her. Insidiosē imponis mihi o Luciane, neq;
in angustū constringis, nihil unquā mali à me passus, ni-
mirum prae inuidia, quod ego quidem in disciplinis non
nullam operæ præcium fecerim, te ipsum uero nihili pen-
dens dare soles neglectui, nullis disciplinis liberalibus
animum excolens tantus etate existens. Luc. Scis
igitur, quid faciendum tibi putem? Mihi quidem tanquā
atra

atrabili percito, & insanienti ne dicto audiens esto, ne mentem adhibeas, sed sine nugari me libere. Tu uero ut quidem iam facis in presentia, porro, perge uiam tuam, atq; ad illa quæ initio decreuisti persequi, alacriter contende. Her. Atqui tu nullam mihi permittis deligendi copiam, tam uehementer & uiolenter me urges nisi omnium experimentum sumpsero. Luc. Si quidem planè peritum esse oportet, ut ne quid interim dicam aliud. Quod autem me uiolentum dicis, uidere mihi infontem & inculpabilem iuxta Poëtam incusare, nisi dum altera tibi inuenta fuerit oratio pro te faciens, nunquàm quod iam illatum est aufertur à uiolentia. Ecce his multo etiam uehementiora tibi proponeret oratio, tu uero illa omiffa me fortasse incusares. Her. Quæ uia nam? demuror enim si quid etiamdum abstrusum illi relictum sit. Luc. Parum esse ait, neq; sufficere, omnia perspexisse, illaq; obiter perlustrasse, ut possis iam optimum eligere, uerum adhuc opus esse re quapiam maxime. Her. Quæ tandem? Luc. Critico quoniam o admirande, excussoq; iudicio, menteq; acuta et solerti, intelligentia insuper summa & acri, qualem esso summopere necessarium est, de rebus tantis iudicantem. Aut semel nequicquàm uniuersa uisa sunt, quin etiam per multum temporis huic rei tribuendum esse confirmat, quod omnibus exacte & diligenter excutiendis & indagandis sufficiat, omnibusq; in medium propositis, elige

ne oportere cunctantem & tardantem nullo modo autem differentis annos spectandos esse, neque habitum suspiciendum, neque opinionem sapientie reuereri oportere, sed in mortem Arcopagitarum cuncta esse facienda quibus mos est noctu & in tenebris cognoscendis causis dare operam, ut non indidentes, sed in ea que dicuntur defigant oculos. Ad hunc quidem modum tibi eligenti promptum erit philosophari. Her. Iuxta uita rationem tu dicis, ex his enim que dixisti, nullius hominis uita satis longa esse potest, ut omnia percurrat, & unumquodque non oscitanter perspiciat, perspectaque non dicet, iamque iudicata eligat, delectaque habito, philosophetur. Hac enim sola ratione, uerum inuenire posse contendis, alioqui nequaquam. Luc. Verro ad te dicere o Hermotime, ne hoc quidem satis esse, uerum adhuc mihi uidetur nosmetipsos fallere, existimantes aliquid certi et firmi nobis inuentum esse, cum tamen nihil inuenerimus. Quemadmodum hoc ipsum non raro inuenire solet piscatoribus, qui cum in capturam retia eiecerint, & aliquid graue ac ponderosum senserint, attrahunt rete, sperantes piscium copiosam multitudinem conclusam esse. Deinde, postquam attrahendo nimium delassati fuerint, aut ingens lapis, aut uas aliud quod arena refertum, praeter spem illis adparet. Proinde, etiam atque etiam tibi considerandum est, ne & nos tale quippiam subtraxerimus. Her. Non intelligo quid sibi

quid sibi ista uelint retia, planè tamen iisdem me irretitum inuoluis. Luc. Proinde ego te rursum extricare conabor. Neq; enim mihi dubium est peritia natandi te præcellere, si quis etiam alius. Etenim ego, etsi ad uniuersos uenerimus experimenti sumendi gratia, & illud aliquando fecerimus, nondum tamen planum & certum esse existimo, penes quem illorum, illud quod quarimus delutescat. Possibile enim est, ut eius omnes in totum ignari sint. Her. Quid agis? an opinaris penes nullam illorū esse? Luc. Incertum est, nunquid non uidetur tibi fieri posse, ut mentiantur oēs, ipsaq; ueritas alia quæpiā res sit, quæ penes nullū horū inueniri queat? Her. Quānam fieri posse credam? Luc. Ad hunc modum, sit enim nobis certus aliquis numerus ex cōposita cōstitutus, nempe uiginti. Iam si quis uiginti fabas in manum sumeret, et ea clausa decem quospiam interrogaret, quot nam fabas in manu sua cōclusas haberet. Illi autē dū cōiectura, hic quidem septem, ille triginta, alter uero decem aut quiddecim, prorsusq; alius alium numerū dīnaret. Possibile enim est aliquē forte fortuna uerū dicere an nō uerisimile tibi uidetur? Her. Sanè. Luc. Ergo ne hoc quidem factu impossibile credendū est, ut omnes ex equo alium alium numerum dicat, falsum tamen, et à quo longe lateq; absit certus ille numerus, adeo ut nullus ex illis dicat utrū in manu sua habere uiginti fabas. Quid autē tu ad ista respondes. Her. Fieri posse. Luc. Non

alia ratione quotquot philosophantur felicitatem quere
 re insistant, cuiusmodi nam tandem res sit, planeq; alia
 in aliud quiddam esse somniando confirmat. Hic quidem
 uoluptatem, ille honestum, alius alia quæpiam de illa
 comminiscitur. Cōsentaneum autem est, unum quiddam
 ex illis esse felicitatem. Contra uerisimile est, præter hec
 omnia aliud quiddam esse. Ac nos plane uidemur conuer
 so rerum ordine secus quàm oportet ante inuētum prin
 cipium ad finem festinare. Oportebat autē prius, ut mea
 fert opinio, manifestum esse, ueritatem esse cognitam,
 esseq; ex philosophantium numero aliquem, qui eandē
 certo cognorit. Deinde primum querere, cui potissi
 mum fides adhibenda sit. Her. Ergo ea ista dicis Lu
 ciane, quod & si omnem philosophiam excusserimus,
 nunquam tamen facultatem nobis parabimus ueritatem
 inueniendi. Luc. Quid me interrogas, o bone, qui
 potius istum sermonem exquiris, & fortasse responde
 bit tibi nunquàm hoc fore, quoad incertum fuerit, Num
 unum quiddam illorum sit, de quibus illi uerba faciunt.
 Her. Proinde nunquàm, ut tu contendis, philosophiæ
 dabimus operam, sed necessarium omnino esse uideo ea
 abdicata, priuatam quandā uitam cum uulgo uos agere.
 Luc. Illud quidē accidit, quod dicis philosophari prom
 ptum non esse, estq; ei qui quidem homo sit inuitabile.
 Tūbes enim, ut is qui philosophiæ operam daturus sit, sta
 tim inuio optimam quanq; deligat. Ipsum autē delectum
 habendū

habendi, ratio in hoc solo accurate tibi uidetur consistere, si tota philosophia perlustrata, elegerimus quam uerissimam. Deinde numerum quoq; annorum computando, quantus unicuiq; perscrutande satis est, longe lateq; excidisti omni spe frustratus, ipsam negotium producens atq; reiiciens in aliud seculum, ita ut ipsa ueritas uniuscuiusq; uitae ultra praestitutum tempus uitae deprehendi queat. Postremo, ne hoc quidem ut ambiguum inquam perpendisti, cum incertum esse dicat, num à philosophis iam olim inuenta sit ueritas, nec ne. Ceterum tu Hermotime, posses ne iureiurando interposito confirmare, ab illis inuentam esse? ego quidem nequaquam iurare uelim. Non illibenter uero & alia multa tacens praetergredior, quae & ipsa indagatione non indiligenti discernienda forent. Her. Qualla nam sunt illa? Luc. Nonne audis Stoicos aut Epicureos, aut Platonicos dicentes, esse partim quidem, qui teneant omnium rerum rationes, partim uero illarum prorsus esse rudes & imperitos, ex quibus permulti sunt fide longe spectatissima. Her. Veta sunt haec. Luc. Proinde, discerne peritos, ab imperitis, sciet tamen peritos perhibebis, nonne res tibi uidetur plena laboris & negotijs. Her. Ita profecto. Luc. Oportebit itaq; te, si uolueris Stoicorum optimum cognoscere, tamen si non ad omnes, ad plurimos tamen illorum accedere, eorundemq; periculum facere, ueliorcmq; praeceptore praestare.

qui prius multis sit exercitatus, quique censoris quoddam
 gendarii præceptorum facultate animū tuum imbuat,
 ne uideat tibi imponat, deterior per electionē ceteris
 prepositus. Atqui hoc tibi quoque cōsiderandum uenit,
 quantū hoc requirat tēporis, quod ego de industria præ
 termisi, uerūt, ne tu meis uerbis cōmotus stomachare
 re. Et sanē quod maximū iuxta ac summopere necessariū
 est in talibus puta rebus hisce dubijs et ambiguis, unū
 illud esse opinor. Insuper sola fides et spes non fallax et
 inconstans tibi relicta est ueritatis eiusque inuentionis cō
 sequende, alioqui nihil aliud, quā ut discernere queat, et
 seungere à ueris quæ falsa sunt, utque possis in morē ar
 gentariorū discernere ea quæ proba sunt, et non adulta
 rina, à fucatis et facticijs. Hanc inquā, facultatem et ar
 tem consequutus, conferre te potes ad supradictorū per
 pensionē, sin minus, plane tibi persuasum esto, nihil ob
 staculo esse, quo minus nō ab uno quoque nare (quod autē)
 traharis, aut prelatū et florentē oliue ramū te sequi,
 perinde ut oues. Magis aut aque cuius in mensa usus est
 assimilabere, in quacūque enim partē te quispiā traxerit
 summo digito ducris. Aut per louē arūdmī cuipiā flūdi
 li iuxta litus enate, ad quencūque statū semet flectenti, et
 si tenuis et permodica quepiā aura flauerit, illā ilico cō
 mouere solet. Non secus tecū quoque agitur præceptore
 quopiā inuēto, qui de demonstratiōibus et rebus dubijs de
 fernēdis alicuius artis gnarus te docuerit, cessabis hanc
 dubie

dabit temetipsum onerare negotijs. Siquidē actutū quod
 optimum est tibi comparebit, ipsaq; ueritas arte illa com-
 pendiarīa et demonstratiua eructur, neq; non mendaci-
 um deprehensum redarguetur. Tuq; iam certo et con-
 stanti iudicio defectū habito philosophiæ perdiscēda na-
 uabis operam, atq; ter exoptatam felicitatem consequi-
 tur, conuersationem cū illa sociabis iucundissimam, uni-
 uersis bonis in totū semel fruens et abundans. Her. En-
 ge o Luciane, quanto iā prestantiora et spem nō medio-
 crem ostendentia quāmdudū dixisti. Estq; nobis oīno, nō
 par esse uidetur, eiusmodi uir quispīā studiosē cōquiren-
 das, cuius opera earū rerum cognitionē et iudiciū nobis
 paremus, et quod maximū est, infallibilē demonstratio-
 nē. Hoc passio confido fore, cetera deinceps cōprehensū
 facilia, nec nimīū operosa aut laboriosa futura, quæq; nō
 multū sint requisita exercitiij. Atq; ego quidē magnat
 tibi iam habeo gratias, propterea quod nobis tandē com-
 pendiarīā quandā, et optimā uīā inueneris. Luc. Atqui
 uir optimo nulle mihi abs te habende sunt gratiæ, neq;
 enim quicquā meo labore inuentū tibi demonstrari,
 quo spem tibi firmiorem, aut ei te uiciniorem fecissem,
 sed multo magis ab omni spe remoti excidimus, quā
 ante fueramus. Ac prorsus iuxta uulgo iactatū prouer-
 bium nobiscum agitur, Cū multū laborauerimus, in eo-
 dem loco sumus. Her. Quorsum istuc Luciane? uidere
 quiddam supra modum triste et admirandum dicere.

LUC. Quoniam o amice, tametsi inuentus nobis fuerit is, qui polliceatur se quādam scire demonstrationem certam & infallibilem, seq; docturum alium, non statim propterea, ut opinor, illi fidem habebimus, sed alium aliquem querere conabimur, qui iudicio exacte habito disfacere valeat, num uir ille uera polliceatur. tam ubi etiam illum ex sententia nacti erimus, nihilosecus tamen etiam audiamus inserti erimus, num ille quem ad cognoscendum asciimus, probe cognoscere possit recte iudicantem, nec ne, & sic iterū deinceps ad priorē alio ad cognoscendum appposito nobis opus erit. Nos enim, unde nam tanta praediti intelligentia sciremus discernere eū qui optimorum iudicium habere possit? Vides ne quousq; protendatur, & quā immensum fiat, anxio & suspensio animo esse eum, qui comprehendere nequeat. Quandoquidē ipsas quoq; demonstrationes, qualescunq; tandem inueniris, dubias & incertas esse comperies, nihil habentes in se firmitudinis. Plurima igitur ex ipsis per alias non minus dubias ad persuadendum nos certe esse per uiam adiguntur. Aliæ autem rebus omnium confesso manifestis obscurissima coniungentes, & ne tantillum quidem cum illis participantia, illorum tamen demonstrationes esse perhibentur. Veluti si quis contenderet, ita demonstrari posse Deos esse, quod in illorum cultum & honorem aræ passim constructæ cernerentur. Proinde, o Hermothine, nescio quo nam modo, quemadmodum ij,

qui in circulo currunt, ad ipsius initij carceres, & omni
um rerum desperationem deuenimus. Her. Quam
insigni me afficis iniuria Luciane, cum pro thesauro nō
nisi carbones mihi exhibeas. Et quemadmodum uerisim
ile esse uidetur, tot anni quos studia philosophiae im
pendi, mihi plane sine fructu perire: insuper etiam la
bor ille, & sudor immodicus nequicquam exhaustus est.
Luc. Sed enim o Hermotime, multo minus animo per
turbato discruciaberis, si cogitaueris te nō solum rerum
speratarum desiderio falli & frustrari, uerum omnes,
ut habet prouerbiū, de asini umbra digladiantur phi
losophi. Aut, potest ne quispiam per haec omnia, quae die
xi uagari & discurrere, quod quidem nullo modo fieri
posse iam ante ipse confessus es. Nunc autem non absi
mille quiddam mihi uidere facere, quā si quis persun
dendo lachrymas fortunam culparet, quod illi in coelum
non liceret conscendere. Aut, quod non perinde ut mon
stra natantia mare ingressus à Sicilia natando apud Cy
prum emergeret. Aut, quod non in sublimē sublaturo
nigro alarum uno die à Græcia ad Indos usq; extremos
peruolaret. Causa autem eius tristitiae ea est, quod spera
uerit, ut opinor, aut usum aliquando somnium eiusmo
di, aut rem à seipso uia sibi confictam, cum parum submi
tium expendere, nam ea in optatis habuerit, quae conse
qui poterat, neq; essent præter hominis naturam. Præci
pue uero te o amice, multa & admiranda uersantem in

Somnijs cū pupugisset ratio ē somno te exilire fecit. De-
 inde in illam cōmotus, excanduisi, uix dū aperiens oeu-
 los, somnūq; non facile discutiens prae uoluptate eorum
 quae uidisti. Patiuntur idem tecum persepe, qui inanem
 quandam uoluptatem & euandam sibi confingunt, cū
 interea sibi uidentur ampliter esse nummati, effodiē-
 tes thesauros, regnantes & dominantes, breuiter, quan-
 tū ad omnia alia attinet felicem uitam agentes. Quādiā
 perquā multa Oea illa sine negotio operatur, nempe
 notū existens liberale & magnificū, nulli rei quamlibet
 absurda cōtradicens, adeo ut si quis alatus fieri cōcupi-
 scat, aut Collossea mole esse cōspiciū, aut optet montes
 prorsus aureos inuenire. Qd̄ si igitur haec ab illis in aīo
 uersantibus puer accedens postularet aliquid rerū neces-
 sariarū, uidelicet unde panis esset coemēdus, aut quid nā
 responsi dandū sit, pro locatis edibus pensionem flagi-
 tāti, qui multo iā tēpore expectasset, adeo inflāmātur ira
 cundia, ac si ab interrogante & odiose interturbante oī-
 bus illis bonis uel cū puluisculo sint exuti atq; dispoliati,
 ac propemodum pueri interpellantis nasum solent mor-
 dicus abripere. Veruntamen, o amice, ne ad hunc modū
 uelis quoq; erga me animatus esse. Si te thesauros effodi-
 entem & uolantē, cogitatioēsq; quāspīa natura nostris
 nō consentaneas animo concipientem, eaq; sperantes
 quae nullo modo te consequi posse uideo, amicus tibi exi-
 stens, nō patiar aut permittā per oēm uitam, nequicquā
 somniq;

Somnio iucundo fortasse illo et dulci, somnio tamen con-
 gredientem oblectari, cum uehementer cupiam te regres-
 sum ad sanitatem agere quiddam, quod magis ex usu tuo
 esset. Cūq; te emutare cogitem, ut reliquū etatis quod
 superest ad communes cū alijs uitæ actiones sapientius
 instantum cōponeres. Nam quod hactenus fecisti, et
 nunc facis, etq; etiam tecū uersaris in animo nullo discri-
 mine à fabulosa Hippocentaurorū et Chimærarū, Gora-
 gonūq; narratione discerni potest. Præterea quæcunq;
 alia cū à somnijs offeruntur, tum à poetis et pictoribus
 confinguntur, quæ neq; fuerint unquā, neq; post un-
 quā fieri possunt, quibus tamen promiscua uulgi multi-
 tudo credit, et non mediocri uoluptate ista uidendo aut
 audiendo adficitur, quia peregrina sunt et auditu admi-
 randa, nec passim obuia. Et tu, fabulatore quopiam audi-
 to confirmante mulierem quandam esse supra modū for-
 mosam, quippe quæ ipsas Gratiæ pulchritudine superet,
 quæq; planè cœlesti quadam forma prædita sit, nō prius
 apud animum tuum expendens tum uero diceret, et nū-
 uspiam gentium esse putanda sit, eiusmodi tam amabi-
 lis formæ mulier, statim eadem misere deperires, quem
 admodum perhibent Medeam ex solo somnio exor-
 sisse in amorem Iasonis. Hoc autem quod maxime ad
 amorem te illexit, aliosq; quotquot eius simulacri de-
 syderio inflammati sunt, illud erat, ueluti mihi con-
 iecturam facientires apparet, quod is qui de muliere

memorabat, posteaquàm statim initio narrationis creditus est uera dixisse, priori orationi non aliena aut dissimilia induxisse uideretur. In hoc enim solam attenti estis, et per hoc nare uos trahit, posteaquàm semel illi submittum ansam suppeditaastis, uosq; ad dilectam perducit, per eam quam prædicebat rectam uiam. Nulla enim difficultate conficiuntur, et reliqua, ut ego quidem opinor, neq; quisquam ex uobis iuxta ingressum conuersus exquirebat, num uerus sit, et an obliuione seu errore ductus, eam uiam ingressus esset, quam deuitare oportebat. Verum ille eorum qui præcesserunt sequendo insistit uestigijs, ueluti oues præcedentem pastorem, aut arictem consequuntur, cum equum fuerat statim in ingressu perpendere, nunquid in eam uiam diuertendū fuerat. illud aut quod dicturus sum, manifestius fortasse et facilius intelliges, si tale quiddam non absimile priori perspexeris. Quod si enim quispiam ex Poetis Hercules audacia nihil nõ affirmare audentibus diceret, olim fuisse tricipitem quendam et senis manibus instructum hominem. Iam si statim initio ista non grauatim credenda susceperis, neq; habita ratione discussseris, niam fidei consentanea dixerit, sed nihil cunctatus, constanter credis ita se habere, pari ratione et reliqua inferet, uidelicet quod etiam senes habuerint oculos, neq; non senas auriculas, præterea quod tres uoces semel pariter emisserit, quodq; per tria ora cibum sumpserit, quod tri-

ginta digitos habuerit, non quemadmodum quisq; nostrum decem in utrisq; manibus. Tum quoties illi belligerandum erat, tres manus tenebat unaquaq; aut pel-
tam, aut parmam persicam, aut clypeum. Tres autem alia, illa quidem securim ancipitem ferebat, altera hastam iurabat, tertia gladio utens depugnabat. Et quisnam hæc illi affirmanti fidem habere dedignabitur? Valde enim hæc omnia principio sunt similia & consentanea, de quo statim subinitum considerandum fuerat, num ista omnia citra contradictionem suscipienda & concedenda erant ita se constanter & pro certo habere. Porro autem si semel illa concesseris, etiam cetera consequuntur. Nec iam facile est illis fidem denegare, posteaquam ista à principio prius concesso, non discrepant, sed plane cum illo conveniunt, cuiusmodi & nos pathmini. Siquidem præ magnitudine amoris & alacritatis, non expendentes ea, quæ circaque ingressum vobis obijciuntur, quo pacto cuncta se habent, subinde porro progredimini, rerum consequentiæ ductu protracti, parum, aut nunquam in deliberationem sumentes, num quod priori videtur consentaneum etiam falsum esse possit. Veluti, si quis diceret, bis quinque septem esse, & tu illi fide habita, persuasus, apud te non numerares, haud dubie consimili quoque ratione inferet, ter quinque esse quatuordecim, quod quidem faciet, quousque libuerit, aut sibi visum fuerit. Qualia permul-

ea admiranda illa geometria faciliare consuevit. Etenim
 illa ab his qui primum eam artem exorduntur, cum po-
 stulata quepiam exotica & absurda efflagitet, eaq; ipsa
 sibi concedi contendat, nullo modo subsistere queuntia,
 signa nonnulla indiuisibilia, literulasq; quaspiam infor-
 mes, aliaq; eius generis confimilia eiusmodi fundamen-
 tis putridis substruit, uolens ad demonstrationem facien-
 dam uera adducere, tametsi à falsis factio initio, artem
 exordiat. Non secus uos quoque unamquamq; sectam
 exorsi, ceteris quibusq; deinceps sequentibus fidem
 habetis, ueritatis certam cognitionem illorum con-
 sequentiam, licet falsam esse existimantes. Interea
 partim quidem uestrum spebus, ne quiquam ama-
 plis & magnificis animo conceptis, immoriantur an-
 te aliquanto, quam ueritatem cōspexerint, eosq; à quib-
 us illis turpiter impositum est, didicerint. Partim uero
 tametsi sagaciter subodorati fuerint, se miseris modis de-
 ceptos esse, sero tamen cum iam penè senio sint confecti,
 piget illos ab incepto regredi, uerentes ne tantū natu cū
 sint, confiteri cogantur, se puerilibus negotijs hactenus
 fuisse occupatos. Proinde, pudore obstante in studijs se
 mel ceptis perseuerant, ea immodice collaudantes &
 commendantes. Et quoscumq; persuadere possunt, ad ea
 pertrahunt, ut non ipsi soli decepti uiuant, sed consolati-
 onem habeant ex his, qui eadem fraude illecti, commu-
 nibus cum illis malis consultantur. Etenim et illud acute
 perspe

perpexerunt: quod si ueritatem semel ingenue fate-
tur fore, ut non amplius uenerandi haberentur, quemad-
modū in presentia, neq; supra plebeiā sortem in ullo pre-
cio aestimarentur. Sed ne tantillum quidem, ut prius, ul-
lo honore habito, honeste consalutarentur. Quare haud
quaquam libenter ista fatendo commemorant, cum non
sint nescij à quibus rebus illis excidendum foret, & aequa-
li cum alijs omnibus, honore & sorte fruendum. Vir-
tem fieri potest, ut in perquā paucos illorū incidas,
qui magnitudine animi pradi, se deceptos esse, conser-
mare audeant, aliosq; ab inauspicato instituto auertere
utq; debortari similia tentare que statuissent. Quod si im-
eiusmodi uirum unquam incideris, illum sanè, ueruatils
amante, & uirum bonū, & iustum, atq; etiam si uis phi-
losophum cōpellato. Hunc enim solū huius nominis cō-
pellatione dignum existimauerim. Ceteri uero aut nihil
de uero cōpertum habent, utcunq; sibi eius gnari et peri-
ti esse uideantur, aut si aliquid explorati habuerint, illud
tamen prae paruitate animi & pudore, & desyderio
quo prae alijs in praeclara hominum opinione & precijs
haberi concupiscunt, occultant sedulo. Et sanè per Ma-
neruam, quaecunq; haecenus à me disputata sunt, missa
faciamus hoc ipso loco abiecta, & sit sempiterna quae-
dam omnium illorum obliuio, qualem fuisse perhibent
earum rerū quae sub Euclide duce Athenis peractae sunt.
Ceterum ponamus philosophiam Stoicam prae omni-
bus alijs ueram & rectam esse, dispiciamusque num

aliam illo modo queant consequi, aut non hi frustra
 lassitudine afficiuntur male locata opera, quicunq; cum
 consequenda desyderio capti sunt. Etenim promissiones
 magnificas, & illas quidem admirandas audio, uidelicet
 per omnia felices & beatos fore, quicunq; ad summum
 philosophiæ fastigiũ unquam conscenderint. Solos enim
 illos omnibus bonis baud dubie semel potituros perhibet
 Sed enim quod deinceps dicturus sum, tu me longe exa-
 ctius scire potes, num unquam cum eiusmodi Stoico tibi
 consperitum fuerit, atq; inter Stoicos summo illo, nimi-
 rum quem nullus adfectus animi, ulla tristitia nebula per-
 turbaret, quem nulle uoluptatum illecebre commouer-
 rent, qui non inflammatus iracundia, aliquando in furo-
 rem erumperet, qui inuidie contagio non esset infectus,
 qui diuitiarum amore & desyderio non tangeretur, sed
 illas pro nihilo duceret, breuiter qui per oĩa felix esset,
 quã regulã & amussim certissimã esse oportet, uite pla-
 ne uirtuose. Etenim in quo uel minimum quiddam desy-
 deratur, ille etiamdum imperfectus habendus est, tamet
 si, ceteris omnibus abundet, hoc tamen cum consecutus
 non sit, nondum exoptatã & tantopere quesitã feli-
 citatis particeps dicendus est. Her. Nullam quidem
 talem unquam me uidisse, mihi sum confusus. Luc.
 Euge Hermotime, quandoquidem lubens mendacium
 non dixeris. Ad quem ergo finem intentus, philosophia
 perdiscende impendis operam, cum neq; præceptorem
 cum,

enim, neq; ullius, neq; ullū alium ex prioribus, neq; si ad
decem retro secula descenderis, quenquā Stolorum
perfecte sapientem videas, & per hoc quoq; fuisse feli-
cem? Neq; enim, ut opinor, hoc à te recte dicitur, suf-
ficere, si quis saltem felicitati proximus fuerit, posteaq;
nihil inde fructus & utilitatis capi possit. Nihiloscum
enim extra uia sub dio uersatur is, qui iuxta ostium foris
stat exclusus, quā qui eminus adhuc labore itinere cō-
ficitur. Nisi, quod uerisimile est, illum non mediocri per-
urbatione discruciarī, uidentem in propinquo ea quibus
prælium est. Deinde, ut quā proximè etiam felicitatem
accedas (illud enim tibi concedam) tanta laborando per-
fers, temetipsum miseris modis absumens & conficiens,
atq; ita tantum ætatis per socordiam & supremam ne-
gligentiam tibi elapsum est, immenso labore & uigijs
multis attenuato, & obliquo capite in terram defixo.
Quinetiam de integro, ut ais, alios uiginti annos ad mi-
nimum laboribus temetipsum exercebis, ut euadas octo-
genarius. Quis autem obstricta fide sponsor tibi factus
est, te certo tot annos uicturū? Nihilominus tū eorum
in numero habebere, qui felicitatis nondum sunt com-
potes, nisi tu solus putes illud te constanter consecutu-
rum, & insectando capturum, quod ante te non parum
multi & boni, multoq; uelocitate præstantiores omni-
bus uiribus cōsectantes comprehendere non potuerunt.
Sed esto, si uidetur te comprehendisse, iamq; notis tuis

optata omnino contigisse, tamē omnium primum bonum illud cuiusmodi nam sit, non possum perspicere, num tantis laboribus pro illo consequendo impensis et exhaustis dignum & conueniens aestimari debeat. Deinde, non mihi deo quam illo per reliquum aetatem iucunde & dulciter frui possis, tantus natus cum sis, quippe iam incurritus senio & ad omnē uoluptatem capiendam parum aptus, & accommodus, iam capulo uicinus, & alterum pedem (quod aunt) loculo insertum habens. Nisi fortasse, o generose Hermotime, ad aliam uitam uarijs laboribus te metipsum exerceas, ut in illam iam delatus uiuas mollius & suauius, certior iam factus, quemadmodum uita posterum instituenda sit. Quod mihi perinde uidetur factū, atque si quis deambulatione & exercitijs quibuspiam se prepararet atque instrueret, quo maiore cum uoluptate coenaret, donec nescius praesente fame necaretur. Ceterum ne hoc unquam mihi animaduertisse uiderem, ut opinor, solidam uirtutem in actione consistere, uidelicet in recte & sapienter factis, & ijs quae fiunt magno animo. Vos autem summi nempe philosophi, quos per uos quoties dixero innuere solco, postea quam in his inuestigandis & faciendis parum estis occupati, uoculas quasspiam miseris confectantes meditatiui, connectentes syllogismos & perplexitates, atque in his maiorem uitae partem sine fructu conteritis. At quicumque in connectendis promptior fuerit & dexterior,

huic victoriae palmam unanimi consensu desertis. Quo nomine, ut ego quidem opinor, etiam præceptor tunc tantopere nobis est in admiratione et existimatione multa, ut quidem ætatis decrepita, quia suos affectas und secum sermonem sociantes, perplexis et captiosis quasi stiuiculis probe calleat involuere, tenens quid querendum, et quo quisque pacto Sophisticis nugis sit circumducendus, optimum nimirum dolose et callide agendi, inque non evitabiles laqueos conijcendi magister exercitatisimus. Hoc plane nihil aliud esse confirmare ausim, quam neglecto fructu circa corticem occupatos esse, adeo ut tantum folia in disputationibus vestris vicissim decutere videamini. Aut fortasse alia que pia sunt Hermotime, que vos à summo mane ad vesperam usque facere credendum est? Her. Non profecto, sed ea ipsa sunt que sacitare solemus. Luc. An non igitur recte quis dixerit, vos relicto corpore solam umbram uenari, aut neglecto uini serpentis tractu, saltem exuium consecrari? Aut potius huic persimiles in agendo, qui insusam in mortarium aquam ferreo pistillo magno conatitunderet, rem quampiam summopere conducibilem se facere existimans, ignarus tamen quod etiam si humeros, ut aiunt, verberando decutiat, tamen aquam quamlibet contusam manere aquam. Permite uero, ut ego te princeps libere interrogem, dic mihi, num in notis ha-

beas excepta eruditione in ceteris omnibus per omnia
praeceptori tuo esse similis, nempe ut ita sis ad iracundi-
am propensus, ita morosus, ita sordidus, ita contentio-
sus, denique in tantum voluptatibus deditus, tanetsi per
lonem ita paucis esse videatur. Her. Quibus ten-
dem. Luc. Si placuerit Hermotime, ea tibi comemo-
rabo, quae virum quempiam multa canitie infectum su-
per philosophia differentem audiu, ad quem per multi-
tudo sapietiae coparande gratia certatim conuigant.

Cum enim à quodam ex discipulis mercedem exigeret,
vehementer incanduit, affirmans ultra praescriptum tem-
pus solutionem debiti sibi prorogari, quod ante decimum
sextum diem dissoluendum fuerat. Ita enim pactum esse,
et ob hoc quidem indignabatur. Cum autem forte for-
tuna astitet, ibidem eius iuuenis auunculus, homo rusti-
cus et nostrarum rerum minime peritus, Desine, inquit,
uir admirande, te magna iniuria affectum esse contesta-
ri, si uoculas à te commercantes nescio quas mercedem
tibi nondum reddiderimus. Ea enim quae nobis fecisti,
etiandum ipse integra habes et possides, neque quicquam
tibi imminutum est ex disciplinis tuis. In ceteris autem
quibus subinitium adolescentem tibi offerens, eundem
desyderabam imbui, nihilo melior tua opera factus est.
Quippe qui mei uicini Echeocratis filiae raptae per uim mi-
tum intulit, et senae poenam dedisset damnatus indicio,
nisi ego à vicino paupere talento mulctam redemissem.

Porro

Porro autē ipsi matri nuper incussit alapas, quod ipsum in manifesto furto deprehendisset, sub sinu cadum effrentem, ut haberet, nisi fallor, unde cum sodalibus bibens deponeret symbolum. Etenim quantum ad iracundiam, & furorem, & impudentiam, & audaciam, & proloquenda mendacia, aliāq; uitia attinet, superioribus quidem annis longe melius sese habebat, quā nunc, cū his ipsis sit omnium contaminatissimus. Atqui planē mihi persuaseram in hisce uitandis & dediscendis, illum præcipue à te adiutum & formatum iri, magis quidem, quā quod illa perdisceret, quæ quotidie ille ad nos, quibus illa audire superuacaneum est in mensa consuevit disferere, quemadmodum Crocodilus rapuisset puerum, patriq; pollicitus esset se redditurū, si respondisset nescio quid. Aut, quod cum dies sit, necesse esse noctem nō esse. Nonnunquam & cornua nobis affingere solet generosus ille, nescio quo pacto sermonem connectens. Nos autem his auditis ridere solemus, maxime uero quando obstructis auribus sedula agitatione secum meditatur, habitus & dispositiones quaspiam, præterea Catalepses & imaginationes, multa deniq; id genus nomina percurrendo. Quinetiam non raro ipsum dicentem audiui mas Deum in cælo non esse, sed per omnia certatim penetrare, nimirum per ligna, per lapides, per animantia usq; ad ea, quæ sunt omnium despectissima. Ceterum matrē illum interrogantem, cur ad hunc modum delirans ista

focū nūgaretur, subſannare ſolet. Sed ſi eas nūgas, inquit
 exacte perdidicero, nihil uideo obſtare mihi, quo minus
 nō ſolus diues, nō ſolus rex ſim, ceteri uero mihi collati,
 mancipia & hominum purgamenta exiſtimandi ſunt.
 Hæc cum dixiſſet uir ille, uide mi Hermotime, cuiusmodi
 reſponſum ille dederit philoſophus, quā uero matu-
 rum & ſenile. Atqui niſi me ille, inquit, acceſſiſſet, non
 ne putas quod longe peiora ſlagitia amiſiſſet, aut per-
 ſonam etiam traditus fuiſſet torquendus carnifici. Nunc
 autem frenum quoddam illi intecit Philoſophia iuxta ac
 uerecundi, & ob hoc ipſum modeſtior uobis noſtra ope-
 ra factus eſt, & moribus adhuc tolerabilis. Illud enim
 pudorem illi incutit, quod indignus habitu & nomine
 philoſophiæ appareat. Ceterum quæ à nobis abſtulit,
 ea illum in diſciplina continent, ita ut iuſtus eſſe uidear,
 ſi mercedem à uobis accepero, et ſi illum haud multo me-
 liorem reddiderim, nam in his quæ nondum amiſit, phi-
 loſophiam reueritus eſt. Poſteaquā nutrices quoq; ta-
 lia de pueris diſcitare ſoleant, nempe præceptoris ædes
 illis adeundas eſſe. Siquidem nuſquam alibi locorū pue-
 ris relictæ eſt copia bonū quiddam perdiſcendi, ſed neq;
 mali quippiā unquam in ſe admittunt, quādiu ſub præ-
 ceptorum cuſtodia militauerint. Ego quidem oēs officiū
 mei partes in excolendo iuvene mihi impleſſe uideo, iā
 quicunq; tibi placuerit noſtrarū rerum non imperitum,
 illo tecum aſſumpto cras me accedas, & uidebis quā
 prompte

Et expedite interroget alios, quanq; ingeniose et argu-
 te ad quesita respondeat, tum quantam eruditionem sibi
 mea opera pararit, et quos iam libros euoluerit, de pro-
 loquijs ac syllogismis, de cōplexionibus et officijs, deq;
 alijs multis et varijs. Ceterū quod matrem pugnis cecid-
 erit, atq; etiam raptas uirgines uitiarit, quid hæc ad me
 attinent? neq; enim me illi pro pedagogo constitutistis.
 Hæc quidem homo senex de philosophia differebat. Tu
 fortasse et ipse Hermotime dico res, abunde satis esse, si
 ob hoc ipsum philosopharemur, ne quid Deorū quæ ma-
 la et uitiosa sunt faceremus. An non uero initio longe
 ampliori spe inducti philosophandū nobis esse existima-
 bamus, non ob hoc saltem, quod paulo quā priuatius
 quispiam ex uulgo honestiores essemus. Cur igitur non
 et ad hoc dignaris dare responsum. Her. Quid
 uero aliud tibi respondeam, quam quod propemodum
 etiam mihi lachrymandum esse intelligo, usq; adeo me
 commouit oratio tua nimium uera. Et iam quidem gra-
 uiter lugeo me miserum tantum temporis frustra insum-
 psisse, et contriuisse, adhæc mercedē tam grandem pro
 laboribus impendisse. Iam enim tanquam ex ebrietate
 profunda ad sobrietatem reuersus uideo, cuiusmodi
 illa sint, quorum amore capiebar, tum quantas ærum-
 nas pro illis consequendis ego miser exhauserim.
 Luc. Fletu quidem et lachrymis, haud opus est, o bone,
 longe autem præstabilius et prudentius esse opimor,

quod in fabulis Aesopus commemorat. Ait enim quendam in maris littore consedisse, conantem singulas undas pernumerare, cunq; undarum mutuo se trudentium, multitudine obructur, animoq; grauius angeretur, quod eas numero complecti non posset, adueniens callida uulpes, non inidoneo consilio hominis perturbatione subleuauit. Quid discutiaris, inquit, propter undas quae praetergressae sunt, hinc numerare incipias oportet, illas missas facito. Et tu, quandoquidem ita tibi uidetur, post haec magis ex usu tuo feceris, si communem cum alijs uitam uiuere decreueris, ac ita quidem cum multis in Reipub. uersaberis, nihil absurdum aut fastuosum animo concipiens aut sperans. Nec est quod pudore afficiaris, quod iam primum decurso uitae spatio recte sapere incipias, aut mutato consilio ad meliora te recipias. Proinde haec omnia, o amice, quaecunq; à me dicta sunt, nolim putares me de industria praemeditatum & instructum aduersus Stoicos, quasi mihi cum illis essent susceptae inimicitiae, dixisse, sed communem aduersus omnes orationem esse putato. Neq; alia contra te protulissem, si aut Platonis, aut Aristotelis te sectatorem esse testatus esses, ceteris in dicta causa, contemptis & posthabitis. Nunc autem posteaquam Stoicos ceteris omnibus anteferebas, aduersus Stoicam omnem disputationem quoq; nostram instituiamus, nihil alioqui simultatis, aut dissidij aduersus illam susceptum habentes. Her. Bene sane dicis. Iam itaq;

ab eo,

abeo, ut ego me totum unà cum uestitū & habitu commutem. Videbis igitur in breui, non ueluti nunc me neq; barba tam densa & profunda horridum, neq; ita afflicta & asperam uictus rationem, uerū molliora omnia, magisq; libero homine digna sequentem, fortasse neq; purpuram induere grauabor, ut omnibus fiat perspicuum, mihi priores nugas non amplius curae esse. Atq; uti nam etiam ex intimis cordis penetralibus euomere ea omnia possem, quaecunq; ab illis unquam audita deuoraui. Et ut pro certo scias, neq; helleborum ebibere formidabo, propter hoc ipsum contra quam Chrysippus consuevit, ne quid eorū unquam posthac, quae dixerunt, mihi in mentem ueniat. Ceterum tibi Luciane, non medio erem habeo gratiam, quod me hactenus iactatum & circumlatum à turbido torrente & aspero, iuxtaq; fluxum unà cum undis fluitantem extraxeris, assistens iuxta traegedorum prouerbum Deus ex improviso ostensus. Videor autem mihi non absurde facturus, si & caput rase ro, quemadmodum facere solui sunt, qui & naufragijs enatant incolumes, ita ut salutis meae festiuitatem hodie concelebrem, posteaquàm tantarum nebularum caligo ab oculis meis discussa est. Porro autem conspectum philosophi posthac, & si inuitus inter eundem alicui obuiam uenero, non secus deuitabo extra uiam declinando, quàm rabiosos canes fugere solso.

LVCIANI DE

ORVM CONCILIVM,
VINCENTIO OB

sopæo interprete.

IUPITER.

Ivp. Ne posthac clanculum confusurretis, ò superi, neq; ad angulos conuersi in aurem alter cum altero colloquatur, indignantes multos parum dignos nostri symposij esse participes. Verum posteaquàm coactū est concilium, quisq; propalam in medium suam adfert sententiam, & quæ accusatione digna sunt accuset. Ceterū Mercurij præconiū illud ex lege clara uoce promulgato. Mer. Arrige aures, uocem comprime. Quis ex Dijs senioribus & perfectis, quibus permissum est, in cōtione uerba facere uoluerit? Ipsa deliberatio de inquinis & hospitibus futura est. Momus. Ego Momus, ò Iupiter, si sandi copiam tibi feceris. Iup. Iam ipso præconio loquendi libertas tibi facta est, itaq; meo permissu nihil opus est. Mo. At uitaq; nonnullos nostrum uitiose & improbe facere, quibus non satis est semet Deos ex hominibus factos esse, nisi suos quoq; pedissequos & famulos nobis honore pares esse ostenderint, qua in re nil magnum aut iuuenile se fecisse existimant. Volo uero ò Iupiter, ut interrita loquendi liber-

tas tibi

tui mihi concessa sit. Neq; enim aliter quæ sentio effari
 possim. Sed me omnes ex æquo nouerunt quàm libera
 lingue Deus sim, & quàm nihil eorum, quæ parum
 honeste & decore sunt reticere soleam. Et enim omnia
 in reprehensionem rapio, ac propalam, quæ mihi opti-
 me aut secus facta uidentur proloquor, neq; reformi-
 dans cuiusquàm auctoritatem, neq; præ uerecundia sen-
 tentiam meam concealans. Quapropter & onero-
 sus multis esse uideor, & naturâ sycophanticus, dum
 popularis quispian & communis omnium accusator ab
 illis uocor. Sed enim posteaquàm licitum est, atq; ita
 iam proclamatum, & tu lupiter cum libertate, loquen-
 di facultatem mihi concesseris, nihil dissimulanter ta-
 citum aut præteritum dicturus sum. Multi sunt, in-
 quam, non contenti, quod ipsi in Deorum concilium
 admissi nostri contubernij sint participes, quodq; pa-
 ri sorte nobiscum conuiuuntur, præsertim cum ex dimi-
 dio homines eos esse constet. Adhuc etiam ministros
 suos & chori sottos in cælum subduxerunt, eosq; De-
 os fecerunt ascriptitios. Et nunc æqualem cum alijs di-
 stributionem auferunt, & sacrificiorum consortes sunt,
 neq; pensionem in inquilinos constitutam nobis per-
 soluentes. Iup. Ne quid obscuris ambagibus inuol-
 uas o Mome, uerum perspicue & dilucide quæ sentis
 eloquere, additis quoq; nominibus. Iam enim in medi-
 um ita oratio tibi proiecta, ut multos pariter in suspitione

nem rapiamus, ac alium alio modo tuis dictis obnoxium
 infimulemus. Oportet uero liberū concionatorem nihil
 ob metum reticere. Mo. Euge o lupiter, quandoqui-
 dem me ad lingue libertatē cohortaris, sit uero hoc abs-
 te animo prorsus regio et magnifico. Proinde nomina
 tam quoque tuo iussu eosdem perstringam. Ille enim gene-
 rosissimus Dionysus, semihomo existens, neque à mater-
 na stirpe græcus, sed syrophœnicis cuiuspiam mercato-
 ris nempe Cadmi nepos, posteaquā immortalitate do-
 natus est, cuiusmodi quidem ille sit non dico, neque mi-
 tram, neque ebrietatem, neque errantem eius incessum uitu-
 perabo. Omnes enim, ut opinor, uidetis, quā mollis
 sit et effœminatus delitijs, dimidio insaniens, statim à
 summo mane merum spirans. Ille uero totam fratriam
 nobis induxit, et toto choro aduēcto prelo est, Deosque
 declarauit et Pana, et Silenum, et Satyros, agrestes
 quospiam et caprarios permultos, homines saltationi
 deditos, et forma monstrosa spectabiles. Quorum hic
 quidem gerens cornua, dimidia parte corporis capram
 referens, barbāque profundam nutriens, parum ab
 birco discrepat. Alter uero senex caluitio et sumis na-
 ribus deformatus, plurimum super asinum inequitans
 genere Lydus est. Ceterum Satyri acutis auribus, et
 ipsi calui et cornigeri, qualia frē hœdis uuper natus
 excrescunt cornua, Phryges quidam existentes. Sunt
 uero faudati omnes.

Videte

Videte cuiusmodi Deos nobis facit generosus ille? Mitto enim dicere quod & duas mulieres adduxerit, alteram amicam suam existentem, nempe Ariadnen, cuius etiam coronam stellarum choro annumeratam addidit. Alteram uero Icarī agricolae filiam. Et quod omnium est ridiculosissimum o superi, Erigones quoque canem illum adduxit, ne tristitia afficeretur puella, si familiarem suum in caelo non haberet, & eam quam in delitijs habuit caniculam. Haec uero non uidentur nobis esse contumeliosa, quaeque nec insania nec risu careant. Audit etiam alios. Iup. Caue Mome quicquā dixeris, aut de Aesculapio aut de Hercule. Video enim quo orationis tuae impetu rapiaris. Etenim horum alter agit medicum, & egrotos morbis leuat, estque plane multis alijs antefrendus. At Hercules filius meus existens, non paucis laboribus immortalitatem adeptus est. Itaque caue, ne hosce accuses temere. Mo. In tui quidem gratiam tacebo o Iupiter, etsi multa dicenda habeam, atque si nihil aliud adhuc tamen signa igne iniusta in corpore retinent. Porro, si liceret & aduersum te dicendi libertate uti, multa haberem quae possim oratione reprehendere. Iup. Atqui in me maxime tibi licet dicere. Nunquid igitur et me ut Deum inquilinum in ius uocas? Mo. Equidem in Creta non tantum hoc audire licet, uerum aliud quoque de te dictitant, atque etiam sepulchrum tuum commonstrant hospitibus. Ego uero neque illis fidem habeo, neque

ex Achiuorum numero Aeginensibus subditū te esse
 affirmantibus. Ceterum quæ cūprimis reprehensione di-
 gna sunt, ea in medium adducam. Enimuero horū delin-
 ctorum principij, & concilij nostri Nothorum multum
 dūc adulterandi causam tu Iupiter adeo primus induxi-
 sti cum puellis ac mulieribus mortalis cōditionis rem ha-
 bere sustinens, ac alio subinde habitu ad eas deserto coe-
 lo descendens. Itaq; persepe in metu sumus, ne quis te
 comprehensum sacrificet, quoties taurum factus es. Aut
 quispiam ex auri sisoribus te cōflatum perimat, quoties
 auri speciem indueris, ac nobis pro Ioue aut segmentum
 aut armilla aut inauris factus fueris. Sed enim hisce semi-
 deis coelum iam compleuisti, neque enim aliter possum
 dicere. Est quæ res planè absurdissima, si quis ex impro-
 viso audierit Herculem in Deorum numerum esse assum-
 ptum, Eurysthea autem qui illi imperat, fatis functum
 esse. Et Herculis templum cerni in proximo ministri exi-
 stentis, Eurysthei uero illius domini sepulchrum. Et rur-
 sus ex Thebanis Dionysus Deus factus est, eius autem cō-
 sobrini nimirum Pentheus & Acteon & Leartius ho-
 mines fuerunt omnium infeliciissimi. Ex quo uero tu Iupi-
 ter semel illis hanc licentiæ ianuam aperuisti, & cum
 mortalibus commercium habere coepisti, omnes tuum
 institutum imitantur. Neq; tantum Dij tui sunt imitato-
 res, sed etiam Dæe hac in parte tuum emulantur inge-
 nium. Quis enim ignorat Anchisen, & Tibonum &

Endy.

Endymiona, & Iasonem, & cōplures alios? Itaq; hæc mihi missa facienda uidentur, multi enim laboris esset hæc cuncta singulatim reprehendere. Iup. At uide Mome ne quid de Ganymede dixeris. Male enim me habebit, si adolescentem uerbis cōturbaueris, affecto cōtumelia genere. Mo. Proinde, neq; de aquila quicq̃ dicturus sum, quod & illa in cœlo uersatur, regio sceptro insidens, ac tantū non super capite tuo nidificans, & Deus esse gesti ens? Aut illā quoq; in Ganymedis gratiā præteribimus? Atqui, ò Iupiter Attis ille & Corybas & Sebazus unde nobis tandē accersiti ueniunt? Aut etiā Mithres ille Mendus, qui indumento persico amictus, & tyara redimittus est, neq; græcā uocē sonans. Adeo, ut si quis illi nectar p̄ pinet, præbentē non intelligat. Itaq; & Scythe & Getæ hæc uidentes nobis longū ualere iussis, ipsi immortalitate donant hoīes, suisq; suffragijs Deos quoscunq; liberit constituūt, non alia ratione quā Zamolxis scruiis cōditionis homo existens, diuinitatē adeptus est, & Deorū numero ascriptus, haud scio quo modo nobis iposuerit. At sanē hæc oīa, ò Dij adhuc mediocria & aliquo modo ferenda sunt. Ceterū tu ò canino rictu bians Aegyptiæ, qui sindone amictus es, quis nā esse gloriaris, ò optime, aut quomodo Deus esse cōtendis latrando? Quid autē sibi uult & Memphites taurus ille uersicolor, qui & precibus deueneratur, & respondit oraculis, neque non prophetas habet? Pudet uero me ciconias percensere, &

OPUSCULA

Simias, & hircos, atque his longe absurdiora, quæ nescio quomodo ex Aegypto in cœlum usque conscenderunt. Illa itaque, ò Dij, quomodo sustinetis equali vobiscum honore aut etiam amplius adorari? Aut tu Iupiter, quo ferre potes animo, posteaquàm arietis cornua tibi produxerint? Iup. Turpia profecto sunt quæ dicis de Aegyptijs. Attamen pleraq; illorum in se mysticæ ea complectuntur ænigmata, quæ non prorsus à profanis deridenda sunt. Mo. planè nobis Iupiter opus est mysterijs ut Deos, Deos esse cognoscamus, & caninis caputibus præditos, canes esse intelligamus. Iup. Mitte de Aegyptijs in præsens dicere, nos uero de his aliàs per otium deliberabimus. Itaq; alios, si qui notadi super sunt, adducite. Mo. Trophonium ò Iupiter, et quod me præstat Antilochum. Ille inquam scelestæ & matricide hominis filius uaticinatur in Cilicia, multa impudenter ementiens, & duorum obulorum gratia præstigijs incantans homines. Quocirca non amplius tu Apollo ob uaticinij prædictionem haberis in pretio, sed iam omnis lapis & quævis ara responsa dat oraculum petentibus, dummodo oleo persusa fuerit, & coronas habuerit, & homine præstigiatore abundauerit, cuiusmodi iam permulti sunt. Iam etiam Polydamantis athletæ statua medetur febri laborantibus in Olympia, & Theagenis in Thaso. Quin Hectori quoq; sacra faciunt in Illo, & è regione Prothesilao, nempe in Cherroneso. Ex quo
igitur

igitur in tantum numerum subinde aucti excreuimus, magis in usu fuit perturium & sacrilegium. Et omnino nos despectui habere ceperunt recte facientes. Et hæc quidem de Nothis & suppositiujs dicta esse uolui. Ceterum ego & peregrina nomina permulta audiens, eorū qui neq; degunt apud nos, neq; ullo modo possunt esse, admodum o lupiter propter hæc rideo. Vbi enim gentium est multis modis iactata illa uirtus & natura & fatum & fortuna? Intoleranda & uana rerum uocabula ab ineritibus hominibus philosophiæ titulo semet uenditantibus excogitata. Quæ quanquā ipsorum commenta sunt, sic tamen simplicium animos persuascerunt, ut nemo amplius nobis sacrificare dignetur, certo persuasum habens, quod, etiam si infinitas hecatombas nobis obtulerit, fortunam tamen nihilosecus ea facturam quæ à satis decreta sunt, & quæ subinitium cuiq; nascentiū Parcæ fatalibus fufis aduenerint. Perlibenter itaq; te lupiter interrogarem, ubi nam gentium tibi uisa esset aut uirtus, aut natura, aut fatum? Quod enim & talia subinde in philosophorum disputationibus audias, mihi dubium non est, nisi fortasse quispiam surdis sit auribus, ut eosdem uociferantes inaudire nequeat. Multa equidem adhuc dicenda supersunt, sed finem uerborum faciam. Video enim quosdam ob dicta mea dolenter perturbari, & iam sibilare, maxime uero eos qui orationis libertate tacti sunt. Uaq; pro concludenda oratio

O P U S C U L A

ne, si ita sedet animo tuo Iupiter, decretum quoddam de illis iam conscriptum legam. Iup. Recita. Neq; enim omnia absurde aut de nihilo reprehendisti. Et sane multa ex illis inhibenda & coercenda sunt, ne in immensum excrecant.

DECRETVM BONA FORTVNA.

Concilio legitime coacto, septima die mensis instans Iupiter consulatū agebat, Neptunus praesidem, Apollo praefectū. Momus scribe officio fungebatur notū, & Somnus dixit sententiam. Quoniam multi ex peregrinis, non Graeci tantū, uerum etiam Barbari, nequaquam digni existentes coelestis Reip. communi nobiscū participatione notū & subditū, haud scio quo nā modo etiam Dī esse contententes, coelū angulatim cōpleuerunt, ita ut symposiū tumultuosis turbis plenū sit, obstrepēte passim diuersilingui & undiq; accersita multitudine. Defecit aut ambrosiae & nectaris copia, adeo ut mna iam cōmendus sit sextarius, propter bibentiū multitudinē. Sed enim illi, qua sunt procacitate & immodestia, Dīs ueris & antiquis loco motis, semetipsi primis dignantur acubitus praeter omnē morem patriū. Adhuc in terris quoq; ante alios honorari cōtendunt, uisum est curiae et populo ut ad hyberna solstitia cogatur in Olympo concilium, septem aut ad cognoscendū apppositi eligantur Dī perfecti, tres quidē ex curia ueteri, quae Saturno regnante constituta est, quatuor aut ex duodecim, quorū in mna

mero unus

vero unus est iupiter. Ceterū qui electi erunt arbitri;
 ipsi ad cognoscendum causas sessum eant, dicto prius iu-
 ramento legitimo numinū Styge. At Mercurius proclama-
 to preconio uniuersos in contionē congreget, quicunq;
 in Deorū concilium legitime admitti postulant. Veniant
 autem illi adductis iuratis testibus, & certis generis in-
 dijs. Deinde illi in unū locum cōueant, uerum arbitri
 accurate expendentes, aut Deos illos declarabunt, aut
 ad sua sepulchra & maiorū tumulos ablegabunt, Si uer-
 o quisspiam ex obscuris & reprobatis cōprehensus fue-
 rit, & semel ab arbitris condemnatus in coelū ascende-
 rit, ille per præceps in tartarū corruat. Præterea quisq;
 exerceat sua commertia, neque Minerva rei medicæ in-
 tenta sit, neq; Aesculapius dandis oraculis ualet aut serui-
 at, neq; Apollo tanta soli sibi obeunda uendicet, sed una
 re quapiam electa, aut uatē aut citharcedū aut medicum
 agat. Porro autem philosophis prædicetur, ne noua sub
 inde fingendo comminiscantur nomina, neque de ijs
 quorum imperiti sunt, nugentur. In quorumcunque
 autem honorem aut cultum templa aut sacra constituta
 sunt, illorum imagines subuertantur, earūque loco
 aut iouis, aut iunonis, aut Apollinis, aut alterius caus-
 piam erigatur. Illis autem urbs congesta terra sepul-
 chrum accumulet, & a loco statuum reponat. Quod
 si quis preconio dicto audiens esse uoluerit, arbitro-
 rumq; examen & censuram subire recusarit, ille in

dicta causa condemnatur. IVP. Iustissimum equi-
dem decretum est istud ò Mome, & qui suffragatur,
huic manum protendat. Atqui potius ita fiat. Com-
plures enim noui futuros, qui sua non sunt adiectioni
suffragia, uerum in praesens abite. Ceterum in con-
tionem accersiti à Mercurio, uenite adferentes unius-
quisq; cognitiones claras et manifestas comprobationes,
matris & patris nomen, & unde oriundus sit, tum quo
modo diuinitatem adeptus sit, adhuc tribum quoq; &
curiales. Verum enim uero qui praesto non fuerit, parū
cure erit arbitris, tametsi ille in terris ingens delubrum
habuerit, ac homines eundem Deū esse existimauerint.

VINCENTI=

VS OBSOPOEVS, OPTIMAE

Spei adolescenti, Tilomanno Gu-
derod. Salutem.

Cum nuper tumultuaria quadā lectione percussere
καπομνηνεύοντάς τιν' libros, quos suauissimus di-
cendi magister Xenophon de dictis Socraticis mor-
proditos transmisit ad posteros, praeter alia quae in
incredibili quadam cum uoluptate legi, etiam in eum lo-
cum delatus sum, qui est de Hercule Prodicti, quem etiam
Cicero citans in officijs, paucis perstringit. Ille cum esset

ut reliqua omnia & summe elegans, nec parum mihi
 iuderetur prodesse posse generosioris indolis iuueni-
 bus, libuit illum excerptū hūc meīs dialogis uelut au-
 ctarij uice adiungere. Hūc tibi suauiſſime Tīdōmanne, sub
 inde legendum atq; relegendum commendo, ut habeas
 quod te ſedulo moneat officiij. Vides enim, & te iam ex
 ephorbis exceſſiſſe, ac in biuio illo conſiſtere delibera-
 tem, cui potiſſimū generi uitæ temet accommodes. Iam
 adoleſcentia conſilijs admodum imbecilla eſt, & quan-
 quā indoles interdum in iuuenibus non mala exiſtat,
 ætas tamen flexibilis, & ad quemuis animi impetū mo-
 bilis, et multæ ad deprauandum occaſiones ſuperſunt.
 Hinc enim blanditur otium, horſum inuitant uoluptatū
 illecebræ, aliō prauorum ſodalium uocant commertia.
 Vt ergo hoſce uitiorum ſcopulos ſalua nauicutes inco-
 lumis, ac per multa ardua nauiter, ut cœpiſti, ad uirtutē
 contendas, parentūq; tuorū expectatiōi, quā de te con-
 citavi ampluſſimā, reſpondeas, & duce et monitore tibi
 opus eſt. Quī uero aut meliorē, aut tibi gratio-
 rē morū formandorū magiſtrū poſſim addere, q̃ Xenophontē,
 τὴν μελῖος ἄρ' ἐκείνῃ τὴν ἀττικὴν, cuius oīa ſcri-
 ptior uictiore aliquando factio ingenio, et magis firmato
 acris iudicio, tibi diligentiffime legenda ſuadeo, nūc
 uero iuueni hūc præcipue locū in tui gratiā à me excer-
 ptum & expoſitū ediscendū, et crebra recordatione re-
 petendū dedico, ne quando per ignauitiā et animi ſocor-

diam uitiorū uiam ingrediens, per oīa flagitiorū genera uoluntatus, tandem in praeceps ruas. Ceterū Ioachimus Camerarius, homo in utraq; lingua multū inditiū, cuius opera et in his Luciani dialogis frequēter uſi ſumus, in hiſce uerbis, ἐὰν δὲ ποτε γένηται τίς ὑποψία, πωανίως ἀφ' ὧν ἔσται ταῦτα οὐ φόβος ὧς· men-
dam subesse putat, existimans pro οὐ reponendū esse ὄο, cuius sententiae et ego haud difficulter subscribo. Nihil tamen arrogāter praeiudicare uolumus, neq; quid q̄ ad arbitriū nostrū reuocare. Bene uale, et in praeceptore tuo amādo, fac cōstās appareas. Ex Norimberga.

Πρόδικος ὁ σοφός, ἐν ἑλθ' συγγράμματι
δ' ὡδὶ τ' ἡρακλέους. ὅπως δὲ αὖτε πλείσ-
τοις ἐπιδείκνυται ὡπαύτως ὡδὶ αὖτε ἡσ
ἀποφαίνεται ὡς δὲ πῶς λέγων. ὅσα ἐχρήμεν
μαι. φησὶ γὰρ ἡρακλῆα. ἐπὶ ἐκ παύσων εἰς ἡ
βιω ὡρμαῖν, ἐν ἧ οἱ νέοι ἤδη αὐτακράτορες γυνῶ
μυροὶ δηλοῦσιν, εἴτε τὴν δὲ ἀρετῆς εἰδὸν φέρον-
ται ὡδὶ δ' ἐν βίῳ, εἴτε τὴν δ' ἐκ κακίας, ὅτε λθόν-
τα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι, ἀπορῶντα ὡς τέρων
τῶν ὁλῶν φάπται, αὖτε φανῶναι αὖτε δὲ δύο γυνῶ-
κας προιέναι μέγας. τὴν μὲν ἐτέραν ἐν πρῶ-
τῇ τε ἰδεῖν καὶ ἐλθόντιον φύσει κεκοσμημένην
δ' μὲν σῶμα καθαρότητι. τὰ δ' ὅμματα αἰδοῖ.
δ' δὲ χῆμα σφρόδυνῃ, ἐπὶ δὲ τῇ δὲ λυκῇ. τὴν
δ' ἐτέραν

Δ' ἐτέραν πεθραμμένην μὲν εἰς πλυθεσκίαν
 τε ὅτ' ἀπλότητα. κεκαλλωπισμένην δέ, ὅ
 μὲν χρῶμα, ὥστε λευκοτέραν τε καὶ ἐρυθροτέ-
 ραν, τοῖοντος δοκεῖν φαίνεσθαι. ὅ δ' ἐχῆμα,
 ὥστε δοκεῖν ὀρθοτέραν τ' φύσεως εἶναι. τὰ δ' ἐοί-
 ματα ἔχειν ἀνατεπῆαμένα. ἐοῖται δ' ἐξ ἧς ἂν
 μάλιστα ὥρα ὁφθαλμοῖσι κατακοπιῶσι, δ' ἅμα
 ἑαυτήν, ἐπισκοπεῖν δέ, καὶ εἰ τις ἄλλος αὐτὴν
 θεῖται. πολλὰ δ' ἐκ τῆς ἐαυτῆς σκίασιν
 ἀποβλέπειν, ὥς δ' ἐπένθοι πολλοτέρων τ' ἡρᾶς
 κλείου, τὴν μὲν προῶν ῥηθεῖσιν ἰέναι ὅν αὐτῇ
 ἔοικεν. γὰρ δ' ἐτέραν φθάσαι βλομμένην, πρὸς
 ὁραμεῖν ὅθ' ἡρακλεῖ καὶ ἐπιτεῖν, ὁρᾷ σε ὡς ἡρά-
 κλεις ἀπορῶντα ποῖαν ὁλόν, ὅτ' ὅσον ἔαυτον.
 εἰ δ' ἂν ἐμὲ φίλῳ ποιησάμενος, ὡς τὴν ἡδίστην
 τε καὶ ῥᾶσιν ὁλόν ἄξω σε. καὶ τῶν μὲν τερπνῶν,
 οὐδένος ἄγυστος ἔσθ'. τῶν δ' ἐχέλεων ἁπείρους
 ἀφαιρώσθ'. περὶ τὴν μὲν γὰρ, οὐ πολέμων οὐδ' ἐ-
 πταγμάτων φοντεῖς, ἀλλὰ σκοποῦ μὲν ὁ δέ-
 σθ', τί ἂν κεχειρομένον, ἢ σὶ τὸν ἢ παρὲν εὐροῖς,
 ἢ τί ἂν ἰδὼν τερφθείης, ἢ τίνων ὁσφραυνόμενος,
 ἢ ἀπρόμητος ἡδεῖης. τίσι δ' ἐπαιθετοῖς ὁμιλῶν
 μάλιστα ἂν θυφαιθείης ὅπως ἂν μαλακώτα-
 τα καθύδασι, καὶ πῶς ἂν ἀπαγώτατα τούτων

πάντων τοι γάνοις. ἐὰν δὲ πτείνῃται τις ὑπο
 ψία πωάνιος ἀφ' ὧν ἔσαι ταῦτα ὃ φόβος.
 μήσε ἀγάγων δ' ὧν πονοῦντα καὶ ταλαιπωροῦντα
 ὑπὸ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ταῦτα πορίζεσθαι. ἀλ
 λ' οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐσγάζωνται, τούρις συχρῆ
 σθαι, οὐδενὸς ἀπεχόμεθα, ὅθεν ἂν διωκῶν καὶ τι
 κορδαῖναι. πάντα χόθεν ὅρ' ὠφελεῖσθαι τοῖς ἐμοῖ
 ξνοῦσιν ὅξοσίαν ἔργου παρέχω. καὶ ὁ ἡρακλεῖς
 ἀκούσας ταῦτα, ὡ γύναι ἔφη. ὄν. μα δέ σοι τέ
 βαν. καὶ δέ, οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι ἔφη, καλοῦσι με
 ὀνδαμονίαν. οἱ δὲ μισοῦντές με ὑποκαλεζό
 μνοι, ὀνομάζουσιν με κακίαν. Καὶ ἐν τούτῳ ὃ
 ἑτέρω γυνὴ προσελθοῦσα εἶπεν. καὶ ἐγὼ ἤκου πρὸς
 σὲ ὡ ἡράκλεις εἰ διωκῶν ὅξοσάντα σὲ καὶ τὴν
 φύσιν τὴν σὴν ἐν τῇ παιδείᾳ καταμαθοῦσα, ὅξ
 ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐμέ ὁδὸν ῥάποις, σφό
 δρ' ἂν σε τῶν καλῶν καὶ σεμνῶν ἔργα τίω ἀκροῶ
 γυνέσθαι. καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐντιμότεραν, καὶ ἐπ'
 ἀγαθοῖς ὅξοσπεσέξαν φανῆναι. οὐκ ὅξοσ πε
 τήσω δέ σε προσιμίῳις ἡδονῆς. ἀλλ' ἡπερ οἱ θεοὶ
 διέθεσαν, τὰ ὄντα διηγήσομαι μετ' ἀληθείας.
 τῶν ὅξοστων ἀγαθῶν, καὶ καλῶν, οὐδὲν ἄνθρω
 πόνου καὶ ἐπιμελείας θεοὶ διδάσιν ἀνθρώποις.
 .. ἀλλ' εἴτε ὅξοσ θεοὶ ἰλίως εἰνά σοι βούλοι, θερά
 πυντέον

πυτέον ὅς τις εἴτε ὑπὸ φίλων ἐθέλεις ἀγα-
 παῶν, ὅς φίλοις ἐνδύγῃ τητέον. εἴτε ὑπὸ πινος
 πόλειως ἐπιθυμῆς τιμᾶσαι, τὴν πόλιν ὥφε-
 λητέον. εἴτε ὑπὸ τῇ ἐλλάδις πάσης ἀξιοῖς ἐπὶ
 ἀρετῇ θανυμᾶζεσθαι, τὴν ἐλλάδα πειρατέον ὅ-
 ποιῆν. εἴτε τὴν γῆν φέρειν σοι κῆρ πρὸς ἀφθόνοισι
 τὴν γῆν διεραπυτέον. εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἰ-
 δεῖν πλεονεξέσθαι, τῶν βοσκημάτων ἐπιμελη-
 τέον. εἴτε ὅς τις πολέμου ὁρμᾶς ἀυξέσθαι καὶ βού-
 λει δυνάσθαι πᾶσιν τε φίλοις ἐλευθεροῦν, ὅς
 ἐχθροὺς χειροῦσθαι, τὰς πολεμικὰς τέχνας αὐ-
 τὰς τε πρὸς τῶν ἐπιστημῶν μαθητέον, καὶ ὅ-
 πως αὐταῖς δεῖ χρῆσθαι ἀσκητέον, εἰ δὲ καὶ ὅς τις
 σῶμα τι βούλει δυνατὸς εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπο-
 τεῖν ἐθίσειν, ὅς σῶμα καὶ γυμνασέειν σὺν πεινοῖς
 καὶ ἰσχυρῶς. καὶ ἡ κακία ὑπολαβοῦσα εἶπεν, ὥς
 φησὶ πρόδικος, ἐννοεῖσθαι ἡρακλείδην, ὥς χαλε-
 πὴν καὶ μακρὰν ὁδὸν ὑπὲρ τὰς εὐφροσύνας ἡ γυνὴ
 σοὶ αὐτὴ διηπείτα; ἐγὼ δὲ ῥαδίαν ἡ βραχείαν
 ὁδὸν ὑπὲρ τὴν εὐλαμονίαν ἄξω σι. καὶ ἡ ἀρετὴ εἶ-
 πεν, ὥς τλημόν, τί δὲ σὺ ἀπαθὸν ἔχεις. ἡ πρὸς δυνά-
 μιν. μηδὲν τούτων ἕνεκα πρᾶττειν ἐθέλουσας
 ἢ πρὸς αὐτὴν τὴν τῶν ἡδέων ἐπιθυμίαν ἀναμενέου-
 σαι. ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυμᾶσαι πάντων ἐμπείρωσαι

σαι. πρὶν μὲν πεινῶν ἐσθίουσιν, πρὶν δὲ λιπὺν πίνουσιν. ἵνα μὲν ἡδέως φάγηται, ὅπως ποιοῦν μὴ χρωμενῇ. ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς οἶνον τε πολυτελεῖς πρᾶσκυβάξῃ, ὅπως θεοῖς χίονα ποδῶν σου ζητήσῃ, ἵνα δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως οὐ μόνον τὰς σρωμένας μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας θὰ τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίναις πρᾶσκυβάξῃς. οὐ γὰρ ἀλλ' οὐδ' ὅπως πονεῖν, ἀλλὰ ὅπως μὴ λυγρὸν ἔχῃ νοῦν, τί ποιεῖς, ὕπνου ἐπιθυμῇς. τὰ δ' ἀφορίσια, πρὸς δέδοται ἀναγκάσεις πάντα μὴ χρωμενῇ καὶ γύναι καὶ ἀνδράσι χρωμενῇ. οὐ γὰρ παθεύεις ὅτι ἐαυτῆς φίλος. ὅτι μὲν νυκτὸς ὑβρίζῃς, ὅτι δὲ ἡμέρας οὐ χρησιμώτατον κατακοιμίζῃς. ἀθανάτος δὲ οὐσεῖς ἐκ θεῶν μὲν ἀπερρίπται. ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀτιμάξῃ. τοῖς δὲ πάντων ἡδίστου ἀκούσματος, ἐπὶ πάντας ἐαυτῆς ἀνέκοις εἶ. καὶ ὅτι πάντων ἡδίστου διαμάχας ἀθέλας. οὐδὲ γὰρ πώποτε σκυτῆς, ἔργον καλὸν τεθέαται. τίς δ' ἂν σοι λεγούσῃ τί ποιήσῃς, τίς δ' ἂν δεομένη τινὸς ἐπεκρέσειεν, ἢ τίς ἂν εὐφροκῶν ὅτι σου διάσου ταλμύσειεν. οἱ νέοι μὲν ὄντες, τοῖς σώμασιν, ἀδυνάτοι ἐσσι. πρὸς βούτερι γρόμμοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόνται. ἀπὸνώς μὲν λιπαροὶ ὅτι νεότητας βεβόημοι, ἐπιπὼνως

ἰπποπόδες δὲ ἀχμηροὶ ὅλ' ἄ γήρως πρῶντες
 τοῖς πεπραγμένοις ἀχωνόμενοι, τοῖς δ' πρατ-
 τομένοις βαρυνόμενοι. τὰ μὲν ἡδὲ ἐν τῇ νεότη-
 τητι ἔχθρα μόνον, τὰ δὲ χαλεπὰ εἰς ὄγμ-
 ρας ἀποδέμενοι. ἐγὼ δὲ σὺν εἰμι μὲν θεοῖς σὺν
 ἐμὶ δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀπαθοῖς. ἔρην δὲ καλὸν
 οὔτε θεῶν οὔτε ἀνθρώπων χωρὶς ἐμοῦ γίνεται.
 τιμώμαι δὲ μάλιστα πάντων, καὶ πρὸς θεοῖς καὶ
 παρὰ ἀνθρώποις. οἷς προσέκει. ἀπαπτή μὲν γὰρ
 σωδὸργός τεχνίταις. πρὸς δὲ φύλαξ οἰκῶν
 δευόταις. θυμὸν δὲ πρὸς ἀπάτις οἰκέταις.
 ἀγαθὴ δὲ συγκατῆρσία τῶν ἐν εἰρήνῃ πόσεων. βε-
 βαιάα δὲ τῶν ἐν πολέμῳ σύμμαχος ἔρην, ἀρε-
 τὴ δὲ φιλίας κοινωνός. ὅτι δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς
 φίλοις. ἡδεῖα μὲν ἐκ ἀπράγμων σίτων καὶ ποτῶν
 ἀπόλαυσις ἀνέχονται ὅλ' ἔως ἀνέπιθυμίσωσιν
 αὐτῶν. ὕπνος δὲ αὐρῖς πάρεσι ἡδύων, ἢ τοῖς
 ἀμόχθοις, ἐκ οὔτε ἀπολίπνυνται ἀνδρὶν ἄχρον
 ται, οὔτε δ' ὅσον μεθ' ἑασι τὰ δέοντα πράττειν.
 καὶ οἱ μὲν νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαίνοισι
 χαίρουσι. οἱ δὲ γηραιότεροι, τῶν νέων τι-
 μαῖς ἀγάλλονται, ἐκ ἡδύων μὲν τῶν παλαιῶν
 πράξεων μέμνηται. εὐ δὲ τὰς παρούσας ἡδύων
 ται πράττοντες. λί ἐμὲ φίλοι μὲν θεοῖς ὄντες

ἀπαγορεύει δὲ φίλοις, τῆμοι δὲ πατρίσιν, ὅ-
 τε μὴ λ' ἔλθῃ τὸ παρρωμένον τέλος, οὐ με-
 τὰ λήθης ἄτημοι κεῖνται, ἀλλὰ μετὰ μνή-
 μης ὅν αἰὶ χρόνον ὑμνοῦμενοι διαχρῶσι. τοιαῦ-
 τὰ σοι ὦ παῦ τοκέων ἀγαθῶν ἡράκλειος ἔξει
 ὅλξπνησκα μὲν φ. τὴν μακκειστοτάτῃ θυλα-
 μονίαν κεκτῆσθαι. οὐτω πῶς διώκει πρόδικος.
 τὴν ὡς ἀρετῆς ἡρακλέους παίδευσιν, ἐκόσμη-
 σε μὲν τοι τὰς γνώμας ἐπὶ μεγαλειότεροις ρῆ-
 μασι, ἢ ἐγὼ νῦν. οἷός μιν ὦν νέοις ἀξιον εἶναι
 μίζω τούτων ἐνδυμαμένοισι περᾶν αἰτία τῶν
 εἰς ὅν μέλλοντα χρόνον ἔβίου φαντίζην.

T E Λ Ο Σ.

HERCVLES

PRODICI, EX XENOPHONTE,

Vincentio Obsopæo interprete.

PRODICVS ille sapiens in eo libello, quem de
 Hercule conscriptum reliquit, qui et nunc multis
 ostenditur, nō dispari ratione de uirtute disseruit,
 ad hunc modum dicens, quantum ego memoria tenso.
 Aut enim Herculem, posteaquā ē pueris excedens, pri-
 mas pubertatis metas ingressus esset (quo tempore ado-
 lescētes

lescentes sui compotes facti, iuditiū de se præbent, num
per uirtutis uiam ad uitam penetraturi sint, an ad uitio
rum tramitem declinaturi) exisse in solitudinem, atq;
ibi sedentem, diu secum multamq; dubitasse, utram ui
am ingrederetur, duasq; illi procere stature mulieres,
precedentes apparuisse, alteram quidem aspectu hone
stam atq; decentem, ac natura liberaliter exornatam,
corpore mundo, oculis uerecundis, habitu modesto, cæ
terum uestitu candido. Alteram uero crassam corpulen
tia & succi plenam, studiosè cultam, nec citra fucum,
ita ut colore candidiore & rubicundiore, quàm reuera
esset, esse appareret, habitu uero natura uidebatur esse
erectior. Cæterum oculos habuisse ludibundos & patu
los, uestitum autem maxime delicatum & splendidum,
pariter autem & seipsam contemplatam esse oculis,
considerasseq; num & alius quispiam illam spectaret,
atq; identidem ad suam umbram spectasse. Vt autem
propinquior Herculi facta est, ea quam primum dixi,
accesit, ad hunc modum dictura. Porro cum altera an
teuertere priorem cuperet, accurrut, ac sic cum Hercu
le colloquuta est. Video te ò Hercules, pendentem ani
mi rationem tecum inire, quam in uiam uite temet con
feras. Itaq; si mecum inuita amicitia, me tibi sociam iunxe
ris, ad iucundissimam simul & facillimam uitæ uiam te
perducam. Ac nihil erit uspiam rerum mollium aut sua
uum, quod non sis degustaturus, rursus nihil difficiliū.

quarum non expers etatem acturus sis. Principio quid-
 dem neq; bellum neq; negotia ulla tibi curae erunt, uerū
 hoc unū sedulo agitabis animo, quid nam delicati cum
 ad uescendum, tum ad bibendum reperire queas. Aut
 quid nam te uidentem oblectet potissimū, aut quibus nā
 odorandis et tangendis praecipuam uoluptatem capias.
 Praeterea quarum rerum charissimarum usu iucundissi-
 mo maxime lateris, tum quemadmodum suauissime et
 mollissime dormias. Postremo, quī nam his omnibus ci-
 tre laborem paratis uoluptuosissime fruaris. Quod si
 quando metus inciderit penuriae, unde haec acquiri pos-
 sint, quae res perturbationem quandam complectitur,
 non equidem ad eos te adduxero, qui ipsi corpore anti-
 moq; laborant, et huius questus satagunt. Verum quae
 alij labore parauerint, his tu uteris, à nulla re abstinen-
 do, unde lucri aliquid facere possis. Undecūq; enim me-
 is familiaribus potiendarū rerum facultatum exhibeo.
 At Hercules his auditus, et quod tibi nomen est, inquit,
 o mulier? illa autem, qui mihi amici sunt, Felicitatē me
 uocant, ceterū quibus sum odio, per contemptum Vi-
 tium me nominant. Interea accessit et altera mulier,
 atq; ita loqui institit. Atqui ego ad te uenio Hercules,
 ex quo enim parētes tuos magna uirtute praeditos esse
 perspexi, tuamq; naturam et indolem ex institutione
 perdidici, bona spes me habet, ut, si meam uiam ingres-
 sis fueris, rebus pulcherrimis et fortissime gestis cele-
 breris

freris. Nec mihi dubium est, quin & ego tibi longe dignior, & ad bona consequenda multo accommodatior esse uidebor. Non autem imponam tibi fraudulentæ uoluptatis procemijs, sed quemadmodum omnia Deorum consilio non dubitanter cōstituta sunt, tibi ueraciter expediam. Earum quidem rerum, quæ utiles & prædare habentur, nihil citra laborem & diligentiam præstare solent Dij immortales hominibus. Sed si uolueris Deos tibi esse propitios, Deos pietate colas, necessitas est. Quod si ab amicis amari concupiscis, amici offitijs & benefactis tibi demerendi sunt. Quod si ab aliqua ciuitate coli desyderas, magno aliquo emolumento Respublicæ iuuanda est. Porro autem si in uniuersæ Græciæ admiratione propter uirtutem esse inducti in animum, tentandum tibi est, ut de tota Græciā sis bene meritus. At si uolueris terram uberes fructus tibi producere, certe eas tibi non segniter colenda est. Quod si à pecoribus diuitias parandas esse existimas, pecorum cura tibi habenda est. Ceterum conante te re militari inclarescere, uolenteq; amicorum libertatem tuere, inimicos autem subjugare, artes bellicæ ab ijs, qui eas exacte callēt, tibi probe perdiscendæ sunt, tum etiam qua ratione illis uti oporteat, nauiter exercendum. Postremo, si corporis uiribus præcellere fert animus, ut rationi subseruiat tibi assuescendum erit, præterea corpus uarijs laboribus, multoq; sudore subigendum est. Ad hæc respon-

dens Vitium, ut ait Prodicus. Intelligis o Hercules, quā arduam & prolixam viam ad voluptates hæc mulier tibi commemorat? Ego uero te & breui & facili via ad felicitatem deducam. Cui Virtus. Et quid nam boni, inquit, o misera possides? aut quam voluptatem nōstis. quæ harum consequendarū gratia nihil laboris sustinere deliberatum habeas. Quæq; neq; uoluptatum desyderium expectas, sed antequam ullo caperis desyderio, omnibus impleta es. Etenim & famem edendo antecueris, & sitim bibendo præoccupas. Viq; uoluptuose & apperate edas, obsoniorum artifices tibi conquiris. Ut autem non citra uoluptatis titillationem bibas, & uina sumptuosa tibi aduehenda curas, & æstate circumcursitando niuem queris. Porro ut iucunde & molli: er dormias, non stragula saltem mollia, sed lectos quoq; et scabellula eisdem adiuncta adparas. Neq; quod laboribus defessa sis, sed quia nullū opus quod faceres tibi suppetat, somnum appetis. Cæterum rebus Veneris prius quàm naturæ necessitas exigat, uiolenter indulges, nihil non moliens, uiris & mulieribus utens promiscue. Ad hunc enim modum tuos amicos instituis, noctu contumelijs eos afficiens, interdum uero maximam utilitatem sopitis subtrahens. Cumq; immortalitate donata esses, Deorum contubernio turpiter eiecta es, ab omnibus autem bonis & cordatis contemptui habita. At uero re omnium auditu iucundissima, nempe laudis testimonio priuata

primata es, neq; non spectaculo longe iucundissimo or-
bata. Neq; enim unquam præclarum aliquod opus à te
editum uidisti. Quis autem tibi quippiam dicenti fidem
habebit? Quæ unquam mulier alicuius rei laborans in
opia, per te suffecerit, aut quis nam ex bene sanis tuæ
choræ semet admiscere ausus est? Nam iuuenes exis-
sentes, corporibus sunt inualidi, senes autem facti, nul-
la prudentia exculti, mente desipiunt. Cum enim per in-
uentutem nullis laboribus assuesfacti, delicate enutren-
tur, in senectutem uero laboriose squalidi perucnrent,
uerum ante actarū pudore afficiuntur, operibus autem
faciendis grauantur. Quippe, qui uoluptatibus in iu-
uentute indulserunt, quibusq; difficultatibus in senectu-
tem reseruatis. Ego uero & cum Dijs immortalibus, et
cum hominibus non malis conuersationem habeo. Neq;
ullum opus præclarum, seu diuinum, seu humanum con-
tra meam operam perfectum reddiur. Maxime uero
omnium honores mihi habentur, & à Dijs, & ab ho-
minibus, quibus consentaneum est. Sum enim dilecta
cooperatrix artificibus, fida custos rerum familiarum
heris, beneuola patrona famulis, sat commoda adiutrix
laborum rebus tranquillis, constans autem in bello auxi-
liatrix, præterea amicitiarum semel initarum cultrix
optima. Est autem amicis meis iucunda, nec operosa ci-
borum & potuum fruitio. Neq; enim prius cibum capi-
unt, quàm edendi desyderio semet teneri senserint.

OPUSCULA LUCIANI.

Somnos autem dulciores capiunt, quàm ij qui nullis laboribus sunt defessi, neq; eo relicto discrutiatur animo, neq; illius colendi gratia debita intermittunt officia. Quin etiam iuvenes seniorũ laudibus gaudere solent, contra, seniores iuuenum honoribus non inuident, sed gratulantur, ac magna cum uoluptate priscarum rerũ & actionũ recordantur. Rebus uero presentibus belle fungentes, delectantur. Mæa opera homines accepti sunt superis, amicis autem dilecti, à patribus in pretio habui. Postea uero quàm iam uenerit finis fatalis mortis destinatus, nequaquã in hominum obliuione sepulti iacent incelebres, sed in recenti uiuentium memoria nunquàm non florentes, indefinenter in cœlum laudibus extolluntur. Hæc tibi, ò fili præclaris parentibus edute Hercules, exantlatis strenue laboribus beatissima societas paranda est. Ad hunc fere modum Prodicus Herculis à uirtute institutionem executus est, nisi quod sententius longe maiore uerborum & nitore & gratia exornauerit, quàm ego in præsentia. Itaq; opere pretium esse existimo, ut iuvenes hæc memoria repetentes, egregio alicui conatui ac studio incumbant, ac rerum futuræ uitæ conducibilium curam agent.

F I N I S

*Apud Haganoam per Iohan. Seccer. excudeba
tur Anno Domini M. D. XXIX.
Mense Martio.*

